

NAGYKANIZSA ÉS RÉGIÓJA

Vállalkozások,
intézmények
2012.

Fehérvári templom - Nagykanizsa

Mária emlékmű - Nagykanizsa

Lendvai vár

Honvéd kaszinó - Nagykanizsa

Letenyai könyvtár

Zelákarcsei fürdő

Inkey kápolna - Nagykanizsa

NAGYKANIZSA ÉS RÉGIÓJA

Vállalkozások, intézmények 2012.

NAGYKANIZSA ÉS RÉGIÓJA

Vállalkozások, intézmények 2012.

NAGYKANIZSA
2012

Kiadta:
Kanizsa-Infó Lapkiadó és Szolgáltató Kft.

Felelős kiadó:
Rudolf Tamás
ügyvezető

**A kötet készítői köszönetet mondanak a segítségért
a Halis István Városi Könyvtárnak és igazgatójának,
Czupi Gyulának, valamint
Tarnóczky Attila nyugalmazott középiskolai tanárnak,
helytörténeti kutatónak.**

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ	7
SZERKESZTŐI ELŐSZÓ	8
MÁSFÉL SZÁZ ÉVE, 1862-BEN	
SZÜLETETT A ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY	9
Lukács Károly: A balatonvidéki hírlapirodalom első negyedszázada (1861–1885.)	9
Horváth György: Fejezetek a zalai sajtó történetéből	11
A Zala-Somogyi Közlöny helye a korabeli sajtóban	11
Összevetés más dunántúli lapokkal	11
A Zala-Somogyi Közlöny sorsa és a zalai sajtó további alakulása.	12
Foki Ibolya: Adatok a zalai nyomdászat történetéhez 1860–1900	13
Nagy Csaba: Vidéki sajtó a századfordulón a Zalai Közlöny című lap 1900-as évfolyama alapján.	15
A századforduló vidéki sajtója	16
Zalai sajtóélet a századfordulón	16
A Zalai Közlöny története.	17
A Zalai Közlöny 1900-ban, „szellemi önarckép”	19
Zenéről, zenei életről a Zala-Somogyi Közlönyben, Deák tér 1. Szomolányi-sarok	20
Nagy-Kanizsa város utcáinak régi és új elnevezése Tarnóczky Attila kiegészítésével.	22
Erzsébet tér 9. Zöldfa	24
Tisztasági Szabályok	29
Tersánczky József: Nyílt levél	29
A NAGYKANIZSA MONOGRÁFIA 3. KÖTETE ELŐTT	31
Riválisok, források Zalaegerszeg és Nagykanizsa történetéhez	31
Belus József (polgármester): Emlékirat Nagykanizsa város közönsége részéről a törvényhatóságok új felosztása tárgyában benyújtott törvényjavaslat, különösen ennek a Zala megye törvényhatóságára vonatkozó részének módosítása érdekében.	33
Somogyi falvak Zala megyéhez csatolása	38

Nagykanizsa és régiója

NAGYKANIZSA ÉS FŐTERE A MŰLÓ IDŐBEN	40
Vár és város	40
Kanizsa városfala – megelőző régészeti feltárás az Erzsébet téren.	40
Vár és város – régen és ma	43
Tarnóczky Attila az Erzsébet térről a www.holmi.nagykar.hu-n	43
Az Erzsébet tér megújulása	45
Az Erzsébet tér átépítése és a téren található „szabadtéri kiállítás”	46
Szentháromság szoborcsoport.	46
Erzsébet királyné szobra	47
Testvérvárosok kútja	47
Vár és városmakett	47
Turisztikai információs tábla	48
Beszélgetés a készülő madártávlati képről	50
KÉT UTCA ÉS ÚJABB KÉT „SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁS”	52
Ady Endre utca	52
Az Ady utca szabadtéri múzeuma.	53
A vasútпарк és a felújítás rövid története	54
Csengery út	56
A Csengery út „szabadtéri múzeuma” (Sétakerti bejárat)	57
A GÓLYALÁBAZÁS ÉS NAGYKANIZSA	59
A gólyalábak lábra kelnek!	59
Mire alapozhatunk?	59
Megvalósítás egy stabil struktúra révén	60
A könyvtár – kapu a világra.	61
Nagykanizsai Gólyalábasok	61
www.azolo.hu	62
Időrendi táblázat Nagykanizsa történetének tanulmányozásához és kérdések www.azolo.hu honlapról	62
NAGYKANIZSA	67
LENDVA.	70
LETENYE.	77
ZALAKAROS	78
BECSEHELY	79
Cégmutató	177

Köszöntő

Tisztelt Érdeklődők!

A huszadik életévét betöltött Nagykanizsai Szuperinfó „Vállalkozások, intézmények” sorozatának immár harmadik kötetét tartja kezében. Mindegyik valamilyen jelesebb dátumhoz kötődve jelent meg. Mindegyikben a város gazdasági és más jellegű egységei vallanak önmagukról, adják meg legfontosabb adataikat. Mondhatnák: ez csak természetes! Igaz, de mindegyikben ott találjuk a Czupi Gyula igazgató úr ötlete és válogatása szerinti várostörténeti részt is. Ez pedig inkább kivételes, mint természetes dolog. És örvendetes... Dicséri az elképzelésre fogékony kiadót.

Biztosra veszem, hogy száz év múlva a reklámokat tartalmazó részben is nagy gyönyörűségüket lelik majd a helytörténet után érdeklődők. Akik inkább nem várnának száz esztendő, forgassák most a kötet első részének lapjait. Ott találnak valamicskét abból, amivel hajdani városi lapunk, a – százötven éve, 1862-ben jelentkező, 1945-ig létező – Zalai Közlöny mai olvasója szembesülhet. (Csak a helyesírási szabályok tisztelete tart vissza attól, hogy e mondat számai mellé ne tegyek tekintélyes mennyiségben felkiáltójeleket.) Ott találnak részleteket olyan írásokból, melyek közös vonása, hogy létrejöttüket e lapnak a városi könyvtárban mikrofilmeken őrzött számai tették lehetővé.

Kedves Olvasó!

Most már, hogy soraim elolvasásával túljutott a nehezén, fel ne adja! Lapozzon, és biztosan talál érdekes részeket a kötetben, ha kíváncsi Kanizsa történetére! Amennyiben pedig így lesz, ne feledje: www.nagykar.hu! Várja Önt a Zalai Közlöny (na és a Zala) digitalizált változata sok-sok komoly vagy mulatságos hírével, történetével. Szeretne megbízható benyomásokat, hogy miként élte napjait e város száz, százötven éve? Ott (és lényegében csak ott) maga gyűjtheti be ezeket. Ha megpróbálta, talán egyet fogunk érteni: könyvtárunk a helyi újságok digitalizálásával helytörténeti szempontból megtette a legnagyobbat, amit egyáltalán tehetett.

Jó böngészést itt és ott!

Tarnóczy Attila

SZERKESZTŐI ELŐSZÓ

Másfél száz éve jelent meg Nagykanizsa, Zala és Somogy első, huzamos ideig létező lapja a Zala-Somogyi, később Zalai Közlöny. Ez a lap 1945-ig létezett. Mára nemcsak büszkeségünk, hanem az egyik legfontosabb forrása is e korszak nagykanizsai és városkörnyéki történetének.

Ezt a lehetőséget kihasználva olyan olvasnivalókat válogatunk az újságból a kötetbe, melyek minden itt élő számára érdekesek lehetnek. Mivel a várostörténeti feldolgozások, de még Galambok története is – nagyban támaszkodnak e lap híreire, ezért érdekes összeállítások – épület- és zenetörténeti munkák – jöttek létre segítségükkel, melyekből szintén válogatunk a kötetbe.

A város korábbi történetéből a török uralom alóli felszabadulást (1690) követő első évtizedek főbb történéseit foglalja össze egy fejezet. A kronológiában a kanizsai események mellett találja az olvasó az egyetemes és a magyar történelem, valamint a kultúra és a tudomány fontos adatait is.

A legújabb kori események közül a városközpont megújítását – mely a 2012. év fontos városi eseménye – jelenítjük meg az olvasmányok között.

Ezzel az összeállítással a Szuperinfó által eddig kiadott két kanizsai olvasókönyvet folytatjuk. Öröm számomra, hogy mindhárom válogatását és szerkesztését végezhettem.

Az első válogatás az ezredfordulóra *Vállalkozások 2000-ben Nagykanizsán* címmel, a második pedig 2004-ben a *Nagykanizsa és régiója az EU-s csatlakozáskor* címmel jelent meg. Mindkét kötet olyan olvasnivalókat tartalmaz, melyek sokak kedves olvasmányává vált az elmúlt időszakban.

Különlegessége még ezeknek a köteteknek, hogy olyan nagy példányszámban jelentek meg, melyről más kanizsai könyvek még csak nem is álmodhatnak.

Így lesz ez most is.

Czupi Gyula

MÁSFÉL SZÁZ ÉVE, 1862-BEN SZÜLETETT A ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY

A Zala-Somogyi Közlönyt és folytatását, a Zalai Közlönyt a Halis István Városi Könyvtár olyan fontosnak tartotta, hogy az országban is példaadó módon digitálisan hozzáférhetővé tette. E munka eredményeként mára Nagykanizsa város története iránt érdeklődők legfontosabb forrásává vált. Sokrétű „hasznosulására” több példát is hozunk ebben a kötetben. A digitalizálási munka előtt azonban már többen felhívták a figyelmet a folyóiratra. Három olyan tanulmányból idézünk, melyek a Zala-Somogyi Közlöny fontosságára, alapítójának érdemeire irányítja a figyelmet. Az első és egyben a legkorábbi ismeretétés lapunkat a Balatonvidék hírlapjaként mutatja be. A lap, illetve utóda, a Zalai Közlöny még megjelent, amikor a tanulmány született. Szerzője, Lukács Károly a Balatonra és a Balaton környékére vonatkozó kultúrtörténeti emlékeket szerette volna megmenteni. Nem került el tehát figyelmét a folyóiratokban fellelhető ismeret sem, ezért megírta A balatonvidéki hírlapirodalom első negyedszázada (1861–1885) című tanulmányát a Magyar Könyvszemle 1944. évi 1. számában a 35–52. oldalig. Ebben a tanulmányban nagy hangsúllyal emlékezik meg a Zala-Somogyi Közlönyről, mint a balatonvidéki hírlapirodalom fontos orgánumáról.

Lukács Károly: A balatonvidéki hírlapirodalom első negyedszázada (1861–1885.)

Bizonyára nem véletlen, hogy az első vidéki hírlapok: *Győri Közlöny*, *Szegedi Híradó*, *Debreceni Közlöny*, a nagykanizsai *Zala-Somogyi Közlöny* vasútállomással dicsekvő városokban kerültek kiadásra.

Az első helyi időszaki lap, mely a Balatonvidék érdekeit szolgálta, a *Balaton-Füredi Napló* volt. A pápai születésű Győrök György (1815–1888) ügyvéd, később tanár szer-

kesztésében 1861. június 15-től kezdve három nyáron át jelent meg, s eleinte pesti nyomdában, majd a 9. számtól kezdve a nagykanizsai Markbreiter nyomdájában készült.

A második balatonvidéki hetilap, a *Dunántúli Társadalmi Közlöny és Közhasznú Ismeretek Tára*, 1861. október közepétől 1863. december végéig jelent meg egy kis íven, negyedrért, Markbreiter kanizsai nyomdájában. Roboz István nagyérdemű vidéki újságírói pályáját e keszthelyi lapnál kezdte, miután már az ötvenes évek eleje óta rendszeresen tudósította a fővárosi lapokat a füredi és hévízi fürdőletről. 1862. január óta Roboz már nem munkatárs, sőt azután, hogy átment az új *Zala-Somogyi Közlöny* szerkesztőségébe, erős polémia támad a két lap között.

A *Zala-Somogyi Közlöny* 1862. július 1-jén indult meg, mint vegyestartalmú lap. Kiadó és laptulajdonos Wajdits József könyvkereskedő és nyomdász, Nagykanizsán; felelős szerkesztő Fodor Pál kaposvári ügyvéd, főmunkatárs Roboz István. Megjelent kettedrét alakban, eleinte havonként háromszor, 1869-től hetenként egyszer, 1872-től 1885 végéig hetenként kétszer.

Az alapítás gondolata valószínűleg Roboztól származott, de a vállalkozás érdeme a hat évvel fiatalabb Wajditsé. Szinnyei *Magyar írók-ja* ez utóbbiról csak pár sorban emlékezik meg: életrajzi adatokat alig tud róla, csak megemlíti a nyomdájából kiadott naptárakat és felkösztöntő, meg dalos-könyvet. Roboz írja a *Somogy* mutatószámában, 1866-ban, hogy ő „négy évvel ezelőtt iparkodott a jók közreműködésével a *Zala-Somogyi Közlöny*t megalapítani”. Tuboly Viktor ügyvéd és író, mindkét lap munkatársa, a *Zala-Somogyi Közlöny* 1868. október 10-i számában „Hírlapirodalom a megyékben” címen szintén azt írja, hogy „a szorgalmáról ismert költő, Roboz István volt egyike az elsőknek, aki a két megye számára egy helyesen szerkesztett lapot indított. E lap most is fennáll és fennállását a vállalkozó szellemű Wajditsnak köszöni.”

1863 júliusától a *Somogy*nak három évvel utóbb történt alapításáig Roboz volt a felelős szerkesztő. Utána Wajdits maga vette át a szerkesztést, 1867-től fogva Bátorfi Lajos, hivatásos újságíró főmunkatársa, majd 1868. június óta segédszerkesztői közreműködésével. 1872 elején Bátorfi vette át a felelős szerkesztő tisztségét. A lap első évfolyamainak tartalmából kiemeljük...

Thaly Kálmán verseit, Wlassics Gyula akkori joghallgatónak *Oláhfi* néven sűrűn közölt beszámoló cikkeit az Akadémia és a Kisfaludy Társaság üléseiről.

1874-től a lap neve *Zalai Közlönyre* változott és 1881-től kezdve formátuma megkisebbedett. 1882. májusában Bátorfi megvált a szerkesztéstől; utána szinte évről-évre változott a szerkesztő. 1887 elejétől ismét Bátorfi vette át a szerkesztést, egyben a kiadói jogot. Wajdits egy évvel előbb hunyt el, de a *Zalai Közlöny* ma is virágzik, ezidén lépett 83. évfolyamába.

1874 elején a *Zalai Közlöny*nek komolyabb vetélytársa támadt a Fischel kiadásában és Hoffmann Mór tanító, később középiskolai tanár szerkesztésében előbb *Kanizsai Lapok*, félévvel utóbb *Zala* címen megjelent hetilapban. A lap közel félévszázadig élt, 1922-ben jelent meg utolsó évfolyama. Az első években éles, sokszor kölcsönösen ízléstelen polémia miatt folytatott a *Zalai Közlönnyel*. Egyébként a verseny által fokozott odaadással és igyekezettel vezetett újság nem egy kortörténetileg érdekes adatot őrzött meg hasábjain. A *Somogy*t Roboz István az 1866. február 1-jei kelettel szétküldött, magvas tartalmú programot ígérő mutatószámával alapította meg, miután a *Zala-Somogyi Közlöny*től – saját szavai szerint – azért kellett megválnia, mert sem az írói munka megbecsülését, sem a lap anyagi alapjait nem látta biztosítva. Korábbi kiadójával gyilkos hangú polémia keve-

redett, melyből a méltatlanul honorált író keserősége csendült ki. A fővárosi szerkesztőségekben is becsült tollú, vérbeli író bántott önérzete igaztalan túlzásra ragadta, amikor volt kiadóját lekönnykötözte és a helyesírás elemeinek elsajátítására buzdította. Kellő történeti távlatból megállapítható, hogy mégis csak Wajdits vállalkozó szellemének volt köszönhető a két legnagyobb dunántúli megye első, még ma is élő hírlapja.

Horváth György, a nagykanizsai sajtó történetének módszeres feldolgozója 1981-ben írott, Fejezetek a zalai sajtó történetéből című dolgozatában a Zala-Somogyi Közlöny tizenkét évfolyamát dolgozza fel. Ennek a közel háromszáz oldalas munkának a 190–209. oldalig terjedő részéből vett idézetekkel mutatjuk be Kanizsa első fontos újságját. A dolgozat teljes terjedelmében olvasható a Halis István Városi Könyvtárban.

Horváth György: Fejezetek a zalai sajtó történetéből

*A Zala-Somogyi Közlöny helye a korabeli sajtóban.
Összevetés más dunántúli lapokkal*

1862–1873 – tizenkét évfolyam, 598 szám. Ennyi volt a Zala-Somogyi Közlöny élete. Az azt követő Zalai Közlönynek 1944. szeptember végéig 65014 oldala jelent meg. *(Ma már tudjuk, hogy 1945 márciusában is létezett még a lap.)* Akárhogyan is nézzük, szép időt ért meg a lap. A hősi korszak kétségkívül az első 12 év volt. Megteremtették a lap szerkesztői, tulajdonosa, munkatársai azokat a feltételeket, amelyek az életképességet jelentették.

Voltak válságos időszakok, amikor alig menekült meg a lap a bukástól. Azonban mindig volt annyi energia és erő, amely a kríziseken átségitette. Szükség volt erre az újságra, hiszen a két megyében rendszeresen csak ez létezett egyedül. Táplálta a hazafiúi érzést is a Habsburg-önkényuralom időszakában. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy magyar nyelvű volt. Céljaiban, szándékában a társadalmi fejlődésért, a felemelkedésért küzdött. Szem előtt tartotta a nemzet, a nyelv ügyét és a nevelést. Ez utóbbinak különösen harcosa volt. Vezércikkei, tanulmányai felhívások voltak a korszerű népoktatásra és nevelésre. A felnőttoktatás harcosaként is jelentkezett. A lap kezdeményezésére a nagykanizsai gimnáziumban vasárnaponként a felnőtteknek különböző tárgyú előadások voltak. Következetes harcosa volt a női emancipációnak. Több alkalommal írtak erről a témáról.

Helyet kapott felekezeti különbség nélkül minden írás, amelynek szándéka pozitív volt. A néha jelentkező antiszemita hangot a szerkesztő úgy próbálta ellensúlyozni, hogy izraelita tanítók tanulmányait is közölte ugyanabban a számban vagy a következőben.

A politikamentesség kötelező volt, erre az első időszakban különösen ügyeltek, de az elejtett megjegyzések tisztázták a lap hovatartozását.

Jó érzékkel használták ki azokat a lehetőségeket, amelyeket 1865-től a változó politikai viszonyok adtak. A Deák-párt melletti kiállás nem jelentette a Habsburgok kiszolgáltatását. Ugyanakkor a francia-poros háború idején a franciákat támogatta állásfoglalásaival.

A vad nacionalizmus is idegen volt a laptól, bár alkalmanként jelentkezett. Mind a két félnek megadta a lehetőséget, hogy nézeteit kifejtse. Jó érzékkel állt gazdasági téren a ha-

adás harcosai mellé. Szószólója volt a modern gazdálkodásnak. Tanulmányai konkrét segítséget nyújtottak a gazdálkodóknak. Az új módszereket, eljárásokat terjesztette, ösztönözte ezek kipróbálására olvasóit.

Erénye volt a lapnak a pontos megjelenés, a híryanag gyorsasága. Az 1860-as évek végére kiterjedt kapcsolata volt a fővárosi sajtóval. A piaci tudósításokat szinte az egész ország területéről kapta.

Csak a tisztelet hangján gondolhatunk vissza a Zala-Somogyi Közlöny tulajdonosára, szerkesztőire, munkatársaira, levelezőire, illetve mindenkire, akiknek köze volt az újsághoz. Olyan lapot gondoltak, amely nemcsak provinciálisan állta meg a helyét. Hosszú időn keresztül (alkalmi visszaesések ellenére is) magas színvonalat tudott tartani, holott csak egyetlen „függetlenített” alkotója volt a lapnak, Bátorfi Lajos szerkesztő. ...

Az ötezres mutatószámokról olvastunk. A megjelenésről és a ténylegesen eladottól viszont nincs adatunk. ...

A piaci tudósítások egy része az újságok közötti információcsere alapján került a Zala-Somogyi Közlönybe. Nagy volt a lap hatóköre. A mutatószám példányát több alkalommal felülmúlhatta az átlagos lapszám.

A Zala-Somogyi Közlöny a dunántúli hasonló lapok rendszerébe tartozott. A kor legfrissebb ismeretanyagát nyújtotta az olvasónak. Elméleti cikkei, tanulmányai kiemelték a többi vizsgált újság közül. Tudósítóinak nagy száma, széleskörű foglalkozási és társadalmi megoszlása színesebbé tette a lapot.

Wajditsék jó politikája, Nagykanizsa fontos kereskedelmi fekvése, híres vásárai messzire eljuttatták az újságot. A piaci árak frissessége, a széleskörű híryanag, a fokozott szerkesztési gond is jó ajánlólevél.

A tizenkét év alatt egységes arculata alakult ki. Teljesítette feladatát. ...

A Zala-Somogyi Közlöny ápolta a nemzeti, a hazafiúi érzést. Sajátos eszközeivel, tiszta jó szándékkal akart segíteni a rászorulókon. Együtt remélt, együtt bánkódott az olvasóval a gazdasági viszonyoktól függően. Azonosulni próbált az előfizetők gondolkodásmódjával, közvetlen, sokszor családias kapcsolat kialakítására törekedett. A színvonalasabb vidéki lapok közé tartozott.

A Zala-Somogyi Közlöny sorsa és a zalai sajtó további alakulása

A Zala-Somogyi Közlöny 1862-ban a két megye lapjának indult. Tudomásul kellett venni Wajditsnak és Bátorfinak, hogy csak saját erőikre támaszkodhatnak. A lap a szabadabb politikai légkörben egyre több politikai tárgyú cikket is közölt. Kialakult a megyében a lapot támogató olvasótábor. A levelezők, tudósítók bizalmát továbbra is élvezte a Zala-Somogyi Közlöny. 1872–73-ban már csak formalitás volt az újság neve tulajdonképpen. Zalai, pontosabban a nagykanizsai munkatársak tartották a színvonalat, töltötték meg a lap hasábjait cikkeikkel.

A közösködésnek nem sok értelme volt, nem volt mögötte tartalom. Tudatosan készültek egy kifejezetten zalai lap kiadására. A szerkesztő és a tulajdonos látta, hogy az erőiket meghaladná az önálló kanizsai újság.

1873. december 11-én az előfizetési felhívásban meg is fogalmazták: „Egy jól felfogott helyi lapnak tere és jövője van minden megyében, így a tizenkét év óta Zala-Somogyi

Közlöny cím alatt szakadatlanul megjelent e lap, tüzetesen czélozva Zalamegye érdekeit, de azért egy percig sem feledve Somogy megyét, ezentúl, vagyis 1874. évi január 1-jétől kezdve Zalai Közlöny cím alatt folytatja pályáját mostani alakban s kevésbé feltűnő berendezéssel.”

Zala megye nagyszabású történeti sorozata, a Zala Megyei Levéltár gondozásában megjelenő Zalai gyűjtemény 31. kötetében a 281–299. oldalakon 1990-ben Foki Ibolya Adatok a zalai nyomdászat történetéhez 1860–1900. címmel, egy a kanizsaiak számára fontos tanulmányt jelentetett meg. A munkában több kanizsai nyomdáról is szó van, mi most a Zala-Somogyi Közlönyt sokszorosító Wajdits-féle vállalkozásról és a tulajdonosról szóló részből idézünk.

Foki Ibolya: Adatok a zalai nyomdászat történetéhez 1860–1900.

Zalában ő (Wajdits József) a korszak első olyan nyomdása, akinek technikai felszerelése nem a korábbi időszből származik.

Az üzlet vezetését – trieszti, gratzi, bécsi, laibachi és stuttgarti bizonyítványokkal a kezében – 1858-ban veszi át. 1860 novemberében, ... beadvánnyal fordul a helytartótanácshoz, amelyben kő- és könyvnyomda működtetésére kér engedélyt. (Aki nyomdát, könyvtárat, vagy könyvkereskedést akar felállítani, annak nem a helyi, hanem közvetlenül az országos hatóságokhoz kell fordulnia.)

A folyamodvány mellékleteiből sok mindent megtudhatunk az ifjú pályakezdőről. Az egyik 1857-ben Stuttgartban kiállított okirat leír minden jót, amit csak el lehet mondani egy fiatalemberről. Az ottani könyvkereskedők véleménye szerint Wajdits József nemcsak a könyvkereskedés különböző ágazataiban tapasztalt szakember, hanem irodalmi tudása is minden várakozásnak megfelel. Úgy a német, mint az angol és francia irodalmat tökéletesen ismeri és az üzleti életben való jártassága révén alkalmas bármilyen vezetői állás betöltésére.

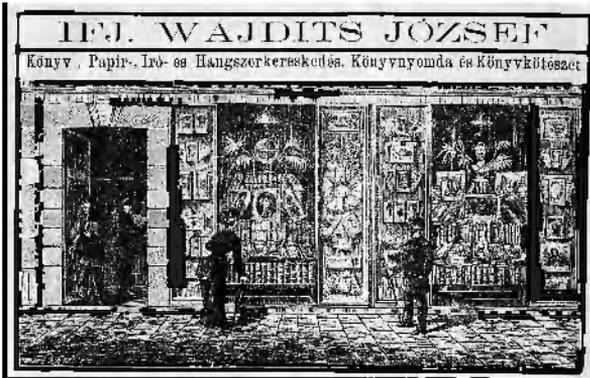
1861 januárjában kapja meg Wajdits József a kedvező választ, a helytartótanács lehetővé teszi számára egy kő- és könyvnyomda felállítását.

1862 elején már arról értesülünk, hogy lapot kíván alapítani. Valószínűleg ezzel akarja – Markbreiter konkurenciája mellett – nyomdája fennmaradását biztosítani. Maga az ötlet nem rossz, hiszen a nagy kiterjedésű megyében csak Keszthelyen jelenik meg egy hetilap és Balatonfüreden Győrök György ad ki egy időszaki újságot, a Balaton-Füredi Naplót. Sem a megyeszékhelynek, sem az ekkor már közel 10 000 lakossal rendelkező Nagyka-

ifj. Wajdits József

Nagykanizsa és régiója

nizsának nincs sajtóorgánuma. Az eredményesség érdekében a szomszédos Somogy megye olvasóközönségét is meg akarja nyerni. Nem tudjuk azonban, tisztában volt-e vele, hogy az önkényuralom szigorú sajtócenzúrájának körülményei között milyen nehéz lesz tervét megvalósítania.

A megyei önkormányzatok felszámolása után az új főispánoknak kiadott utasítás egyik legfontosabb feladatukká teszi

a megyén belüli közcsend, rend és biztonság fenntartását. A lapok szerkesztőinek és kiadóinak kiválasztásánál az elsődleges szempont a politikai megbízhatóság.

Wajdits József nyilván ezért adja be kérvényét „minden politikát kizáró, csupán helyhez kötött” ismeretterjesztő lapra „a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből”. Amikor a helytartótanács kikéri a főispán véleményét, Novák Ferenc kifejti azon aggodalmát, hogy az újságot Wajdits József olyan területen kívánja létrehozni, amelynek olvasóközönsége csekély, s ennél fogva egy ilyen nagy költséggel járó vállalkozást nem tud fenntartani. Ami azt illeti, van is ebben valami igazság. Az 1870-es népszámláláskor a megye 333 237 főnyi lakosságából 218 627 fő nem tud sem írni, sem olvasni.

A másik fő kifogás a kiadó által ajánlott szerkesztő. Végül is 1862 júliusára sikerül megállapodni Fodor Pál, kaposvári ügyvéd személyében, s így megszülethetik az első, tartósan főnnálló zalai lap, a Zala-Somogyi Közlöny (1874-től Zalai Közlöny). Már rögtön az induláskor Wajdits József kéri a tisztiszéket, hogy a lapot ajánlja a tisztviselők pártfogásába. Egyúttal közli, hogy újonnan felállított nyomdája is várja a megrendeléseket. Egészen 1887-ig ő marad a Zala-Somogyi Közlöny (Zalai Közlöny) kiadója. Időközben a szerkesztésben is részt vesz. 1891-ig a nyomtatás szintén az ő neve alatt készül.

* * * *

A Wajditsék által kibocsájtott történeti tárgyú művek között találjuk pl. a következőket:

- Horváth Gyula: Kanizsa város története és annak jelen viszonyai 1862.
- Bátorfi Lajos: A muraközi kérdés (Különlenyomat a Zala-Somogyi Közlönyből) 1873.
- Tárnok Alajos: A Batthyány hercegi s grófi nemzetség leszármazása 972-ik évtől 1871. évig 1875.
- Halis István: Színes mozaik. Nagykanizsa történetéből 1893.
- Zala vármegye millenniumi évkönyve 1896.

A nyomtatás és kereskedelem mellett Wajdits József a könyvterjesztésnek egy másik formájával is foglalkozik. Kölcsökönkönyvtárat tart fenn, ahol az olvasási díj 1870-ben 1 hónapra 50 krajcár.

* * * *

Az alkalmazottakról csak annyit tudunk, hogy a nyomda az idősebb Wajdits idejében is többször keresett tanoncokat és segédeket, a századfordulón pedig összesen 10 főt foglalkoztatott napi 9 órán át. Az ifjabb Wajdits József apjához hasonlóan a nyomtatáson kívül besegít a Zala-Somogyi Közlöny szerkesztési munkálataiba is és 1896-ban a lap tulajdonosává válik. Ezt a pozícióját még jó ideig sikerül megőriznie. Egy nagyon rövid időszakot kivéve (1891. március–1891. május) egészen 1918-ig az alapítók nyomdájából kerül ki az újság.

Az öreg Wajdits már nem éri meg a XX. századot, 1895. augusztus 15-én meghal. Az első, folyamatosan fennmaradó zalai újság létrehozásával, könyvterjesztő tevékenységével meghatározó egyénisége lesz Nagykanizsa – és közvetve a megye – szellemi életének. Politikai magatartására lehet következtetni abból, hogy 16 évesen felkelőként részt vesz a szabadságharcban, a bukás után pedig őrzi annak ereklyéit. Ismereteinek megalapozását elősegítik utazásai. Már az 1850-es években jár a határokon túl, hiszen külföldön állítják ki bizonyítványait. Nem ismeretes, hogy kint tartózkodása összefüggésben van-e 1848-as szereplésével. 1872-ben az európai könyvtárak lipcsei nagygyűlésére megy, de Frankfurt, Hamburg és Berlin meglátogatását is tervezi. Szintén külföldi kapcsolatokat tanúsítják a Zala-Somogyi Közlönybe Svájcból, Németországból és a Monarchia nem magyar területeiről érkező hirdetések. Újletének folytatása mellett a publikálásra is szakít időt, cikkei a Corvinában jelennek meg.

Művelt, széles látókörű emberként távozik. Nem kell tanúkkal igazolnia, hogy rászolgált ifjúkori mestereinek dicséretére és elismerésére.

Egy ráadás. Amikor megkezdjük a könyvtárban egy pályázat eredményeként a helyi sajtó digitalizálását, mindjárt született vele kapcsolatban egy dolgozat is 2000-ben. A dolgozat ismerteti a helyi sajtó, így a Zala-Somogyi és a Zalai Közlöny széles körű közönség számára való közzétételének hasznosságát. A dolgozat születése óta az újság minden oldala megtekinthető az interneten a Halis István Városi Könyvtár munkájának köszönhetően (www.nagykar.hu). Ma tehát sokkal többen olvashatják ezt az újságot, mint megjelenése időpontjában, például 150 évvel ezelőtt, amikor megjelent az első száma. A dolgozat a 39. évfolyam, az 1900. év számaikat elemzi. Megállapításai a lap teljes időszaka szempontjából is érdekesek. Ebből a dolgozathoz idézünk. A dolgozat az interneten elérhető: <http://www.hivk.hu/zalaikozlony/main.htm> (letöltés 2012. július 18.).

Nagy Csaba: Vidéki sajtó a századfordulón a Zalai Közlöny című lap 1900-as évfolyama alapján

A millennium, a század- és ezredforduló a 100 évvel ezelőtti történésekre, a helyismereti kutatásokra irányítja a figyelmet. E kor kulturális örökségének egyik legfontosabb forrása vidéki városainkban az írott sajtó. Ugyanakkor a korabeli sajtó eredeti formájában nem használható olyan tömeges formában, ahogy azt a mai „visszapillantások” szükségessé tennék: az újságok példányai csak szórványosan hozzáférhetőek, a teljes évfolyamok könyvtárak, múzeumok féltett kincsei közé tartoznak. Kutatók, érdeklődők számára legtöbbször

mikrofilmen biztosított az olvasás lehetősége, de az körülményes, nehézkes, ráadásul csak kevés helyen, általában városi, vagy annál nagyobb könyvtárakban érhető el.

A Nemzeti Kulturális Örökség miniszterének a digitális kultúra fejlesztésére kiírt pályázatán elnyert összeg segítségével a nagykanizsai Városi Könyvtár 1999-ben megkezdte a zalai sajtó digitalizálását. Elsőként az egykor Nagykanizsán megjelent *Zalai Közlöny* című lap 1900. és 1901. évi számaint választották. Kezdeményezésüket azzal indokolták, hogy a hozzáférés egyszerűsítése hozzájárulhat a történelem iránti érdeklődés kiszélesedéséhez, bevonhatja a helytörténeti, vagy azzal összefüggő kutatásba a középiszkolai diákokat csakúgy, mint az érdeklődő otthoni számítógép-használókat. CD-olvasóval ellátott számítógép ma már valamennyi középiskolában s a háztartások jelentős részében is található, így a sajtóanyagok elektronikus közzététele nagyságrendekkel növelhetné a felhasználók számát.

A két évfolyam lapszámainak digitalizálásával a könyvtár voltaképpen egy mozgalmat kíván elindítani: célja, hogy közgyűjtemények, vállalkozók és persze a felhasználó olvasók összefogása révén egyre szélesebb körre terjedjen ki ez a munka. Hogy nem üzleti haszon, hanem a közgyűjtemények – és vele a „köz” – gazdagítása a szándék, azt jelzi az is, hogy a mintaként kiadott két lemez nem védett, nem kerül bolti forgalomba: bárki szabadon másolhatja, sokszorosíthatja, olvashatja. A fontos az, hogy minél több újságot oldal rögzítésre, feldolgozásra, így megőrzésre kerüljön.

Az első digitalizálandó lapszámok kiválasztásában közrejátszott, hogy olyan mintát tudjanak felmutatni, melyet aktualitása révén szívesen használnak majd akár helyi újságírók, akár szakdolgozatukat író diákok. Így esett választásuk a 100 évvel ezelőtti, az elmúlt századforduló idején született lapszámokra, az 1900-1901-es évfolyamokra.

Jelen dolgozat célja, hogy a nagykanizsai Városi Könyvtár kezdeményezéséhez csatlakozva, a kiadott CD-lemezek közül az 1900-as évfolyam feldolgozása alapján mutassa be a *Zalai Közlöny* című lapot és annak környezetét.

A századforduló vidéki sajtója

A kiegyezést követő évtizedekben élénk fejlődésnek indult magyar sajtóélet már a korabeli értékelések szerint is erős kettősséget mutatott: létrejött a modern, fővárosi hírlapírás, kialakult a politikai, szórakoztató és bulvárlapok rendszere, ám ez a fejlődés kisszámú kivételtől eltekintve szinte érintetlenül hagyta a fővároson kívüli országrészeket.

A vidéki lapoknak több kihívással is meg kellett küzdeniük: életképességük fenntartásához rendkívül széles olvasóközönség igényeit kellett kielégíteniük, méghozzá általában bizonytalan anyagi-technikai háttérrel, sokszor nem kellően képzett újságírói gárdával.

Zalai sajtóélet a századfordulón

Nagykanizsa másik korai nyomdája 1862-ben kezdte meg működését, *Wajdits János* könyvkötőmester és könyvüzlet-tulajdonos 28 éves fia, *Wajdits József* vezetésével. Vállalkozása sikeresnek bizonyult, hiszen néhány évvel később már a műhely bővítésére kellett gondolnia. A *Zalai Közlöny* elődje, a *Zala-Somogyi Közlöny* volt az első lap, mely e

műhelyből kikerült, 1862. július elsején. Ebben az időben a megye egész területén csak két-három lap működött, számuk csak az 1880-as évek első felére éri el a tizet. A 19. század utolsó évtizedében a gyarapodás folyamatos: 1900-ban 18, 1901-ben 20 lap jelent meg Zala megye területén, általában heti egyszeri alkalommal. 1900-ban Nagykanizsán négy nyomda működött: ifj. Wajdits József és Fischel Fülöp már említett műhelye mellett a *Farkas és Krausz*, illetve a *Weis Lipót és fia* nevű vállalkozások is életképesnek bizonyultak. Ugyanebben az évben a megyeszékhely Zalaegerszegnek három (*Zalamegye, Zalavármegyei Hírlap*, az év közepétől a *Magyar Paizs*), Keszthelynek és Nagykanizsának kettő-kettő, legalább hetente egyszer megjelenő újságja volt (Keszthelyen a *Balatonvidék* és a *Keszthelyi Hírlap*, Nagykanizsán a *Zala* és a *Zalai Közlöny*); 1901-ben mindhárom városban alapítottak egy újat, köztük Nagykanizsa első napilapját, a mindössze négy évig élő, csak szórványosan fennmaradt *Nagykanizsai Friss Újságot*.

Nagykanizsa a 18. század végére a megye legfejlettebb, legjelentősebb gazdaságú mezővárosává vált. 1828-ban már piaci körzetközpont, vonzáskörzetében nagy jövedelmű szántókkal, szőlőkkel, legelő- és rétterülettel. A környék egyik legnagyobb gabonapiaca a kanizsai volt. 1876-ban a kereskedelem 27 szakágazatában 211 kereskedést írtak össze, s ebben az évben, az iparforgalomban befizetett jövedelemadó 40 százaléka a kereskedelemből származott. Ez a forgalom döntően a nagyszámú zsidóság kezében összpontosult.

Fontos csomópont volt a város, ezt tovább erősítette a 19. század végétől a vasúti forgalom fellendülése. Az ömlesztett árukat nagy mennyiségben ide lehetett szállítani, át lehetett rakodni. A vállalkozó polgárság hamarosan bankokat, üzemeteket alapított, így a város vonzáskörzete egyre nőtt. A népszámlálási adatok szerint 1890-ben 20.619-en, 1900-ban már 24.136-an lakták. Szerepe 1920 után, természetes vonzáskörzete, a Muraköz elvesztésével szűnt meg.

A fejlett gazdasági háttér, a kereskedelem által igényelt gyors információtovábbítás miatt törvénytörő volt, hogy az első nagykanizsai lapok a kereskedelmi szervezetek támogatásával láthattak napvilágot, főként azok érdekeit képviselték. A *Zalai Közlöny* például 1900-ban 11 különböző gazdasági-társadalmi egylet hivatalos lapjaként jelent meg, köztük- „a nagy-kanizsai Ipar-Testület, a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvénytársaság, a Kotori takarékpénztár részvény-társaság” megnevezésével.

A Zalai Közlöny története

A *Zala-Somogyi Közlöny*, mint a *Zalai Közlöny* elődje, 1862. július elsején jelent meg először, *Wajdits József* kiadásában és nyomdájában. Apjának, *Wajdits János*nak már 1832-től könyvkereskedése, könyvkötészete és kétezer kötetes kölcsönkönyvtára volt Nagykanizsán. 1836-ban a könyv fontosságára hivatkozva nyomtatási engedélyért is folyamodott, ám ezt szakképzettségének hiánya miatt a Helytartótanács elutasította. A döntésbe nem nyugodva bele, titokban mégis üzembe helyezte nyomdáját, s 1837-39 között húsz kötetben megjelentette „*Kotzebue Ágoston jelesb színdarabjait*”. A büntetés ellenére a nyomda tevékenységét teljesen nem számolta fel, amit bizonyít, hogy az 1840-es évek elején-közepén megjelent kiadványain kiadóként már 1832-ben született fia, József neve olvasható.

Wajdits József tanulmányait feltehetően külföldön végezte, hiszen könyvszakmai bizonyítványait Triesztben, Grazban, Bécsben, Laibachban és Stuttgartban állították ki. Apjá-

tól 1858. augusztus 1-jén vette át az üzlet irányítását. 1861 januárjában a város tanácsának legnagyobb támogatásával egy kő- és könyvnyomda működtetésére kapott engedélyt, ez alapján jelentette meg egy évvel később az első tartósan fennálló zalai újságot, a *Zala-Somogyi Közlönyt*, mely 1874-től *Zalai Közlöny* néven jelent meg. Példányszámáról nincs adatunk, mindössze annyit tudni, hogy indulásakor ötezer mutatószámot küldtek szét a lehetséges előfizetők között.

A lap szerkesztősége kezdetben Kaposvárott működött *Fodor Pál* ügyvéd, majd *Roboz István* vezetésével, tevékenysége egy időben kiterjedt Vas és Sopron vármegyékre is. Később, mikor Roboz István elindította saját, *Somogy* című újságját, a *Közlöny* szerkesztősége átkerült a kiadóhoz és a nyomdához Nagykanizsára, s egyre inkább Zalához kötődött. 1866-tól a szerkesztést a kiadó, Wajdits József vette át. Az önkényuralmi korszak szigorú cenzúrájának körülményei között – mikor a helytartótanács határozottan utasította a főispánokat az időszakos lapok és röpiratok alapos átvizsgálására, Wajdits „minden politikát kizáró, csupán helyhez kötött” ismeretterjesztő lapra adta be kérvényét. Első megjelenésekor „*ismeretterjesztő lap*”-ként határozta meg az újság profilját, „*a szép-irodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből*. Kezdetben havonként háromszor, majd hetenként egyszer, végül hetenként kétszer került az olvasókhoz. Szerkesztői tartózkodtak a politizálástól, a hivatalos közlés, a tudományosságra törekvés, a színesség, a rovatok sokfélesége jellemezte a lapot. A „*két megye literátus emberei*” mellett neves fővárosi emberek is csoportosultak körülötte – írta a város monográfusa, a később szintén lapszerkesztő *Barbarits Lajos* 1929-ben. Csak pár nevet említve: írt a *Közlönybe* *Thaly Kálmán, Aldor Imre, Rényi Dezső, dr. Wlassics Gyula, Sommsich Pál, gróf Belezna Lujza, Tuboly Viktor, Tersánszky József, Bója Gergely* is. *Báró Wlassics Gyula* első cikkét 15 éves korában, „*Sóhaj*” címen, *Oláhfi Gyula* álnév alatt jelentette meg. A kiadási gondok megoldására azonban mindig új és új mecénásokat kellett találni; „*az első hírlapok voltaképpen nem is voltak gazdasági vállalkozások. A szerkesztők jobbára hazafiságból dolgoztak és a különben is kisszámú előfizetőt állandóan noszogatni kellett, hogy beküldje az előfizetési pénzeket*” – jellemezte a kor sajtóviszonyait *Nemes György*, 1948-ban megjelent könyvében. A szorongató anyagi helyzet egyre több hirdetés felvételére ösztönzött, a hirdetői kedvet pedig csakis a nagy példányszám, az olvasottság teremthette meg. A kör így bezárult, megoldásként mecénások felkutatása mutatkozott: így lett a *Közlöny* is előbb a *Somogy Megyei Gazdasági Egyesület*, majd a *Zala Megyei Egylet* hivatalos lapja. Támogatták bankok, tanító-egyletek. Híreket a sajtólevelezők széles köre szállított, számukra a szerkesztőség - rendszeres tudósításaik ellentételezéseként - ingyen küldte a lapot. Feltehetően Wajdits külföldi kapcsolatai és a székhely, Nagykanizsa már említett kedvező földrajzi elhelyezkedése révén érkeztek Svájcból, Németországból és a Monarchia egyéb, nem magyar területeiről származó hirdetések is az újságba, ezzel is erősítve annak anyagi bázisát.

Az 1900-as esztendő végén, mikor a lap negyvenedik évfolyamának kezdetét köszöntötte, *Villányi Henrik* szerkesztő már így emlékezett vissza az indulás körülményeire: „*Kanizsa 1860-ban a Dunántúl délvidékének főforgalmi helye volt. A vidék maradi, fejletlen viszonyai között akkor nagy vállalkozás volt még egy helyi lap megindítása is. (...) Mikor hazánk a Bach-rendszer temető helye lett, a magyar kultúra és közélet sziporkái magas lobbót vetettek. Akkor állott elő annak szüksége, hogy a megyének és ennek legnépesebb városának közlönye legyen. Sír-verseket kellett írni a régi rendszernek.*”

1872-ben a *Zala-Somogyi Közlöny* szerkesztését Wajditstól *Bátorfi Lajos* vette át, a havi három megjelenés ekkor változott hetivé. Egy évvel később a lap nevéből törölték a „*Somogyi*” jelzõt, így az 1874-es évvel jött létre csaknem végleges formájában Zala megye máig is leghosszabb életű lapja, az 1874-1944 között folyamatosan megjelenő *Zalai Közlöny*.

Első felelős szerkesztőjét, *Bátorfi Lajost* a helyi újságírás legtekintélyesebb alakjának tartották.

Bátorfi után az akkor 40 éves *Dr. Villányi Henrik* kereskedelmi tanár, a városi képviselőtestület tagja, korábbi társszerkesztő vette át a *Zalai Közlöny* szerkesztését - posztján még tizenheten követték. „*Hetenként egyszer, szombaton megjelenő, vegyes tartalmú lap*” – hirdette a *Közlöny* fejléce 1919-ig, akkortól politikai napilapként működött. Keresztény elveket vallott magáénak, rendszerint a hivatalos kormányzatot támogatta, de legalábbis lojális volt iránta. 1926-tól 1944-es megszűnéséig *Barbarits Lajos* irányította, s tette modern, színvonalas napilappá.

A Zalai Közlöny 1900-ban, „szellemi önarckép”

1900 januárjában a *Zalai Közlöny* 39. évfolyamát kezdte, születését tehát elődje, a *Zala-Somogyi Közlöny* indulásának évére datálta.

A *Zalai Közlöny* vállalt arculatáról legtöbbet az 52. szám részben már idézett írása árul el, mely a negyvenedik évfolyamába lépő lap eredményeit méltatja (szerzője *Villányi Henrik*). Az önarckép szerint a *Zalai Közlöny* a nehéz körülmények, tengődő lapok között is szilárdan tartja pozícióját; tartalmában haladó, a visszasságokat, elmaradottságot nem tűrő orgánum. „...nyelvféket meg nem tűrt. (...) *A tiszta opportunizmus melegágya soha nem volt, a lógós szerepére nem vállalkozott és hivatalos láttamozásért soha nem folymodott. A kulacsképű nyárspolgárok kegyeit nem áhította és a társadalmi élet körforgásában a legmagasabb helyre igyekezett. Protekcióért a lap nem törte magát soha, kegyekért nem irdogált és a kapaszkodás kergekørsága nem pusztította szervezetét. Hitlevele az igazság szeretete volt. (...) Mi csak segíteni akarunk azoknak, kik a tertyedt gondolkodás, az érdemtelen kapaszkodásnak meg akarják ásni a sírját. Síremléül aztán szívesen odaillesztjük a sírdombra lapunk múltját, mert akkor munkánk be van fejezve.*” Hasonló stílusban és elhivatottsággal fogalmaztak a több lapszámban is olvasható előfizetési felhívások: „*Politikával nem kell törődnünk, a politikát szolgálja a főváros számos napilapja; de törődünk szűkebbkörű érdekeinkkel, melyeknek a fővárosi sajtó nem lehet szószólója.*” „*Mi nem a mindent felforgató harcban látjuk a haladás biztosítékát, hanem a békés munka védelmében, a közérdeklődés felköltésében. A mi célunk: terjeszteni a szeretetet a közérdek, a közügyek iránt, segíteni mindazokat, kik Nagy-Kanizsát virágozó várossá akarják tenni, kik társadalmunkat ki akarják ragadni az elposványosodás veszélyéből.*”

Kocsis Katalin nagyszerű várostörténeti munkájában, a 2009-ben megjelent Nagykanizsa 100 zenei emlékhelye címűben az egyes épületekhez kötődő zenei ismereteket gyűjtötte össze. A város fontos épületéről, a Szomolányi-sarokról írt szócikk azonban a 150 éves évfordulóját ünneplő Zala-Somogyi Közlöny és Zalai Közlöny zenei szempontú értékelését is adja. Az újság talán a legfontosabb forrása a tartalmas kötetnek, érdekes azonban arról is olvasni, hogy a zenei témák hogyan is jelentek meg az újságban.

Zenéről, zenei életről a Zala-Somogyi Közlönyben, Deák tér 1. Szomolányi-sarok

1870-ben gróf Széchenyi István egyemeletes házának elbontásával megnyitották a város egyik fontos útvonalává váló Csengery utat (akkor Takarékpénztár utcának nevezték), s még ugyanabban az évben elkészült a Nagykanizsai Takarékpénztár impozáns székházának az új utcára néző része. Ekkor még közvetlen szomszédságában, a templom felé eső oldalon megvolt az emeletes Wlassics-ház, amelyet 1886-ban a Takarékpénztár megvásárolt. Hamarosan Morandini Román és Tamás tervei alapján átépítve, megmagasítva, egységes homlokzati kiképzéssel csatlakoztatták a bank korábban elkészült épületrészehez, kialakítva a város egyik meghatározó épületének mai látványát. Ma is használatos elnevezését a később itt működött Szomolányi-divatáruháznak nyomon kapta.

A Wlassics-ház eredetileg a XIX. század közepén épülhetett. Tulajdonosa, Wlassics Antal 1857-től városbíróként a város vezetője volt. Középiszkolái elvégzéséig ebben a házban nevelkedett fia, Wlassics Gyula jogász, jogi szakíró, aki 1895 és 1903 között a Wekerle-kormány kultuszminisztere volt, s ebben a minőségében fennhatósága kiterjedt az ország zenei életére is.

1866 után a Wlassics-ház földszintjén működött id. Wajdits József könyvkereskedése, nyomdája és a Zala-Somogyi Közlöny kiadóhivatala és szerkesztősége. A Wajdits által 1862-ben alapított újságot eleinte Kaposváron szerkesztették, de kiadóhivatala kezdettől Kanizsán volt. Miután a szerkesztőség is Kanizsára költözött, a lap egyre inkább kanizsaivá és zalaivá vált. Nevét 1874-ben Zalai Közlönyre változtatta. Id. Wajdits egy időben a lap szerkesztőjeként is tevékenykedett, és saját újságján kívül bekapcsolódott több, hosszabb-rövidebb életű hírlap előállításába.

A Zala-Somogyi, illetve Zalai Közlöny – mint Kanizsa leghosszabb életű hírlapja – története során fontos tényezője lett a város zenei életének is, amelyet a kezdetektől figyelemmel kísért. Az első évtizedben hatókörébe tartozó Somogy megye, sőt, egy időben

Sopron és Vas megye kulturális életéről is beszámolt, de kitekintett országos zenei eseményekre is. Rendszeresen közölt hangverseny-előzeteseket és -beszámolókat, követte a Kanizsára érkező szintársulatok programjait, amelyekben sok zenés előadás – népszínmű, operett, sőt időnként opera – is volt.

Az első időszakban különös figyelmet szentelt a Kanizsai Dalárda megalakulásának és tevékenységének. Egész története során jellemző volt az újságra, hogy igyekezett figyelemmel kísérni a Nagykanizsáról elszármazott és a fővárosban, vagy külföldön ismertté vált muzsikuskok, énekesek karrierjét. Még életében sokat foglalkozott például Erdősy Eugéniával, a tragikus sorsú énekes-színésznővel, akinek 1886-ban Berlinben elkövetett öngyilkosságáról az éppen ott egyetemi tanulmányokat folytató és Erdősy Eugéniával jó barátságban levő külső munkatársa, Nyári Sándor révén közölt első kézből információkat – bár ezek nem nélkülözték a bulvár-jelleget sem. A későbbi évtizedekben Erdősy Bálint, a hűgát fél évszázaddal túlélő kanizsai iskolaigazgató révén ismerhetett meg Eugénia életéről és haláláról hiteles részleteket az olvasó; érdekes módon a lap saját, vagy az országos sajtóból átvett cikkeiben levő tévedéseknek köszönhetően, amelyeket Erdősy Bálint kiigazított, s így olyan részleteket is közölt, amelyek ezek nélkül homályban maradtak volna.

Az újság hangversenybeszámolóí kezdetben meglehetősen dilettánsak, sokszor a tények tekintetében is hiányosak. 1867-ben például a város népszerű zenekaráról a következő „értékelő” szavak láttak nyomdafestéket: *Grünbaum úr zenekara adá elő Weber egyik f-mollban írt hangversenydarabját. E hosszas tanulmányt igénylő jeles darab sikerülten adatott elő. A nagybögős ügyesen kezeli a brummogó madámot. A többire sincs panasz.* (Zala-Somogyi Közlöny 1867. okt. 19.)

De már a kezdeti időkben előfordulnak zenetörténeti, zeneelméleti tanulmányokra, jó fültre és jó ízlésre valló helytálló értékelések is, különösen Bátorfi Lajos és Singer Soma tollából. Bátorfi 1872 és 1882 között a lapnak kitűnő főszerkesztője volt. Zenei érdeklődése talán összefügg azzal, hogy Emma nevű leánya kiválóan zongorázott, 1878-ban hangversenyt is adott Kanizsán. Singer Soma a Kanizsai Dalárda ügybuzgó jegyzője volt. Ő számolt be a régi Kanizsa egyik legnevezetesebb koncertjéről, Pablo de Sarasate 1877 márciusi fellépéséről is, érdemes néhány sorát idézni az akkori újságírói stílus érzékeltetésére:

... játéka, minden hegedű-vonása szívhez szolló, a szívet varázsszal eltöltő; az egyes hangok oly mély érzést árulnak el és egyszersmind oly tökéletességet a hegedű kezelésében egyáltalában, hogy nagyobb művészt elképzelnünk alig lehetséges. [...] Bal karja ügyessége és jobb karja kifáradhatatlansága – mély érzése és játéka tüze mellett – percnyire a lehetetlenségben engedett hinnünk.

1898 és 1906 között Villányi Henrik volt a lap főszerkesztője, aki idős koráig, az 1930-as évekig írt a lapba, ha akkoriban már ritkábban is. Nem kifejezetten zenei témákkal foglalkozott, de helytörténeti jellegű írásainak, amelyekben kamatoztatta Kanizsán végigélt hosszú évtizedeit, gazdag élettapasztalatát, ismeretségi körét, majdnem mindig voltak zenei vonatkozásai, amelyek gazdagítják a város zenetörténetéről kialakítható képet.

A lap történetének későbbi évtizedeiben, különösen az 1920-as évektől a zenei életről szóló cikkek majd az újság erősségeivé válnak.

A Wajdits-könyvesboltnak, illetve kiadónak és nyomdának remek ingyen reklámot jelentett az újság szemle rovata, ahol az új könyvek és egyéb kiadványok sorában gyakran közölték a megjelent legújabb kottákat, a gyűjtemények esetében legtöbbször felsorolva a

bennük levő valamennyi dalt, zeneművet. A referálás szintje jóval túlment az egyszerű hirdetésen, s valódi fogódzót jelenthetett az érdeklődő olvasóknak a megjelent kiadványokkal való lépéstartásban, illetve az akkoriban a polgári otthonokban általánosan divó házimuzsikálás repertoárjának bővítésében.

Wajdits kiadói vállalkozása maga is jelentetett meg zenéhez kapcsolódó könyveket, kottákat, nótagyűjteményeket. Közülük a legjelentősebb Lakatos Sándor táncművész könyve, amelyet a táncörténészek az első magyar tánckönyvként tartanak számon (lásd még: Erzsébet tér 9.). Két kiadásban is napvilágot látott 1869-ben, illetve 1871-ben.

A korabeli sajtó olvasója joggal állapíthatta meg, hogy az oly biztosnak tűnő utcanevek is változhatnak. Ma már tudjuk, hogy az utcanevek változása életünk része. Nem meglepő tehát, hogy a korabeli nevek azóta is változtak. Tarnóczky Attilának köszönhetjük, hogy a 2012-es állapotok összehasonlíthatók a közel 140 évvel korábbiakkal. A mai olvasót azonban újabb meglepetés is érheti. A nyomvonal, az utcák egymáshoz való viszonya, az utca hossza stb. is változott. Az Ady és a Csengery utcáról szóló része kötetünknek e folyamatok pontos egymásutánját is leírja.

Nagy-Kanizsa város utcáinak régi és új elnevezése Tarnóczky Attila kiegészítésével. Zala-Somogyi Közlöny 1873. okt. 26.

Régi elnevezése	Új elnevezése	2012
1. Varasdi (Nagy Német utca)	Király utca	Azonos a jelenlegi Király utcával.
2. Kis Német utca	Zrínyi utca	Zrínyi utca az Ady utcától nyugatra.
3. Zárda utca	Zárda utca	Neve ma is ez, de hajdan a Király utcától csak az Alsótemplomig ért.
4. Ápolda utca	Városház utca	Jelenleg ez az Ady utca Fő úttól Zrínyi utcáig eső része.
5. Kapronczai utca	Kazinczy utca	Az Ady utca a Zrínyi utcán túl.
6. Fülöp utca	Iskola utca	A Zrínyi utca az Ady utcától keletre.
7. (újonnan lett nyitva)	Takarékpénztár utca	A Csengery út a Fő út és a Zrínyi utca között.
8. Iván utca	Csengery utca	A Csengery út a Zrínyi és a Kisfaludy utcák között. Csengery Antal, hajdani országgyűlési képviselőnk nevét kapta.
9. Gábor utca	Batthyány utca	A mai Batthyány utca, bár akkor Batthyány Fülöpről kaphatta nevét.
10. Déli kerti utca	Fürdő utca	A Kisfaludy utca a Csengery úttól nyugatra.
11. Kerti utca éjszaki része	Kisfaludy utca	A Kisfaludy utca a Csengery úttól keletre.

Nagykanizsa és régiója

12. Tóth kert melletti utca	Bajza utca	Bajza utca a Kossuth tértől nyugatra.
13. Szent-Györgyvári utca	Szent-György-vári utca	A Katona József utca, a Kossuth tér nyugati oldala és a déli oldala tűzoltóság helyén állt négy épület.
14. Újvilág utca	Újvilág utca	A Bajza utca a Kossuth tértől keletre.
15. Szent-Györgyvári utca keleti része	Vásártér	A Kossuth tér, kivéve nyugati oldalát és a tűzoltóság területét.
16. Szent-János tér	Széchenyi tér	A jelenlegivel egyező, bár volt idő, amikor a Fő útról a térre bekötő utcácska Bocskai nevét viselte. Ma Erzsébet tér.
17. Gabona piac és magyar utca előrsze	Főtér	
18. Főutca	Főutca	A mai Fő út.
19. Felső templom tér	Deáktér	Mai is így nevezik.
20. Sétatér	Eötvöstér	Az Eötvös tér nyugati fele.
21. Pécsi utca (soproni)	Teleky utca	Teleki Pál nevét kapta. Akkor a víztoronyig ért.
22. Rózsa utca	Rózsa utca	A jelenlegi Rózsa utca a Teleki és Attila utcák között.
23. Gymnasium mögötti tér	Vörösmartytér	Az Eötvös tér keleti oldalának északi fele. (Déli felét a gimnázium foglalta el.)
24. Miháldi utca	Attila utca	Akkoriban az Attila utca a Petőfi utcáról nyílt és a Rózsa utcáig tartott.
25. Pesti utca	Petőfi utca	A mai Petőfi utca.
26. Csordás utca	Honvéd utca	Nem változott.
27. Kereszt utca	Hunyady utca	Hunyadi nevét viseli azóta is.
28. Cziczelle utca	Rákóczy utca	Időközben megépült a Rákóczi utca a Kinizsi és a Magyar utcák között is.
29. Egylet utca	Kölcsey utca	Nem változott.
30. Oriás utca	Kinizsi utca	Akkor a Rákóczi utcánál ért véget.
31. Zöldfa utca	Bátori utca	Báthory azóta is, de ki tudja, melyik tagja a családnak.
32. Bécsi utca (magyar utca)	Magyar utca	Nem változott a Magyar utca elnevezés.
33. Vízi utca	Garay utca	A név máig megmaradt. Korábbi házaiból semmi.
34. Csutorás utca	Árpád utca	A Dózsa György utcáig vezető girbe-görbe, öreg utca északi felének nevét 1942-ben Sikátorra változtatták. Ugyanakkor a jóval fiatalabb, nyíl-egyenes Sikátor utca lett az Árpád utca külső szakasza.
35. (újonnan lett nyitva)	Szemere utca	Igazi ritkaság: egy öreg utca, amelynek neve sohasem változott.

Ha a 150 éves Zala-Somogyi Közlöny fontosságát akarjuk illusztrálni, akkor a következő idézet erre talán a legjobb példa. A felújított Erzsébet teret határoló épületeinek egyik legszebbike a Bolyai iskola épülete. Ennek az épületnek a történetét ismerteti és az ott folyó szellemi életnek a felidézését végzi el a következő írás. Mielőtt azonban az olvasó figyelmébe ajánlanám az olvasmányt, térjünk vissza a Zala-Somogyi Közlöny fontosságára a várostörténeti ismeretek összegyűjtése szempontjából.

A Zala-Somogyi Közlöny kezdő évfolyamától, 1862-től csaknem minden évben, egészen 1873-ig talált olyan információt a szerzőnk, Kocsis Katalin, melyet ennek a szócikknek az összeállításához használt. Csak ehhez az íráshoz 16 helyre hivatkozott kéziratában a szerző, melyet a hely szűke miatt a kötetben sem sorolt fel és most sem sorolunk fel. A Zalai Közlöny is fontos forrása volt, csak ehhez a szócikkhez 1875-1930-ig 7 hivatkozást említ a kéziratban. A 8 további hivatkozás között más helyi folyóiratot nem nevez meg forrásként.

Ezzel az előzetes ismerettel ajánlom tehát a következő írást az olvasó figyelmébe, mely részlet Kocsis Katalin 2009-ben megjelent Nagykanizsa 100 zenei emlékhelye című kötetéből:

Erzsébet tér 9. Zöldfa

A mai Bolyai János Általános Iskola a hagyomány szerint a felrobbantott kanizsai vár (lásd: Vár út 5.) köveiből kvartélyháznak, azaz uradalmi vendégfogadónak épült. Építésének ideje és későbbi átalakításai körül sok a bizonytalanság, az érdeklődő ezekről Tarnóczky Attila 2009-ben közzétett *Hol, mi? Kanizsai házak és lakói* című munkájából tájékozódhat.

Kanizsa főterének egyik meghatározó épülete az 1840-es években Zöldfa néven a Dunántúl egyik legnagyobb szállodája és vendéglője lett. 1844-től gyakran volt lakója Csányi László, aki 1848 nyarán kormánybiztosként innét irányította a Dráva-vonal védelmét. Az 1849 októberében kivégzett Csányi emléket portrédomborműves tábla idézi az eredeti főbejárat mellett. Deák Ferenc kanizsai tartózkodásai idején szintén itt szokott megszállni. A szállodát az 1870-es évektől néhány évig a katonaság, majd 1937-ig a város igazságügyi hivatalai használták: törvényszék, járásbíróság, ügyészség működött benne. 1943–1945 között itt alakították ki az internálótáborot. 1952-ben költözött az épületbe az általános iskola, amely 1991-ben vette fel Bolyai János nevét.

A Zöldfa szálló és vendéglő fénykora az 1840-es évektől három évtizeden át tartott. Szépen boltozott, oszlopokkal tagolt földszinti csarnoka, emeleti nagyterme, valamint a mai városháza területét is magában foglaló kerthelyisége, a Zöldfa-kert sok mulatságnak és rendezvénynek adott helyet.

Nagykanizsa és régiója

1843 elején a szálló és étterem akkori bérlője így hirdette farsangi mulatságait:

Minthogy ez a terem az előkelő s kényelmes beosztása s pompás díszítése folytán az ország legszebb termeihez sorozható s minthogy jó s gyors kiszolgálásról s választékos ételekről s italokról gondoskodva van, a vendégfogadóban pedig kellő számú lakosztoba áll a t. vendégeknek rendelkezésére, a fogatok istállóiban s tágas kocsiszínbén elhelyezhetők, élénk látogatásokért esedez mély tisztelettel Reindl Károly. (Idézi Villányi Henrik: Zalai Közlöny 1929. ápr. 28.)

Egy 1873-ban megtartott fényes bálról a következő hangulatképet rögzítette a Kanizsán szerkesztett és kiadott Zala-Somogyi Közlöny tudósítója (1873. jan. 9.):

... a tűzlángban úszó Zöldfa épülethez érve, a folyosón zöldágak árnyékában, mint ligetek közt, susogó uszályok által lassú haladásra intve haladhattunk a gyönyörűen díszített nemzeti lobogók s koszorúk zöme, az ezernyi láng fénytengerében úszó terembe, hol az idegen szinte gondolkodóvá lett, vajjon Nagy-Kanizsán van-e, vagy a főváros legfényesebb csarnokában? Hölgyeinknek az az izlésteljes s nagy választékú öltözéke, de főleg a vidék szépeinek ily nagyszámban megjelenése valóban emlékezetessé, bámulatossá, s egész összességében imponánsá tette.

Az 1860-as években Kanizsára rendszeresen visszajárva a Zöldfában tartotta tánciskoláját, s rendezte tánckoszorúcskáit Lakatos Sándor (1819–1880 k.) táncművész, tánctanár.

1869-ben Kanizsán jelent meg tánckönyve, amely 1871-es új kiadásában a *Rajta párok, táncoljunk! Tánckedvelők könyve* címet kapta. A Wajdits József nyomdájában (lásd: Deák tér 1.) készült 135 oldalas kis kötetet az első magyar táncmesterkönyvként tartják számon a táncörtöncészek. Benne Lakatos portréja is látható. Rendszeresen muzsikált a Zöldfában Grünbaum József (1825 k.–1900) és zenekara. A Zala-Somogyi Közlöny 1866. március 1-jei számában a következő

olvasható az akkor egy év híján negyedszázada működő együttesről: *Ritkaság az, hogy a zenekar szervezete óta kevés változással áll fenn, s nemcsak hangszereiken fejtenek ki jó harmoniát; hanem maguk közt is a lehető legjobb harmoniában élnek.* Sajnos, a cikk nem rögzítette a tizenkét tagú zenekar hangszerösszeállítását, de az bizonyos, hogy vonós és fúvós szekciója egyaránt volt. A zsidó származású muzsikos 1850 körül *szakadt ide bandájával Rohoncra. Ha emlékiratokat hagyott volna hátra, bizonyára ő írta volna meg legjobban Nagy-Kanizsa társadalmi életének fejlődését az utolsó 50 évben. A vonót tartó keze soha el nem fáradt és a hol az emberek vigadtak, a hol zeneszó mellett temettek, ott volt Grünbaum József, a zsidó muzsikos.* – parentálta el az öreg primást a hírlap 1900. január 20-i száma.

A Zöldfa épülete volt az egyik legfontosabb helyszíne a Kanizsai Dalárda korai történetének. 1862. szeptember 14-én egyik helyiségében, melyet a tulajdonos e célra előzékenyen rendelkezésre bocsátott, tartották az előkészítő megbeszélések egyikét,

aminek eredményeként 1863-ban megalakult a város első kórusa. Létrehozása már egy ideje napirenden volt, s a kezdeményezésből a város akkori hírlapja is kivette részét. Az 1863 és 1885 között fennálló férfikar a tényleges éneklőkből, illetve a pártoló és tiszteletbeli tagokból állott. Névsoruk részben olvasható az énekkar fennmaradt bőrkötéses, aranyozott díszítésű, a Kanizsai Dalárda Anyakönyve címet viselő alapító könyvében, amelyet a Thúry György Múzeum őriz.

A Dalárda eredetileg férfikar volt, de 1872-től leánykar is alakult melléje, s ettől kezdve vegyeskarként és külön-külön is fellépett. Az 1885 körül megszűnt kórus szerepét az ugyanebben az évben megalakult Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája vette át.

A Zöldfa emeleti nagyterme volt a helyszíne a Kanizsára vetődő színtársulatok előadásainak is, bár a korabeli leírások szerint a kicsi színpad meglehetősen próbára tette a játzsókat. Ha az időjárás megengedte, játszottak a szálloda mára már beépített kertjében is. A reformkortól az 1880-as évek elejéig német és magyar társulatok egyaránt felléptek itt. A német társulatok általában jobb anyagi helyzetben voltak, gazdagabb kiállítású előadásokat tudtak produkálni, köztük operettek, sőt, előfordult, hogy operát is.

A magyar színjátászás lassabban hódított tért. 1852-ben rövid szezont tartott a Zöldfában Latabár Endre társulata. A Latabár-dinasztia alapítója színigazgató, operaénekes és színházi karnagy is volt. Kanizsára még a győri színészek élén érkezett, itteni szereplése után hamarosan a miskolci színház igazgatója lett. Kanizsán zenés népszínműveket játszottak, köztük a Házassági három parancs címűt. E mára már elfeledett színdarab dalaiból Latabár néhányan a szövegét közölte előadásainak népszerűsítésére Kanizsán kiadott, Játékszíni emlíny című kis könyvecskéjében. Benne a kanizsai közönségtől versben búcsúzott. Kedves gesztus volt, bár valószínűleg minden szereplési helyen megcsinálta ugyanezt, csak a város nevét kellett aktualizálnia.

A korabeli színházi élet másik jeles egyénisége, Szuper Károly egy hónapon át vendégszerepelt itt társulatával. 1862-ben Szuper és társulata újra ellátogatott Kanizsára, s nekik köszönhető, hogy az akkori színházkedvelők a Zöldfa színpadán négy előadásban is láthatták-hallhatták a magyar színművészet egyik legnagyobb egyéniségét, Egressy Gábort.

1864 farsangjának végén érkezett Kanizsára a Balogh Alajos-féle színtársulat. Ők mutatták be március 9-én a kanizsai közönségnek az első operettet, Offenbach: Varázshegedű című művét. A Zala-Somogyi Közlöny így értékelte a produkciót (1864. márc. 20.): *Az előadás varakozáson fölüli volt, Szigetközine éneke s játéka kitűnő, Komáromi ügyesen játszott s jól énekelt. Makfai Nina jó, ámbár hangja gyenge. Ki kell emelnünk Dankó Gábor szorgalmas s ügyes zenekarát – mely az operettet 36 óra alatt betamulva, az énekkel összevágólag játszotta.*

E néhány sorból azt olvashatjuk ki, hogy a Zöldfa akkori helyi zenekara, Dankó prímással az élén látta el az előadás kíséretét. Valószínűleg ez nem egyedi eset volt.

Az 1870-es években még több színtársulat lépett fel a Zöldfában, többnyire a kora tavaszi, illetve őszi időszakban, s legtöbbször a közönségcsalogató operettek, népszínművek szerepeltek; klasszikusok és nemzeti drámák előadásain jóval kisebb volt a látogatottság. 1869-ben Károlyi Lajos színigazgató már bérleteket is kibocsátott.

A Zöldfa utolsó sikeres színi szezonjai 1871-ben, illetve 1873-ban Bokody Antal nevéhez fűződtek. A színházi előadások mellett a Zöldfa emeleti nagyterme volt a város hangverseny-életének helyszíne is.

A Kanizsához életrajzilag kötődő muzsikusok közül Erdősy Eugénia 1875 szeptemberében adott a Zöldfában hangversenyt, még eredeti nevén, Biba Eugéniaként. A fiatal

lány akkor a bécsi konzervatórium növendéke volt. Műsorán dalok mellett lírai szoprán áriák szerepeltek. A Zalai Közlöny (1875. szept. 18.) értékelése szerint *a változatos előadás, a hangtanulmány s azok feletti rendszeres uralkodás félreismerhetetlenül tanúsítá, hogy Biba Eugenia k. a szenvedéllyel s szorgalommal tanul, hangja kellemes, vonzó és tiszta, noha észleltük, hogy ez estén kissé fátyolozott volt, melyet meghülés okozhatott.* Bár későbbi, rövid pályája nagyrészt a német nyelvterülethez kötötte, gyakran járt haza látogatóba. Sírja is a helyi köztemetőben van.

1862. december 27-én a bajai származású, Franciaországban élő, akkor tizennégy éves Henri Ketten (Ketten Henrik) gordonkaművész adott koncertet zsúfolt nézőtér előtt. A Zala-Somogyi Közlöny így emlékezett meg fellépéséről (1863. jan. 1.): *Ritka élvezet volt ez azért is, mert míg más alkalmakkor a műbarát gyönyörét nem kevéssé zavarta a padok üressége, Ketten neve megtöltötte a termet, s ily számos közönséget mostanában nem láttunk hangversenyen. Mit szóljunk játékaról? Nem érezzük magunkat hivatva a bírálatra, oly hatást gyakorolt az reánk, mint elröppenő tündéries álom, mely ha megszűnt, a tőle való megválás, a veszteség mély érzetét hagyja hátra a kebelben. A közönség türelmetlenül várta a kezdetet, s amikor a már szép külsejével is elragadó ifjú megjelent, a várakozás tetőpontra hágott. Megzendültek az élettelen hangszer húrjai s míg a halk ömléggel folyó bájos hangok a Mohamedán képzelt tündérvilágába helyezték a figyelőt, majd ismét a hangok viharjai ráztak fel ábrándszerű állapotunkból s lelkesülést ébresztettek kebleinkben, mely főfokát érte, midőn a hangversenyző közkívánatra a Rákóczy indulót játszotta el. Tapsvihar s a lelkesült keblek harsogó éljenei jutalmazták a jelest.*

1863. május 16-án és 17-én két hangversenyt is adott a Zöldfa nagytermében Erkel Bánk bánjának első Melindája, a magyar operajátszás egyik legnagyobb alakja, Hollósy Kornélia. Idézzük ismét a Zala-Somogyi Közlönyt (1863. máj. 10.): *A nagy művésznő megérkezének híre a körülfekvő megyék távol vidékeiről is összegyűjté a közönséget, s habár a helybeli lakosság nem volt is kellőleg lelkesülve, az izraelita közönséget pedig alig képviselte néhány család, a terem mégis zsúfolásig tömve volt. Tapsvihar s koszorúkkal lőn üdvözölve a lángoló honszerelmű hölgy, ki megvetve a külföld kinálkozó dicsfényét, nem követé a hulló meteoroként csak néha néha nagy zajjal hazatekintő magyar eredetű művészek példáját, hanem megmaradva nemzeti szerény körében; bájos hangja kedves nyelvünkön zengedezé örömlőnk, bűnk.*

1863. június 28-án újra a magyar zenei élet élvonalába tartozó művészek koncerteztek a Zöldfában: Doppler Ferenc és öccse, Doppler Károly, a kiváló fuvolaművészek, valamint Siposs Antal zongoraművész. A Zala-Somogyi Közlöny a korban szokásos romantikus szóvirágok mellett így méltatta Dopplereket, akik minden bizonytal saját társulásuk számára két fuvolára írott műveiket adták elő (1862. júl. 10.): *... sok idő kívántatik ahhoz, míg az ily elbájoló és lelket idéző bűvszerű hangok, emlékeinkből elmosódnak.*

1869-ben két estén is fellépett Bánfi Rezső, a sajtó szerint hét, valójában nyolc éves gyermek-zongoraművész. A Zala-Somogyi Közlöny tudósítója a csodagyermekkel szembeni ellenérzéssel ment el a hangversenyre, de lelkesen távozott: *e genialis ifjú a szó szoros értelmében meglepett bennünket zongorajátékával, kitörő lelkesedéssel hívtuk is ki minden egyes darab után.* (1869. ápr. 17.)

Néhány kiváló külföldi előadónak is tapsolhatott a közönség a Zöldfában. Paulina Castri, a párizsi nagyopera tagja 1868. december 1-jén zsúfolt ház előtt Donizetti- és Bellini-áriákban *hallatá bűbájos énekét* (Zala-Somogyi Közlöny 1868. dec. 5.).

1875. november 21-én kevesebb, ám műértő közönség hallgatta meg Európa akkori egyik legjobbnak számító kamarazenei társaságát, a Firenzei vonósnégyest, amely a műfaj mesterművei közé tartozó egy-egy Haydn, Mozart és Beethoven kvartettet adott elő. *A többszörösen megújuló tapsvihár élénken tanusítja, hogy a remek játékot a műértő közönség átérezé* – jelent meg néhány nap múlva a Zalai Közlönyben (1875. nov. 25.).

Az 1870-es évek végétől, miután a Zöldfa, mint szálloda megszűnt, a színelőadások, koncertek és bálók más helyszínekre tevődtek át, csak a kerthelyiség működött még egy darabig, s gyakran volt hangos kedélyes muzsikálásoktól, énekelgetésektől. A leírások szerint az 1873-ban a kerthelyiség területének egy részére épült börtön lakói is szívesen hallgatták a beszűrődő muzsikát, s kedvenc nótáik címét átkiabálva kérték azokat eljátszani.

1920-ban, amikor az épületben már több évtizede a város igazságügyi hivatalai működtek, izgalmas esemény történt. Innét szökött meg a pénzhamisításért letartóztatott Peschek Ignác, s sikerült átjutnia a határon.

A harmincas éveiben járó, jó fellépésű férfi kitűnő hegedűs volt.

Nem sokkal korábban telepedett le Kanizsán, s nyilvános hangversenyek és gazdag polgári otthonokban rendezett házimuzsikálások révén nagy népszerűsége tett szert. Nem tudta róla senki, hogy a világháborús években csempészzel foglalkozott.

Az 1919 utáni zavaros pénzügyi helyzetben – kihasználva a papírpénzek felülbélyegzését előíró rendeletet – egész hálózatot alakított ki, hogy a Kanizsát környező falvakban a bizalmatlan emberek által jobb időkre elrejtett, felülbélyegezetlen papírpénzeket megszerezze, s azokat hamis bélyegzővel lássa el. Amikor 1920 július végén kora reggel az utcán megállították, mert egy, a rendőrség által figyelt férfi lakásáról távozott, hegedűtokjában nem a hangszerét, hanem nagy mennyiségű hamisított papírpénzt találtak. Az eset nagy port vert fel a városban, mert a hálózatba közismert helyi családok fiatal tagjai is belekeveredtek. Peschek nem sokkal letartóztatása után megkísérelt egy sikertelen szökést. Hónapok múlva, november 29-én fegyveres őr kísérte az ügyészségre. Amikor kihallgatása után kiléptek a kapun, örege rácsapva a bejárati ajtót, futásnak eredt a Báthory utcán keresztül Kiskanizsa felé. A járőkelők miatt az őr nem merte fegyverét használni, így a menekülő egerutat nyert. S bár lovasrendőrök üldözték, sikerült valahogy a Murán átkelnie.

Hónapokkal később, amikor a megmaradt büntársak bíróság elé álltak, az a hír járta róla, hogy a zágrábi operaház zenekarában hegedül...

Az egykori kvartélyház műemléki védelem alatt áll.

Homlokzatát 2007-ben jelölték meg a várostörténeti sorozatba tartozó emléktáblával.

A Zala-Somogyi Közlöny nem csak saját koráról tudósított. Az újság megjelenését megelőző időszakból is hozott és hoz ma is híreket. 1853-ban született az a rendszabály, melyet 10 évvel később, 1863. december 10-i számában a 3. oldalon közölt az újság. Igazi csemege ez a rövid rendelkezés a város története iránt érdeklődők számára.

Nagykanizsa és régiója

Tisztasági Szabályok,

melyek Nagy Kanizsa város tanácsa által folyó 1853. évi April hó 20-án tartott ülésében e következőkben állapítottak meg, ugyanis:

1-ször. Minden fogadós, áruszállító, kereskedő, úgy azok is, kiknek házaik és boltjaik előtt portékák, vagy más oly tárgyak lerakatnak, melyeknek lerakásával a nyilvános utcán szemét okoztatik, azt mindenkor a lerakás munkájának befejeztével eltisztíttatni köteles lészen, ellenkező esetben 1 forint pengőre büntetettik. Hasonlólag

2-szor. Az is, aki a járdákon, vagy boltok előtti tereken üres portékás ládákat, vagy más egyéb eladási tárgyakat kirak.

3-szor. Két forint pengő büntetés mellett tilalmaztatik mindenkinek az istállókból az utcára ganajlé-csatornákat kivezetni, úgy a házakból, boltokból és kertekből szemetet az utcára kivetni.

4-szer. A konyhákban öszvegyülni szokott mosadék víznek, úgy a festőknél és gyárosoknál a tisztátalan és festő víznek az utcára való kiöntése 1 forint pengő büntetés alatt tilalmaztatik.

5-ször. Minden háztulajdonos oly szegleteket, ahol a házak körül vizelőhelyek léteznek, azokat deszkákkal elkerítve becsináltatni köteles lészen, úgy hasonlólag bármely dögöltt állatnak az utcára való kidobása 30 kr. pengővel lészen büntetendő.

6-szor. Minden háztulajdonos 1 pengő forint büntetés alatt köteleztetik kapuját nyári havakban 10 óraker, téliekben pedig 9 óraker bezárni.

Mely rendszabályok f. évi Majus hó 1-jén életbe léptetendők lesznek.

Kelt N. Kanizsán April hó 20-án 1853.

Szép Károly s. k. Város bírása.

Tersánczky József orvos Kanizsa közéletének színes alakja volt. Sok közéleti és ismeretterjesztő cikket közölt a Zala-Somogyi Közlönyben is. Egy nyílt levelét azért tesszük most közzé, hogy érzékeltessük, milyen dolgok tűntek ábrándnak Kanizsán a vasút megérkezésének és az újságok megjelenésének időszakában.

**Tersánczky József: Nyílt levél
(Zala-Somogyi Közlöny 1863. október 10. második oldal)**

Nagy-Kanizsa a vaspálya által a világnak nagy részeivel jött érintkezésbe. A világ fogja e szerint követelni tőlünk, hogy szellemi és anyagi tekintetben gőz-és villanyerővel haladjunk előre e tekintetben is. A haladásnak egyik jelképe a városnak szépségi és építési biztonsága. A vándornak szemei mindenkor csakis ez értelemben tartanak szemlét, keresik a szépséget, az ízlést és más effélet. Ezeknek valójából ítéli meg a lakóknak művelődési haladását, mint egyik asszony a másikat, házának, szobájának, konyhájának szép-

ségből, izletes elhelyeztetéséből. A mondottaknak védelme a szépítési és építési szakbizottmáynak kezeiben van letéve országszerte oly közösségekben, melynek fénye és jelképe, szóval: büszkesége, a korszerű halaldás.

A mondottaknak értelmében mi is így cselkedhetnénk, hogy kiérdemelhesük a világnak méltó elismerését. Szépítési és építési szempontból még nem igen tehetjük fel a díszkoszorút, a babért, mert e tekintetben csakis a sokféle szegletességekkel jövünk vérző érintkezésbe, melyek egyre másra a bárd, gyalu és faragókés után vágyódnak. Az utcák jobbára tekervényesek, a házak nem a legszabatosabb rendben következnek egymás után, a mellék utcák igen szűkek, legtöbb helyen a házak eleje bepalánkolva vannak, földdel felszórva, úgy, hogy szekér és ember esőben, sárban a szekérun alig képes egymást kikerülni; a házak mentében nyitott árkok, s mindegyike előtt egy-egy híd vagy bürü van, amelyekben nagyon sokszor gyomrot keverő áporodott eső lé, konyha öntalék, döglött macska, vagy részeg, beteg ember hentereg. Járda csak itt-ott van, ez is több helyen oly rossz, hogy az idegen, ha nem vigyáz, akár nyakát törheti, mert midőn emez lépcsőzetes, amaz lejtős, itt sima, ott göröngyös, egyike keskeny, másika széles, ennek szabályos, amannak szabálytalan vízvezetője van; a védczövekek küllebb, hollebb lévén elhelyezhetve, egyike magas, másika alacsony, sok helyen a járdák ily czövekekkel elzárják, a mint a házi uraknak tetszett. Az utcák több helyen felvermeltettek, elhordatván a föld, életbiztonság elleni gödrök hagyattak vissza, hogy ember és szekér egyaránt eshetnek, veszhetnek bele.

A házak nem épen a legizletesebb alakban tűnnek fel, sőt vannak utcák, melyekben a fa, sövény házak mindegyre alakulnak, cserépre csak tüzvész után kerülnek a zsuppos házak, mintha csak úgy kellenék lenni, hogy a szépítő és építő szakbizottmáynak szellemét a szelek szárnyai és a tűz viselné.

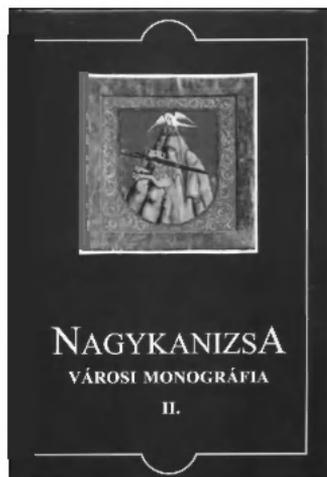
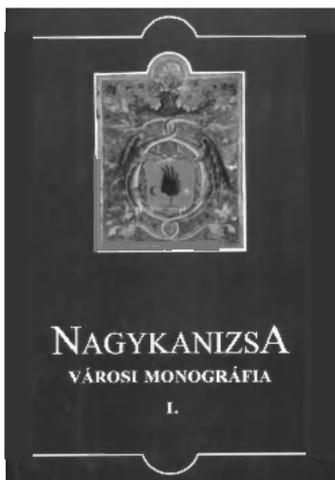
Szépítési szempontból azt szeretném, ha a városnak minden utcája rendezett járdával bírna, ha a városnak utcái kövel lennének kirakva, kényszeríteni lehet és kell is a háztulajdonosokat ennek létre hozatalára, mert kölcsönös követeléssel kell lennünk egymás iránt, olyképen, ha csinálók én járdát másnak, úgy csináljon más nekem is. És nem is hiszem, hogy ellenszegülésre, lehetetlenségre találunk, ha a dolgot a maga csinynyánál ragadnók meg. Kövezeti vámot lehetne felállítani, így nemcsak, hogy pénzünkbe nem kerülne, hanem még jövedelmet is hozna. A nyitott vízvezetőknek bebeltozásához a házsoroknak rendbe hozatalához, s a többieknek rendezéséhez évekről évekre lehetne fogni, tehát időszakonként és nem egyszerre. Így elvégre a város szép lehetne.

Forró óhajtása a lakosságnak az, hogy e városban telepíttessék egy sétatér azok élveztére, kik épen, semmi gyönyörűt sem lelnek a bor- s sercsarnokokban, az ily nyilvános helyeken. Méltó is, hogy meghallgattassék a népnek e kívánalma, mert nem tagadhtani, hogy a munkában kifáradt embernek és léleknek jól esik a sétatér.

A Nagykanizsa monográfia 3. kötete előtt

A nagyszabású és tudományos igényű Nagykanizsa városi monográfia 1. kötete a kezdetektől a török világ végéig, 1690-ig tárgyalja a város történetét és 1994-ben jelent meg. A 2006. évi 2. kötet 1690-től az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idejéig beszéli el városunk múltját. Jelenleg is folynak a 3. kötet előkészületei, ez a kötet 1850-től 1945-ig fogja tárgyalni városunk történetét. Minden tanulmány, kötet és információ tehát fontos, mely e kötet megjelenése előtt ebből a korszakból hoz híreket.

A Zalai Gyűjtemény 70. köteteként 2011-ben megjelent Riválisok c. munka nemcsak érdekes forrásokat közöl városunkról a dualizmus korszakából (1867-1918), hanem színes és korszerű áttekintését is adja ennek a fél évszázadnak. Az időszak egyik fontos jelensége a közigazgatás alakulása. Nagykanizsa megpróbál megyeközponttá válni. Ennek a kérdésnek a történetét foglalja össze a Riválisok c. kötet idézett részlete a könyv 17–19. oldalairól.

Riválisok, források Zalaegerszeg és Nagykanizsa történetéhez

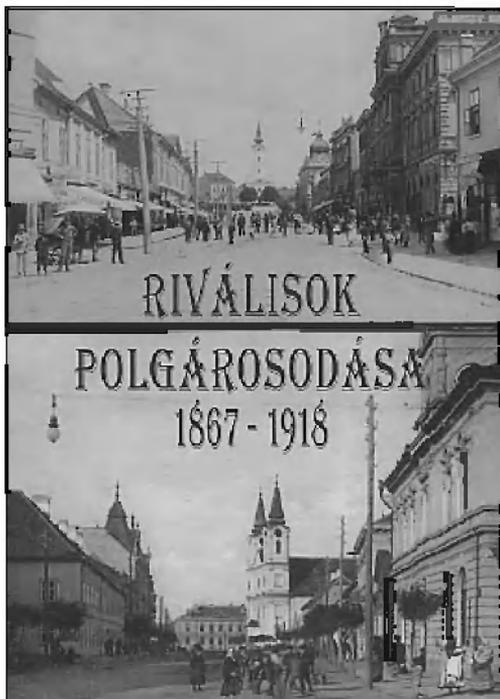
A rendezett tanácsú státusz által megkövetelt új tisztségek rendszeresítése és az ezzel együtt járó szakigazgatási adminisztráció kiépítése úgy látszik kellő önbizalmat és lendületet adott a városnak ahhoz, hogy ezen feladatok ellátására is alkalmasnak vélje magát. Nagykanizsának nem ez volt az első ilyen próbálkozása. A megyeszékhelyi rang kivívását már az 1850-es években (1853-ban és 1856-ban), valamint 1867-ben is megkísérelte, ez utóbbi esetben külön Kanizsa vármegye kiharítását kérve, de egyik alkalommal sem járt sikerrel.

Az újabb lehetőség 1874-ben adódott, amikor az ország igazgatási egységének megteremtése és a közigazgatás hatékonyabb működtetése érdekében tervbe vett terület-

rendezés előkészületei zajlottak, amelyek során a megyék történetileg hagyományozott területének megváltoztatását, s ezzel kapcsolatban a megyék székhelyének esetleges áthelyezését is kilátásba helyezték. Az erre vonatkozó törvényjavaslat előkészítését országszerte óriási viták övezték, Zala megyétől is jelentős területeket akartak Veszprém megyéhez csatolni, ami ellen a megye tiltakozott. A javaslat kidolgozásával foglalkozó képviselőházi bizottság elnöke Csengery Antal, a nagykanizsai választókerület országgyűlési képviselője volt.

Nagykanizsa ezért látott esélyt addig nem realizálódott céljai elérésére. A Csengery útván 1874. január 16-án a képviselőházhoz benyújtott *emlékiratában* a megye székhelyének Zalaegerszegről Nagykanizsára való áthelyezését kérte. Kérelmének indoklásául számos érvet sorakoztatott föl: fejlett ipara, kereskedelme, pénzügyei, régi gimnáziuma, vasútvonala, előnyös közlekedési helyzete stb. mellett politi-

kai szempontként a zömében nem magyar lakosságú Muraköz Zala megyéhez való kötődésének erősítését említette. Mindezt persze Egerszeg sem hagyta annyiban, s még az év április 12-én ugyancsak emlékirattal fordult a képviselőházhoz. Ebben pontról pontra igyekezett cáfolni a Nagykanizsa által felhozottakat, kimutatva, hogy sem országos, sem megyei érdek nem szól amellett, hogy Zalaegerszeget ősi, megyeszékhelyi rangjától megfosszák. Az önértékében megsértett város egyik legfőbb argumentuma az volt, hogy rendelkezik a megyei adminisztráció elhelyezésére alkalmas, kellő számú épülettel, míg Nagykanizsán ugyanezek nincsenek meg. Óriási összegekbe kerülne ezeket felépíteni, a Zalaegerszegen így megmaradó épületek pedig nem lennének célszerűen kihasználva, el lennének pazarolva csak azért, hogy egy város hiúsági vágya kielégíttessék. S mindez az adófizetők kárára, érvelt Zalaegerszeg. Hangsúlyozta azt is, hogy a megye székhelyének nemcsak gyűlésteremre, hanem számos más egyéb hatóság befogadását biztosító helyiségre is szüksége van. S legalább ugyanilyen fontos, mondta, hogy a főbb tisztviselők, különösen a főispán, méltó hivatalos szálláshelyet nyerjenek. Nagykanizsán hiányoznak az ilyen épületek, míg Zalaegerszeg képes ezeket nyújtani: „a megyehatóságához szükséges gyűlési és tisztviselőknek örökre biztosított állapotban elkészültek és léteznek.” A megyeszékhely több évszázad alatt bekövetkezett itteni lokalizációja igazolja a város erre való alkalmasságát, s „úgy a megye múltja iránti kegyelet, a több százados szokás”, mint a „megyei épületeknek mindennemű igényeknek megfelelő mérvben lett felállítása” örök időkre ide is köti azt, fejtette ki a város.

Nagykanizsa és régiója

Végül minden maradt a régiben. A megyéhez e tekintetben tárgyalásra leküldött javaslatba már nem is került bele a megyeszékhely áthelyezésének terve. Mindezt a megye közgyűlése örömmel nyugtázta, s a megszületett törvény nyomán végrehajtott területrendezés is csak az egységes államszervezet kialakítása szempontjából okvetlenül szükséges, leg-sürgetőbb változtatásokat foganatosította, így Zalaegerszeg megyeszékhelyi státuszával együtt a megye olyannyira féltett területi épségét is sikerült megőrizni.

A kanizsaiak érvelését érdekes olvasni 140 év után is. A polgármester az akkor éppen Zala-Somogyi Közlönyből átalakult Zalai Közlönyben (1874. január 1-jétől hívják így az újságot, akkor jegyzi a 13. évfolyamát) teszi közzé az érvelést. Az alábbi írások tehát a Zalai Közlöny 1874. február 5-i és 8-i számának első és második oldalán olvashatók.

Emlékirat

Nagy-Kanizsa város közönsége részéről

a törvényhatóságok új felosztása tárgyában benyújtott törvényjavaslat, különösen ennek Zala-megye törvényhatóságára vonatkozó részének módosítása érdemében.

A megyék új felosztása és székhelyeik kijelölése iránt benyújtott, és a hírlapok útján tudomásunkra jutott kir. kormányi előterjesztés, illetőleg törvényjavaslat azon aggodalmat keltvén keblünkben, hogy ennek készítésénél a fennforgó tény-körülmények kellőleg figyelembe nem vétetvén, ennek az előterjesztett szervezet-

központot képezzen, ho-kösségét vagy legalább más privát érdekei, s ös-kényt vonzzák, mert mi-részt az adózó nép min-egy oly központot talál-egyéb ügy miatt anélkül másrészt az állam kiadásai nem lévén szükség egyes-több hatóságot fentartani

E szempontból kiin-reménnyel kecsegtetvén városunk, mint Zala- s a megye nagy részének ily

Belus József (polgármester): Emlékirat Nagykanizsa város közönsége részéről a törvényhatóságok új felosztása tárgyában benyújtott törvényjavaslat, különösen ennek a Zala megye törvényhatóságára vonatkozó részének módosítása érdemében

(1. rész) A megyék új felosztása és székhelyeik kijelölése iránt benyújtott, és a hírlapok útján tudomásunkra jutott kir. kormányi előterjesztés, illetőleg törvényjavaslat azon aggodalmat keltvén keblünkben, hogy ennek készítésénél a fennforgó tény-körülmények kellőleg figyelembe nem vétetvén, ennek az előterjesztett szervezetbeni elfogadása által nemcsak hazánk érdekei fognának sértetni, hanem különösen felvirágozásnak indult városunk, mely minden időben a haza iránti kötelmeit legalább is oly mérvben teljesíté, hogy a párhuzamot bármely hason várossal kiállhatja, ezen felül pedig mint a magyarság utolsó végpontja nemzetiségünknek mindig védbástyául szolgál, – fejlődésében gátol-

tatni, sőt századokra visszataszítatni fogna, nem késtünk az ország új szervezetére hivatott 21-es országos bizottság elé kerületünk országos képviselője, mint ennek elnökéhez egy alázatos kérvényt benyújtani, ámbár teljes meggyőződésünk szerint ez ott beható s az ügy fontosságának megfelelő tárgyalásban részesülend, mind a mellett célszerűnek találjuk azt azon kitűnő férfiakkal, kik a nép bizalma által hazánk ügyeinek elintézésére hivatvák s következőkben eleve megismertetni:

Csekély felfogásunk szerint minden jó adminisztrációnak első kelléke, hogy a törvényhatóságok akként szerveztessenek, miszerint minden megyének a székhelye oly központot képezzen, hová a megye lakosságát vagy legalább túlnyomó részét más privát érdekei s összeköttetései önkényt vonzzák, mert míg ez által egyrészt az adózó nép minden viszonyaiban egy oly központot talál, hová magán egyéb ügy miatt anélkül is kötve van, másrészt az állam kiadásai is kevesbednek, nem lévén szükség egyes vidékek kedvéért több hatóságot fenntartani.

E szempontból kiindulva azon biztos reménnyel kecsegtetvén magunkat, hogy városunk, mint Zala s a szomszéd Somogy megye nagy részének ily központja, a hatóságok felosztása alkalmával mint természetes központ egy megye központjává fog emeltetni, s ezt annál is inkább jogosítottaknak éreztük magunkat hinni, mert a politikai eszélyesség tekintetéből azt véltük, hogy Muraköz, Zala megyének e nagy és aránylag legnépesebb része, s melyet nyelvrokonoktól, Varasdon, csupán a Dráva választ, kedvéért városunk nyerendi el a székhely rangját, nem pedig Egerszeg, a hová csak városunkon keresztül juthat, ezenfelül úgy valánk meggyőződve, hogy ámbár városunk topographiai fekvése szerint – Somogy szélén fekvődvén – Zala megyének központját ép oly kevéssé képezi, mint a Vas megye határán fekvő Zalaegerszeg, mindamellet ha a megyék átalakításánál geographiai fekvés és érdek egységénél fogva összetartozó községek (a korábbi viszonyoktól eltekintve) kikerekítettnek, épen úgy mint Zala megyétől a Veszprém szomszédságában fekvő községnek oda csatoltatni tervezetnek, a nagyobb Somogymegyének csurgói járása, mely minden érdekénél fogva Nagykanizsához vonz, s Zala megyét két részről övedzvéen, Nagykanizsától 1/4-2 órányi távolságra fekszik e megyéhez fogna csatoltatni. Nagykanizsa város az újonnan szervezendő Zala megyének még topographiai szempontból is csaknem a központját képezendé.

E hiedelmünket és reményünket nevelé azon tudat, hogy Zalamegyének Nagykanizsán egy meglehetősen nagy háza s építésre alkalmas telke városunk közepén létezik, a magas kir. kincstár pedig oly épülettel bír, hol mármost is nemcsak a kir. törvényszék egészen, hanem még az adóhivatal is kényelmesen és a czélra megfelelően elhelyezve van.

Amennyiben pedig Zalamegyének e helyen még jelenleg a közgyűlések megtartására alkalmas terme nincsen, a város csak most épített díszes, az egész megyei bizottmány befogadására bőven elégséges nagy termét e czélra ideiglenesen a legnagyobb készséggel ingyen felajánlja.

A dolog ily állásában valóban aggódo tudomásunkra jött a hírlapokból magas kir. kormány azon javaslata, mely városunk háttérbe szorításával Zalamegye székhelyét továbbra is a félre eső s minden összeköttetést nélkülöző Zalaegerszegen meghagyatni tervezi.

Honfiui bizalommal és őszinteséggel bevalljuk, hogy e tervezetnek helyességét irányt nem adó nézetünk szerint semmi más nem istápolja, mint (a kir. kormány javaslata szerint is) figyelembe többé nem vehető ősi gyakorlat, miután

1. Az 5000 lakossal bíró Zalaegerszeg Vas megye szélén az úgynevezett zordonabb és hegyesebb Göcsejbe beékelve, közlekedési eszközöknek majdnem teljes hiányában,

minden kereskedelmi és ipari mozzanatok nélkül, oly szerencsétlenül van helyzetve, hogy kivéve az érintett terméketlen Göcsejt, mintegy 40 000 lakossal, a megyének minden vidékétől távol és félre esik, télen megközelíthetetlen; - amíg a 12 ezer lakossal bíró Nagykanizsa szinte a megye szélén ugyan, Somogyhoz közel, azonban Magyarország egyik legdúsabb és legbőtermőbb vidékének, vasutakkal elárasztott, államutakkal átszelt természetes központját képezi, ugyanis az egész horvát határszéltől Balatonig, Csurgótól Pacsa-Szt.Mihályig. Kanizsa az egyedüli város, mely ős időktől fogva értelmiség, kereskedés, ipar, szóval minden tekintetben e vidék központját képezte és képezi.

2. A közigazgatás és törvénykezés, újonczozás és pénzügyi felosztás csak úgy czélszerű, ha a központok megközelíthetők a nép által; Kanizsa az ország egyik legfőbb vasúti központja, az ország fővárosát a tengerrel, Zágrábot, Mohácsot, Eszékét, Báltaszék-Bajját, Fiumét Béccsel összekötő vasúti vonalok központja, oly annyira, hogy 6 irányban naponként 75 vonat közvetíti a személy- és áruforgalmat, két államút szeli át, úgy hogy egész Muraköz, egész Lendva, Csurgó, Balaton s Pacsa vidéke a lehető legkönnyebben közlekedik a várossal, míg Zalaegerszeg a vasúttól nyáron egy, télen 2 órai távolságra államút nélkül egészen elhagyatva megközelíthetetlen.

3. Az előző pontban körülírt valóban nagyszerű közlekedő eszközeinek bőségénél fogva szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy városunk Dunántúlnak Sopronnal és Győrrel legalább is egy színvonalban álló kereskedelmi főpontja, oly annyira, hogy piaczi árkelte Horvátországtól Sopronig és a Dunáig már irányadóvá lett, hogy Franciaország, Sveicz, Belgium, sőt Egyiptom és Amerika kereskedői folytonos összeköttetésbe lépve Kanizsával ezt oly telepnek tekintik, mely Magyarország kereskedelmének nevezetes részét magában összpontosítja, honnan a gabona-, bor-, fa-, liszt-, gyapjú- és bőrárak legczélszerűbben szerezethetnek be általuk; addig Zalaegerszeg semmiféle iparral és kereskedelemmel sem bír, mert még a legszerényebb igényekhez mért cikkeket is Kanizsáról vagy Szombathelyről kénytelen beszerezni.

4. E nagy kereskedelmi forgalom, Kanizsán két banki és két takarékpénztári, számos segélyegyleti s egyéb pénzintézeteket teremtett, melyek pénzforgását képezik Horvátország egy része, egész Somogy, egész Zala földművelésének, iparának és kereskedelmének, s évenként mintegy 7 millió Ft-ot hoznak forgalomba; s amíg a birodalom legtöbb és legnagyobb városában a legutóbbi börzei válság sok pénzintézet bukását idézte elő, addig a pénzintézeteink nem játékra és szédelgésre, hanem a becsületes produktivitásra, az általános válság között rendíthetetlenül irányozván működésüket, teljesítik hivatásukat, ellenben Egerszeg egy jelentéktelen takarékpénztáron kívül, mely a helyi csekély üzletek szükségleteinek fedezésére sem elég, egyéb pénzintézetekkel nem bír, sőt azon vidék pénzforrását nagy részben Kanizsa képezi.

Egy ily főfontosságú kereskedelmi, közlekedési és forgalmi központot, mint Kanizsa, a hatósági székhely rangjától, vagy éppen a törvényszéktől megfosztani annyi volna, mint az ország hitelén csorbát ejteni, mint az industriát és kereskedelmet e vidéken megfojtani az egész ország sajnó fájdalmára. Hisz a törvényszékek és hatóságok szükségére virágzó kereskedelmi vidékeken legjobban érezhető, hisz a naponként ezernyi új jogviszonyba lépő üzleti népek leginkább kell a törvénykezés áldása. A tisztán szántó-vető egerszegi vidék ügyeit bizonyára elintézheti egy telekkönyvi hatósággal felruházott járásbíró is.

5. Kanizsa város stratégiai fontosságát mutatja az, hogy az egész megyére nézve a 48. gyalogezred hadkiegészítő s tartalék, a 77. honvéd zászlóalj, és 40. számú lovasszáhad, szórlőveg-üteg és egy honvéd dandárparancsnokságnak, valamint a cs. kir. katonai löbe-

szerzési bizottmánynak székhelye, míg Zalaegerszeg a legegyszerűbb katonai beszállásolásra sem alkalmas, s épen ezért katonailag a legegyszerűbb falusi község sorába tartozik.

Kanizsa évenként csak a tisztí szállásokra 10 ezer forintot költ, míg Egerszeg elhagyott topographiai fekvésénél fogva a haza katonai védelme tekintetében egy krajczárral sem áldozik.

6. Kanizsa a Dunántúl fő távirdai központot és igazgatósági székhelyet képez, míg Egerszeg csakis a legközönségesebb falusi állomással bír.

(2. rész) 7. Kanizsa rendkívüli áldozatkészséggel 8 osztályú főgimnáziumot, kereskedelmi és polgári iskolákat állított fel, hol nemcsak a szomszéd megyék, hanem Horvátország egy részének ifjúsága kiképzést nyervén a magyar viszonyokat s nyelvet megismeri; addig Zalaegerszeg az úgynevezett polgári vagy elemi iskolánál semmi egyebet felmutatni nem bír, sőt a megyei főtanfelügyelőség is Kanizsán székel.

8. Törvénykezési tekintetben őseink is már felismerték Kanizsának, mint egy roppant nagy vidék központjának fontosságát, mert 1695. évtől fogva e város önálló bírósággal volt felruházva, s ezt önerejéből 1871. év végéig, az akkor bekövetkezett új bírósági szervezet életbe léptetéséig mindig fenntartotta, a jelenlegi alkotmányos kormány és törvényhozás csakis az ősök dicséretes példáját követte, amikor e város 1872. évben egy királyi törvényszék székhelyévé jelölvé ki, egy királyi törvényszéket itt tényleg felállított, sőt daczára a nyomasztó pénzviszonyoknak, múlt évben egy közel 50 ezer forintba kerülő s a brüsseli mintájára készült példánybörtönt építtetett a királyi törvényszéki épület udvarára. Nem szabad feltennünk, hogy törvényhozás e roppant költsékezésnél a jövőnek szem előtt tartása nélkül járt volna el, ugyan azért már e börtön építését annak zálogául kell tekinteni, hogy Kanizsa és vidéke fontosságát a törvényhozó hatalom felismerte és méltányolta.

9. A pénzügyi helyzet sanyarúsága a csáktornyai kir. törvényszék feloszlatását helyezvén kilátásba, ez esetben ezen vidéknek csak Nagykanizsához lehet és kell csatoltatnia:

- a) mert ide van legközelebb, és Muraközt a vasúti összeköttetés közelsége ide csatolja,
- b) mert Muraköznek is Kanizsa képezi kereskedelmi, pénzügyi központját,
- c) mert Kanizsa századok óta a magyarság erős védbástyája a szlávizmus ellen.

A legmostohább s a legfélszegebb intézkedés lenne országunk e gyönyörű vidékét azzal elkéséríteni, hogy a kétnapi járásra levő Zalaegerszeghez kapcsoltassék közigazgatási és törvénykezési tekintetben; ez által méltán azon vágy keltetnék fel a vidék tisztán horvát ajkú népségében, hogy a Csáktornyától csak egy óra távolságra lévő varasdi nyelvroknaikhoz kívánkozzanak közigazgatási és törvénykezési tekintetben. – Muraközt Zalaegerszeghez csatolni annyi volna, mint az Illírizmus és a Szlávizmus elkeseredett izgatónak e vidéket kezére játszani, mert méltán fájlalhatná, a becsületes és szorgalmas horvát ajkú muraközi nép, ha Vasmegeye szélére üzetnék ügyeinek elintézésére, annál inkább, mert a vasúti fekvésénél fogva egész Muraköznek Nagykanizsán keresztül kellene a tőle oly messze fekvő Göcsejbe, Zalaegerszegre utaznia, holott Nagykanizsával az egész Muraközt átszelő vasúton naponkint 3-szor közlekedő vonatok a lehető legközelebbi s szakadatlan érintkezésbe hozzák; amíg Kanizsához leendő csatolásban bizton hisszük mindnyájan édes örömmel nyugodnának meg s a korona e drága gyöngye tovább is készséggel vallaná magát horvát ajkú magyarnak.

10. Ha az önkormányzati költségek az egyenes adók arányában vettetnék ki, ez esetben az igazság és méltányosság követelménye, hogy Kanizsa legyen a székhely, mert míg Egerszeg alig néhány ezer forint adót fizet, Kanizsa városra magára 80 000 Ft egyenes adó

esik – tehát vidékével az összes megyei adózás legnagyobb hányadát viselvén – bizonyára inkább jogot tarthat a székhelyhez, mint Zalaegerszeg, mely csakis annyival járul a közterhekhez, mint valamely nagyobb falusi község.

11. Ha, mint reméljük, az esküdszéki intézmény nemcsak a sajtó, hanem más vétségekre vonatkozólag is, édes hazánkba be fog hozatni, Zalaegerszegen alig találkozandana a törvényes (más országok rendelkezését véve ezúttal zsinórmértékül) kvalifikációval ellátott elegendő számú e tisztre alkalmas egyéniség, és a polgári kötelesség betöltése az erre minősített férfiak túlterhelését vonná maga után, míg városunk aránylag terjedelmes intelligentiája az e részben alkotandó törvény kívánalmának is mindig képes leend eleget tenni.

Ha tehát e nagy – mintegy 250 ezernyi népességű vidéknek topographiailag, közlekedés, kereskedelem, népesség, nemzetiség, czélszerűség szempontjaiból egyedüli lehetséges központja Nagykanizsa, nem képzelhetünk olyan hazai kormányt, vagy törvényhozó testületet, mely ezen országos érdek előtt szemet hunyva, hazánk e szép vidékét tönkre téve Zalaegerszegré helyezné a központot, csak azért, mert hajdanában ott volt. Hisz Egerszeg tehetetlen hanyatlását legegyszerűbben bizonyítja az is, hogy megyegyűlései a botrányokozásig látogatatlanok, annál is inkább, mert századoktól fogva még építkezési tekintetben sem haladván semmit, a vidéki bizottmányi tagoknak sem képes szállást adni, míg Nagykanizsa nemcsak a vidéki bizottmányi tagok befogadására s ellátására elegendő helyiséggel s vendéglőkkel bír, hanem maga e város polgárai a megyebizottmánynak 1/10 részét – a tiszviselőség ide nem számításával – képezvén, minden esetre a megyei közgyűlések, önkormányzatunk e fő palládiumának megtartására a kívánható számú tagokat mindig képes leend előállítani.

Úgy hisszük, hogy e lehetőleg rövidre összevont emlékiratunkban sikerült azon döntő érveket előadni s meggyőzni, hogy Zalamegye összes hatóságának Nagykanizsára való áthelyezése nemcsak a kor kívánalmainak felel meg, hanem valóban az eszélyes politika követelménye, és valamint hatalom szóval központot decretálni nem lehet, úgy másrészt a törvényhozást az ősi gyakorlat legkevésbé se kötheti, hisz nem csak meglehet, de őseink iránti kegyeletből szívesen megengedjük, hogy ők hajdanában a legbölcsebben intézkedtek akkor, midőn Zalaegerszeget választák e megye székhelyévé, de más részről az is elvitázhatlan, hogy a hatósági székhelyet nem a történelmi múlt, hanem a haladási, különösen a forgalom és a magánviszonyok és kívánalmak kielégíthetésének összpontosulása jelölik ki, és miután városunkat nemcsak geographiai fekvése, hanem fejlődött ipara, kereskedelme, iskolái, vasúti összeköttetései s számos más előnye ilyennek önként s önmagukból ajánlják, és így petíciókat nemcsak saját provincialis, hanem sokkal magasabb állami érdekek is pártfogolják, ennek kedvező elintézését annál biztosabban reméljük, mivel szerény felfogásunk szerint ez az egyedüli út a csak nemrég visszacsatolt, és egyházmegyeyileg még most is Horvátországhoz tartozó Muraközt kielégíteni s szíves vonzódásában megtartani, míg ellen esetben nem titkolhatjuk el abbéli aggodalmunkat, miszerint városunknak és ez által közvetve Muraköznek, Zalaegerszeg kedvéért, vagy talán a történelmi múlt kedvéért történhetendő háttérbe szoríthatása a legközelebb jövőben vésszes ágítatiókra adhatna alkalmat és utóbb még a magas kir. kormány és törvényhozásnak az ország integritásának megóvására irányzott törekvéseit tetemesen nehezíthetné.

A város környékét, magát Somogy megyét sem hagyta hidegen a téma. A Somogy Megyei Levéltárban a Csurgói járás 1870-es évekbeli főszolgabírói iratai közt olvasható néhány beadványmásolat (illetve piszkozat), melyekben a Zalához, Nagykanizsához csatolás melletti és elleni érvek jól kirajzolódnak. Ezekből idézünk.

Somogyi falvak Zala megyéhez csatolása

(1. irat) Somogy vármegye, mélyen tisztelt képviselőház! Zalaegerszeg mezőváros velünk közölt azon feliratot, melyet a Nagykanizsa mezőváros által a törvényhatósági székhelynek és törvényszéknek Zalaegerszegről Nagykanizsára leendő átvétele iránt az országos 21-es bizottság útján felterjesztett kérvény ellenében a mélyen tisztelt képviselő házhoz intézett.

Zalaegerszeg, ezen felterjesztésében oly hatalmas érvekkel kifejtve, és annyira minden lehető kétséget eloszlatólag bebizonyítva találjuk azt, hogy Zala megye székhelyéül más, mint Zalaegerszeg nem képzelhető el, mégis hogy arra Nagykanizsa éppen nem alkalmas: miszerint azt úgy a köz, mint Zala megye adminisztrációjának szempontjából teljertalmulag pártolván, mégis ismétlésekbe bocsájtkozni nem akarván – tiszteletteljesen kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, hogy nagyméltóságú beltügyminiszter által a törvényhatóságok területének rendezése tárgyában előterjesztett törvényjavaslat azon részét, mely szerint Zala vármegye székhelyére semmi változtatás nem céloztatik, elfogadni és törvénnyé emelni méltóztatásék.

És ezzel a testvér törvényhatóság iránti élénk érdeklődésünknek tanúságát adván, mégis a közjó iránti hazafias kötelmeinknek megfelelően – felterjesztésünk bezárhatnánk, ha egy körülmény nem kénytetne arra, hogy a mélyen tisztelt képviselőház türelmét még egy kevésbé igénybe vegyük.

Az pedig Zalaegerszeg feliratának azon része, melyben felhozzatik, hogy Nagykanizsa mezőváros ama bizonyos emlékiratban kívánatosnak jelezné, miszerint Somogy vármegyének egy nevezetes része t.i. a csurgói járás Somogytól el, és Nagykanizsa kedvéért Zalához csatoltassék.

Nem ismerjük a szóban lévő emlékirat tartalmát, sem annak megyénket érintő részét, tehát ahhoz tüzetesen hozzá nem szólhatunk.

Határozottan tiltakoznunk kell azonban azon felvetés ellen, mintha azért, hogy Nagykanizsa mezővárosnak törvényhatósági székhellyé leendő kijelölése iránti vágya valószínűsíthetőség, kellőleg kikerekített megyénk területe megcsonkítható volna!

(2. irat) Mélyen tisztelt képviselőház! Kik alázattal alulírt községek ősi időktől fogva Somogy megyéhez vannak bekebelezve, melynek székhelye Kaposvár tőlünk 10-12 mérföld távolságra fekszik (talán Ausztria-Magyarország postamérföldjében kell érteni, mely 7,6 km). Utókori kegyelettel beismerjük, hogy amidőn ősünk a megyéket felosztván községein határait Somogy megyéhez csatolták, ezen felosztás az akkori viszonyok és körülmények tekintetbe vételével nem csak teljesen helyes, hanem a legésszerűbb is volt. E beosztás az 1848 és előtti, sőt az arra következő abszolút uralom korszakában se volt legkisebb hátrányunkra, mivel azon időben a volt jobbágyság minden törvénykezési és árva ügye a bírói hatósággal felruházva volt uradalomnak hatósága alá tartozván helyben, vagy legalább az uradalom közel eső székhelyén intéztetett el, az 50-es években pedig a tág

illetékességgel felruházott és k. szolgabírósnál felmerült minden ügyünk elintézését könnyen elérhettük és legfeljebb fontosabb büntető ügyekben kellett egyes polgártársainknak tanúként a távol eső megyei székhelyen, Kaposváron megjelenni.

Azonban a körülmények gyökeresen megváltoztak. Jelesül a kereskedés és ipar élénkítése, a forgalom naponkénti növekedése, a közlekedés gyorsasága oly új viszonyokat teremtetek, melyekről őseink nem is álmodtak. Ezeken kívül számos ügyeink fordulnak most elő, melyek elintézésére egyedül a megye székhelyén létező központi hatóságok az illetékesek, sőt ami a legfőbb: 1869. évben Somogy megyében életbe lépett a telekkönyvi intézmény, melynek örömmel elismerve jótékonyágát csak úgy és akkor élvezhetnénk valódiilag, ha a telekkönyvi hatóság rendkívüli távolsága miatt annak minden jogügylet megkötése előtt kívánatos betekintése kötelességünk és fáradságunkba nem kerülne. Mint említünk megyénk székhelye Kaposvár tőlünk 10-12 mérföld távolságra fekszik és így, ha bármely ügyben odavándorolni kénytelenítettünk, ezen út még a nyári hónapokban is három napi időnkvet veszi igénybe, míg a 4 téli hónapban, az őszi esőzések, hózivatarok és tavaszi fagy felfakadása által előidézett utaink szomorú állapota az odamenést csaknem lehetetlenné teszi.

Ha ennek ellenében tekintetbe vesszük, hogy Nagykanizsa város Zala megye főhelye $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ órányi távolságra fekszik csak, lehetetlen fel nem ébredni azon óhajnak, hogy bárha oda tartozván mindennemű ügyünk elintézését ott szorgalm[ma]zhatnánk, – miután pedig csekély tudomásunk szerint ezen óhajunk valósítását semminemű magasabb állami érdekek nem gátolják, sőt épen ellenkezőleg a megyék czélszerűbb új felosztása iránti törvényjavaslat, aki a kormány részéről már a mélyen tisztelt Képviselőház eléterjesztetve lévén eme tárgyalása legközelebb várható, és amennyire a hírlapokból tudjuk, e javaslat nem ragaszkodott a történelmi múlthoz, hanem a czélszerűségnek és a jelen köz igényeit vette kiindulási pontul. Bátorkodnak mélyen tisztelt képviselőházhoz azon a kir. bíróságok szervezése alkalmával már 1871. évben a nagyméltóságú királyi igazságügy minisztériumhoz beterjesztett és így ezen alkalommal csak megújított folyamodásunkkal járulni, hogy a Somogy megye e vidékét, de legalább az alulírott községeket Nagykanizsához, illetőleg Zala megyéhez csatolni és beosztani kegyeskedjék, ezen alázatos esedezésünket a következő érvekkel támogatjuk:

– Bennünket mindennemű üzleti összeköttetésünk Nagy Kanizsához köt, ide szállítjuk minden termékeinket, annak vásárain szerezzük be a szükségleteinket és értékesítjük viszont szorgalmunk gyümölcsét, sőt még a legkisebb élelmiszereket is annak hetivásárait hordjuk, ide küldjük fiainkat iskolába. Míg ezen járásunk székhelye Csurgóval, ezen megyénk székhelye Kaposvárral a legcsekélyebb magán üzleti összeköttetésben nem állunk, miből önként következik, hogy az utóbbi helyekre csak akkor jutunk el, ha megjelenésünk hivatalosan igényeltetik, míg az elsőt gyakran, sőt majdnem minden héten látogatván piaczi és egyéb teendőink mellett a hatóságok előtti ügyeinket is könnyen elvégeztetnénk.

– Élénk fontosságú ránk nézve provintialis szempontból a kérelmezett beosztás, mivel az 1868. évi 54. törvény szerint árvaink felett a gyámhatóságot kizárólag a tekintetes megyei árvaszék, ingatlan birtokaink felett pedig a birtok bíróságot a királyi törvényszék gyakorolja. Forduljon tehát elő bármely haláleset és legyenek ott kiskorúak érdekelve, vagy a legkisebb birtokváltozás (akár adásvevés, akár csere, akár örökösödés útján) kénytelenítve vagyunk jelenleg a felette távol eső s rossz utakban csakis Kanizsán át megközelíthető Kaposvárra vándorolni, melynek kellemetlenségeit, költséges voltát már nem

egy polgártársunk megtanulta megismerni s különösen, akkor, ha téli időben egy bizonyos napra beidézttetvén a legrosszabb út és idő daczára oda utazgatni kénytelen. Míg kérelmünk meghallgatása esetén Nagykanizsa közelsége miatt helyzetünk tetemesen könnyebbülne.

Ennél fogva megújítjuk azon alázatos esedezésünket, hogy az alulírott községeket Zala megye nagykanizsai járásához beosztani, s a magas királyi (*minisztérium*) törvényjavaslatát ily szellemben módosítani méltóztassék.

Hódoló tisztelettel és fiúi bizalommal vagyunk a mélyen tisztelt Képviselőháznak legalázatosabb szolgálói.

Horvát-St Miklós (ma Miklósfa) község nevében, Liszó község nevében,
Surd község nevében, Belezna község nevében,
Bagolya (ma Bagola) község részéről, Zákány község részéről.

NAGYKANIZSA ÉS FŐTERE A MÚLÓ IDŐBEN

Az Erzsébet tér történetének tárgyalása során a régészeti emlékekkel kezdetünk, hiszen egy frissen megjelent összefoglaló lehet ebben a segítségünkre. Az idézett részletek pontosabbá teszik képünket a város török előtti (1600 előtti) elhelyezkedéséről.

A kiadvány, melyből idézünk, a város büszkeségét jelentő füzet sorozat, a Nagykanizsai honismereti füzetek kötetei között jelent meg. Száraz Csilla: Vár és város. Kanizsa török kori története az utóbbi évek régészeti kutatásainak tükrében című munkája. Ennek a munkának 16–27. oldalairól idézünk, mert a legfrissebb ásatási eredményeket is figyelembe vevő összefoglalója világos képet rajzol a városról a tárgyalt időszakban. Az Erzsébet tér újabb attrakciójának, Szemenyei-Nagy Tibor alkotásának is magyarázatát ez az eredmény adja. A szövegben említett két középkori kép és az alkotásról készült felvétel együtt jól mutatja, mit is látunk a földfelszíne alatti szabadtéri tárlaton.

Vár és város

Kanizsa városfala – megelőző régészeti feltárás az Erzsébet téren

Kanizsa településnek a kialakulási idejét nem tudjuk pontosan meghatározni. A Kanizsa névvel az írott forrásokban először 1193-ban találkozunk, ekkor csak a folyócskát említik Újudvar határainak leírásakor. Maga a név – a településre vonatkoztatva – először 1245-ben tűnik fel Knysa alakban egy vele szomszédos föld, Bille adományozása kapcsán. A később Kanizsa néven nevezett település, amelyet először 1322-ben hívnak így, a Szent Margit földből fejlődött ki, és magába olvasztotta a szomszédos Lazsnakot. A korai Kanizsa település a mai Magyar utca vonalában feküdt, a Budáról Zákányon át Zágráb és a tenger irányába vezető királyi út mellett.

Kanizsa a 15-16. század fordulója körül lett mezőváros. A török támadások az 1532. évi hadjáratral indultak, de az 1540-es évek közepétől kezdődött a folyamatos pusztítás. Ebben az időszakban a mezőváros kettévált Belső és Külső Kanizsára. Külső Kanizsa a régi, a vártól távolabbi, Belső Kanizsa pedig a várhoz közeli, a század közepén már palánkfalakkal és árokkal övezett, a vár külső váraként funkcionáló városrész neve volt. 1570-re Külső Kanizsa teljesen elhagyottá vált, és Belső Kanizsa is újonnan épült. Ekkor már a polgári életnek csak nyomai vannak, miután a várost a huszárság használta. A település 1574-es török elfoglalásakor is döntően a katonák hozzátartozóit hurcolják el. Ezután azonban még újjáépült. Az 1587-94 közötti időszakból alaprajzát is ismerjük. A mérnöki tervek alapján szabályos utcahálózattal megépült „város” azonban már nem hasonlít elődjéhez. 1600-ban Paradeiser főkapitány parancsára felgyújtották, a török pedig nem építette újjá.

2006. november-december között folytattunk megelőző régészeti feltárást Nagykanizsa – Erzsébet tér lelőhelyen, a tér északi felén, a tervezett mélygarázsok területén. Két, egyenként 23 méter átmérőjű kör (ún. siló) területén végezhetjük a régészeti munkát. Az 1. siló (a nyugati) bolygatott volt, egy mély pince és egy XX. századi beton víztározó elpusztított minden régészeti réteget. Ennek a munkagödörnek az alján mindössze egy, de annál jelentősebb régészeti objektumot, egy XVI. századi kutat találtunk. A 2. siló területén lettünk meg az egykori (XVI. századi) városfal északkeleti sarokbástyájának cölöpsorát és a falat övező árkot. Munkánk során egy későbbi építési periódus cölöpsorának nyomaira is rátaláltunk. Úgy tűnik, hogy a városfalat megújították, idővel a fal keletebbre tevődött. A feltárást során összesen 17 objektumot dokumentáltunk, ebből tíz volt a XVI. századra, hét objektum pedig a XVIII-XIX. századra keltezhető. Az előkerült leletek közül külön ki kell emelni egy díszes páncélzat darabjait, egy török kori korsót és egy tál töredéket.

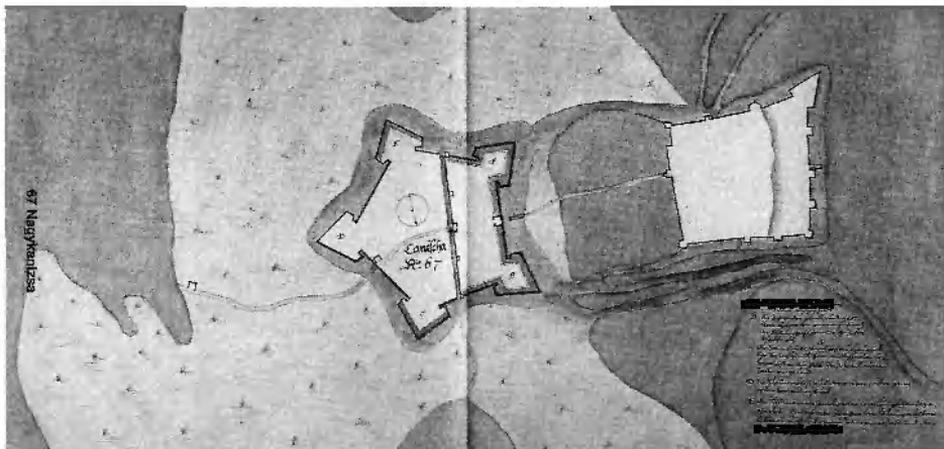
A feltárást kapcsán tehát megállapítást nyert, hogy a tervezett mélygarázsok helyén (az Erzsébet tér északi oldala) Nagykanizsa XVI. századi erősített városfalának nyomait sikerült lokalizálni. Megtaláltuk a város északkeleti saroktornyának helyét és az előtte húzódó sáncárkot (1. fázis), ezután a 2.-ban a fal keletebbre tolódott, ennek a fázisnak a cölöpjei is feltárássra kerültek. A megfigyelések szerint az 1. fázis sáncárka már betemetődött, amikor a 2. rész építését megkezdték, mert az egykori árok betöltésén kezdtek meg az újabb építkezéseket. A két fázis között a városfal többször is leégett, három égési periódust figyeltünk meg.

Az ásatás során a kis terület ellenére a város története szempontjából fontos momentum került napvilágra. Az Erzsébet téren előkerült a több metszeten is ábrázolt kerített város (Belső Város) északkeleti kiugró, ólasz jellegű, a többi sarokbástyánál nagyobb méretű bástyájának ún. „bástyatoroka”, annak cölöpsora. A feltárást eredményeként lokalizálni lehetett a kerített város pontos helyét, amelynek északkeleti sarka tehát az Erzsébet téren volt, többi sarokpontja Vándor László kutatásai szerint pedig a mai Pláza, a Király utcai körforgalom és a Posta épülete közé helyezhető el.

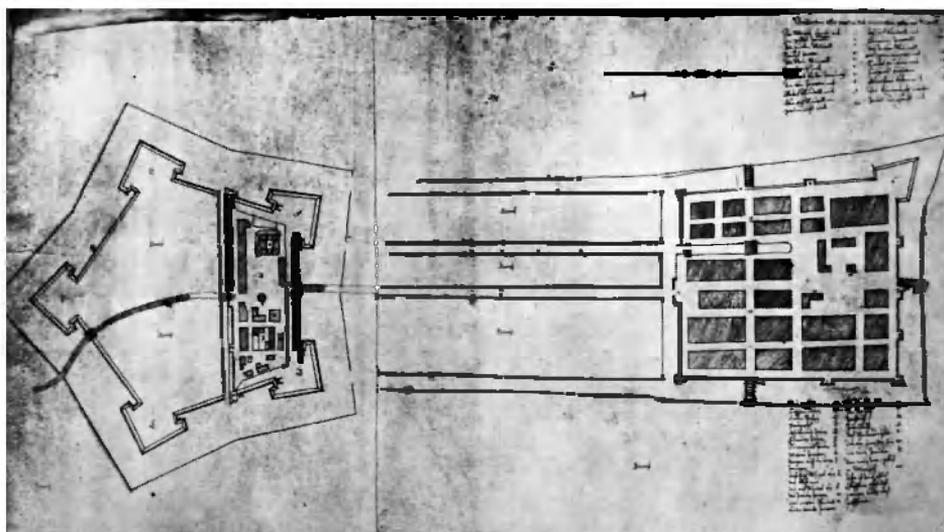
Feltárássra került a városfal előtti sáncárok is. Korábban Vándor László a könyvtár helyére tette a sarokbástya helyét, az ásatásból kiderült azonban, hogy ez az Erzsébet téren volt. A városfal további sarkai pedig – ahogy jeleztük – a mai Pláza, a Király úti körforgalom és az Ady utcai postaépület helyére lokalizálhatók. A feltárást tehát konkrét bizonyítékkal szolgált arra, hogy a korábban feltételezettekhez képest a kerített város nyugatabbra, közelebb a várhoz helyezkedett el.

Nagykanizsa és réglója

A vár és a város távolsága régóta foglalkoztatja a kutatókat. Az ún. „Stockholmi metszet,” és a bécsi hadilevéltárban őrzött metszet együtt ábrázolja a kettőt, de a közöttük lévő távolságot eddig nem ismertük. A régészeti kutatásokra alapozva ma azt mondhatjuk, hogy az egykori szeszgyár és üveggyár területétől, egészen pontosan a Vár út 12. szám alól a Király utcai körforgalomig kell elgyalogolnunk, hogy a palánkfalal körülvett város területére érjünk. Ahhoz, hogy átmenjünk az egész kerített városon, az Erzsébet tér északi sarkáig kell eljutnunk.

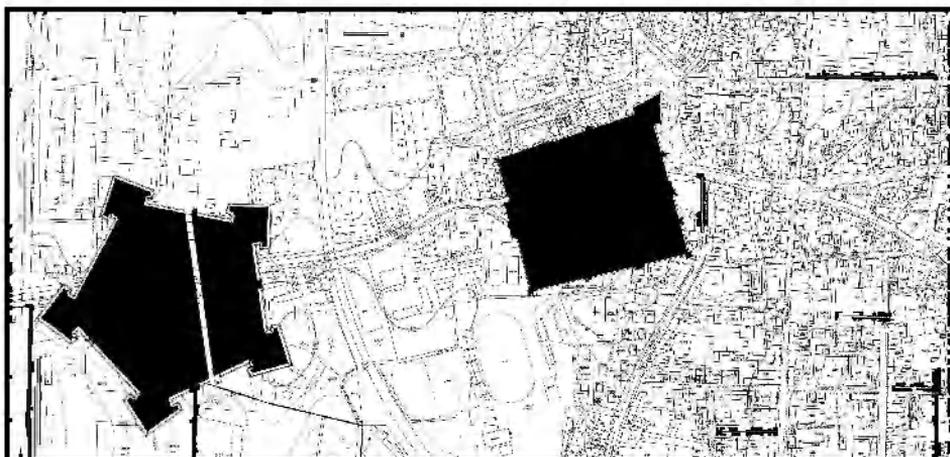
Az ún. Stockholmi metszet
Vár és város – régen és ma

A vár és mezőváros XVI. századi alaprajza (Bécs, Hadilevéltár)

Az előző fejezetekben már említésre került, hogy a török kori, 16. századi városhatárok, és maga a lakott település hol helyezkedett el. Kanizsa területe akkoriban: a vár és környéke, az Erzsébet tér – Pláza – Király utcai körforgalom – Ady utcai főposta és környéke, vagy ahogy a korabeli forrásokban szerepel, a kerített város – Belső Kanizsa és Külső Kanizsa – volt, azaz a kutatások alapján a Magyar utca és környéke.

A mezőváros életében a török hódoltság, az állandó veszélyeztetettség a település megerősítéséhez vezetett. Az ez időszakból származó összeírásokból tudjuk, hogy az említett Belső Kanizsának az erődített, a várhoz közelebb fekvő városrészt nevezték. A városnak az északi fele pedig, amely az Ördög-árokától terjedt Lazsnak irányába, viszonylag nagy és szórt lehetett, így falakkal történő megerősítése szóba sem jöhetett. Ez a rész volt Külső Kanizsa.

*Száraz Csilla leírása alapján így képzelhető el
a vár és város viszonya a város területén*

Tarnóczy Attila hatalmas helyismereti munkájával a kötetben másutt bővebben foglalkozunk. A 2012-re megújult Erzsébet tér bemutatásához is az ő írásából idézünk. Az ő ismertetője jóval a Száraz Csilla által ismertetett régészeti ásatást követő időszakról indít (www.holmi.nagykar.hu, 2012. július 22-i letöltés).

Tarnóczy Attila az Erzsébet térről a www.holmi.nagykar.hu-n

A terület posványos, vizes volt; még az 1800-as évek elején is akadt helyi vadászgató ember, aki nyilvántartást vezetett az itt lőtt vadkacsákról. A probléma csak 1869-től enyhült, amikor 580 kocsi homokkal a teret feltöltötték és körülötte téglázott árkot alakítottak ki. A nagyobb esők alkalmával a Fő úton erre tartó víztömeg azonban még sokáig gondot jelentett.

A tér délnyugati sarkán (nagyjából ott, ahol most a nyilvános illemhely épülete van) állt

a pellengér (szégyenoszlop). Kőből készült, oldalán bilincs-kapcsok voltak. Az oszlop 1773-ban került át a Deák térre.

Ugyanekkor állították fel a Szentháromság-szobrot, amelyet Inkey Boldizsár a pellengér eltávolításának feltételével adományozott. A szobron az Inkey címer társaságában e dátum látható. Az alkotás a 20. gyalogezred emlékművének jelenlegi helyétől valamelyest nyugatra állt. Hajdanán Szentháromság-képként emlegették.

A források szerint Inkey Boldizsár 1758-ban készítette Grazban. Szobrászként a talapzaton Theofilus Boheim neve olvasható. Meghökkenítő viszont ugyanott az 1773-as évszám, amelyet más források az állíttatás időpontjaként adnak meg. Nem tisztázott ugyanis, hogy a szobor (ha tényleg 1758-ban készült, ha tényleg 1773-ban került felállításra) hol töltötte az elkészülése után eltelt tizenöt évet. Ráadásul az elől elhelyezett három szobor (a magyar szentek: István, Imre és László) talapzata, anyaga – különösebb vizsgálgódás sem szükséges a megállapításhoz – különbözik a szoborcsoport másik részének anyagától, megformálásától, de a központi részt is az előzőktől eltérő kőből faragták. Nem lehetetlen hát, hogy a mű egésze több ütemben készült, több kőfaragó munkája.

Ha ezt feltételezzük, magyarázatot kapunk egy másik furcsaságra is. Három újabb személy szobrának illesztése a már meglévőkhöz olyan feladat volt, amelyet talán nem is lehetett jól megoldani: egyiküknek óhatatlanul a központi oszlop Mária alakja elé kellett kerülnie. (Nem lehetetlen, hogy Mária szobra is az alkotás későbbi része. Erre utal a felerősítés módja.)

A szobrász így kettős, de ellentmondó kényszer hatása alatt volt kénytelen dolgozni. Legfontosabb alakját – a koronát felajánló Szent Istvánt – csak középre állíthatta. Ezt tette, de a takarás csökkentése érdekében úgy döntött, hogy István alakját kisebb méretarányban ábrázolja szomszédjainál. Az elrendezés kényszermegoldás jellegét támasztja alá az is, hogy – egyéb lehetőség híján – István hátat fordít Máriának.

Mindezek alapján nem tartom kizártnak, hogy a Szentháromság-szobor, egyszerűbb változatában, 1758-ban felállításra került valahol, majd 1773-ig mai formájára kiegészítették.

Az Inkey Boldizsár adományával díszített teret Szentháromság térnek nevezték el. *(A szobor elrendezésével kapcsolatos gondolatok akkor fogalmazódtak meg, amikor a szobor a Kossuth téren állt. A szerk.)*

1862-ben már adományokat gyűjtöttek a Szentháromság-kép áthelyezésére. Akkor a Felsőtemplom elé szánták. Végül 1869-ben a tanács úgy döntött, hogy a már eltávolított szoborcsoportot az Eötvös téren kell felállítani. Határoztak arról is, hogy ezért az ottani teret a jövőben Szentháromság térnek fogják hívni.

A Nagy-Magyarország emlékmű 1934-es felállítása miatt került át a szoborcsoport a Kossuth térre.

A még eredeti helyén álló Szentháromság-szobor mellett volt akkoriban az egyetlen olyan kút, amelyet a város üzemeltetett.

Az 1866-ban – Pigmond Ferenc városi rendőrkapitány rendelkezése szerint – a Kvártélyház előtti térségen várták megrendelőiket azok a munkanélküliek, akik hordárként próbáltak pénzhez jutni. Tevékenységüket a kapott jelvény tette hivatalossá. Talán ennek következményeként lett a 19. század utolsó évtizedeiben ugyanezen terület a város fuvarosainak is állomáshelye.

A teret 1870-ben még Gabonapiacz névvel említik. 1873-ban ezt és a Magyar utca elejét Fő térnek nevezték el. Magyaráztaként ehhez hozzá kell tennem, hogy addig a tér északi oldala a Magyar utca része volt.

Sajnos az addig érvényes házszámokról csak egy adatot találtam: a Kaiser-ház (Erzsébet tér 16.) akkoriban a Magyar utca 2. házszámot viselte. Megjegyzem, hogy sok adatra számítani sem lehet, hiszen a folyamatos sorszámokról a város egy évvel előbb tért át az utcánkénti számozásra.

1840-es adat szerint szintén a Magyar utca részeként kezelték az Erzsébet tér 10. és 11. számú házakat.

1900-ban nevét Erzsébet térről (ezt 1898-ban, a királyné halálakor kapta) Erzsébet királyné térre módosították.

A tér keleti oldalán állomásoztak a városi taxik az 1920-as évektől. Az általuk használt terület mellett, a tér sarkán került felállításra 1930-ban a 20. gyalogezred szobra, Hybl József alkotása.

1924-ben a tér déli felének közepén, kelet-nyugat irányban, Szeghalmy Bálint városi mérnök terve szerint felépült – a korábbi bódék helyére – a 23 fülkéből álló „hús-pavilon”, amely elég szerencsétlen módon kettévágta a teret. 1940-ben került lebontásra.

Megemlítem még, hogy a tér északi felén hatalmas beton medencét alakítottak ki túzoltóvíz tárolására. A téglalap alakú tároló falai fordított, csonka gúlaformával mélyedtek a talajba. A vizet a második világháborúban a város oltására szánták. Ennek ellenére a háború végén a közvetlen közelben több ház is kiégett. A későbbiekben a száraz létesítmény meredek falain nagy élvezettel fogócskáztak a környék gyerekei. A dolgot igazán vonzóvá a nyaktörés némi esélye tette.

A tér történetének 1945 és 2012 közötti időszakát átugorva – erről van a legtöbb emléke a mai felnőtt olvasónak, bár az átalakítások egész sorozatát élte át a tér ebben az időszakban –, ismertetjük a tér átalakításának menetét. Az ismertetéshez a helyi sajtó híradásait és az építkezés idején készült, a <http://fejlesztés.nagykanizsa.hu> honlapon megjelent tartalmakat használtuk fel.

Az Erzsébet tér megújulása

Nagykanizsa Megyei Jogú Város a városközpont és a belváros komplex megújítását tűzte ki jövőbeni feladatának. Az Önkormányzat által 2009-ben benyújtott „Nagykanizsa Megyei Jogú Város funkcióbővítő fejlesztése-Belvárosi Akcióterületi Terv” című, NYDOP-3.1.1/B-2009-0004 jelű pályázat 899.649.148 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. A fejlesztések első ütemének támogatási szerződése 2009. december 16-án került aláírásra.

A városrehabilitációs program első ütemének legfontosabb elemei a belváros forgalmának csillapítása a közlekedés átszervezésével, és a városközpont megújítása. A fejlesztések célja, hogy Nagykanizsa belvárosa betöltse azokat a funkciókat, amelyeket a helyi lakosok, valamint az ide látogató turisták támasztanak vele szemben. A belváros komplex megújításával épületállományában, közösségi tereiben, szolgáltatásaiban és programkínálatában megújult, európai mércével is elérhető belváros alakul ki, ahol a lakosság szíve-

sen töltheti el az idejét, és az elvárható összes városi szolgáltatást megtalálja. A beruházás megvalósulása a belvárosi üzletek életképességét biztosíthatja, és megfelelő alapot nyújt fejlesztésükhöz.

A nagykanizsai komplex városfejlesztési koncepció különdíjat nyert a 8. Európai Település- és Területi Tervezési díj pályázaton a megvalósulás előtt álló, de már engedélyezett tervekkel rendelkező projektek kategóriájában. A különdíjat a város és a tervezők 2010. november 16-án vehették át Brüsszelben. Az elismerés igazolja, hogy a fejlesztések Nagykanizsa város értékmegőrzését és -teremtését hivatottak megvalósítani.

Az Erzsébet tér átépítése és a téren található „szabadtéri kiállítás”

A város főterének átalakítására vonatkozó tervek 2006-ban készültek el. Az Erzsébet teret egy egységként kezelve – megszüntetve a teret két részre tagoló utat, illetve parkolót – a fő tér és közvetlen környezete alkalmassá vált a város közösségi, közigazgatási és kereskedelmi központ funkciójának betöltésére. A tér forgalmi terhelése jelentősen csökkent, a forgalomcsillapított területek nagysága nőtt.

Hangsúlyos szempont volt a közösségi funkció erősítése mellett a város történelmiségéből adódó hangulat megtartása, visszaállítása.

Az Erzsébet tér déli része, egészen a szökőkút északi végéig egy nyüzsgő találkozási pont lehet a lakók életében.

A 20-as honvéd gyalogezred emlékmű a helyén maradt. Ugyanolyan utcabútorok kerültek elhelyezésre, mint a belváros többi részén.

A tér középső harmada funkcionál valódi rendezvénytertként. Itt került elhelyezésre egy zenepavilon, egy új Erzsébet szobor, valamint a nagykanizsai vár és a város 1600 körüli állapotát ábrázoló makettje, amely sokkal megélhetőbbé teszi azt, hogy a volt városfal nyomvonala megjelenik a térkövezés során.

A tér felső harmada fásított, inkább park, mint tér funkciójú terület, ahol a török kút helyére a Szentháromság szobor került, és a tér észak-déli tengelyétől kissé nyugatra, ezzel is elszeparálva a gépjárműforgalomtól.

Szentháromság szoborcsoport

A szobor történetét részletesen tárgyaljuk az előző oldalak egyikén, a Tarnóczy Attila az Erzsébet térről a www.holmi.nagykar.hu-n című részben.

Ehhez csak a szoborcsoport mostani Erzsébet térre telepítés szempontjából fontos információkat tesszük hozzá. A tér északi részére került a Szentháromság szoborcsoport. Aranyozási munkáit – a glóriákat, a koronákat, és a szobrokhoz tartozó attribútumok felújítását a régi technológia szerint – Iszlay Agi fővárosi aranyozó készítette el.

Nagykanizsa és régiója

Erzsébet királyné szobra

A szobor Szécsi Antal szobrász alkotásának 3 tonnás rusz-kai márvány másolata. A másolatot a Bencsik Alkotóközösség Kft. készítette.

Nagykanizsa főtere 1898-ban, a királyné halálakor kapta az Erzsébet tér nevet. Ezt 1900-ban Erzsébet királyné térre módosították. 1945 után a Szabadság tér nevet kapta, majd az önkormányzat 1991. március 18-án kelt rendeletével visszanyerte az Erzsébet tér nevet. A városrehabilitációs projekt keretében került a térre a szobor.

Testvérvárosok kútja

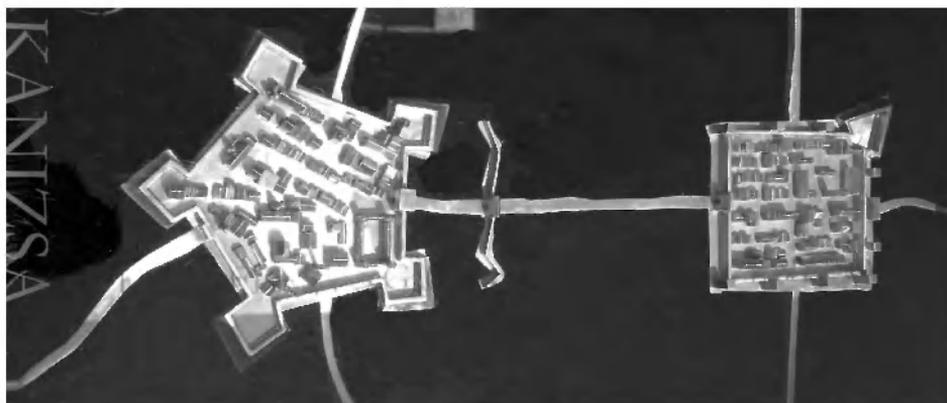
Alkotója Párkányi Raab Péter szobrászművész. Az alkotás a városrehabilitációs projekt keretében került a térre.

Vár és városmakett

Szemenyi Nagy Tibor szobrászművész alkotása.

Az Erzsébet tér nemrég feltárt szenzációja a várost védő fal cölöprendszere egy részletének feltárása. A tér új arculatának kidolgozója ezt a lehetőséget is megragadták, és e „földalatti” látnivalót is az érdeklődők elé tárták. Rongálás-biztos kivitelezésű.

A különleges alkotás a városrehabilitációs projekt keretében valósult meg. A makett az előző oldalakon a Kanizsa városfala – megelőző régészeti feltárás az Erzsébet téren című részben leírt és közölt két rajzos emlék felhasználásával készült. Az Erzsébet téri ásatáskor megtalált és az arról szóló részletben bővebben leírt városfal részlete látható a földalatti „tárlóban” a makett alatt.

NAGYKANIZSA

BELVÁROSA

SERVICES

- 1 Town Hall and Court
- 2 Police station
- 3 Bus station
- 4 Plaza shopping centre
- 5 Market Hall
- 6 Déi-Zalai department store, Célpont department store
- 7 Post office
- 8 Tourist office
- 9 Halis István Town Library
- 10 University of Pannonia Nagykanizsa Campus

SPECTACLES

- 1 You are here
- 2 Statue of the Holy Trinity
- 3 Ironman House and Aradi Memorial Park
- 4 Lower-town Church
- 5 Soldier Casino
- 6 Bazaar yard
- 7 Synagogue
- 8 Insurance Palace
- 9 Mythical turul
- 10 Monument of the foot regiment of 1848
- 11 Jesus's Heart Parish-church
- 12 Bank Palace
- 13 Bogenrieder Palace
- 14 Hevesi Sándor Cultural Centre
- 15 Monument of the historical Hungary
- 16 Calvinist church
- 17 Medgyaszay House
- 18 Memorial Garden of '56
- 19 Thury György Museum
- 20 Central Hotel
- 21 Hungarian Placard House and Small Palace - House of Fine Arts
- 22 Boating lake

DIENSTLEISTUNGEN

- 1 Rathaus und Stadtgericht
- 2 Polizei
- 3 Busbahnhof
- 4 Plaza Einkaufszentrum
- 5 Markthalle
- 6 Déi-Zalai Kaufhaus, Célpont Kaufhalle
- 7 Postamt
- 8 Fremdenverkehrsbüro/ Tourinform Büro
- 9 István Halis Stadtbibliothek
- 10 Pannon Universität Campus Nagykanizsa

SEHENSWÜRDIGKEITEN

- 1 Sie stehen hier
- 2 Dreifaltigkeits Statue
- 3 Eisenmann-Haus und Arader Gedenkpark
- 4 Unterstädtische Kirche
- 5 Handeltcasino
- 6 Basarhof
- 7 Synagoge
- 8 Palast der Versicherungsgesellschaft
- 9 Turulvogel
- 10 Denkmal des 48. Infanterieregiments
- 11 Pfarrkirche Herz Jesu
- 12 Palast für Finanzwesen
- 13 Bogenrieder Palast
- 14 Sándor Hevesi Kulturzentrum
- 15 Gross-Ungarn Denkmal
- 16 Reformierte Kirche
- 17 Medgyaszay-Haus
- 18 56-er Gedenkgarten
- 19 György Thury Museum
- 20 Hotel Central
- 21 Ungarisches Plakat Haus und Kleines Palais - Haus der Bildenden Künste
- 22 Ruderssee

Turisztikai információs tábla

Került egy turisztikai információs tábla is az Erzsébet térre, mely a Magyarország-Horvátország Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében valósult meg. A tábla készítője, a Halis István Városi Könyvtár 60 éves születésnapjára 2011-ben rajzolt Somogyi Győző alkotást használt fel. A képet eredetileg tehát a könyvtár készítette születésnapja alkalmából a város lakóinak – a Könyvtárpártoló Alapítvány segítségével –, hogy ezzel emlékeztesse őket az évfordulóra. Akik az eredeti rajz megvalósítását a magánszemélyek mellett jelentősebb összeggel támogatták – Nagykanizsa városa, DKG-EAST, Nagykanizsai Városvédő Egyesület – e tábla létrejöttével még teljesebbnek érezhetik örömeiket.

A Nagykanizsa belvárosáról készült madártávlati kép a városközpontot szemléletesen és vonzó módon mutatja be. A tábla olyan informatívra sikerült, hogy örömmel tesszük közvé kiadványunkban, egyben jelezve azt is, milyen hasznos és vonzó lehetne e tábla másolatainak kihelyezése Kanizsa központi részének több pontján is.

Beszélgetés a készülő madártávlati képről

Nem sokkal elkészülte előtt, néhány részlet ismeretében mondják el véleményüket a riportalanyok Somogyi Győző Nagykanizsa madártávlati képéről. Részletek Kanizsa TV 2011. február 8-i műsorából.

(Szerkesztett szöveg.) (Megtekinthető: <http://www.nagykar.hu/emozgokepek>).

Bemondó: A Halis István Városi Könyvtárban az idei esztendő az évfordulók éve. A jubileumi események alkalmából egy kortárs művész grafikai alkotásával szeretnénk megörökíteni városunkat a jelen és a jövő számára egyaránt. Nagykanizsa készülő madártávlati rajza, olyan különleges képet ad a bennünket nap, mint nap körülvevő környezetről, melyet sem fotók, sem festmények nem láttatnak. Czupi Gyulával, dr. Ördög Ferencsel és Tarnóczky Attilával beszélgettünk a madártávlati kép kulturális és helytörténeti jelentőségéről.

– Hogyan vetődött fel a gondolata az ön részéről annak, hogy Kanizsáról is készüljön sok más városhoz hasonlóan egy madártávlati kép?

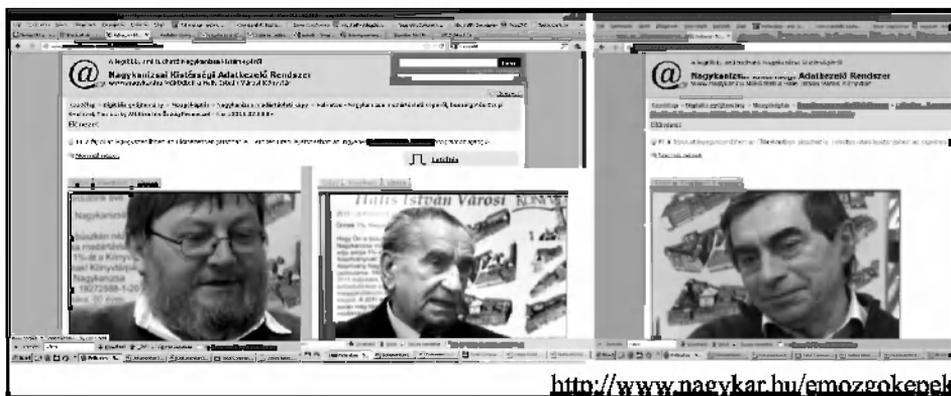
Czupi Gyula: – Hát az irigység, nyilván az mozgató. Arról van szó, hogy én láttam ilyeneket. Egyébként is abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy Somogyi Győzőnek az alkotásait már nagyon régtől ismertem. Sokan már nem emlékeznek rá, de mikor a 70-es években, az Élet és Irodalomban megjelentek az ő rajzai, az reveláció volt. Mint könyvtáros mondom, hogy tudja a kedves közönség, kiről is van szó. Ő az, aki a huszáros könyv-

Nagykanizsa és régiója

veket csinálta. Rengeteg ember ismeri ezeket. Ma a hagyományörző huszárok az ő rajzai alapján öltözködnek, mert ő mindent pontosan lerajzolt. Amellett, hogy nagyszerű képzőművész, még arra is törekedett, hogy hű legyen a látványhoz. Két éve annak, hogy a nagykanizsai gólyalásások és a salföldi kopjások, akiknek ő a vezetője, egyszerre szerepeltek Sümegen. Sümegről van egy hasonló rajz. Akkor én bemutakoztam, elmondtam, hogy lehetne-e ilyet csinálni Nagykanizsáról. Mondta, hogy természetesen, megmondta az árát is. Akkor hirtelen egy kicsit meghűlt bennem a vér, de aztán végiggondoltam és elkezdődött 2009 őszén ez az együttműködés.

Az összes ilyen típusú munkáját kértük, hogy hozza el. Ma is látható a könyvtárban például az egész Kárpát-medencének madártávlati képe, azt remélem, – mert láttam az elkészült részleteket –, hogy a nagykanizsai közönség is úgy tud majd rátekinteni a városára, mint valamiféle műalkotásra. Így igazán sosem látszik, mert mindig a kipufogógáz szintjéről látjuk, vagy felülnézetből a szatellitekről. Az alkotás egy köztes állapotot ábrázol és ráadásul válogat a művész. A fontosat meg a lényegtelen elválasztja egymástól, azt rajzolja meg, ami lényegesnek tűnik. Titokban – könyvtárosként – abban is reménykedem, hogy olyan generációk nőnek fel ezek után, akik úgy gondolnak majd a városunkra, hogy ez a kép jelenik meg előttük.

Egy fotónál egy fa el

tudja takarni a homlokzatot, egy madártávlati képen nem tudja eltakarni, mert akkor nem kerül oda az a fa vagy csak stilizáltan kerül oda, hogy látható legyen az igazi homlokzat.

Dr. Ördög Ferenc: Ha megnézzük a régi metszeteket, azt lehet mondani, hogy azok mind madártávlati képnek is tekinthetők. Tehát van előzménye ennek, azokat is művészek, rajzoló készítették, ahogy a készülő Kanizsa madártávlati képet is művészember csinálja. Ez műalkotás a szó legnemesebb értelmében. Együtt látjuk majd, ahogy nézegetem a részleteket, az egész várost. Nyilvánvaló eltulodásokkal, mert hisz bizonyos területű lapra nem fér el, ha nem zsúfolja egy kicsit össze és nem rendezi át egy kicsit a várost. Fontos ez a kép, mert együtt látja a néző a művészi alkotás révén a városát vagy a várost. Én nagyon örültem ennek az ötletnek, nagyon jó benyomást tett rám az a sok részlet, amit a művész úr elhozott magával, őszintén lelkesedem a gondolatért, hogy megvalósuljon.

Tarnóczky Attila: Azt hiszem, hogy ez a fajta rajzos megörökítése a belvárosnak alapvetően különbözik a fotózástól, a térképészettől. Talán nem is feladata az, hogy eligazodjon az ember ennek alapján ebben a városban bárhol, hanem szerintem inkább

valamiféle benyomást próbál nyújtani a város épített arculatáról. Ezt lényegesnek tartom, mert ezek a képek ugyan bizonyos szempontból valóságosak, hiszen a művész megkapta a fényképeket, de csak annyira tördött vele, amennyire az ő művészi meggyőződése ezt engedte. Ha akarta, akkor a szobrot elforgatta, a templomtornyot megmagasította és így tovább, így kialakult egy ilyen furcsa, kicsit esetlen, kicsit mesészerű kép erről a városról, ahogy ő látja a mi városunkat. Ilyesfajta perspektíva nem létezik egyébként egy fényképezőgép számára, tehát ez valami sajátos és ezért szerintem nagyon kedves.

Tarnóczky Attila nagyszabású internetes munkája a Hol, mi? Kanizsai házak és lakói című (www.holmi.nagykar.hu) különleges várostörténet, hiszen az egyes épületekhez kötődően meséli el, amit tud Nagykanizsáról. Városunk régebbi utcáiról kis összefoglalókat is írt, mielőtt az egyes épületeket ismertetni kezdte. Két ilyen „utcatörténetet” mutatunk be, mert érdekes az egymáshoz való viszonyuk is, és alkalmasak arra is, hogy tisztelgünk e mára az 1000 oldalt is meghaladó munka előtt. Ez a két utca olyan „szabadtéri múzeumi” részleteket is tartalmaz, melyekre külön szeretnénk ráirányítani a figyelmet.

KÉT UTCA ÉS ÚJABB KÉT „SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁS”

Ady Endre utca

Az Ady utca – az egyik legöregebb a város utcái közül – hajdan a légrádi országút szerepét töltötte be. Ez a postaút Zákánynál lépte át a Drávát és Fiuménél érte el a tengert. Miután a Károlyváros és Fiume közötti szakaszát a birodalom 1819-ben Ludovica út néven modernizálta, esetenként a teljes, Kanizsától induló részt is emlegették e néven.

Az utca funkciója a vasútépítés nyomán nagyon megváltozott. Korábban a Gyékényes felé vezető út keresztezte a jelenlegi pályaudvar területét, majd a Miklósfá előtti híd előtt érte el az országút mai nyomvonalát. A vasútvonal megépülése után az útnak a pályaudvarra eső része megszűnt. A Kisfaludy utcán át, illetve az indóházi bérházaknál (Ady utca 63.) lévő sorompós átkelőnél lehetett átmenni az Iván utca folytatásaként kialakított új (Csengery) útra, onnan pedig a Gyékényes felé vezető országútra. Ennek új nyomvonalát – az akkor megnyitott Csengery út folytatásaként – 1870-re alakították ki, a korábbtól némileg keletre. Egy, az Erdész utca legalsó részéről 1969-ben készített felvétel alapján megállapítható, hogy akkor még létezett és használatban is volt az Ady és Csengery utcák közötti sorompós átkelő.

Megjegyzem, hogy légrádi útként egy másik, biztosan kisebb forgalmú utat is emlegettek az 1700-as évek végén. Ez a jelenlegi Kórház utca folytatásaként, a temető nyugati oldalán haladt délre, Miklósfá előtt kötött be a másik Gyékényes felé vivő útbá.

A Légrádra vezető postaút városi részét 1772-ben Légrádi utcának nevezték. Első szakaszát (a Zrínyi utcáig) Kórház, Kóroda, Ápolda, Ispita, Városháza utca néven, folytatását Szentmiklósi, Kapronczai, Kazinczy utca néven emlegették, majd az utca egésze is (ezt meg Sörház utcának is nevezték korábban) a Kazinczy nevet kapta.

A Zrínyi utcáig tartó részt már az 1820-as években téglával burkolták – elsőként a város-

ban. Érdemi folytatása azonban még évtizedekig nem lett a dolognak. A kiszórt sódert gyorsan elnyelte az agyagos sár, az esős időszakokban járhatatlanná vált a város.

1868-ban Hencz Antal építőmester találóan írta egyik cikkében: „Régi krónikák szerint elődeink sárt sárra halmoztak és nevezték vala útnak.” Ekkor már nagy vita folyt arról, hogy miféle burkolat lenne célszerű és viszonylag olcsó.

1870-ben aztán a „klinkeresítés” hívei győztek. 1872-ben szintén ebben az utcában kezdődött el a tíz éven át tartó folyamat. Az utcákat sorra burkolták a helyben készített, kétszer égetett téglával. Az eljárás eredménye a városképnek nem volt hasznára, közlekedési szempontból sem bizonyult ideális megoldásnak, a téglagyárak tulajdonosi viszont elégedettek lehettek.

A legendás kanizsai sár eltűnőben volt, de a por nem. A téglával burkolt utakat portalanításként öntözni kezdték. Az első öntözőkocsit 1874-ben vásárolta meg a város. A por azonban még nagyon sokáig központi probléma maradt, mert a város 4/5 részén öntözés sem volt. 1910-ben a helyi lap már az utcák olajjal történő locsolását követelte. A megoldást végül a más burkolatok (bazalt, aszfalt) használata hozta.

A Kisfaludy utcától kifelé, a ma is létező hársfákat 1881-ben ültették.

Az utca külső, vasút melletti részén, a sorompó után 1913-ban alakították ki a jelenlegi kis parkot. Annak helyét az előző évben vette meg a város a vasúttól, akik addig ott – az akkor még mélyen fekvő területen – szénpernyéjüket, salakjukat rakták le („löschgödör”).

Az Ady utca „szabadtéri múzeuma”

Ez a vasúttörténeti emlékhely a város vasútállomása közelében a Cserhádi iskolával szemben található. Felújítására 2011-ben került sor. Az összeállítás a felújítási munkáról készült cikkek, beszámolók felhasználásával készült.

Kevesen tudják, de a Thúry György Múzeum kincsei mellett Nagykanizsának van más muzeális gyűjteménye is. Ilyenek többek közt a Vasútbarátok és Vasút-modellezők köre kezdeményezésére, a Déli vasút 150. évfordulójára gyönyörűen megújított Ady utcai vasútpark muzeális értékű járművei.

Széles szakmai és civil összefogás eredményeként kerültek felújításra a Nagykanizsai Vasúttörténeti Park járművei.

A megszüpült mozdonyt és társait, egy kisebb gőzöst, daru ellensúlykocsit, vízdarut, petróleum tartálykocsit és kézi hajtányt 2011. június 25-én, a Déli Vasút 150 éves jubileumán adták át.

Nagyjából három hónapra volt szükségünk ahhoz, hogy széleskörű összefogás révén felújítsuk ezeket a gépeket – magyarázta a legendás típusnak számító 424-es mellett Lengyák István, a Nagykanizsai Civil Kerekasztal Egyesület soros elnöke. – A Nagykanizsai Vasútbarátok és Vasútmodellezők Körének lelkes tagjai kerestek meg minket ötletükkel, hogy szeretnék rendbe tenni ezeket az eszközöket, amelyek egyébként a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum, illetve közvetve a MÁV tulajdonában állnak, így be kellett szerezni a szükséges engedélyeket, hozzájárulásokat, s az anyagi forrásokat is elő kellett teremteni. Ebben nyújtottunk mi segítséget, a tényleges munkálatokat pedig a kezdeményezők, a közeli Cserhádi Sándor Műszaki Szakképző Iskola diákjai, valamint a MÁV-gépészet és a pályafenntartás szakemberei végezték el.

Lengyák István hozzátette: mindent egybevetve, támogatóik segítségével körülbelül

másfélmillió forint értékű munka valósult meg a parkban.

A park, a felújítása óta a városlakók és a turisták egyik kedvelt célállomása lett. Már az is többször előfordult, hogy az ifjú házaspárok a boldogító igen kimondását követően ide vonultak ki esküvői fotóik elkészítésére.

A vasútpark és a felújítás rövid története

A Déli Vasút megépülését követően az 1800-as évek végén a vasútállomás épülete és a MÁV tiszti lakóháza közti üres területen az ott élők számára kerített, szép parkot, majd később teniszpályát is építettek. A teniszpálya később megszűnt, és így alakult ki a mai park, ahol a MAV Vontatási Főnökség dolgozói 1980-ban kiállították az általuk felújított a MÁV 375 és MÁV 424 sorozatszámú mozdonyait, és a víztöltő oszlopokat. Munkájuk eredményeként ide került még egy-egy tartálykocsi, darus ellensúlykocsi és kézi hajtány is. A kiállított járművek állaga 2011-re annyira leromlott, hogy felújításuk lehetősége szinte az utolsó órához érkezett. Ekkor alakult meg középiskolás és dolgozó fiatalokból a Nagykanizsai Civil Kerekasztal Egyesület Vasútbarátok és Vasútmodellezők Köre, azzal a céllal, hogy a Déli Vasút 150 éves jubileumára a járműveket felújítsák. Áldozatos tevékenységüket segítette munkával és pénzadományokkal a MAV Gépészet Zrt., a Zalaerdő Zrt., a Cserhádi Sándor Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium, a MAV Zrt. Nagykanizsa Csomóponti Főnöksége, a Vasútvill Kft., a PPM Hungária Kft., MÁV-IK Kft., a Vasutas Horgászegyesület, Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Draskovics Gravo Stúdió, a DKG EAST Zrt., és sok magánszemély.

Mik is azok a technikatörténeti értékek, melyek a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum tulajdonát képezik, de felújítás nélkül teljesen tönkrementek volna:

A MÁV 375 sorozatszámú mozdonya: Magyarország egyik legelterjedtebb mozdonytípusa. A MÁV részére 596 db készült belőle. Hazánkban a közel kilenc évtizedig tartó gőzmozdonygyártás 1959-ben fejeződött be. ATV (tramway 5) osztályú, később 375 sorozatszámú mozdonyok gyártását a Magyar Államvasutak Gépgyára 1907-ben kezdte el. Az itt látható példányát

1917-ben állították üzembe. A gép 1-C-1 tengelyelrendezésű, szertartályos, Heusinger-rendszerű külső vezérművel és hengeres tolattyúkkal épült. Csúcssebessége 60 km/óra. Kazánnyomása 12 bar, rostélyfelülete 1,85 m², vízkészlete 5,6 m³, szénkészlete 3,2 t.

Daru ellensúlykocsi:

Ezeket a szerkezeteket általában a vasúti pályák építésénél, javításánál

Nagykanizsa és Réglőja

használták.

Legtöbb darunál fogaskerekekkel, csigákkal viszik át az erőt az emelőkarra. Innen a nevük: kerékrendszerű daru. A kisebb gépeken (mint itt is) kézzel hozták mozgásba.

Vízdaru:

Hogy a gőzmozdonyok szerkocsiját a vízvételző állomásokon gyorsan

meg lehessen tölteni, a vasúti víztornyokból levezető cső a vágányok közé felállított vízdaruba torkollik. Ennek hosszú nyaka forgatható, s vége a szerkocsi víztartójának nyílása fölé állítható.

A MÁV 424 sorozatszámú mozdonya: Ez volt hazánk legsikere-sebb és legnépszerűbb mozdonya. Az Állami Gépgyár 1924-ben kezd-te

gyártani. A MÁV részére 365 db készült belőle. A gyors-, személy- és tehervonat vontatására is alkalmas gőzmozdony teljesítménye 800 kW. Gépezete ikerhengeres elrendezésű, belső beömlésű, zártolattyús Hausinger-vezérművel készült. Kazánja lemezes tűzszekrényű, gőznyomása 14 bar, rostély-felülete 4,48 m², összes gőztermelő fűtőfelülete 217 m². Vízkészlete 21 m³. Szénkészlete 9 t. Legnagyobb üzemi sebessége 90 km/óra.

Petróleum tartálykocsi:

Ezt a 12 tonnás, kéttengelyes tartálykocsit a Ganz és Társa Vasúti Kocsi Gyárban készítették 1892-ben, főleg olajipari termékek szállítására. Az itt kiállított járművel leggyakrabban petróleumot szállítottak.

Kézi hajtány:

A hajtányt (draisint) általában pályafenntartók

használták a vasutak nyílt vonalának vizsgálasakor. Olyan vasúti jármű, melyet az utazó személy a hajtókar előre-hátra mozgatásával hajt meg. Elérhető sebesség vízszintes pályán 15-20 km/óra is lehet.

Csengery út

Miután 1867-ben a Nagykanizsai Takarékpénztár megvette néhai Németh János itteni házát, elvileg lehetővé vált utca nyitása e helyen. A mai út belső, a Zrínyi utcáig terjedő részét 1870-ben alakították ki. Ezzel, az akkor már létező, a jelenlegi Csengery út közép-ső részét alkotó Iván utcát összekapcsolták a Fő úttal.

Az elkészült új szakasznak a Takarékpénztár utca nevet adták, az Iván utcát és a külső részt Távirádai utcaként emlegették. 1873-ban a Takarékpénztár utcát és folytatásában az Iván utcát Csengery Antalról nevezték el.

Az utca kialakulásának története magyarázza szélességének furcsa változását is, amely a Fő úttól kifelé haladva kétszer is növekszik. A legkorábban létező szakasz (Iván utca) az 1850-es években (a vasút építése elkezdéséig) még csak egy összekötő, kis utca volt a Zrínyi és a kialakulóban lévő (házak ott még nem álltak) Kisfaludy utcák között. E szerepnek felelt meg szélessége. A Kisfaludy utcán túl út még nem létezett.

A vasútépítés nyomán (az Ady utca folytatásaként kialakult gyékényesi országút egy részét a pályaudvar kialakításához igénybe kellett venni), az utcát meghosszabbítva, a pályaudvar keleti oldala mentén vezetve új utat hoztak létre, biztosítva a közlekedést Gyékényes felé. Házak még nem lévén, e részt szélesebbre építhették az előzőnél.

A legfiatalabb, a Fő útra bekötő szakasz létesítése viszont bontásokat igényelt. Próbálták a költségeket minimalizálni úgy, hogy a telkek megmaradt részei még beépíthetők legyenek. Kialakult az utca legszűkebb része.

A szokatlan megoldást az epébe mártott tollú újságíró már akkor kifogásolta: „Tudakozódtam, hogy elhibázták-e a mérésnél, vagy nem lehetett-e másként, de felvilágosítottak, hogy semmi akadály és semmi hiba nem jött közbe, hanem a tervező mérnök, vagy építési bizottság helyesebbnek találta így, mert erősebb a perspektíva, ha az út egyre szélesedik.”

Az új utca azonban elnyerte a helyiek tetszését. Része lehetett ebben az utca közép-ső szakasza fásításának is. Egy 1910-es cikk szerint Kanizsán a közismert dalt a következő szövegváltozattal énekelték – a Csengery utcára célozva: Kanizsán van egy szép / Hársfasoros utca, / Valami a szívemet / Mindig arra húzza.

A rosszmájú újságíró szerint a hársfasor dicsérete nem volt mentes az önérdektől. Mivel a városi tanács errefelé kifeszített huzalokon, az utca közepén helyeztette el a közvilágítás lámpáit, a már természetes fák alatt éjjelente vaksötétség uralkodott. Így aztán az utca rajongói vizslató tekintetek kísérete nélkül mehettek oda, ahová szívük húzta őket.

Az út végül 1900-ban – mai hosszában – egységes nevet kapott: Csengery út.

Csengery Antal (1822-1880) újságíró, író, a Magyar Tudományos Akadémia tagja (1856-tól), majd alelnöke volt. Érdekesség, hogy ő szerkesztette az 1879-ben megjelent 1

és 5 forintos új bankjegyek szövegét.

Kanizsai elismertségét jelzi, hogy a Nagykanizsai Takarékpénztár 1870-ben a Kanizsán született Szász Gyula szobrásznál megrendelte Csengery mellszobrát. Azt – az itt épp épülő – palotájukban kívánták felállítani.

A Csengery út külső, vasútvonalon túli része az ottani telekhatárokat ferdén keresztezte, így ott a házak sokáig az utcára nem merőleges oldalfalakkal épültek. A város 1912-ben elégezte meg a kialakult helyzetet és elrendelte, hogy a Blau-telket (a Só és Tárház utca környékét) már csak az utcára merőlegesen szabad parcellázni.

A külső Csengery út nyugati oldalán lévő, a pályaudvar megépülése előtt a fűtőháztól délre eső területet Akasztófa-dűlőnek nevezték. Ezt a régi gyékényesi (légrádi) út korábban még nyugatról érintette.

1870-ben készült el az új országút a külső Csengery út folytatásában Gyékényes felé. Nyomvonala a korábbiétől valamelyest keletre került. Jelentősebb változás volt, hogy Miklósfa előtt megszüntették az út nyugatra kanyarodását, amellyel kikerülte az akkori Szent-Miklóst és az országutat átvezették a falun.

Az utca jelentős részét kockakövel fedték, amely ma is ott rejtőzik az aszfalt alatt. A sorompótól az Erdész utcáig nagy, azon túl kis kockakő a burkolat.

A Csengery út „szabadtéri múzeuma” (Sétakerti bejárat)

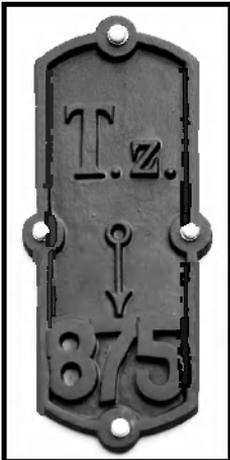
A vasútállomásról Budapest felé induló vasút-vonal átszeli a Csengery utcát. Ebben a keresz-teződésben alakította ki kis szabadtéri kiállítását az 1926-ban alapított Délzalai Víz- és Csator-namű Zrt. 2007-ben Tarnóczy Attila kezdeményezésére.

Ez a hely egyben a séta-kert egyik bejárata is volt. Ezt a kiállítást akkor is meg tudjuk mutatni gyermekeinknek, unokáinknak, távolról érkezett vendégeinknek, ha „az igazi” múzeum nincs is nyitva.

A sétakert itteni bejáratát 1913-ban építtette a Szépitő Egylet.

A megmaradt oszlop látható itt, rajta a legelső jelzőtáblák egyike.

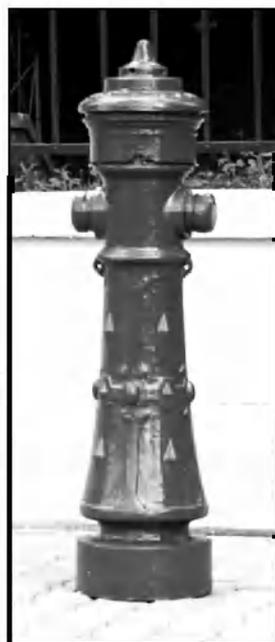
A város első vízvezetéke Ligetvárostól, a Kisfaludy és a Kórház utcán át, a Teleki út végé-ig vezetett. Az 1917-ben elkészült

Nagykanizsa és Réglója

vezeték az érintett területen ellátta vízzel a város lakóit is. A vezeték tolózárait jelző öntöttvas táblák egyike itt látható a megmaradt oszlopon.

Egy a külső vízcsapot fedő

Mára a városunkhoz pozitív tartalommal sokan kötik a gólyalábazás hagyományát. Az ezredfordulón a városnapi programok részévé vált falábon járás nemcsak a mindennapok és az ünnepek részévé vált Kanizsán, hanem a jelképpé válás útján is elindult. Több példával illusztráljuk mindezt.

A GÓLYALÁBAZÁS ÉS NAGYKANIZSA

Nagykanizsa város 2008-as hivatalos térképe a Stiefel Eurocart Kft. kiadásában jelent meg. Máiig ez a térkép lóg a legtöbb intézmény falain a városban. A térkép sajátossága a gólyalábazás szempontjából, hogy a város hirdetéseként a következő szlogen olvasható rajta: „Nagykanizsa a gólyalábazás fellegréje”.

Ehhez a gondolathoz jól illeszkedik a város 2009-ben készült hosszú távú stratégiai koncepciója, melyben egy fejezet foglalkozik egy karnevál lehetőségével. A város honlapján elérhető dokumentum – http://www.nagykanizsa.hu/pdf/A_mindenséggel_merd_magad.pdf – e karnevál leírása keretében részletezi a gólyalábazást, mint egy ilyen program meghatározó elemét. A részletek a dokumentum 35–37. oldalairól valók.

A gólyalábak lábra kelnek!

Összegezve a vizsgálatok és a tapasztalatok alapján az itt élők olyan népünnepélyt szeretnének látni a városban, ill. azt tartanák igazi programajánlatnak, amely megtöltheti a város központját, gasztronómiai vonatkozása van, vásári része olyan méretű, mely igazi piaci hangulatot áraszt. Egy ilyen népünnepélyben egy karneváli hangulatot keltő felvonulásra biztosan szükség van. Élénken és egyre határozottabb körvonalakkal él egy kép, mely a város főutcáját mutatja, rajta sok ezer ember önfeledten játszik, vonul, vagy szemléli a játszókat, vonulókat és versengőket.

Ezen külsőségek között kell valami olyan sajátosat, különösét és vonzót ajánlani, mely távolról is vendégeket vonz városunkba. A gólyalábazás lehet ilyen vonzerő, olyan állandó tartalmi vonás, mely egy karneváli hangulatban gerincül szolgálna a legkülönfélébb produkciók sokfélesége közepette.

Fontos eleme e forgatagnak az öltözet, melyhez a közönség csatlakozhat, és akár idővel az egész közönség saját, egyéni és egyedi maskarában jelenhet meg, vonulhat fel. Akkor is érdekes és szép elgondolni egy játékosan ünneplő, önmaga értékeit ismerő és azt bátran az érdeklődők elé táró várost, ha nem lehetünk biztosak abban, hogy az gyorsan, egy csapásra megvalósulhat.

Mire alapozhatunk?

A gólyalábak lábra kelnek. Könnyedén invitálják részvételre a jelenlévőket, a produkciók közepette inspirálják a kipróbálást. Mindezt alátámasztja az a gyakorlat, melyet a gólyalábazás csapat tapasztalt mindenütt, ahol korábban megfordult. Így ez a fesztivál a nézés, megtekintés mellett a kipróbálást, az együttjátszást ajánlja, ezt érdemes kihasználni.

nálni, népszerűsíteni. Lényeges, hogy a gólyalábazás hasonlítható a biciklizés, az úszás élményéhez, a mozgás mással nem helyettesíthető élményét adja.

Mindenki tud(hat) gólyalábazni! Mindez együttesen a részvételen alapuló közösségépítés fontos eszköze lehet, mivel a gólyalábazás mosolygást szül, ami összekapcsol, és kiválóan kommunikálható, hiszen univerzális jelentéssel bír. Ezért a gólyalábazás öröme összekapcsolódhat Nagykanizsa nevével, a mosollyal, a játékos vidámsággal és ügyességgel. Összességében az egészséges test és lélek harmóniáját közvetíti.

A gólyalábás hagyomány a város történetével is összefügg, mivel a felső templomtól lezúduló eső (a felső templomtól eső után lezúduló esővíz imitálása a mai Fő utca egész hosszában a Nagy-Magyarország Emlékműtől az Erzsébet térig) sárral borította el a belvárost, ahol csak így lehetett közlekedni. Mindezt a Halis történetből ismerjük és megismertethetjük.

Három terület adhatja az alapközöniséget, akikkel az első években meg lehet tölteni a belvárost: itt lakók, ill. környező települések, köztük az 500 fő „képzett” gólyalábás.

Fürdővendégek, ill. más vendégek. Diákok tanáraikkal és szüleikkel egy esetlegesen a város biztosította pályázati úton 100 km-es körzetből.

Megvalósítás egy stabil struktúra révén

Napközben a város tele lenne gólyalábás gyakorló iskolákkal – „gladiátorképzők” (mindenütt fotózás, egy nevet és teljesítési időpontot, valamint sorszámot mutató tábla előtt, ez kategóriánként kikerülne a netre, először százanként, később ezrenként jutalom a résztvevőknek).

Alapjárás, az első lépések megtétele (a saját árnyékuk átlépése, vagy egy földre ragasztott szakadék feletti átlépés).

Az első iskola: virtusokat lehet tanulni: rákoló, keringve haladás, oldalazás, akadályok átlépése, féllábaló, futás stb.

Második iskola: közös mozgás gólyalábbal

A lábhoz kötözös gólyalábazás oktatása

„Marha magas” gólyaláb oktatása

Minden nap az aznap gólyalábazni megtanulók közös fellépése, versenyek

Napközben a Nagykanizsai Gólyalábások kisebb bemutatói

Kiállítás, gólyalábak nevei: képek, eszközök, szövegek

Más használható formák

Saját gólyalábak összeállítása, színezése, faragása

Városnézés gólyalábbal, sáros (vizes) utcán való átkelés imitálása – nem a győzelem a fontos, hanem a teljesítés, mint a Balaton átúszásánál, bizonyító oklevél, jogosítvány igazolásával

Egy folyamatosan épülő rendezvényről érdemes gondolkodni, mely nem változhat évenként, és a belvárosban képzelhető el. Az itt élők és itt működők számára elfogadottnak, sőt támogatottnak kell lennie. Ezért a legfontosabb, hogy le kell írni a feltételeket, a költségeket és a folyamatot, melynek során létrejön a fesztivál, hogy egységesen lehessen megismertetni a szűkebb és tágabb környezetünkkel.

2003-ban 600 fő részvételével könyvtáros vándorgyűlés volt Nagykanizsán a Halis István Városi Könyvtár szervezésében. A Könyvtárosok szaklapja, a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2003. szeptemberi száma a seregszempléről készült beszámolójában így ír Kanizsa könyvtárosairól, könyvtáráról és a gólyalábazásról:

A könyvtár – kapu a világra

A helyszín megválasztása roppant szerencsésnek bizonyult, több okból is. A résztvevők nemcsak megcsodálhattak egy valóban korszerű, minden mai igényt kielégítő városi könyvtárat, de mintegy benne is élhettek.

A Vándorgyűlés egyik, ha nem legfontosabb témája épp az volt, miként szerepeljen a könyvtár a „világ szemében”, hogyan mutassa meg és fel magát, hogyan tárja a szélesebb nyilvánosság elé értékeit, kincseit, hasznait, használhatóságait, hogyan "adja el önmagát" stb. Pompás gyakorlati (és persze elméletileg is alátámasztott, szavakba, előadásokba, bemutatókba öntött) megoldást nyújtottak így a házigazdák. Valóban paradigmátikus érvényű volt szereplésük – ebben a vonatkozásban is.

A kanizsaiak ügyeltek arra is, hogy a könyvtárral együtt, annak mintegy szervesen testeként (dehogyan volt az szervesen) közvetlen és távolabbi környezetüket is felmutassák. Nem egyszerűen valamiféle couleur localall kísérleteztek, hanem annál sokkal mélyebb megoldásokat választottak. Egyetlen ilyen elemet, bizonyos a legérdekesebbet és leglátványosabbat, egyúttal azonban szimbolikus sugárzásút is emelnék itt ki. Kanizsán szokássá, közkedveltté vált a gólyalábazás. Nos, a résztvevőknek, eleinte csak a kalandorabb hajlamúaknak, később szinte mindenkinek, módja volt arra, hogy maga is gólyalábakra álljon, gólyalábakon tegyen lépéseket. Nagyszerű multság, de több is annál. Amiként a könyvtári helyszín beavatta a résztvevőket a témába, akként a gólyalábazás kanizsaiakká tette őket. Nem véletlen, hogy a Vándorgyűlés logójába is egy gólyalábazó figura került. Egy gólyalábakon roppant szilárdul álló figura sziluettje látható a logón, egy – bizonyos – könyvtáros figurája, aki kimagaslik a tájból, környezetből, hatalmas terepmentet fog, fogaht át pillantása.

Igen szép logó, immáron örökre Kanizsára fog emlékeztetni.

* * * *

A Nagykanizsai Gólyalábasok csoportja a nagykanizsai városnapok programjai során jött létre. A csoport az országban – és már Európában is több helyen – Nagykanizsa hírért öregbíti. 2011-ben Belgiumban mutathatták be tudományukat. www.golyalab.nagykar.hu a honlapjuk címe.

Mára már szinte nem képzelhető el városunkat bemutató televíziós program, képes album a gólyalábasok nélkül. Magukról ezt a rövid ismertetést küldik meghívóiknak, hogy a helyi közönségnek be tudják mutatni a csoportot:

Nagykanizsai Gólyalábasok

A nagykanizsaiak gólyalábazása olyan helyi hagyományt, játékot, és az együttjátszás olyan örömét jelenti egyszerre, mely látványosságként és utcai vagy színpadi produkcióként is érdekes. A Nagykanizsai Gólyalábasok már sokaknak szereztek örömet a gólyalábazással. Kicsi és nagy nem csupán nézője lehet a bemutatóiknak. Három fajta gólyalábat használó produkcióikban bemutatják a falábon járás tudományát, majd min-

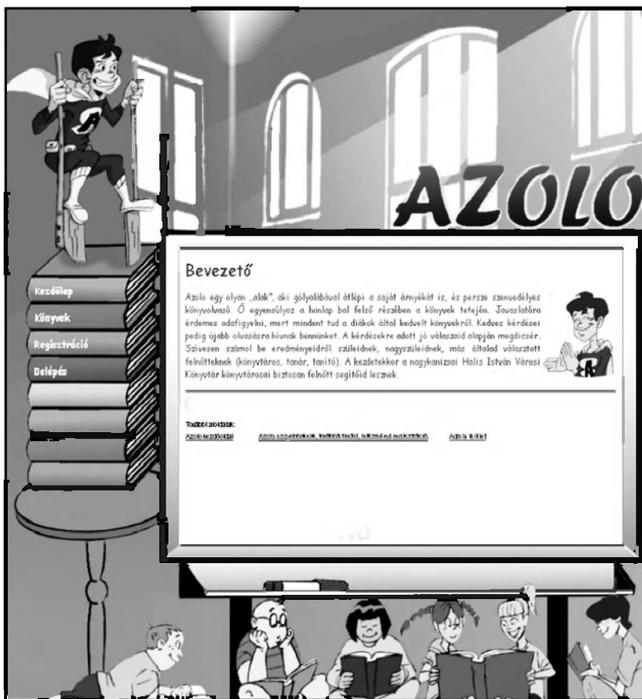
denkinek meg is tanítják, hogy minden arra vállalkozó személyesen megtapasztalhassa a gólyalábazás semmivel össze nem hasonlítható örömét.

* * * *

Nem véletlen mindezek után, hogy amikor a Halis István Városi Könyvtár megalkotta olvasásnépszerűsítő szolgáltatását, egy gólyalásbas figurát tett az internetes felület meghatározó alakjává. Ezen a felületen a www.azolo.hu honlapon olvashatók azok a kérdések is, melyek a kötetünkben szereplő időrendi táblázathoz készültek. Az internet segítségével megszólítottakat a következő gondolatokkal invitálja az olvasni szerető és a szolgáltatást használók táborába.

www.azolo.hu

Azolo egy olyan „alak”, aki gólyalásbával átlépi a saját árnyékát is, és persze szenvedélyes könyvolvasó. Ő egyensúlyoz a honlap bal felső részében a könyvek tetején. Javaslatára érdemes odafigyelni, mert mindent tud a diákok által kedvelt könyvekről. Kedves kérdései pedig újabb olvasásra hívnak bennünket. A kérdésekre adott jó válaszaid alapján megdicsér. Szívesen számol be eredményeidről szüleidnek, nagyszüleidnek, más általad választott felnőtteknek (könyvtáros, tanár, tanító). A kezdetekkor a nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár könyvtárosai biztosan felnőtt segíteid lesznek.

* * * *

A www.azolo.hu tehát olvasnivalókat és hozzájuk kapcsolódó kérdéseket ajánl a használónak. Talán e kötet olvasóinak is kedve támad megpróbálni ezt. Az ő kedvükért egy nagykanizsai témájú olvasmányt és a hozzá tartozó kérdéseket is bemutatunk. Az időrendi feldolgozás kísérlet Nagykanizsa kronológiájának megalkotásához. A török idők utáni első félszáz év legfontosabb eseményeinek válogatását – köztük a kanizsai eseményekkel – tartalmazza a táblázat. Jó szórakozást kívánunk az olvasáshoz és a válaszadáshoz is.

Időrendi táblázat Nagykanizsa történetének tanulmányozásához és kérdések a www.azolo.hu honlapról (a következő oldalakon)

Kérdések a www.azolo.hu weboldalról az időrendi táblázathoz:

Kanizsa 1600 óta török uralom alatt sínylődik, a világban, az országban elinduló események a 9. évtized végére felszabadítását eredményezik

Evszám	Egyetemes történelmi események, politika	Magyar történelem	Természettudományok, mindennapi élet
1683	Török hadjárat indul Bécs és Magyarország ellen. A szövetséges hadak felmentik Bécest, majd ellentámadást indítanak. A következő évben Szent Jaga alakul a török elleni támadó háborúra a pápa, a császár, Velence és Lengyelország részvételével.	Elkezdődik a magyarországi felszabadító háború (1683-1699). (1686-ban szabadul fel Buda.)	Bécsben megnyílik az első kávéház. Magyarország lakossága 4 millióra becsülhető.
1687	A janiácok letaszítják a trónról IV. Mohamed szultánt, és III. Szulejmánt teszik meg utódjává (ur. 1687-1691).	A pozsonyi országgyűlés híálából Buda visszafoglalásáért lemond az Aranybullaiban biztosított ellenállási záradékról, a szabad királyválasztás jogáról, és elismeri a Habsburg-ház trónöröklési jogát.	Newton megfogalmazza a mechanika alapvető törvényeit és a gravitáció általános törvényét.
1688	III. Jakab angol király kiadja a türelmi nyilatkozatot, amely utat nyit a katolikusoknak a közhivatalokhoz. Elkezdődik az ún. diésőséges forradalom Angliában. A parlament a király vejét, Orániai Vilmos németalföldi helytartót hívja meg a trónra.	A szövetséges hadak elfoglalják Nándorfehérvárt.	J. Lipót a fegyverjog alapján saját hatáskörében rendelkezik a töröktől visszafoglalt magyar területekről. Csak azok a nemesek kaphatják vissza birtokukat, akik frással igazolják a birtokjogukat, és befizetik a fegyverválságot, amely a birtok becsült értékének 10%-a. Az ügyek lebonyolítására az osztrák udvari kamarán belül felállítják az Újszerzeményi Bizottságot. Kanizsa is újszerzemény lesz a felszabadítása után.
1689	III. (Orániai) Vilmos uralkodása alatt (1688-1702) létrejön Angliában az alkotmányos monarchia. A törvényhozó hatalom kizárólag a parlamenté, amelynek többségi pártja gyakorolja - a kormány útján - a végrehajtó hatalmat is. A király uralkodik, de nem kormányoz. Képzülnek majd a kormánytól és a parlamenttől független bíróságok is. Oroszországban trónra lép a 17 éves I. (Nagy) Péter.	J. Lipót Bádeni Lajost nevezi ki a magyarországi hadak fővezérévé.	Kb. 200 000 szerb menekül magyar területre a háborúskodások elől.

1690-1703. 1690-ben Kanizsa vára és városa a bécsi Udvari Kamarának alárendelt Budai Kamarai Felügyelőség hatáskörébe került, vagyis a központi császári és királyi adminisztráció határozta meg a város életét. Ez a korszak a város „eladásának” időpontjáig, 1703-ig tartott.

Evszám	Magyar történelem	Nagykanizsa története	Művészetek, mindennapi élet
1690	A török őrség feladja Kanizsa várát.	A város 1690. április 13-án szabadul fel a 90 éves török uralom alól, amelynek eredménye romos vár, korábban eleven, de 1690-re elpusztult város, csekély népesség. 1690-ben Kanizsa vára és városa a bécsi Udvari Kamarának alárendelt Budai Kamarai Felügyelőség hatáskörébe került, vagyis a központi császári és királyi adminisztráció határozta meg a város életét.	Elkészültek a schönbrunni kastély tervci. Építésc 1696-ban kezdődött, amikor Nagykanizsán a Berge Kristóf várparancsnok adományozta területen a ferencesek elkezdik építeni az alsó templomot és kolostort. Anglia lakossága közel 5 millió az 1600 évi 2,5 millióval szemben.
1691	Ferdély a Habsburg Birodalom részese válik, évi 50 000 forint adó fizetésére kötelezi magát.	Csaknem pontosan Kanizsa felszabadulásának (1690. április 13.) első évfordulóján, 1691. április 15-én kapta meg Kanizsa várparancsnoki tiszteét Berge György Kristóf. Ebben a tisztségben egészen 1697-ig meg is maradt.	
1702	Rákóczi Ferenc és Bercesényi Miklós a galíciai Brezán várában rejtőznek.	A vár visszavétele után jelentős a német nyelvű katonaság és az őket kiszolgáló réteg. Az 1702. évi várlerombolás után kiköltöztek a nagykanizsai területre, telket és házleveglet kaptak. A 18. század első évtizedében mintegy 2000 fős népességet feltételezhetünk Kanizsa városában. A német polgári csoport erőteljes katonai támogatást élvezhetett, magához ragadta a városirányítást, s kisebbségi irányítással a 19. század közepéig vezette a város életét. 1702. február 7-én a király a Haditanács előterjesztése alapján „bizonyos fontos politikai és katonai okokból elrendelte, hogy több Magyar Királyságheli várát és helyet, köztük Kanizsát teljesen meg kell semmisíteni. A lerombolt helyek katonaságának a lebontás elvégzése után el kellett vonulnia. A Kanizsára vonatkozó rendelkezés szerint minden külső és belső erődítményt, gátat, bástyát és tornyot el kellett bontani vagy fel kellett robbantani és az ebből származó törmelékkel az árkokat fel kellett tölteni. A rendelkezésben az olvasható, hogy jó lenne, ha az erődítmény lebontása után a Jakók a mocsár egyik vagy másik oldalára áttelepülnek és a sziget, amelyen az erődítés állott, teljesen lakatlanná és használhatatlanná válna.	Londonban megjelenik az első napilap. Újság jelenik meg Bécsben és Moszkvában. Nagykanizsán 160 évvel később, 1862-ben jelenik meg a Zala-Somogyi Közöny, mely 2012-ben 150 éves.
1703	Rákóczi magyar földre érkezik 1703 június 16-án. Elkezdődik a nevével fémjelzett szabadságharc (1703-1711).	Egy 1703 májusában készült jelentés már arról számol be, hogy Kanizsa vára földig leromboltatott, s ezekben megszűnt a templom, a városháza, amelyek helyett újakat kell építeni. 1703-ra kialakultak a városi lakosság új megélhetési keretei, az addigi katonai potenciál megszűnt, a hadsereg elvonult, a város pedig az addigi kamarai irányítási pozícióból új földesúr kezébe került, egyre inkább mezővárossá vált.	Építeni kezdik Szentpétervárt, amelyet Nagy Péter új fővárosának szán. Rákóczi Ferenc kibocsátja a kuruc hadsereg első katonai szabályzatát.

1704-1717 Gracich udvari hadiszállító Kanizsa földesura. A lerombolt váron kívül szerveződik az élet. Maradandó épületek épülnek a várat védő mocsár nyugati oldalán (hercegi vár, kaszárnya – később a piaristák Eötvös téri épülete –. ferences templom). A katonaság jelenléte megszűnik. A mocsáron átvezető, a lerombolt vár anyagából feltöltött utat „polgári” szempontok (kereskedelem) szerint alakítják ki. A földesúr és a város viszonyát az 1713-ra elfogadásra kerülő úrbéri szerződés szabályozza.

Évszám	Egyetemes történelmi események, politika	Magyar történelem	Nagykanizsa története	Természettudományok, mindennapi élet
1704	Anglia megszerzi Spanyolországtól Gibraltárt.	Károlyi Sándor Rákóczi hűségére hódítja a Dunántúlt,	1704 januárjában Rákóczi seregének ezerekapitánya, Szarka Zsigmond foglalta el Kanizsát. A kuruc hadsereg a korban szokásos módon, azaz rekvirálásokkal tartotta fenn magát, tudjuk például, hogy 1705-ben mintegy 1000 köböl gabonát gyűjtöttek be a városiaktól.	Megjelenik Newton <i>Optika</i> című műve.
1705	XIV. Lajos elismeri II. Rákóczi Ferencet Erdély fejedelmének.	Bottyán János dunántúli támadásával Kőszegig, Sopronig felszabadítja az országrészt.	Építkezik Kanizsán a megye (kaszárnya az Eötvös téren – 1765-ben a piarista iskola kapja, 1919-ben bontják le) és a város földesura (a „hercegi vár”-nak nevezett központi urasági kastély, ma a múzeum épülete, Fő út 5).	Löcsén megjelenik a <i>Mercurius Hungaricus</i> , a Rákóczi-szabadságharcról Európát tájékoztató latin időszaki újság, az első magyarországi hírlap.
1713	VI. Karoly császár kiadja a <i>Pragmatica Sanctiót</i> , a Habsburg-ház családi törvényét. Ennek értelmében a Habsburg Birodalom feloszthatatlan, tartományai elválaszthatatlanok; fiú utód hiányában az öröklés a nőági utódokra száll át, az elsőszülöttség rendje szerint.	A király Kornis Zsigmond gróft nevezí ki Erdély kormányzójává (1713-1731). II. Rákóczi Ferenc (Sáros grófia néven) Párizsban tartózkodik.	1713-tól – korábbi rendszertelen és hiányos keresztelési anyakönyvezés után – rendszeres anyakönyvezés indult páter Petrus Jaklín tevékenységével. 1713. január 1-jei hatállyal Kanizsa város közössége és földesura, báró Gracich Jakab közötti úrbéri szerződés jött létre. A későbbiekben minden földesúrváltásnál ehhez a megállapodáshoz nyúltak vissza (pl. a 18. században 1731-ben, 1753-ban, 1773-ban). 1713. május 20-tól 1726-ig Andrassy Miklós a kanizsai ferences rendház főnöke (gvárdiánja), aki a végleges alsótemplomot felépíttette. Ő lehetett Jókai Löcsői fchér asszony c. regényének Rákóczit pártoló, kuruc dervis generálisa.	Egy brit-spanyol szerződés alapján az angolok átveszik a spanyol gyarmatokon a rabszolga-kereskedelem monopóliumát a franciáktól.
1715	Meghal XIV. Lajos francia király.	A magyar országgyűlés megszavazza az állandó hadsereg felállítását (császári parancsnokság alatt). II. Rákóczi Ferencet és négy társát hazáruulónak nyilvánítja, vagyonukat elkobozza és jogilag is számúzi őket. (Az országgyűlés 1906-ban törölte el az utóbbi cikkeket.)	1715-ben újra önállóvá válik az 1596-ban Zala megyéhez csatolt Somogy megye. A ma Nagykanizsa részét képező Bagola és Somogy-szentmiklós (Miklósta) Somogy megyéhez tartozik. 1715. november 19-étől vezetnek Nagykanizsán folyamatosan házassági anyakönyvet (21 évvel később, 1736-tól kezdik el Kanizsán a halotti anyakönyvezést).	A piarista rend Kecskeméten megalapítja első magyarországi rendházát.

1717-1743 A Szapáryaké a város. A környező nagybirtokok kialakulásának időszaka. A várostól északkeletre az Inkeyek, délre a Festeticsek uradalmi ekkoriban kezdenek kialakulni. 1728-ban már Kanizsán több zsidó család élt, a folyamat az 1720-as években indult, amikor a Batthyány család rohonci uradalmából kezdtek kirajzani az ott élő zsidó családok. A zsidók Kanizsára települése vélhetően akkor gyorsult fel, amikor 1743-ban a Batthyány család kezébe került az uradalom.

Évszám	Egyetemes történelmi események, politika	Magyar történelem	Nagykanizsa története	Természettudományok, művészetek, mindennapi élet
1717		Savoyai Jenő Nándorfchérvár visszavételével döntő győzelmet arat a törökök. II. Rákóczi Ferenc Törökországba érkezik.	Egy 1717. október 14-ről fennmaradt birtokmegosztási irat szerint Gracich báró után két új familia került földbirtokosként Kanizsára. A Szapáryaké lett maga a város. A volt váruadalom északi és keleti földjeit az Inkeyek szerezték meg, akik aztán a Kanizsa mocsaraitól északkeletre lévő Palin területén építették ki egyik dél-dunántúli központjukat, s a későbbiekben tartósan ott is ragadtak. A Szapáry familia földesurasága 1743-ig tartott, ugyanis Szapáry István báró 1743-ban egyenes ági utódok nélkül halt meg, s a vagyon újra visszaszállt a fiskusra, azaz az államra.	Mikes Kelemen Rákóczi fejedelem inasaként és társaként leveleformában írni kezdi a naplójeljegyzéseit (<i>Törökországi levelek</i>).
1721	Robert Walpole a brit miniszterelnök. Kormányfősége alatt (1721–1742) Anglia kereskedelmi világhatalommá válik.		1721-ben Szapáry célerte, hogy a város népessége az általuk használt földek után 700 forint árendát (hasznbérr) fizessen, Kanizsa egyre inkább mezővárosként funkcionált.	Ebben az időszakban Magyarország és Erdély lakossága mintegy 4,3 millió. A piaristák - kiszakadva a lengyel rendtartományból - megszervezik az önálló magyarországi rendtartományukat.
1722		A pozsonyi magyar országgyűlés megszavazza a <i>Pragmatica Sanctiót</i> (törvényes végzés, szentesítés), amely rögzíti a Habsburg trónöröklési rendet (kiterjeszti a nőágra is). (A <i>Pragmatica Sanctio</i> újabb kétszáz esztendőre kapcsolja össze Ausztria és Magyarország sorsát.)	1722. február 13. Kanizsa város tanácsa által alkotott és általa szem előtt tartott statútumok, szabályrendeletek 23 pontba foglalása az önkormányzati választás, a tanácsi pecsét használata, az iskolai oktatás nyelve, a tűzvédelem, a homnérés, a hatósági közreműködés díjazása, a tanács bírói feladatai stb.). 1722. augusztus 25-én Ulrich Lipót városi pénztárost (néhány évvel később már városbíró – Leopold Joseph Ulrich) Sopronba, s onnan Bécsbe küldték, hogy az évi négy országos vásár privilégiumát jelentő oklevelet 25 évre kiváltsa.	Elkészül a drezdai Zwinger. Selmechbányán munkába állítják az első „tüzgépet” (gőzgépet) a bányaaviz szivattyuzására.
1725	I. Péter halála után felesége, I. Katalin cárnő örökli az orosz trónt.		Tanfásról, elemi oktatásról először 1725. február 24-én tárgyalt a kanizsai városi tanács.	Vivaldi gyűjteményes kötetet ad ki a műveiből, amelyben egyebek mellett szerepel a <i>Négy évszaki</i> .
1726		Az 1723-ban felállított Helytartótanács átveszi a magyarországi cenzúraügyek intézését a nagyszombati egyetemtől.	1726. december 5-én negyvenezer forintért Festetics Kristóf vette meg de Prie János örgrőtől Csurgót és összes tartozékait, között Szentmiklóst (Miklósfát).	Megjelenik Jonathan Swift <i>Gulver utazásai</i> című műve.
1731			1731-ben Szapáry Istvánnal, a város földesurával kötött úrbíri szerződést a város. Ekkorra megnagyobbodottak Kanizsa város kötelezettségei. Árendaképpen évi 700 forintot fizetett. Ebben a szerződésben rögzítették, hogy a kocsmáltatás joga a földesúr, de Szent Mihálytól karácsonyig a városi lakosok borát is ki lehet mérni. Előírták, hogy kukoricából kilencedet kell adni; a vadászat, a halászat joga az uraságé; a péknek először a földesúr lisztjéből kell kenyeret sütnie. Az 1730-as évekre a szokásjogi rendszer helyébe lassan-lassan a világosan definiált úrbíri kontraktus került, jogilag tehát kezdtek rendeződni a földesúr és a városi lakosság kapcsolatai. Az 1731. május 7-i jegyzőkönyv arról tudósít, hogy a város már tervebe vette egy iskola létrehozását.	Londonban felépítik a Downing Street 10. sz. házat, a hivatalban levő miniszterelnök otthonát.
1733			1733-ban már volt Kanizsán két görög kereskedő által működtetett bolt. Az állandó bolt megjelenése nekik köszönhető a városban, ez a város kereskedelmi kultúrájában fontos újdonság volt.	John Kay feltalálja a szövést forradalmasító mechanikus (repülő) vetélt.
1739			1739-ben a már mezővárosként funkcionáló Kanizsa sikertelenül próbálkozott a szabad királyi városi rang elnyerésével.	

Nagykanizsa és régiója

Kérdések a www.azolo.hu weboldalról az időrendi táblázathoz:

1. Hány millióra tehető Magyarország lakossága 1683-ban?
a) 5 millió. b) 3 millió. c) 4 millió.
2. Kik vezették Kanizsa városát a 18. század első évtizedétől a 19. század közepéig?
a) Magyar polgárok. b) Osztrák csoport. c) Német polgári csoport.
3. Hány évnyi török uralom alól szabadult fel Kanizsa 1690. április 13-án?
a) 50 évnyi. b) 7 évnyi. c) 90 évnyi.
4. 1690-ben mi határozta meg Kanizsa város életét?
a) A bécsi Udvari Kamara alárendeltjeként a császári és királyi adminisztráció határozta meg.
b) A papság határozta meg.
c) A magyar főúri rend határozta meg.
5. Mikor rendelte el a király Kanizsa megsemmisítését?
a) 1602. február 9-én. b) 1502. február 5-én. c) 1702. február 7-én.
6. Ki foglalta el Kanizsát 1704 januárjában?
a) Rákóczi seregének ezredeskapitánya, Szarka Zsigmond.
b) Kis Albert, a kuruc hadsereg ezredeskapitánya.
c) Esze Tamás, Rákóczi ezredeskapitánya.
7. Melyik évben épült Nagykanizsán a „hercegi várnak” nevezett központi urasági kastély, mely ma a múzeum épülete?
a) 1698 b) 1705 c) 1807
8. Mekkora volt Kanizsa népessége a 18. század első évtizedében?
a) 5000 fős. b) 2000 fős. c) 1000 fős.
9. 1715-ben melyik megyétől válik el és lesz független Somogy megye?
a) Baranya megye b) Zala megye c) Veszprém megye
10. Kinek köszönhető az állandó bolt megjelenése Nagykanizsán 1733-ban?
a) Két görög kereskedőnek. b) Két szláv kereskedőnek. c) A város földesurának.
11. 1721-ben mennyire tehető Magyarország és Erdély lakosságának a száma?
a) 5 millióra b) 3,9 millióra c) 4,3 millióra
12. Minek az elnyerésével próbálkozott sikertelenül Kanizsa 1739-ben?
a) Szabad kereskedelmi jog megszerzésével.
b) A szabad királyi városi rang elnyerésével
c) Az úrbéri szerződés felbontási jogának megszerzésével.

Megoldások:

1. c, 2. c, 3. c, 4. a, 5. c, 6. a, 7. b, 8. b, 9. b, 10. a, 11. c, 12. b

S. Nagy Katalin – a kanizsai felőoktatás egyik kezdeményezője – a város olyan kitüntetettje, aki hosszú ideig nem járt szülővárosában. Emlékezése tehát két távoli évtizedben látatja a várost. A részlet S. Nagy Katalin: Micsoda útjaim című 2011-ben megjelent kötetének 79–83. oldalairól származik. A kötetünkben sok fajta módon igyekeztünk bemutatni városunkat. A professzor asszony kedvesen személyes hangja ebben az írásban tovább színezheti a kialakult képet.

NAGYKANIZSA

Mégiscsak: a szülővárosom. Ámbár tizenegy évesen, amikor Budapestre költöttünk, megfogadtam, sosem megyek vissza többé. Nagyon nagy városokba vágytam, ahol hatalmas könyvtárak vannak, időben és térben minden tágas, az emberek nem ismerik egymást; utazni, vándorolni sokfelé, el a családomtól, apám és anyám múltjától.

Négyéves voltam, amikor kezdtem felfedezni a Fő utca díszes, szecessziós és eklektikus épületeit, és a Fő utca 10-ben, ahol akkor laktunk, az íves ablakokat a folyosón, a színes kövekből rakott díszkutat. Lehet, hogy a Takarékpénztár, az Első Magyar Biztosító, a Bankpalota, a Törvényszék (Városháza, ma Polgármesteri Hivatal és Városi Bíróság), a felső- és alsó-templom, a tágas Erzsébet tér (ezen volt a szovjet emlékmű 1990-ig), az Eötvös tér, a Csengery utca és a Fő utcai házak már akkor rám jellemző bámulásának, a látvány részletes elraktározásának következménye, hogy művészettörténész lettem?

Képként, festményként maradtak meg bennem az épületek, a terek, a gyerekkori színhelyek – kimerevítve, keretbe zárva, színesen. Négy- és tizenegy éves korom között, ha nem olvastam, álltam órákig egy helyben valamelyik sarkon, és néztem rendületlenül a homlokzatokat, oromzatokat, kapukat, ablakokat, párkányokat, díszítéseket. Oly mélyen rögzült minden, hogy amikor 1996-ban visszatértem (mert a Soros Alapítvány hároméves Vizuális nevelés programjához, a magam számára is érthetetlen módon, Nagykanizsát választottam helyszínül), minden utcára, épületre egészen pontosan emlékeztem. A felújított két- háromszintes, szép színű, gazdag vakolatplasztikájú épületek mintha egy igazi városban lennének (körülbelül 50 ezer lakosú, gyerekkoromban 30 ezer). A Fő utca, a város szerkezetének tengelye 1690 után alakult ki. Az Ady Endre utca (ide jártam iskolába, folyton rajzból volt négyesem) és a Csengery utca közötti szakasz volt a korzó, a polgárok kedvelt sétaútja. Kereskedőváros, ezért is van annyi régi reprezentatív pénzügyi háza, patinás épülete. A Bazár udvar is ezért tetszetős. A Fő utcát és a Zrínyi utcát összekötő telken áll a klasszicista, kupolaboltozatos zsinagóga (1821), s a Zrínyi 33-ba járt anyám a zsidó kereskedelmi iskolába (ma ez a főiskola központi épülete).

Amikor ötévesen már írtam is, szívesen nézegettem elvonultan anyám barátnőinek századfordulós képeslapjait. Nekünk is volt néhány, például a Sétaterről, melyre az volt írva: Üdvözlét Nagy Kanizsáról. Ez szegyet ütött a fejembe, hogy hasonló a nevemre: Nagy Katalin, Nagy Kanizsa. Nyolc-tíz évesen már a temető mellett Liget volt a fontos, hatalmas fáit minden évszakban csodáltam, s hatásukra kezdtem el verset írni.

Apai nagyapám, urasági kocsis, lószakértő, szőlősgazda, élt 88 gondos paraszti munkával teli évet, amíg lovait és kicsi birtokát az állam el nem vette tőle, lovas szekérrel vitt Kanizsáról Gyékényesre: Miklósfá (ma is innen származó karácsonyfákat veszek az unokáimnak), Surd, Zákány, Gyékényes. Ez a dimbes-dombos táj, a völgyek, erdők, tölgyek,

Ismerje meg
Nagykanizsát!

Meet Nagykanizsa!
Lernen Sie Nagykanizsa kennen!

... és néztem rendületlenül a homlokzato-
kat, oromzatokat. A város szép és sikeres
programfüzete is egy reprezentatív
homlokzatos mutat

gyertyánosok, más facsoportok, napraforgók, kukoricások, őzek, vaddisznók, az itt jellegzetes fürtös gyöngyike, hölgypáfrány, fehér pimpó és színes lepkék látványa egész életemet meghatározóan belém rögzült. „Olyan vagy, mint egy bolygó zsidó”, mondta Vitányi Iván, amikor 1973-ban jóváhagyta, hogy elkezdjem a lakásvizsgálathoz a helyszínek kiválasztását Borsod-Abaúj-Zemplén és Zala megyében. „Poriomániás” – mondták a pszichológusok, akikkel együtt tanultam a Rorschach-tesztet Mérei Ferencről, aki szerint nekem folyton mennem kell, odébb állnom, errearra kalandoznom. Talán épp így alakult ki, nagyapám komótos lovainak mozgása szerinti ritmusban a táj. Nagykanizsáról is ez a fő emlékem: megyek, csatangolok, báméskodom, vagy olvasok és hallgatok.

Nagyapám fehérre meszelt, kététerű háza, a kemencepadka, a kút fölé hajló gyümölcsfákkal, a kukoricagóré, az istálló a lovakkal, tehennel, a disznóól melletti szerszamoskamra, a gyékénysövény mellett a kemenében a pénteki kenyérsütés, a szelídgesztenyefa. A szénaboglya teteje, ahol 1948 augusztusának csillaghullásos éjszakáján először éltem át a világmindenséget, és vált meggyőződésemmé, hogy nemcsak itt, a Földön vannak élőlények, hanem szerte a kozmoszban és mindenfélék („...a csillagok, a világmindenség jelzőlámpái” - Kosztolányi).

Nagyapám testvére, a mesebeli, pici, izgága Juliska néni és több gyereke, számos unokája lakott Perencesnypusztán (már nincs meg), tágassága, a végtelenné tűnő tér nagyon megfelelt a lelkenek sz az emberek derűje, esti meséi, a duda és a citera, a paraszti dalok. Dehogy vettem észre, hogy milyen szegények, hiszen volt kenyér, eperfa, szelídgesztenye, szalonna, krumpli, libák eladásra (de olykor abból is jutott), meg tyúkhúsleves ünnepekkor. Juliska néném legidősebb lánya, Mariska, aki angyalnak született, a horvát határszélre,

Nagykanizsa és réglója

Órtilosba költözött. A Szentmihályhegy, a Szent Mihályról elnevezett falazott kápolna alapélményem. De a Drávát kísérő magaspart órtilosi szakaszáról látható panoráma 62 év távlatából és annyi táj élmény után is kimagaslik – nemcsak a lelkemben, valóságosan is. A 66. születésnapomkor újra megnéztem, ugyanolyan szívbemarkoló, mint szájtáti gyerekkoromban.

Aztán néhány nagyon rövid kiruccanás (például a 33. születésnapomon gyékényesi keresztanyámhoz) után, 52 éves koromban visszatértem dolgozni Nagykanizsára. Három éven át minden hónapban három napot, kanizsai, zalai, somogyi tanítóknak és tanároknak vizuális kultúra, vizuális nevelés programot tartani. Miért nincs Kanizsának főiskolája? – kérdezgettem. Csinálja meg, segítünk. 1998-ban létrehoztuk a Kanizsa Felsőoktatásért Alapítványt (azóta is elnöke vagyok), és 2000 szeptemberében megszültük a Pannon Egyetem Nagykanizsa Kampust (ma három alapképzés, hét felsőfokú szakképzés, egy másoddiplomás képzés, két mesterképzés van itt). 2002-ben mindezért Nagykanizsa Megyei Jogú Város díszpolgára lettem – 58 évesen.

Van három fiúunokám, van családom, vannak barátaim, van hozzám illő otthonom; tanítok két egyetemen professzorként; kiállítások, kutatások, könyvek, utazások.

Ez a Nagykanizsa-Gyékényes-Órtilos háromszög mégiscsak 11 éves koromig rendszeren felvértezett, felkészített, útnak indított...

Köszönet érte!

Göncz László

ALSÓLENDVA – EGY GAZDAG ÉS SOKSZÍNŰ MÚLTÚ VÁROSKA NYELVEK ÉS KULTÚRÁK TALÁLKOZÁSÁNÁL

Alsólendva szerepe, általános jellemzői

A tágabb földrajzi környezetében a történelem során Alsólendva rendszerint központi szerepet töltött be. A ma Szlovéniához tartozó városka gazdag múltra tekint vissza, így gazdasági és kulturális vonatkozásban meghatározó helyet foglalt el a történelmi Zala vármegye délnyugati részében, valamint a Mura folyó menti térségben általában. A 16. század második felének szellemi élete a város és a régió történelmének fénykorát képezi. Pedig akkor szinte a „küszöbön” volt a török, sőt azt – mármint a küszöböt – Kanizsa eleste után valamennyire át is lépte. Az alsólendvai vár azonban török kézre közvetlenül soha nem jutott, szenvedni azonban szenvedett éppen eleget. Részben annak, valamint egyéb tényezőknek köszönhetően a következő másfél évszázad az erőteljes visszafejlődés időszakának tekinthető Alsólendva vonatkozásában is. A népesség nemzeti jellegű átrétegződése, főképpen gazdasági jellegű migrációk révén, a 18. században a Lendva-vidéken is erőteljes volt. A különböző, túlnyomórészt gazdasági és szociális tekintetben negatív jelenségek ellenére, a fejlődés lehetősége a hanyatlás évtizedeiben teljességében nem veszett el. A 19. századi forradalmak és a technikai fejlődés merőben megváltoztatták a fejlődés ütemét, így az említett évszázad második felében Alsólendva vonatkozásában is kedvező körülmények adódtak az intenzívebb felemelkedésre, építkezésre. A dualizmus időszakában erőteljes kapcsolatrendszer bontakozott ki Alsólendva, valamint Nagykanizsa és Csáktornya között, ami a városban még inkább kedvező miliőt teremtett a polgárosodás fejlődéséhez. E kapcsolatrendszernek említésre méltó szerepe volt a magyar agrárvidék és a túlnyomórészt szlovén lakossággal bíró dél-stájerországi, karintiai és krajnai iparosodó térség között, aminek következményeként a város külső arculata, lakosságának összetétele és képzettsége nagymértékben megváltozott.

A távoli múlt

Alsólendva határában feltehetően már Kr. e. 3500 körül létezett település. A rézkorban és a bronzkorban mindenképpen feltételezhető állandó lakhellyel rendelkező népesség jelenléte a mai város tágabb határában. A bronzkorból leginkább ismert az egyik dűlőről később elnevezett Oloris település, amelyet Alsólakos határában tártak fel. Amikor Pannónia provinciát bekapcsolták a római birodalomba, Alsólendva térségében – fontos utak mentén – katonai erődítményt tartottak számon.

A Lendva-vidék fontos ismérve az immár évezredek multiethnikus jelleg. E jelenség, tehát a különböző nyelveket beszélő közösségek egymás mellett élése, e régióban feltehetően már a népvándorlás időszakára kialakult. Természetesen ez alatt nem a 19. század utáni nemzeti identitás-értelmezést kell érteni, csupán a több nyelv és szokás egymás melletti, viszonylag békés megférését egy mikrokozgomban. A 6–7. században – az őslakók és különböző germán törzsek mellett – megtörtént a szlávok letelepedése a Mura mentén. Jogosan feltételezhető, hogy a 9. században a kereszténység már érintette a Lendva-vidéket, hiszen nagy valószínűséggel Liupram salzburgi érsek 845 körül a mai város külterületén, a korabeli Lindolveschiricun-ban templomot szentelt fel. Ebben a korban találkozunk a Lindau névváltozattal is. A 10. század elején a Mura menti térségben elsősorban a dombos-mocsaras Lendva-vidék adhatott kellemes és védett letelepedési

helyet a honfoglaló magyaroknak, egyes feltételezés szerint a Vérbulcsu nemzetség családjainak, csoportjainak. A tájegység a 900-as évek elejétől a 11. század végéig – a korai középkori magyar állam fennhatósága alatt – a védelmi célokat szolgáló gyepűelvéhez tartozott. A gyéren lakott védelmi sávban a mai város határában fontos őrállomás állhatott. A közvetlen magyar közigazgatásba és az egyházszerzetbe a Lendva-vidéket I. (Szent) László király korában, 1091 körül sorolták be. Akkortól e térség is Zala vármegye részévé vált, egyházszerkezeti vonatkozásban pedig – valószínűleg az akkor még meghatározó szláv, illetve multi etnikus jellege miatt – az újonnan megalapított zágrábi püspökséghez került. Alsólendva magyar jellegű várossá –feltételezésünk szerint – a 13–14. századra alakult át, megőrizve azonban a többnyelvű közeg jellegét.

A Bánffyak kora

Számos bizonyítékot sorakoztathatnánk fel annak bizonyítására, hogy Alsólendva a 14–16. században, az ún. Bánffy-időszakban élte fénykorát. A tekintélyes főúri dinasztiának, amely az Árpád-kor végén, majd még inkább az Anjou királyok idején, a legtekintélyesebbek közé emelkedett országos szinten, oroszlánrésze volt abban, hogy a korábban regionális szempontból kevésbé meghatározó település a 16. század második felére a szélesebb földrajzi térség egyik fontos kereskedelmi és művelődéstörténeti centrumává fejlődött. A család, amelynek eredeti neve Hahold, illetve Hahót volt, III. István király hívására 1163-ban érkezett Magyarországra. Alsólendvára vonatkozó adományozó oklevél 1192-ből származik. A Hahold nemzetség várai az 1270-es évek politikai és hadászati eseményei során tűnnek fel tágabb térségünkben először. Ennek azért van szerepe, mert az egyik Hahold 1272-ben nevezte magát először Lendva urának. A család felemelkedése szempontjából nagy jelentősége volt, hogy a család egyik sarja, Miklós, Károly Róbert király legfontosabb emberei közé tartozott. Eleinte királyi apród volt, később már betöltötte Zala megye főispáni tisztét, majd – számos országos tisztség mellett – az akkori magyar hatalmi hierarchiában kimagasló horvátországi bán címét két ízben is megszerezte. Utódai valószínűleg az ő tisztségét őrizték meg későbbi családnevükben (Bán-fy – Bán-fia). Miklós fiainak I. (Nagy) Lajos király 1366-ban, október 28-ra, Szent Simon és Júdás napjára lendvai birtokukon vásárló jogot adományozott, mégpedig ugyanazon jogkörrel és jelleggel, mint azt Buda városa tehetett. A települést 1378-tól rendszeresen oppidumként említik. Az 1389-es birtokmegosztásban a civitasként is szereplő város 23 egész, 2 fél és 4 negyed telket foglalt magába. Az iparosok mintegy 22–27%-os aránya az összlakosság körében nagyon magasnak számított a 14. század végén. A várost a 15. század elejétől kezdték rendszeresen Alsólendvának nevezni.

Alsólendva vára egy XVII. századi metszeten

A Bánffy család felemelkedése a magyar főúri hierarchiában a XV. században tovább folytatódott. Az említett század első felében a család két legnevezetesebb tagja közül Pál esküdt ellensége volt a Hunyadiaknak, Miklóst viszont Mátyás király lelkes hívei között tartották számon. Az utóbbi elkísérte Mátyást a közismert moldvai hadjáratra és megmentette ott a király életét, amiért a jutalmazás nem maradt el. Érdemeiért az uralkodó a Bánffy családot az örökös grófok sorába emelte. Akkoriban maga Mátyás király is megfordult a Bánffyok alsólendvai udvarában, amiről oklevelek is tanúskodnak, és amihez több, főképpen a várúr közismerten csinos feleségéhez kapcsolódó monda fűződik. A várban megszállt a király anyja, Szilágyi Erzsébet, és második felesége, Aragóniai Beatrix is, amikor az arát Nápolyból az esküvőre szállították.

BANFFYvALSÓ-LINDVA.b)

A Bánffy család címere

A Bánffy család korabeli jelentőségét tükrözi, hogy az 1550 körüli 21 legvagyonosabb magyarországi család közül négy már az Árpád-kor óta nagybirtokos volt, köztük az alsólendvai főúri család is. Uradalmuk nagy területet ölelt fel, 1542-ben a mintegy 70–80 km átmérőjű körben 47 községre terjedt ki. A számos országos tisztség keretében a legmagasabb méltóságot Bánffy János érte el, akit 1530-ban Szapolyai János nádorrá léptetett elő. Mivel Bánffy János szerencsésen visszakerült a mohácsi csatából, fogadalomból Keresztelő Szent János tiszteletére Lendván egyházat és zárdát építtetett. Ő volt az első, aki a Bánffyak közül áttért az új vallásra, majd unokája, az 1547-ben született Miklós volt az, aki az új vallás buzgó terjesztőjévé vált. Valószínűleg e törekvéssel összefüggésben hívta meg 1572-ben Lendvára a híres Hoffhalter Raffael nyomdász fiát, Rudolfot, aki 1573-ban létrehozta az első nyomdát a szélesebb földrajzi régióban. A maig fennmaradt művek alapján biztosan állítható, hogy Hoffhalter Rudolf lendvai nyomdájában legalább három magyar nyelvű könyv napvilágot látott. Valamennyi könyv írója Kultsár György, a Bánffyak neves prédikátor-tanítója volt. Azokban az évtizedekben azonban a magyar szellemi élet több meghatározó alakja – Ráskai Gáspár, Tőke Ferenc, Spíra György és mások – is rövidebb-hosszabb időt töltött, illetve tevékenykedett Alsólendván. Akkoriban már valamilyen kezdetleges iskolaszervezési próbálkozással is számolhatunk.

A török veszedelem évtizedei

Alsólendva védelmi szempontból Kanizsa várának elfoglalása után (1600) lett fontosabb erődítmény, így akkortól az első ellenállási vonalba került. A kisebb támadásokkal járó török portyázások napi eseménnyé váltak. A fontosabb támadások vonatkozásában említjük, hogy Bánffy Kristóf már 1601-ben sikeresen visszavert egy veszélyesnek ígérkező török támadást. A török veszélyt illetően az 1603. év volt Lendva-vidék szempontjából a legnehezebb, amikor két nagyobb török támadásra került sor. Az első feltehetően Vízkereszt napján volt, amikor mintegy ezer főt számláló csapat próbálkozott a védőket meglepni. A második, jóval erőteljesebb támadásra 1603. október 14-én került sor. Akkor a szüret miatt a Csonkadomb aljában nem voltak felszedve a híd pallói, így a törökök könnyebben belopakodhattak a város területére. A vár ura, Bánffy Kristóf fel volt készülve az ilyen fejleményre, mert azt követően hirtelen felszedette a híd pallóit, majd a mintegy nyolcszáz főt számláló őrségével megtámadta a törököket. A krónikások szerint elkeseredett utcai harcra került sor. A várvédőknek segítettek a polgárok és a parasztok is, így összefogás révén sikerült a törökök egy részét a mocsárba fullasztani. Bánffy Kristóf volt a család utolsó, tekintélyes tagja, akivel 1644-ben férfiágon kihalt a dinasztia. Kristóf 1598 után visszatért a római-katolikus vallásra, és ennek jeléül elrendelte egy új lendvai templom felépítését közvetlenül a várdomb alatt, amire feltehetően 1606 és 1608 között került sor. Akkortól vált a várdomb alatti terület városmaggá, mert korábban a település inkább a Hosszúfalu-Rédics útszakasz mentén, az ún. Szent János szobor környékén fejlődött.

Az Esterházy-éra

A Bánffy család kihalása után a lendvai birtokot, nőági leszármazás révén, a Nádasdyak örökölték. A Nádasdy-időszak azonban csupán huszonöt évig tartott, mivel a Wesselényi-féle összeesküvés miatt Nádasdy Ferencet kivégezték és a lendvai uradalom is a koronára szállt vissza. Néhány esztendővel később Esterházy Pál nádor szerezte meg – sajátos

körülmények közepette – az alsólendvai uradalmat. A 13. század utolsó évtizedeiben épített várat, amely a török időkben sokat szenvedett, részben lebontották, és annak alapjaira „L” alakban (I. Lipót király iránti hálából) a 18. század közepén felépítették az új várkastélyt. Az építkezésre vonatkozó dokumentumok és egyéb érdekességek a közelmúltban váltak lelkes kutatóink révén ismertté. Alsólendvának, bár a Bánffy-korszakhoz viszonyítva visszafejlődés jellemezte, a 18. század első felében önálló bírósága volt, külön bíróval a belső és a külső városban. Az uradalom két fő termékét a gabona és a bor jelentette. Az 1703. esztendőben a városban 20 iparost tartottak számon, ami arra enged következtetni és bizonyítja korábbi állításainkat, hogy a 14. századi állapothoz viszonyítva a város kézművessége, kisipara gyengébb ütemben fejlődött. A helyzet csak jóval 1750 után változott, amikor Lendván már mintegy ötven kisiparost tartottak számon. Közöttük a 19. század elején szép számban találunk zsidókat is, akik később, az említett század második felében zsinagógával és izraelita alapiskolával rendelkeztek. A városban 1835-től folyamatosan gyógyszertár is működött.

Kanizsa várának a töröktől való visszafoglalásáért hálájából az Alsólendva feletti Csonkadombon az 1727–28. években felépítették a Szentháromság kápolnát. A legfontosabb adományozó a Gludovác család volt. A kápolnában ma is megtekinthető a felvidéki származású Hadik Mihály múmiája, aki a dél-magyarországi törökellenes harcokban jeleskedett, majd a városba költözése után adományozóként illetve meg a tisztelet, hogy 1733-ban bekövetkezett halála után az egyik sírboltba temették el. A számos érdekes, de történelmileg nem hiteles, meseszerű történetekkel és mondákkal ellentétben, ő volt az édesapja a magyar hadtörténet egyik legnevezetesebb alakjának, gróf Hadik Andrásnak, Mária Terézia királynő híres hadvezérének.

A 18. század közepén a városban új templom épült, gyönyörű barokk toronnyal és főoltárral, valamint négy mellékoltárral. Egyházszerkezeti szempontból fontosnak tekinthető az 1777-es esztendő, amikor VI. Pius pápa és Mária Terézia királynő rendelkezése értelmében az alsólendvai plébániát is az újonnan létrehozott szombathelyi püspökséghez csatolták.

Az 1848-as márciusi forradalom hatására, még a híres áprilisi törvények kihirdetése előtt, Alsólendván is megalakult a nemzetőrség. Miután Teleki Ádám a hadműveletek alakulása következményeként kiűrtette a Muraközt, Jelačić horvát bán csapatai Alsólendva és Letenye térségében akartak átkelni a Murán. Alsólendvára azonban nem jutottak el a tervezett időben, mert a lakosság kérésére a Gyika Jenő őrnagy parancsnoksága alá tartozó nemzetőrök felgyújtották a muraszerdahelyi hidat. A későbbiek során, miután Perczel Mór 1848 novemberében elfoglalta a Muraközt, a magyar honvédsereg a nagy esőzések miatt visszavonult az Alsólendva–Molnári közötti védővonal mögé. A városban akkoriban egy zászlóalj honvédség és két század huszárság állomásozott. December 10-én maga Perczel is mintegy két hétre áthelyezte főhadiszállását Alsólendvára, s a Mura mentén kordont húzatott Vas megye határáig.

A polgárosodó város

A város ismételt erőteljesebb fejlődése 1867 után, az osztrák–magyar kiegyezéssel kezdődött. Alsólendva központja lett az egyik legnagyobb Zala megyei járásnak, aminek következményeképpen itt választották meg a kerület országgyűlési képviselőjét, valamint főszolgabírói hivatalt, járásbírószágot, telekkönyvi és közjegyzői hivatalt, illetve iskolákat kapott. Alsólendván 1873-ban takarékpénztár nyílt és számos egyesület kezdett el

Nagykanizsa és réglója

működni. Akkortól a városban még intenzívebben nagyszámban telepedtek le értelmiségiek, köztük jogászok, tanítók, gazdasági szakemberek, orvosok, gyógyszerészek, mérnökök stb., akik fontos társadalmi funkciókat is betöltöttek. Az erdélyi származású Kakasdi Hajós Mihály ügyvédet külön meg kell említeni, mint a polgárosodás legjelesebb helyi szorgalmazóját.

A polgárosodást bemutató kiállítás a Fő utcai Galériában

Meghatározó volt, hogy 1890-ben Alsólendvát is bekapcsolták a vasúti vérkeringésbe. Nagyobb gazdasági létesítménynek számító, gyár-jellegű üzemek is létrejöttek a városban, így téglagyár és gőzmalom, valamint Wortman Béla 60 személyt foglalkoztató varrodája működött, amelyből később, 1906-ban megalakult a Hungária Esernyőgyár Rt., a történelmi Magyarország első ilyen jellegű ipari létesítménye. A város fejlődése szempontjából nagyon fontos volt, hogy a helyi Balkányi nyomdában 1889-től folyamatosan megjelent az Alsólendvai Híradó című hetilap, majd a későbbiek során egyéb hetilapok is. Úgyszintén meghatározó szerepe volt a Polgári Iskola létrehozásának is, amely már 1872-ben megalakult, és 1896-ban új, korszerű, állami támogatással létrehozott épületbe költözött. Az egész Mura mente sporttörténete tekintetében mérőöldkőnek számított az „Alsó-Lendvai Kerékpáros Egyesület” alakuló közgyűlése 1899. március 28-án, majd 1903-ban kezdetét vette a később nagy sikereket elérő labdarúgás is. Hajós Mihály ösztönzésére mozgalom indult azzal a céllal, hogy Alsólendva – a korabeli közigazgatási szervezettség keretében – közigazgatásilag önállóvá váljon, és ennek érdekében rendezett tanácsú városi rangra emelését kérte. Az illetékes hatósági szervek 1891. július 1-jén a várost a környékbeli településektől önállósították. Ettől függetlenül Alsólendva továbbra is Zala megye egyik jelentősebb járási székhelye maradt. A kettes funkció – a járási székhely és a rendezett tanácsú város

szerepköre – a fejlődésnek még nagyobb lendületet adott. A 19. század második felében, valamint még intenzívebben a századforduló időszakában, a település külső formája továbbá gyökeresen változott. Több csinos, földszintes és emeletes épülettel, valamint korszerű vágóhíddal, szállodával és egyre híresebbé váló országos vásárokkal gazdagodott. Abban a korszakban a városban pezsgő szellemi élet bontakozott ki. A város nagy szülöttjei Zala György, a kiváló szobrászművész, Pataky Kálmán világhírű operaénekes és más kiválóságok a tárgyalt időszakban látták meg a napvilágot.

A 20. század változásai, kihívásai

Az I. világháború Alsólendva esetében jelentős törésvonalnak számít. Az intenzívnek minősíthető polgárosodás időszaka lezárult. Az 1919-es évben sorsdöntő politikai döntések születtek. Sajátos események közepette Alsólendva és vidéke a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság részévé vált. A megváltozott helyzet legnagyobb nehézsége abban volt, hogy Alsólendva közvetlenül a határra szorult városka lett, távol a gazdasági és társadalmi vérkeringéstől. A két világháború közötti időszakban így nagyon kevés beruházásra került sor, a gazdaság és a kereskedelem szempontjából addig létfontosságú vasúti összeköttetését Magyarország irányában megszakították. Az iparosok és a zömében zsidó származású kereskedők voltak azok, aki valamennyire „átmentették” az egykor pezsgő közösségi élet sajátosságait, azonban a századforduló időszakában tapasztalt fejlődési ütemről aligha beszélhetünk.

A II. világháború alatti időszak, amikor Alsólendva és vidéke ismét négy esztendőre Magyarországhoz került, a polgári élet visszaállítása, azaz ismételt kialakulása szempontjából nem volt sikeres. A háborús évek, különösképpen a különböző nagypolitikai hatások, sajnos tovább fokozták az ellentéteket a tájegység két legnagyobb lélekszámú közösségei, a szlovénok és a magyarok között. A magyar katonai és közigazgatási szervek a II. világháború alatt több ízben önkényesen visszaéltek hatalmukkal, amit közvetlenül a háború után az új jugoszláv vezetés azonnal megtorolt.

A háború után, ismét jugoszláv környezetben, más mederbe terelődött a város és a szélesebb régió sorsa. Akkortól, a szocializmus időszakában polgárságról, polgári értékekről nem beszélhetünk. Azonban a 20. század második felében bekövetkezett, részben a kőolajbányászatra épülő, részben Szlovénia más vidékeiről „importált” létesítményekre alapozott gazdasági fellendülés mégis lehetővé tette, hogy az emberek életminősége javuljon. Gazdasági tekintetben a hetvenes évek időszaka Alsólendva esetében sikeresnek tekinthető, amikor számos gyár és ipari létesítmény, valamint kulturális intézmény jött létre.

Szlovénia önállósulása, majd a térség fokozatos integrálódása az Európai Unióhoz ismételten gyökeresen megváltoztatta a helyzetet. Ugyan kezdetben – főleg szociális tekintetben – a helyzet ideiglenesen romlott, aztán fokozatosan kezdetét vette az átalakult gazdasági létesítményekre, az idegenforgalomra, a korszerűsített infrastruktúrára és a kulturális értéktérre alapozott folyamat. A szigorú politikai határok megszűnése Alsólendva szempontjából új dimenziókat nyitott meg, hiszen a város és környékének lakossága olyan „multietnikus” szellemi tőkével és együttműködési tapasztalatokkal rendelkezik, ami a jövő szempontjából rendkívül fontos lehet.

LETENYE

Kedves olvasó!

2004-2012. E két dátum közt 8 év telt el az Európai Unióhoz való csatlakozásunk óta. Egy ember életében ez rövid időnek számít. Egy város életében úgyszintén.

Közelebb kerültünk Európához, a határok átjárhatók, szabad az áruk mozgása és a munkaerő vándorlása. Tért hódít a multikultúra. Egyszóval felgyorsult a világ! Ebben kell talpon maradnunk.

Megváltozott az életritmusunk. A kialakult új versenyhelyzetben a gazdasági szereplőktől rugalmasságot, alkalmazkodóképességet kíván. Így van ez kisvárosunkkal is, a benne élő emberekkel. Közösén keressük a kitérés pontokat, hogy önmagunknak – a jelennek, a jövőnek – városunknak meghatározzuk a helyét, szerepét a gazdasági életben. A földrajzi elhelyezkedésünket, természeti adottságunkat, társadalmi értékeinket kell városunk javára fordítani. Hatékony marketing munkával, térségi összefogással tudjuk csak magunkra irányítani a befektetők és a turisták figyelmét.

Letenye a „Mura városa”

Háromhatár találkozása, autópályák kereszteződése, a Mura folyón átívelő hidak az élhető település irányába mutatnak. Önkormányzatunk erre építette fel városrendezési és településfejlesztési tervét. A gazdaság fejlődése nélkül nincs élhető város. A talponmaradás egyre nehezebb, mégis a helyi vállalkozások szorgalmas, kitartó munka eredményeként mindig megújulnak, alkalmazkodnak a változó piaci viszonyokhoz.

Köszönet érte.

A gazdasági válság ellenére is új befektető telepedett le. (Müller Logisztikai Központ)

A társadalmi együttműködést erősíti számos kiemelt kulturális rendezvényünk is, mely közelebb hozza a muraközben élő horvátokat és a muramentén élő magyarokat.

Rendezvényeink:

- Hóvirág Fesztivál
- Muramenti Hídi Vásár
- Háromhatár Fesztivál
- Mura Menti Napok

Városunk újra járási székhely 2013-tól, amely egy újabb kihívást jelent térségünk számára.

Köszönet az itt élő embereknek, rajtuk keresztül a gazdaság szereplőinek, hogy segítik városunk felemelkedését, fejlődését a XXI. század elején.

*Halmi Béla
polgármester*

ZALAKAROS

Zalakaros a megye délnyugati részén fekvő, termálvizéről ismert település. Azonban a fürdőváros története jóval több annál, mint amiről oly sokan ismerik országhatáron innen és túl. Első írásos emléke 1254-ből való, ekkor még magyar emberek lakták a „Korus” nevű kis falut. A tatárjárás után, a „második honalapító” IV. Béla király felesége idegen ajkú telepesekeket hozott a településre. Méltán vetődhet fel a párhuzam: az akkortájt Korusban otthonra lelt emberek között számos osztrák nemzetiségű is volt, a 21. század Zalakarosa pedig szintén külföldi, elsősorban német, osztrák-germán nyelvterületről érkező turisták, sokszor már letelepedett lakosok állandó vagy szezonális otthona.

Sokáig, különösen a török hódoltságot követő sanyarú évekig nem igazán említésre méltó a község gazdasági helyzete. Ugyanis lápos, mocsaras vidék fonta körbe akkoriban a települést, így mezőgazdálkodásra és élettér kialakítására nem volt alkalmas. Sok semmitmondó, eseménytelen év után a 18. századtól már mezővárosként ismerték a települést, de persze ehhez nagyban hozzájárult, hogy lecsapolták a környező mocsarakat, hiszen elkezdődött a Déli Vasút építése, a 19. század elejétől. Ekkor már érezhető volt némi pezsgés Zalakaroson, mely a 20. század első évtizedeiben még inkább kiteljesedett. Azonban a II. világháborút követően nagymértékű elvándorlás sújtotta a települést, sokan a közeli, iparosodó Nagykanizsát választották új életük elkezdéséhez.

A legnagyobb változást Zalakaroson 1962 hozta meg. Ekkor találtak termálvizet a településen, 1965-ben pedig megnyílt a gyógyfürdő, melyet fennállása óta több millió pihenni, gyógyulni vágyó ember látogatott meg. A gyógy- és wellness turisták száma folyamatosan növekszik: köszönhető ez a város, a fürdő folyamatos fejlesztésének, vendégcsalogató mivoltának, valamint kiváló közlekedési feltételeiből fakadó jól megközelíthetőségének.

Az 1997-ben városi rangot kapott település Gránit Gyógy-és Termálfürdője nemzetközi hírű létesítmény. 2000 méter mélyről fakadó, egyedülálló összetételű gyógyvize krónikus nőgyógyászati, mozgásszervi megbetegedések, sebészeti, bőrgyógyászati problémák természetes kezelését segíti elő. Mára már a strandfürdő és fedett fürdő mellett külső-belső élményfürdővel és gyógycentrummal bővült a generációk találkozóhelye. A legkisebb korosztálytól kezdve az idősekig mindenki tartalmasan, élménydúsán töltheti el Zalakaroson pihenőidejét.

A napjainkban közel 1800 fő által lakott város másik nagy vonzereje – az egész éven át tartó, folyamatos program- és rendezvénysorozatok mellett – a csodálatos zalai táj, mely mind természeti kincsekben, mind pedig látnivalókban egyaránt gazdag, s szemet gyönyörködtető látványa még inkább elősegíti a test és a lélek feltöltődését.

BECSEHELY

Becsehely az ország horvát határhoz közeli részén, Nagykanizsától 16 km-re található, a 7-es főút és az M7-es autópálya mellett. A zalai falvakhoz képest nagy lélekszámú település története az i.e. VI. évezredig nyúlik vissza. Az ekkor már lakott területnek számító környék lakosságának fő tevékenysége a földművelés volt: az élelemtermesztés tudományát számos közép-európai népnek adták tovább- ezt számos régészeti lelet bizonyítja, s ugyancsak ezekből tanúsítható az is, hogy a római korban Pannónia Provincia egyik őrhelye lett.

Első írásos említése 1278-ból való, ekkor még a horvát Zágrábi Püspökség tulajdonaként említik a 15. század folyamán mezővárosi rangot kapott települést. 1380-ban főesperesi székhely vált Becsehelyből: ezáltal a megye egyházi életének jelentős életét irányította.

A török időkben a mezővárost- csakúgy, mint minden községet az országban- többször pusztították török és császári hadak, s ennek köszönhetően az egykor virágzó vásárhely fokozatosan veszített a jelentőségéből. 1555-ben a pestis tizedelte meg a település lakosságát, nem sokkal később pedig császári csapatok végvárat alakítottak a mezővárosból.

A település a 18. század elején sűrűn cserélt gazdát, s végül 1728-ban a Szapáry család kezébe jutott vissza. Ezt követően lassú fejlődés jellemezte a mezővárost, de az életszínvonal továbbra is elég alacsonynak mutatkozott, így a lakosság létszáma a 19. század elejétől kezdve stagnált.

Az 1930-as években azonban újabb fejlődési hullám jellemezte Becsehelyt: kultúrkörök és különféle egyesületek nyíltak, melyek jelentős mértékben élénkítették a falu lakóinak egyhangú életét. A II. világháború borzalmai után a rossz magyar- (akkori) jugoszláv viszony sokat rontott a határmenti település helyzetén. Természetesen az akkori ellentét mára már megszűnt: sok horvát ajkú kisebbség él összetartásban és békességben a római katolikus vallásukat híven és aktívan gyakorló magyar lakosokkal közösen.

Napjainkban erőteljes fejlődés jellemzi a települést, melynek köszönhetően fokozatosan a térség egyik központjává vált. Sok vállalkozásnak ad otthont Becsehely, emellett a földművelés, mezőgazdálkodói tevékenység is jelentős a több településrészéből (Pola, Újmajor, Szurdapuszta, Gerecse, Tuskópuszta, Gyanócz, Perenye) álló faluban.

Gyönyörű tájban és látnivalókban gazdag Becsehely egyik fő látnivalója a polai, román stílusú, Árpád-kori templom. Mindemellett a Zalai Borút részét képező falu ízletes nedűiről, csodálatos hegyi környezetben található szőlőtermelő vidékéről is ismert. Csillagvizsgálójából pedig „testközelbe” kerülhetnek hozzánk a legszebb égitestek. Így méltán elmondható: Becsehely a pihenés és a nyugalom fellegréája.

Becsehely településnek először 1320-ban Boxseként, majd 1354-ben Bekchunelként említették a nevé, mely Bekcsény földjére, birtokára utal. Van olyan vélemény is, hogy a török benki (jelentése: őr) szóra vezethető vissza. 1940-ben Bekcsény egyesült a szomszédos községgel, Polával, s ezután az egyesített település neve előbb Bekcsény-Pola, majd 1942-től pedig Becsehely lett.

Nagykanizsa és réglója

Aphrodite- Hotel Venus

8749 Zalakaros, Sport u. 10.

Tel.: 06-93/540-140

Web: www.hotelvenus.hu

Web: www.wellnesshotelaphrodite.hu

A **Hotel Venus** 3 csillagos wellness és családbarát szálloda Zalakaros központjában, olyan zöldövezetben, amely mindössze 97 méterre található a Gránit Gyógy-, Strand- és Élmenyfürdőtől. A főépületben 38 két-, valamint háromágyas, illetve több kétágyas luxus és családi szoba található.

A szálloda fedett wellness részlegének római fürdőjét élménymedence, termálvizes medence, bizánci gőzfürdő, jacuzzi, finn- és infrasauna alkotják.

A páratlan panorámával rendelkező szállodából felülről lehet rálátni a nyugodt, virágos település központjára. A szabadtéri sport- és szabadidőközpont közvetlen szomszédságában teniszpályák, füves futballpálya, futópálya, kézilabda pálya, kosárlabda pálya is található.

A hotel szolgáltatásainak skálája széles: fitneszterem, asztalitenisz, lovaglasi és kerékpár kölcsönzési lehetőség, könyvtár, DVD tár, klub- és játszószoza áll a vendégek rendelkezésére. A hagyományos svéd masszázstól a mézes-tibeti masszázsig sokfajta kényeztetést kínálnak. Nagyon népszerűek a vacsora utáni gyertyafényes fürdőzések is, amelyek kettesben még romantikusabbak.

A wellnessen és a pihenésen túl a hotel munkatársai szívesen adnak tájékoztatást Zalakarosról és a környék kínálta szórakozási lehetőségekről, a Bivalyrezervátumról, a Kis-Balatonról, a zalakarosi szőlőhegyről, gyalog és kerékpártúra lehetőségekről, és a Zalakarosi fürdőről.

A szálloda új négycsillagos szárnyának - amely az Aphrodite Hotel nevet kapta-30 egyedileg kialakított és „saját névre” elkeresztelt szobái és lakosztályai extra tágasak. Különösen a friss házasok örülhetnek a jacuzzit és körágyat is magába foglaló nászutas lakosztálynak. A családi két légtérű szobák, valamint az elnöki lakosztályok minden igényt kielégítenek.

A wellness és étterembővítés, fallabda pálya és a kétszintes mélygarázs az új szárny építésével együtt került átadásra. Ráadásként a hotel csapata megszépült parkkal, a kicsik számára kialakított játszótérrel és szabadtéri úszómedencével, napozóterasszal várja vendégeit.

Mindkét szálloda környezetbarát: napkollektorok és hőszivattyúk hűtik-fűtik a Hotel Venust és a Hotel Aphrodite-t is.

Ha valaki a szép zalai dombok között jár, mindenképp érdemes felkeresnie a testi-lelki wellness fellelőjét, az Aphrodite -Hotel Venus-t!

Garabonciás Farm

8747 Garabonc

Információ: www.hotelvenus.hu

Van Magyarországon egy szálloda, a Hotel Venus - Aphrodite, ahol a vendégek gondtalan kikapcsolódása és maximális kényelme mellett arra is nagyon ügyel a vezetőség, hogy az asztalra valóban egészséges, „több mint bio” finomságok kerüljenek az étkezések alkalmával.

Sőt, a vendégek feledhetetlen programként az étkek alapanyagát szolgáltató farmot is megtekinthetik, Zalakarostól mindössze 5km-re, Garaboncon! A „több mint bio” élelmiszer alapanyagok a Garabonciás Farmról származnak, amely egy modernkori paraszti gazdaság, ellentéte az elembertelenedett nagyüzemi termelésnek. A helyi ízek révén igazi zalai ételkülönlegességek előállítására van mód.

A 21. század gasztronómiai szemléletét valósítja meg Hotel Venus, amikor a vállalkozás saját mintagazdaságában termelt nyersanyagokból készült ételeket kínál vendégeinek. A 2009-ben nyílt farmon zöldség-, gyümölcs- és gabonatermesztés, valamint állattenyésztés folyik, 8.3 hektáron. Az állatok kifutóban, szabadon mozoghatnak, takarmányukat pedig szintén a farmon termesztik. Nem használnak vegyi adalékanyagokat, hozamfokozókat, táplálásuk teljesen természetes. A tenyésztett állatokból készült töltelék és füstölt árut a letenyei vágóhídon állítják elő.

A szálloda teljes hús-, zöldség - és tejtermék igényét fedezi a farmon tartott állatállomány és zöldségeskert! A farm termelése természetesen folyamatosan – az igényeknek megfelelően- bővül.

Így elmondható: a Garabonciás Farm túlmutat egy paraszti gazdaságon, mivel egy élmény helyszín is: közkedvelt program a lovaglás, a kocsikázás ekhós szekéren és az állatsimogatással egybekötött farmlátogatás, melyet igény szerinti időpontra, idegenvezető kíséretével szerveznek meg.

A Garabonciás Farm és a Hotel Venus-Aphrodite vezetőségének hitvallása az, hogy a vendégek kikapcsolódása felhőtlen, ugyanakkor tartalmas legyen. Minden bizonnal ez motiválta a tulajdonosokat, hogy létrehozzák a Garabonciás Történelmi Kalandparkot, mely 2012 végén készül el. Egy sikeres projektnek köszönhetően olyan történelmi alapokon nyugvó, foglalkoztató-szórakoztató kalandparkot létesítenek, amely minden korosztálynak aktív kikapcsolódást nyújt. Elsődleges cél azonban, hogy a fiatalság érdeklődését felkeltsék a történelmi múlt, s ezzel együtt a művelődés iránt.

A kalandpark szellemi iránya a magyar honfoglalás, a török hódoltság kora és a magyar népmesevilág népszerűsítése, játékos formában történő felelevenítése.

A tervezett attrakciók között szerepel- többek között- jurta tábor, gokart pálya, lovas pálya, kézműves foglalkoztató terek, palánkvár, íjaspálya, játszótér, állatbemutató, simogató és sajkésztető látványüzem (már meglévő istállóból történő) kialakítása. A projekt során megvalósuló egyedi, újszerű szolgáltatások más kiállítóhelyeken el nem érhető élményt nyújtanak látogatóinak. Olyan programokkal, játékokkal, melyek máshol nem találhatóak meg! Mindezen szolgáltatások nemcsak a 68 szobás szálloda vendégcsalogató attrakciójának számítanak, hanem minden Zalakarosba érkezőnek tartalmas programot kínálnak, ugyanis a térségbe érkező turisták számára hasznos, félnapos programot tölthetnek el a Garabonciás Történelmi Kalandparkban.

BALASSA GRÁNIT - Ct: Balassa András

8866 Becsehely, Kossuth Lajos utca 90.

Telefon: 06-93/351-140 • Mobil: 06-30/204-9059

e-mail: balassa.andras@t-online.hu • web: www.balassagranit.hu

Annak ellenére, hogy építőipari technikumban végeztem, a műköves, kőfaragó szakmát választottam hivatásomul. Ennek egyszerű oka volt: édesapámtól örököltem a „kövek megmunkálásának szeretetét”, ugyanis negyed évszázadon keresztül ő is e munkakörben tevékenykedett, egészen nyugdíjazásáig- elevenítette fel cége megalapításának indíttatását, kezdeteit Balassa András. Ma már együtt dolgozunk családi vállalkozásunkban, feleségemmel és alkalmazottainkkal közösen. Cégünk több mint húszéves szakmai tapasztalata a garancia arra, hogy megrendelőink igényeinek teljes mértékben megfelelő munkát végzünk. S hogy mire is terjed ki egy műköves munkaköre? Nehéz lenne röviden összefoglalni. A belsőépítészet terén leginkább mosdó- és konyhapultok, dohányzó- és tárgyalóasztalok, járólapok, lépcsők, kerítések, kéménytetők külső- és belső ablakpárkányok készítése, munkáink jelentős részét azonban a sírkövek (s urnasírok) készítése te-

szi ki. Sokszor volt példa arra is, hogy restaurálási feladatokat végeztünk el. Ezenkívül, foglalkozunk még járólapok forgalmazásával is, szintén nagy méret és színválasztékkal. Viszonteladóink rendelkezésére is állunk, akár táblás, akár méretre vágott anyagigényük van. Áraink piacképesek és fogyasztóbarátok.

Csakis a legjobb alapanyagokból dolgozunk- emelte ki Balassa András, legyen az műkő, vagy nemeskő, gránit, márvány, mészkő. Olaszországi partnerünktől a lehető legrövidebb idő alatt beszerezhetjük a raktárunkon nem meglévő gránitanyagokat is, nemes köveink nagyjából importból származnak. Kizárólag szakembereink által készített síremlékeket forgalmazunk, katalógusainkból pedig akár olasz tervek, minta szerint is dolgozunk- mindenki ízlésének és anyagi lehetőségének megfelelően. Mindehhez modern gépparkunk is hozzájárul: többek között profilozó gépünk, valamint homokfúvásos technikai eljárásunk, mellyel a sírkő feliratokat és az ornamentikákat készítjük.

Nevünk ma már nemcsak a környéken, hanem a Dunántúl több településén ismert. Munkánk nyomát őrzi s tükrözi a Becsehelyi, a Rigyácsi és a nagykanizsai Alsóvárosi templom burkolata. Míg épületmunkáink iránti igény folyamatos, addig síremlékek készítése esetén Mindenszentek, Halottak Napja környékén nagyobb az érdeklődés. Olyannyira, hogy sok esetben csak tavasszal tudjuk felállítani, a már télen elkészített síremlékeket- bár ehhez zömmel az időjárási viszonyok is hozzájárulnak. Ugyanis, ha az Égiek nem kegyesek hozzánk, fagyos, csapadékos időszak esetén- a munka a minőség rovására menne. Ennek ellenére gyorsan, rövid, pontos határidőre dolgozunk, s állunk fő megrendelőkörünk, a magánszemélyek rendelkezésére. Fontos, hogy amit csinál az ember, azt szeresse, precízen, aktívan és jól végezze, ezért a mindennapi munkafolyamatokban személyesen is részt veszünk, alfától omegáig. Tőlünk csakis elégedett ügyfél távozhat, s erre garancia a már meglévő több száz állandó, visszajáró kuncsaft.

BAUTERC-PRIZMA KFT.

8800 Nagykanizsa, Ady u. 50.

Tel.: 06-93/310-281

Mobil: 06-30/3399-478

E-mail: bauterc-prizma@freemail.hu

Egy olyan vállalkozás a 21. század rohanó világában, ahol a magas szintű szakmai tudás, korrekt, pontos munkavégzés modern vezetői szemlélettel, emberséggel párosul. Talán ezeknek is köszönhető, hogy elégedett ügyfelek (különböző cégek, gazdasági társaságok, állami szervezetek) szárai választották/választják a Bauterc-Prizma Kft-t, ha út-és mélyépítési, térkövezési, autópályaépítési munkálatokra van szükségük. A céget 1989 novemberében alapította társaival Horváth László. A kezdetben PRIZMA GMK nevű vállalkozás később átalakult, 2008-tól BAUTERC-PRIZMA Kft-ként van jelen a piacon- s a főbb, nagyobb volumenű munkákat is e céghez pályázzák, melyet szakértelem és mindig, minden esetben az adott szó - mint pecsét - fémjelez. Horváth László ügyvezető 28 fős összeszokott kollektíváját magasan képzett szakemberek erősítik- felesége, lányai, útéptő mérnök fia, Horváth Roland is aktívan részt vesz a mindennapi munkafolyamokban, ahogy Kreiner László szintén útéptő mérnök is. A modern gépi eszközpark, illetve a folyamatos fejlesztések elősegítik, megkönnyítik a gyors, precíz munkavégzést.

A BAUTERC-PRIZMA Kft. munkáját dicséri - többek között- a 76-os, a 86-os és a 61-es főút egyes szakaszainak földmunkálatai, árokburkolásai, az eszteregnyei víztározó - valamint, a Kiskánizsai Egészségház esztétikus épülete - hiszen a cég profiljához egy ideig a magasépítés is hozzátartozott. Nem véletlen tehát, hogy a cég megbízásai nap, mint nap növekednek. Munkáik önmagukért beszélnek!

BEKO FODRÁSZKELLÉK

8800 Nagykanizsa, Csengery út 10. Mobil: 06-20/5653-855

8900 Zalaegerszeg, Berzsenyi u. 20. Mobil: 06-20/3891-938

A BEKO Fodrászkellék a női-férfi szépségápolás-hoz szükséges termékek, eszközök széles tárházát kínálja a vásárlóknak. Az immár negyedszázada fennálló vállalkozás (mely 1987-ben családi vállalkozásként kezdődött és az alapító házaspár, Kovácsné Bencze Judit és Kovács Balázs a mai napig változatlan lendülettel és kedvvel irányítja) kínálati palettája jóval túlmutat egy szokványos drogériájén: ugyanis a BEKO nagykanizsai és zalaegerszegi szaküzletében normál, pénztárcabarát áron lehet hozzájutni egy-egy termékhez, akár piacvezető márkájúakhoz is. Nemcsak a szépségiparban dolgozó szakemberek szá-

mára nyitott a BEKO Fodrászkellék, ugyanakkor fontos kihangsúlyozni, fő profilja az, hogy a fodrászok, kozmetikusok anyag-szükségletét, eszköz-igényét ellássa helyi szinten, és a város 150 km-es vonzáskörzetében. Mérvadó továbbá az is a vállalkozás életében, hogy a lakossági vásárlókat is szakértelemmel, kiváló minőségű termékekkel szolgálja ki szaküzleteiben, kedves, udvarias, szaktanácsadással, s persze nem utolsósorban folyamatos akciókkal - mellyel nem mértéktelen, hanem tudatos, gazdaságosság felhasználásra, vásárlásra ösztökélik a kuncsaftokat. S hogy mi a vállalkozás 25 éves fennállásának és sikerének titka? Vélhetően az, hogy a mai felgyorsult világban is kellő figyelemmel fordulnak a vásárlók felé, s növekvő igényeiket minél magasabb szinten kielégítik. Ezen munkálkodik a jelenben és a jövőben is a BEKO Fodrászkellék vezetése, csapata.

BICSÁK NYOMDAIPARI KFT.

8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 19.

Tel.: 06-93/313-488 Fax: 06-93/311-966 Mobil: 30/936-1449

E-mail: printec2001@t-online.hu

Szerencsés ember az, aki azt csinálhatja, amit szeret. Különösen akkor, ha munkája valóban az élete értelme, amit ráadásul jól és kimagaslóan is végez. Bicsák Miklós könyvkötőmester is a hivatásának-hivatásáért él, immár 1956 óta. Akkor még tanulóként, a Kanizsai Nyomdánál sajátította el mestersége alapjait, s bővítette tudását, melyet az évek múltával Glass József könyvkötő mesternél, később pedig országos továbbképzéseken, és önképzéseken fejlesztett tökéletesre. „Mindig a fejlődés és a szakmai elkötelezettségem motivált - vallotta be Bicsák Miklós. Szilárdan hiszek mind a mai napig a kitartó munkában, s abban, hogy céljainkért keményen meg kell dolgoznunk.”

Mivel a szakmai alázat és az elhivatottság is megvolt az egykori kisiparos diákban, így 1969. augusztus elsején, a nagykanizsai Bolgár Hadsereg úton egy pinchelyiségben megalapította önálló vállalkozását. Részint azért, mert mestere, Glass József elhunyt, és szellemi örökségét tovább akarta vinni

egykori segédje, másrészt pedig azért, mert Bicsák Miklós, - ahogy ő mondja- „megfertőződött szakmája szeretetével.” Már akkoriban is több száz éves kódexeknek, misekönyveknek „adott új életet”, bőrkötéssel, gerinc- és táblaaranyozással. Idővel mestervizgát tett, (később pedig könyvrestaurátori végzettséget is szerzett) s ekkor érezte, hogy a kibővülő feladataihoz segítségre van szüksége. Feleségével közösen, aki szintén e szakmában dolgozott, döntött úgy, hogy könyvkötő ipari tanulókat alkalmaznak, s tanítják meg őket az esztétikum, az ötletesség és a megújítás művészetére, a könyvkötészetre. „Ha az ember fejlődni szeretne, nagyobb léptékekben kell gondolkodnia, így új helyre költöztettük vállalkozásunkat, immár 4 fő alkalmazottal, az Erzsébet tér 19. –es szám alá, ahol kötészeti kihívásoknak, könyvállagmegóvó tevékenységeknek is eleget tettünk, valamint diplomamunkáknak adtunk/adunk „keretet”.

Zömmel kézi eljárással dolgoztak, s dolgoznak is mind a mai napig, azonban a technológiai újdonságok is szerves részét képezik a munkafolyamatoknak. A Bicsák Nyomdaipari Kft tevékenységi köre folyamatosan bővült, s a növekvő igények miatt a Rozgonyi út 1-ben létrehozta a közismert digitális gyorsnyomdát és bélyegzőkészítő műhelyt. Nemcsak vállalkozások, intézmények, hanem magánszemélyek rendelkezésére is áll a profi, szakképzett csapat.

„A könyv csodás dolog, a könyvért élni kell, élni lehet, ha az ember azt érzi, hogy minden napját boldoggá teheti. Mi ezeknek az örömöknek a mesterei vagyunk kollégáimmal, s még jómagam is nagyon sokáig szeretnék, több évtizedes tapasztalatommal megrendelőim igényeinek megfelelni.” Bicsák Miklós munkásságát többször jutalmazták már, a VOSZ-díját, 2010-ben pedig a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét is megkapta. A nehéz gazdasági körülmények között is optimistán látja a jövőt: hisz a fejlesztésben, technikai újításokban, azonban számára mindig a legfontosabb, az emberek szeretete és tisztelete.

ÉLEZÉS, GRAVÍROZÁS Bognár Géza – Bognár Balázs

8800, Nagykanizsa, Ipari Park, Lendva u. 3.

Tel.: 06-93/319-533 • Fax: 06-93/519-109

Web: www.elezes.freebase.hu • E-mail: bognargeza@gmail.com

Bognár Géza 1994-ben kezdte el faipari szerszámok élezését és árusítását, több évtizedes szakmai tudással és tapasztalattal. Minden anyagi javát műhelye fejlesztésére fordította: így először 2000-ben felépült egy új műhely akkor még Kiskánizsán, 2011-től pedig az előzőnél jóval nagyobb és felszereltebb telephelyen, az Ipari Park területén működik a családi vállalkozás folyamatosan bővülő szolgáltatásokkal.

„Jelenleg szalagfűrészlapok (magyar, német és svéd alapanyagokból, 10-60 mm szélességben), körfűrészek, gyalukések, marók, felsőmarók, fűrők, stb. élezésével és eladásával foglalkozunk” - emelte ki vállalkozásának főbb tevékenységi körét Bognár Géza - ám mindemellett köszörűköveket, tisztító- és vágókorongokat, tiplit, parafabandázst, speciális kenőanyagokat, stb. is forgalmazunk.

Fő profilunkhoz tartozik a gravírozás is. Mechanikus gravírozást (1650x850 mm-es méretben) 5 éve, lézeres gravírozást (880x580 mm-es méretben) pedig két éve végzünk. Szinte bármely anyag jelölését, feliratozását vállaljuk, legyen az fém, fa, bőr, üveg, műanyag, plexi stb. Ha a megrendelő grafikát vagy fényképet szeretne, azt is megoldjuk, ha hengeres felületre kell gravírozni, az sem jelent problémát. Feliratokat és bármely formát is kivágunk habanyagokból, fából, alumíniumból, stb.

Legújabb fejlesztésünk: elkopott tengelyek, alkatrészek javítása „fémszórással”, szórás utáni készre munkálással.

Cipő- és Járműszaküzlet

88800, Nagykanizsa, Király u. 29. • Tel.: 06-93/312-559

Nyitva tartás: hétfőtől-péntekig 8-17 óráig, szombaton 8-12 óráig.

Egy üzlet, ahol a kényelem és a praktikum találkozik, és ahol mindig, minden esetben a vevők igényeit tartják szem előtt. Kummer Lajosné 1992 nyarán nyitotta meg cipő és járműalkatrész kereskedését, amely profiljában és kínálatában - még húsz év után is- egyedülálló a térségben. A jól megközelíthető, frekvenciált helyen lévő üzletben a legjobb minőségű, magyar gyártmányú,- női, férfi, gyermek lábbeliket-, (papucsok, alkalmi- és sportcipők, szandálok és kiegészítők, zoknik, cipőfűzők) egyaránt megtalálhat a széles vásárlói réteg, a legkisebbtől a legidősebb korosztályig. Nemcsak di-

vatos, hanem minőségi és időtálló cipők garmadája csalogatja be a vásárlókat, s persze, nem utolsósorban a folyamatos akciók és kedvezmények. A vállalkozás másik profilja járműalkatrészek forgalmazása: Babetta, Simson, MZ, Jawa, Romet motorok minden típusához kaphatóak alkatrészek, ahogy kerékpárok, és varrógépek mindennapi használatához szükséges eszközök is- köpenyek és tömlők egyaránt.

Már a látványért is megéri betérni a Cipő- és Járműszaküzletbe, mert a kiváló minőségű áruk könnyen elcsábítják, és elégedett vásárló válik Önből!

CEZAR WINERY

Pezsgőgyártó, Borkereskedelmi és Szolgáltató Kft.
8746 Nagyrada, Szelemi hegy 020/10 hrsz.
Tel.: 06-93/589-022 • Fax: 06-93/589-023
web: www.cezarpinceszet.hu • www.cezarwinery.com

Idilli, festői szépségű környezetben, a Kis-Balaton tőzsomszédságában, Nagyradán mintegy 100 hektáros szőlőültetvény öleli körbe a Cezar Pincészetet, a borgyártás zalai fellegrvát, a fajták, zamatok és italkülönlegességek szimbiózisának szentélyét. Az ország ma már legismertebb borainak, borászatának kezdőállomása evidens, hogy a szőlőtöke, ám kissé távolabb- km-ben és években-Nagyradától. Svédországban, vendéglátós-gasztronómiai szakemberként találkozott először a pezsgőgyártással, a Cezar Winery ügyvezetője, szíve és motorja, Császár István, aki a minőségi ételek és italok szeretetét még szülővárosából, Zalaegerszegről vitte magával külföldre. „Minden akkor kezdődött el, amikor találkoztam a Pannonvin pezsgőjével, melyet kezdetben csak forgalmaztam, később azonban már résztulajdonosa voltam- idézte fel a borászat alapítója életének sorsfordító pillanatát. „Igaz ugyan, hogy a pezsgőgyártás megelőzte a bortermelést-legalábbis az én esetemben-de már azokban az években, amikor megvásároltam s felvirágoztattam Pécsset, 1995-ben a Littke Pezsgőgyárat, gondolkodtam el azon, hogy a pezsgő mellé kellene bor is. De nem akármilyen. Nem tucat termék, nem hamis ízkaavakád, hanem minőségi ital. Amolyan prózaian egyedi, magyar, családi bor, amely olyan szőlőszemekből s eljárásokkal készül, amiben nemcsak tudásom, munkám, hanem lelkem is benne van. Ekkor már 2000-et írunk, amikor találtunk egy olyan egybefüggő 100 ha-os területet Nagyradán - Zala megye szívében - ahol elkezdjük a tőkék telepítését, s kezdetben fehérborokat gyártottunk, s a pezsgőálatot is máig itt gyártjuk. Idővel pedig kékszőlő fajtákkal is bővült az ültetvényünk. 2006-tól nyitottuk meg bemutató termünkét és borszaküzletünkét a Pincészetben, ahol mindenki elérhető közelségbe kerülhet termékeinkkel. Legyen az első osztályú fehér, vörös vagy rozé bor, Cabernet Sauvignon, Merlot, Syrah vagy Pinot Noir- a lényeg a kiváló minőség.”

A helyben történő feldolgozás és a borkészítés modern, esztétikus környezetben zajlik. Nemcsak minőségi italokat, hanem különböző termékeket, többek között – balzsamcetet, törkölypálinkákat, szőlőmagolajokat – örleményeket – is gyártanak. Mindent, aminek alfája maga a szőlő. Császár István kiterjedt, és szilárd kapcsolatrendszerének köszönhetően a Pincészet termékeit nemcsak az országban, már több európai és tengerentúli országban is ismerik. Nemcsak az export miatt, hanem annak köszönhetően is, hogy sok szakmai rendezvényt tartanak mind a mai napig a Szelemi hegyi borászatban, amelyre szép számmal érkeznek külföldiek. Borkereskedésükben pedig magánszemélyeket is kiszolgálnak. S arról, hogy valóban a legmagasabb minőséget gyártják, számtalan magyar és külföldi díj, elismerés tanúskodik.

„A jó bornak is kell a cégér, ám az igazán jó minőség önmagát is eladja” – ismerte el Császár István, aki a borászat jövőjéről így gondolkodik: raktár – és palackozó üzemet építünk Nagyradán, valamint a zalai borvidék nevének és hírének „örögbítésén” is dolgozunk - ehhez az összetartozás megerősítése szükséges a többi bortermelővel, valamint új piacokat is szeretnénk felkutatni. Hamarosan pedig megnyitjuk mintaboltunkat Zalakaroson. Célunk továbbra is: legyünk, s maradjunk is rajta Magyarországi bortérképén.

Civil Összefogás Nagykanizsáért Egyesület

8800, Nagykanizsa, Erzsébet tér 8. Tel.: 06-30/287-3470

Web: www.civilkanizsa.hu

E-mail: civilkanizsa@civilkanizsa.hu

A Civil Összefogás Nagykanizsáért Egyesület 2009. október 15-e óta van jelen aktívan a város közéletében. Civil szervezetként az egyesület legfontosabb célja a helyi közéletben való aktív részvétel, Nagykanizsa Megyei Jogú Város fejlődésének elősegítése, valamint a város rangjához méltó közéleti és helyi politikai kultúra megteremtése. Mindennapi működésének pedig kiemelt feladatkörét képezi a közügyek intézésének lokálpatrióta szempontú megközelítésének elősegítése, támogatása, propagálása, jelölő szervezetként történő fellépés meghatározott törvényi előírásoknak megfelelően, a tradicionális, keresztény, polgári konzervatív hagyományok és értékek megőrzése, ezek minél szélesebb körben történő megismertetése, népi kulturális hagyományörző rendezvények támogatása, Nagykanizsa város történetének feldolgozása, hagyományainak és tárgyi emlékeinek felkutatása, mindezek szóbeli és írásbeli közreadása.

Az egyesület, mely napjainkban 30-35 aktív tag segítségével végzi munkáját, 2012. februárjában tisztújító ülésen megválasztotta vezetését régi/új tisztségviselőit. Elnöke Németh János, kommunikációs alelnöke Bartha László, szervezeti alelnöke Csizmadia Tibor, a női tagozat elnöke dr. Németh Györgyi, tiszteletbeli elnöke Szántó Miklós. A Civil Összefogás Nagykanizsáért Egyesületet a helyi politikai életben dr. Etler Ottó önkormányzati képviselő képviseli.

A lokálpatrióta szervezet az értékek jegyében és a tagok közti egyetértés, egység jegyében végzi munkáját, ugyanakkor folyamatosan a különböző szervezetekkel konszenzusra, együttműködésre törekszik, továbbá arra, hogy megmértelessen a 2014-es választásokon.

Dr. Bogdán Gertrúd fogszakorvos FOGSZAKORVOSI RENDELÉS

8800 Nagykanizsa, Széchenyi tér 3. • Tel.: 06-30/448-1716

A több évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkező Dr. Bogdán Gertrúd fogszakorvos tevékenysége a mindennapos kezeléseken túl a mozgó és balesetes fogak sínzésétől és ellátásától a plazmalámpás fogfehérítésen, az implantológián át a professzionális fogsor és műfogsortisztításig, illetve arany fogékszerek beültetéséig tart. Alkalmazója a NITI-tss miniatürizált éjszakai izomrelaxációs harapásemelő rendszernek, amely megszünteti az éjszakai fogszorítást és csikorgatást. Az eljárás alkalmas fognyaki és kóros fogkopások, szájnyitási korlátozottság, „rejtélyes” fogfájások, fognyaki érzékenységek, fejfájások, nyak-és hátfájások, migrén és alvászavarok megelőzésére, kezelésére. A szolgáltatások repertoárjában szerepel még a digitális Rtg diagnosztika, teljes OP-felvételek készítése, amellyel részletes képek kinagyítása is elérhető. A doktornő foglalkozik törhetetlen, rugalmas fogsorok készítésével, valamint foghúzás után azonnal elkészíti az implantátumot. A fogak főhéhré varázsolása korszerű, lézeres eljárással történik, amelynek köszönhetően az eddignél hosszantartóbban megőrizhető a fehérség. Mindemellett a hat-tíz éves gyermekek fogszabályozás előtti kezelésére a TRAINER programot alkalmazza, amely univerzális méretű fogászati pozicionálóként napi egy órással és egész éjszakai használattal megoldja a fogvezetés és állkapocs helyes állását, megakadályozza a helytelen nyelv és ajakműködéseket, gátolja a túl aktív mentális izomtevékenységet, a helytelen légzést és nyelési rendellenességeket.

CSARNOK ÜZLETHÁZ

8800 Nagykanizsa, Kalmár u. 6.
Tel.: 06-93/311-041

A Kalmár utcában, a Buszpályaudvar mellett nyújtózik el méltóságteljesen a Csarnok Üzletház, vagy ahogy minden kanizsai említi, a Vásárcsarnok. Talán nincs is Kanizsán látogatottabb kereskedelmi központ, hiszen nem csak vásárolni járnak ide az emberek. A földszint peccsenye-és hurkasütői, pékségei és vendéglátó egységei a finom falatok, vagy egy pohár zamatos bor elfogyasztása mellett beszélgetésre csábítanak, a kapcsolatok, barátságok építésének és ápolásának színterévé válnak. A város 66%-ban, a vállalkozások pedig 34%-ban birtokolják a köznyelven nevezett „vásárcsarnokot”. A gondolat 1991-ben született meg, hogy a piacot át kellene költöztetni egy újonnan építendő, szép épületbe, mely a városközpontban lesz, de nagy parkoló terület is tartozhat hozzá. Ezért esett a választás az autóbusz pályaudvartól nyugatra eső területre, ami akkoriban alig hasznosított, mocsaras terület volt. A mocsárra?-kételkedtek sokan. Pedig keresve sem lehetett jobb helyet találni, hiszen a buszra várakozókat vagy a környéken élőket szinte hívogatja a sok-sok szolgáltatás és a színvonalas időöltés ígérete. Az épület várat formáz, hisz itt volt a közelben hajdanán a kanizsai vár. A 4700 négyzetméteres létesítmény, melyből 2600 négyzetméter kosaras piac, összesen tizenhárom akadálymentesített bejárattal, a 280 személygépkocsit és 40 autóbust fogadni képes parkolóval, a lépcső elrendezésével, a két lifttel mind a betérő vásárló kényelmét szolgálja. A Csarnok Üzletház 1997. december 6-án nyitotta meg kapuit, ekkor sereglettek a portékáikat kínáló árusok és az östermelők az épület földszintjére, az emeleti részére pedig az iparcikk kereskedők. Mind a mai napig a kosaras piac jelenti a Vásárcsarnok fő ütőerét, a kiváló magyar zöldség-gyümölcs kínálata mellett megközelítőleg 130 kereskedelmi egységgel, többek között ajándékbolttal és biopatikával várják a vásárlókat, reggel öttől délután ötig. Az emeleti részre már mozgólépcső visz fel, ahol szinte minden igényt kielégít a férfi-női és gyermekruházati, sport, használtruha és cipőüzletek, üveg-és porcelán-kereskedés, patika, kozmetika, mobiltelefon üzlet, fodrászat és irodák sokasága. Mind a mai napig megtartják a hagyományos havi vásárokat, de sokak kedvelt találkozási pontja a heti bolhapiac is, ahol igazi kincseket és hasznos tárgyakat találhat a szemfüles látogató. A Csarnok Üzletház egy lüktető lélettér, tervek pedig vannak bőven a jövőre nézve is, hiszen jó lenne, ha nemcsak mint piacra, hanem mint színvonalas üzletházra is gondolnának a kanizsaiak, amikor az épületre tekintenek.

Csurgó város Önkormányzata

8840 Csurgó, Széchenyi tér 2.

Tel. (központ): 06-82/471-388 • Fax: 06-82/471-095

Web: www.csurgo.hu

A Somogy megye délnyugati csücskében fekvő Csurgón a történelem és a modern kor kettősségével találkozhatunk. Az elmúlt évszázadok történetjének szelme még ma, a jelen korban is meghatározza a város művészeti, lírai impulzusát. Ez leginkább Csokonai Vitéz Mihálynak köszönhető, aki az 1700-as végén Csurgón tanított, s alkotott maradandót a jövő nemzedékének, valamint gróf Festetics Györgynek, aki iskolaalapítóként járult hozzá a város kulturális alapjainak lerakásához. Ám nemcsak miattuk ismert a város, hanem 5 templomáról is, melyek az aktív hitélet központjai, a római katolikus, református és evangélikus híveknek egyaránt.

A Zsigmond király korától városként számon tartott, jelenleg is agrár-jellegű település mindamellett, hogy valódi térségi-központi funkcióval bír, (hiszen 18 környező község közigazgatási feladatait látja el), az „oskolák” fő, somogyi színtere is egyben. Ugyanis az 5400 lakosú Csurgón több nagymúltú oktatási intézmény található. Általános iskoláin, óvodáin kívül ismert, elismert a gimnáziumi- szakközépiskolai képzése, valamint jól felszerelt nívós kollégiuma. Közintézményei közül pedig legjelentősebb a Városi Múzeum, a Könyvtár, a Közösségi Ház és az Egészségügyi Centrum, ám számos turistacsalogató látványosság is fellelhető a frekvenciált városközpontban, - és peremén egyaránt. Említésre méltók emlékművei, hangulatos parkjai, továbbá a sportrajongók körében népszerű Városi Sportszarnoka.

S mivel Somogy megye vadállományáról is híres, nem kivétel ez alól Csurgó sem: vadászturizmusának köszönhetően sok külföldi, belföldi vadász évről évre visszatér a településre. A szálláslehetőségek, vendéglátóipari egységek sokasága nagyban hozzájárul az aktív pihenéshez. Sétára, kis andalgásra hangulatos utcái csábítanak: s mindeközben feltárul a városrehabilitációs munkafolyamatoknak köszönhetően megújuló Széchenyi tér, Petőfi tér, Kispiac és a már említett jelentősebb létesítmények esztétikuma, szépsége. Csurgó aktív fejlődése Füstös János polgármesternek és a képviselőtestületnek, valamint a lakosság összefogásának, nyitottságának köszönhető. Együtt, egymásért dolgoznak, élnek, tevékenykednek nap, mint nap a helyiek.

Azonban a jövőt még a több százéves múltú, több vállalkozás székhelyéül szolgáló település esetén is nehéz pontosan megjósolni: a gazdaságfejlesztés, a közlekedési-infrastruktúra fellendítése, ezáltal befektetők vonzása változatlan törekvése a városvezetésnek.

CENTRO-DENT Kft.

Dr. Hosznyák Judit fogszakorvos

8800 Nagykanizsa, Vörösmarty utca 21. • Tel.: 06-30/256-9965

e-mail: centrodentkft@gmail.com

Dr. Hosznyák Judit a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Fogorvostudományi Karán szerzett diplomát. A fog- és szájbetegségek szakorvosa, 2004-től dolgozik Vörösmarty utcai modern, komfortos magánpraxisában. Magas szintű elméleti tudása nemcsak gyakorlati felkészültségével, hanem kedvességével, empátiájával is párosul. Gyógyászati tevékenysége során a legkorszerűbb anyagokat és a legmodernebb eljárásokat alkalmazza: többek között a hidegfénnyel történő, amerikai fejlesztésű fogfehérítési módszert. Az alacsony hőmérsékletű, fájdalommentes eljárás nem károsítja a fogidegeket; eredménye ragyogó, fehér fogak. Kedvenc szakterülete a konzerváló-fogászat, az ún. fogmeztartó-tevékenység. A tömések cseréjén, behelyezésén és esztétikumuk fenntartásán kívül kivethető és rögzített, porcelán és cirkon-kerámia fogpótlással is foglalkozik. Munkáját olyan korszerű eszközök is segítik, mint például a rendelőjében lévő fogászati röntgen. Kiemelt figyelmet fordít a prevencióra. Nemcsak felnőtteket, hanem gyerekeket is eredményesen, szakszerűen kezel. Rendelője egészségpénztári elfogadóhely: az Uniq, Vasutas, Patika Pénztári, MKB, Tempo és Írisz Pénztár tagjait egyaránt ellátja. Rugalmas rendelési idővel várja betegeit, előzetes, telefonon történő bejelentkezéssel.

Dr. NAGY ÉVA radiológus adjunktus

8800, Nagykanizsa, Kórház u. 2. földszinti rendelő

Tel.: 06-30/526-5944

web: www.drnagyeva.hu

Dr. Nagy Éva 1991-ben szerezte meg diplomáját a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1992-ben kezdett el dolgozni a Kanizsai Dorottya Kórház Radiológiai Osztályán, majd 1996-ban radiológus szakvizsgát tett. Szakorvosként tudását, ismereteit továbbra is bővítette, kedvenc területei közé tartozik az ultrahang diagnosztika, valamint a mammográfia és az intervenciós radiológia. 2004-ben, sok éves tapasztalatának köszönhetően döntött úgy, hogy magánpraxisában fogadja- a betegek érdeklődése, és a várólisták megnövekedése miatt- akut panaszos pácienseit, ekkor még a Kórházban. 2008-tól azonban már a város központjához közel jól felszerelt, barátságos hangulatú helyen, a Kórház utca 2. szám alatti magánrendelőjében várja, előjegyzés alapján betegeit. Philips HD 11 XE típusú ultrahangkészülékével bármely korosztály szűrő- és diagnosztikus célú ultrahangos vizsgálatát vállalja. Legyen az hasi UH, emlő UH, nyaki – és egyéb lágyrész vizsgálat, vagy a nagy érdeklődésnek örvendő 4 dimenziós valós idejű, magzati felvételek készítése - melyek esetében a leendő anyukák már a szülést megelőzően, láthatják gyermekük arcát, mosolyát.

A magánrendelő komfortos kialakításának köszönhetően, akár az egész család - külön képernyőn - csodálhatja a kis jövevényt, valamint ezt az élményt, a Babamozit, otthonában is élvezheti: a vizsgálatot DVD-lemezre rögzíti az adjunktusnő.

Dr. Szeghy Balázs

8800 Nagykanizsa, Kórház u. 14. (HSMK tőszomszédságában)
Tel.: 06-93/313-901 • Mobil: 06-30/936-8411
Web: www.dermalaser.hu

Dr. Szeghy Balázs a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerezte diplomáját. A bőrgyógyász-kozmetológus szakorvos 1999-től jól felszerelt, komfortos, komplex ellátásra berendezkedett magánrendelőjében fogadja a gyógyulni vágyó pácienseket. Az általános bőrgyógyászati problémák (akut- és krónikus, valamint gyermekbőrbetegségek kezelése) mellett nagyobb részt esztétikai-szépészeti beavatkozásokra specializálódott. Profiljában többek között pigmentfoltok, időskori bőrelváltozások, botox kezelés, szőrtelenítés és hegkezelés szerepel, melyek gyógyításához a leghatékonyabb készítményeket és legmodernebb eszközöket (különböző lézeres beavatkozásokat) alkalmazza. Magasan képzett asszisztenciájával közösen a betegek problémáinak mielőbbi orvoslását tartja szem előtt, mindezt költséghatékony, empátikus szellemben végzi nap, mint nap. Nagykanizsai rendelésén kívül Marcaliban és Budapesten is várja a betegeket.

DR. VASS LEVENTE - neurológus szakorvos

8800 Nagykanizsa, Kanizsai Dorottya Kórház,
Rendelőintézet, Neurológiai Szakrendelés, (I. emelet. 27/a. ajtó)
Tel.: 06-20/415-2089 (Előzetes bejelentkezés szükséges.)
Rendelési idő: szerda 16 órától

Az általános orvosi egyetem elvégzése után, 2004 óta a nagykanizsai kórház neurológiai osztályán dolgozom. 2010-ben neurológiából szakvizsgát szereztem.

Magánrendelésemen fejfájás, derékfájás, szédülések, végtagzsibbadásos panaszokkal érkező betegek kivizsgálása és kezelése, valamint a Parkinson-kóros, epilepsziás, stroke-on átesett betegek gondozása történik.

Sokan hiányolják - a megbízható szakmai tudás mellett - az orvos közvetlenségét, emberségét, megértését - mint továbbra is egyik legfontosabb kellékét az orvoslásnak - valamint az ehhez elengedhetetlenül szükséges időt. Igyekszem ezeknek az igényeknek megfelelni, a magam és betegeim elégedettsége érdekében egyaránt.

DRINK SYSTEM KFT.

8800 Nagykanizsa, Új élet út 1/B
Telefon: 06-93/519-050, 06-93/519-051 • Fax: 93/519-052
E-mail: info@drinksystem.hu • Web: www.drinksystem.hu

"A legjobb minőség a legjobb áron!"

A DRINK SYSTEM KFT. 1996-ban kezdte meg működését a magyar söripar területén. Ez adta meg cégünknek a lehetőséget arra, hogy kitartó munkával egyre ismertebbé váljunk Magyarországon, és Közép-Kelet Európa italiparának egész területén.

Partnereink között tudhatjuk Magyarországon vezető söripari (Heineken, Borsodi, Pécsi, Dreher), üdítőipari (Coca-Cola, Pepsi, Aquarius-Aqua),

alkoholipari (Törley, Varga Pincészet, Zwack), élelmiszeripari (Győri Keksz Kft, Pannontej) cégeit, valamint az élelmiszeripartól távol eső cégeket (GE, Flextronics International Kft). Főbb külföldi installációs munkáinkat Oroszországban és Romániában végeztük. Mindamelllett az élelmiszeripari közép vállalkozásokra is fontos hangsúlyt fektetünk. 2003-ban cégünk elnyerte az EN ISO 9001:2000 tanúsítványt, mellyel fokozottan biztosítjuk munkáink minőségét.

Filozófiánk:

A DRINK SYSTEM KFT. megalakulása óta célkitűzésének tekinti, hogy megrendelőinek szokásos és különleges igényeit mindenkor a minőségi szempontok figyelembevételével a lehető legmagasabb szinten elégítse ki és ezáltal fokozza a vevő megelégedettségét, ami természetesen magában foglalja a szakszerű, pontos, magas szintű szolgáltatást. Emellett cégünk felelősséget érez a korrekt, megbízható kapcsolatok ápolására, amivel egyébként eddigi partnereinek is felelősséggel tartozik.

Cégünk fő profilja:

- időszakos karbantartási munkák és nagyjavítások,
- új és használt italipari gépek kereskedelme, használt gépek átalakítása, letelepítése,
- alkatrészek kereskedelme (conveyor láncok, pályaeépítő elemek, szivattyúk, kefék, csapágycsukók, szívókorongok, saválló armatúrák),
- egyedi töltő, csomagoló gépek, berendezések (edényzetek, tartályok) gyártása,
- szállítópályák, légpályák tervezése, gyártása és telepítése,
- szerelőüzemek munkaállomásainak áttelepítése,
- komplett üzemek telepítése.

A folyamatos növekedésünk, magas szakképzett munkaerőnk, teljesítményarányos áraink, megbízható munkánk, precizitásunk, innovatív megoldásaink cégünket versenytársaink elé helyezik, és kellő alapot biztosítanak cégünk jövőbeni fejlődéséhez.

e.missio FŐVÁLLALKOZÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

8800 Nagykanizsa, Petőfi u. 17-19.

Tel.: 06-93/536-435 • Fax: 06-93/536-436 • Mobil: 06-30/277-1442

Web: www.e-missio.hu

A társaságot 2004-ben az energiaszolgáltatásban több évtizedes tapasztalattal rendelkező magánszemélyek alapították. Az e.missio Kft. célja, hogy az általa kidolgozott műszaki és pénzügyi megoldásokkal növelje ügyfeleinél az energiafelhasználás hatékonyságát és a komfortérzetet, ugyanakkor csökkentse a költségeket. A tulajdonosok eltökéltek abban- e szellemben végzik már hosszú évek óta munkájukat is-, hogy független piaci szereplőként működtessék a társaságot, amelyet kizárólag ügyfelei érdekeinek rendelnek alá.

Tevékenységi körük:

- Energetikai rekonstrukciók (fűtés-, és világításkorszerűsítés, nyílászárócsere)
- Energetikai tanácsadás, szakértés (energetikai audit, optimalizálás)
- Energia beszerzés (villamos-, és földgáz energia)

Az e.missio Kft. az ország egész területén, valamint külföldön is tevékenykedik. Szlovákiában 2005-ben alapított részvénytársaságot a közvilágítás korszerűsítésére, majd 2006-ban a közintézmények energetikai rekonstrukciójára. Mindemellett a társaság tulajdonosain keresztül gyakorlattal bír a kapcsolt hő- és villamosáram-termelés területén is - ismertette a vállalkozás főbb paramétereit Iványi István ügyvezető. Feladatunknak érezzük az energetikai fejlesztésekkel kapcsolatos műszaki, finanszírozási keretek és modellek folyamatos bővítését, valamint a megújuló energiaforrások hasznosításának elterjesztését. Számunkra a legfontosabb, hogy hathatósan segítsük partnereinket a folyamatosan változó gazdasági környezetben.

Ügyfélkörük közé elsősorban önkormányzatok, intézmények, cégek tartoznak, bár nemrégiben pályázaton elnyert összegből hőkamerát vásároltak, s így tudnak nyitni a lakosság felé is. Számos referenciáik közül a legjelentősebbek:

- a Fővárosi Állat- és Növénykert hőellátása termálvízzel tárgyú projekt megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése és az ehhez kapcsolódó tervezési-, kivitelezési- és engedélyezési dokumentáció készítése;
- a Nemzeti Sportközpontok budapesti és vidéki létesítményei energetikai auditja; energiasztratégia kidolgozása; szabadpiaci földgáz- és villamos-energia beszerzés;
- a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. teljes körű energia auditja; energetikai stratégia és operatív fejlesztési terv kidolgozása; versenypiaci földgáz- és villamos-energia beszerzés;
- a Szegedi Tudományegyetem épületeinek belső világítás korszerűsítése, felmérési, tervezési és kivitelezési munkái.

EGRY JÓZSEF GALÉRIA

8800 Nagykanizsa, Deák Ferenc tér 3.

Mobil: 06 (30) 312-9922

E-mail: zomancmuvesz@gmail.com

Nyitva: kedd-péntek 10-17, szombat 10-13 óráig

Az Egrý József Galéria a helyi művészek galériája. Nagykanizsán élő művészek árulhatnak kedvező áron alkotásaikból, de az ország más táján élő alkotók munkáit is forgalmazzuk. A galéria előnye az alacsony árfekvés és a művészi alkotások színvonal.

Az eladott termékek biztosan eredetiek. Csak általunk ismert és elismert szakemberek alkotásai jelenhetnek meg.

Célunk a fiatal pályakezdő művészek bemutatása. Lehetőség a tehetségek előtt. Pártolja a galéria a Nagykanizsáról elköltözött művészeket is, bízva abban, hogy nem szakadnak el a várostól, esetleg vissza is költözhetnek. A galéria vezetője szívesen bemutat technikai fogásokat. Egyes alkotások elkészítésének folyamatát elmagyarázza. Szívesen fogadja iskolások látogatását. Ilyenkor szakmai beszélgetés, tárlatvezetés történik. A galéria szívesen lát minden korosztályt.

A galéria vezetője szívesen ad szakmai tanácsokat olyan fiataloknak, vagy művészet iránt érdek-

lődnék, vagy szeretnék megtanulni a szakma alapszabályait. A kezdő alkotók munkáit megbeszéljük, értékeljük és új feladatokat is kaphatnak. Ez a galéria nyitott, minden kanizsai polgáré, minden olyan emberé, aki szereti és értékeli a művészetet, vagy szeretne megismerkedni a művészekkel, az alkotásokkal, vagy csak szakmai tanácsot szeretne kérni.

Az alkotások ára kedvezményes. A tanácsadás és segítség a művészet iránt érdeklődőknek teljesen ingyenes.

Az Egrý József galéria, melyet 1995 óta Járási Ildikó Éva iparművész vezet városunk központjában a Deák tér 3. alatt található.

Járási Ildikó Éva Nagykanizsán született. Tűzzománccal 1975 óta foglalkozik. Nagyméretű műalkotásai megtalálhatóak a városban: a Hevesi Sándor Művelődési Központ előterében, a Kanizsai Dorottya Kórházban és Gödöllőn a Szent István Egyetem Kollégiumában.

Fekete Rózsa Bt.

8800 Nagykanizsa, Tripammer Gyula u. 1.
Telefon: 06-93/310-486
<http://feketerozsa.internettudakozo.hu/>

Életünk legnehezebb időszaka, amikor szembesülnünk kell szeretteink halálával. Ilyenkor a temetéssel kapcsolatos teendők elvégzése szinte ólomként nehezedik vállunkra, de bizonyára azt szeretnénk, hogy méltóképpen búcsúzhassunk el halottainktól. A Fekete Rózsa Temetkezési Bt.-t 1991-ben alapította Farkas Tibor és Szever Attila, jelenleg már nem csak Nagykanizsán, hanem Keszthelyen és környékén is végezve a temetkezéssel kapcsolatos szolgáltatásokat. A cég munkatársai mindent megtesznek annak érdekében, hogy a szeretett hozzátartozó utolsó útja méltó legyen a földön eltöltött

évekhez, szakszerű tanácsadással és diszkrét ügyintézésel könnyítve meg a gyász nehéz időszakát. A cég bemutatótermében megtekinthetőek a temetkezéssel kapcsolatos kellékek, így koporsók, urnák, sírjelzők, szemfedelek, keresztek, rögfogók széles választéka. Emellett igénybe vehető a temetkezéssel kapcsolatos teendők teljes körű intézése: a belföldi és nemzetközi halottszállítás, ravatalozás, polgári és egyházi búcsúztatók megszervezése, gyászjelentés elkészítése és közzététele, az exhumálással kapcsolatos ügyek intézése, a temetkezéshez szükséges okmányok beszerzése, hamvasztás, hamvak szórása, szállítása, valamint díjtalan tanácsadás. A szolgáltatások végzése minden esetben díszes egyenruhában és díszautóval történik, így tisztelegve a halott utolsó útja előtt.

Festék Service

8800 Nagykanizsa, Dózsa György u. 132.
Tel./Fax: 06-93/325-898
E-mail: festekservice@btelnet.hu

Egy üzlet, ahová érdemes betérni, hiszen a széles áruválaszték mellett szakértelem, közvetlen, családias légkör fogadja a vásárlókat: mindig ilyen vállalkozásról álmodtunk, mígnem 2003-ban megalapítottuk Festék Service néven a „Festők Szakboltját” – idézte fel a kezdeteket Baliné Takács Tímea, aki férjével, Bali Ferenc tulajdonossal és szakképzett alkalmazottjával közösen nap, mint nap azon dolgozik, hogy piacképes áron kínáljanak mindent, ami egy szép otthon kialakításához elengedhetetlen. A Dózsa György utcában lévő vállalkozásunkban bel- és kültéri falfesté-

kek, hőszigetelő anyagok, dekorlécek és lazúrok egyaránt megtalálhatóak, ám igazodunk vevőink igényeihez, s ha véletlenül nincs az általuk keresett áru a készletünkön, akkor azt rövid határidővel beszerezzük. Termékpalettánk folyamatosan bővül, üzletünk a Pannon Festék Hálózat tagja - ennek köszönhetően a magyar Poli-Farbe festékcsalád termékeit is értékesítjük, kedvezményesen. Jól megközelíthető üzletünkben, rugalmas nyitvatartási idővel (hétfőtől péntekig, reggel 6-17 óráig, szombaton pedig 6-13 óráig) várjuk a már meglévő és új vásárlóinkat; magánszemélyeket és vállalkozásokat egyaránt.

FITTING-FLEX BT.

8800 Nagykanizsa, Huszti tér 5. Tel.: 06-93/321-006
8800 Nagykanizsa, Huszti tér 1-2. bemutatóterem
www.fittingflex.hu

Éppen 20 évvel ezelőtt, 1992-ben jött létre a Fitting-Flex Bt., melynek fő profilja vízvezeték- és fűtőszelvény anyagok, eszközök értékesítése. Náluk minden megtalálható, ami a vízzel kapcsolatos: legyen szó akár egy szép fürdőszobáról, vagy egy ésszerűen berendezett kazánházról. Kezdetben csak kereskedelemmel foglalkoztak, ám évek óta igény szerint a tervezésben és kivitelezésben is szerepet vállalnak. Filozófiájuk, hogy kedves Vásárlóik részére kizárólag magas minőségű, általuk szakmailag ellenőrzött termékeket kínáljanak mindenki számára elérhető áron. A Fitting-Flex különlegessége, hogy az otthonukat egyedül felszerelni vágyó, kezűgyességgel bíró ügyfeleik részére is tudnak olyan jól bevált csőrendszert ajánlani, amellyel maguk készíthetik el otthonuk szerelvényezését.

Beszállító partnereik között megtalálhatók hazánk legjelentősebb épületgépészeti cégei. Büszkék arra, hogy polcaikon egyre nagyobb helyet foglalnak el kiváló magyar termékek: Mofém, Hajdu, Styron, Dömötör. A cég jelenleg családi vállalkozásként működik, ha a kivitelezési folyamat megkívánja, megbízható szakemberekkel végzik el a munkát. A Globus-házban levő, korábban üzletként működő helyiségben, ma bemutatóterem működik, mely - kérésre - nyitva áll a kíváncsi szemek előtt, így megtekinthetők a katalógusok oldalairól megismert cikkek életnagyságban.

Forklift'97 Kft.

8800 Nagykanizsa, Magyar út 164. • Tel.: 06-93/310-347 Fax: 06-93/536-279
e-mail: forklift97@targonvavilag.hu • web: www.targoncavilag.hu

Környezettudatos közlekedés négykeréken

Ismert tény, hogy a légkörbe jutó káros anyagok nagy része a közlekedésből származik. Az autógyárak fejlesztőmérnökei régóta törik a fejüket olcsó, környezetkímélő megoldásokon. Így „születhettek meg” az elektromos autók.

Egy évvel ezelőtt kereste meg a gyártó a kanizsai Forklift '97 Kft-t, hogy értékesítse termékeit. Így ma már városunkban is kapható a jövő közlekedési technológiáit alkalmazó járművek széles választéka. „Kínálatunkból az elektromos golfautóktól, az ipari teher szállító autókra keresztül, a 14 személyes kis buszig tudjuk kiszolgálni partnereink igényeit, de amit igazán érdemes kiemelni, az a közúti forgalmi engedéllyel rendelkező változat” – hangsúlyozza Farkas Viktor, a kft. értékesítője.

Az elektromos közúti autó elérhető 2, 4, 6 személyes változatban platóval vagy plató nélkül. Autóink biztonsági első szélvédővel, 3 pontos biztonsági övvel, teljes közúti világítással, műszerfallal, beépített töltővel vannak ellátva, ponyvakabint, állófutést és egyéb extrákat lehet hozzá rendelni. A haladási sebessége maximum 40 Km/óra, hatótávolsága 80-100 km. Az alapár kb. másfél millió forint.

Minimális szerviz igénye mellett környezet és pénztárcakímélő is az autó, hiszen 8 db 6V-os akkumulátor működteti a SEPEX-es (energia visszatápláló) Curtis elektromos motort, melyek egy teljes feltöltéssel mindössze 250-300 forintnyi energiát szívnak le a hálózatból!

Griff Szakközépiskola és Szakiskola

8800 Nagykanizsa, Kölcsey u. 8.

Tel.: +36 93 516 150 • Mobil: +36 20 249 1702

E-mail: nagykanizsan@tanulniakarok.hu

Web: www.tanulniakarok.hu

Az egész életen át tartó tanulás által szerzett tudás olyan kincs, amely örök érték, épp emiatt sohasem vehetik el tőlünk. Aki a Griff Szakközépiskola és Szakiskolába iratkozik be, magas színvonalú gyakorlatias képzésben részesül, elismert szakemberek irányításával. Amellett, hogy piacképes szakma birtokába kerül, családias, oldott hangulatban, új gondolatokkal, ötletekkel telve tölti idejét „az iskolapadba visszaülve”. Az oktatási intézményt – amely Győrben, Szombathelyen, Veszprémben és Nagykanizsán várja széles képzési palettájával a tanulni vágyókat – 2004-ben alapították, győri székhellyel. Igazgatási központja városunkban van. Diákjai a munka és család mellett is szívesen bővítik tudásukat, az újabb tudással „több lábon állhatnak”. Napjainkban már több mint kettő ezren tanulnak a két éves, központilag meghatározott képzési programok alapján. A sikeresen vizsgázók OKJ-s bizonyítványt, valamint Europass bizonyítvány-kiegészítőt szerezhetnek, így akár az EU tagországokban is dolgozhatnak. Az első OKJ-s szakma megszerzése létrejöhét tandíjmentes formában, kortól függetlenül. A képzés sikerét egy saját fejlesztésű internetes felülettel támogatják, ahol a tanuló letöltheti a tanuláshoz szükséges információkat, tájékozódhat tanulmányi előmenetelének, értékelésének eredményéről, kapcsolatot tarthat tanáraival és a munkatársakkal. Nagy hangsúlyt fektet az iskola a kommunikációs képességek fejlesztésére, hisz a megszerzett tudás semmit sem ér, ha nem tudunk megfelelően kommunikálni. A személyes példamutatás legalább olyan fontos a Griff oktatói és munkatársai számára, mint a használható tudás. A Griff közössége csapatépítéssel és sok karitatív tevékenységével is példát mutat mások számára.

HORIZON OPTIKA

Kanizsa Plaza, 8800 Nagykanizsa, Európa Tanács u. 2.

Nyitva: hétfő-szombat 9-18-ig, vasárnap 10-17-ig

Tel.: 06-93/311-864, 06-30/634 1924

A Horizon Optika Szaküzlet immár tizenegy éve várja vendégeit a Kanizsa Plazában, hétköznap reggel 9-től este 18 óráig, illetve vasárnap 10-től 17 óráig. A szemüvegek elkészítése mellett szemüvegkeretek, kontaktlencsék, lencsetisztító folyadékok, napszemüvegek, elemek, illetve egyéb optikai kiegészítők széles választéka fogadja az üzletbe betérő vevőt. Előjegyzéssel lehetőség van a teljes körű szemvizsgálatra, hente egy alkalommal rendel az üzletben dr. Czigány Róbert szemész főorvos. A komputeres szemvizsgálat mellett kontakt vizsgálatl és illesztéssel várják a pácienseket. A felírt szemüvegeket helyben, akár fél óra alatt is elkészítik. Kocsisné Kati üzletvezető-aki már több évtizede dolgozik szakmájában- nemcsak a termékek magas színvonalát garantálja, hanem figyelmességével és érdeklődésével a kellemes vásárlást is. Nagyban hozzájárul az üzlet sikerességéhez, hogy Kati szereti szakmája sokszínűségét, változatoságát. Üzletében állandó akciókkal, diákkedvezményekkel találkozhatnak vevői, ráadásul a parkolás is ingyenes.

HALIS ISTVÁN VÁROSI KÖNYVTÁR

Nagykanizsa, Dél-Zala szolgálatában

8800 Nagykanizsa, Kálvin tér 5.

Könyvtárpártoló Alapítvány Nagykanizsa, adószáma: 19272588-1-20

honlapok www.hivk.hu • www.nagykar.hu; www.azolo.hu

e-mail: info@nagykar.hu • telefon: +36-30/628-7264

A nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár Zala legnagyobb nyilvános közkönyvtára, Dél-Zala szolgáltató könyvtára. 2005 óta egyre több Nagykanizsa és Zalakaros környéki kistélepülésen van jelen, jelenleg 43 mozgókönyvtári szolgáltatóhelyen szolgálatot minden héten.

2001. augusztus 20-án, az államalapítás millenniumán és a könyvtár alapításának 50. évében adták át új épületét. A 4000 négyzetméter alapterületű akadálymentes, légkondicionált épület a város egyik ékessége lett, negyedmilliós gyűjteményével, több száz ülőhelyével, szolgáltatásaival korszakunk színvonalának átlaga fölött tudja kiszolgálni a leginkább Nagykanizsáról és környékéről érkező használóit.

2005-ben, névadója tiszteletére emlékező Halis-évet szervezett és a Halis-év-könyvben megörökítette a kanizsai könyvtárügy, Halis István élete és a Halis István Városi Könyvtár működése néhány fontos elemét. Ugyanebben az évben kezdte meg a mára közkedvelté vált olvasótáborok szervezését, ahol az olvasás mindenféle formáját kipróbálhatták a fiatal olvasók, a lehető legintenzívebb módokon.

A Halis István Városi Könyvtár az új épületbe költözéssel új könyvtári ideál megvalósítását tűzte ki célul. Ennek a legfontosabb eleme a rendelkezésre bocsátás.

Először a gyűjtemény teljességét tette az olvasó számára közvetlenül elérhetővé az olvasói terekben, összeszorolta egy-egy szakterület segédkönyvtári és kölcsönözhető állományát, hogy az olvasók együtt láthassák a szakterület irodalmát. Jelentősen bővült az internetes szolgáltatások köre, mára eMagyarország pont, Nagykar pont, NAVA pont, OSZK pont.

A tíz esztendő alatt folyamatosan végezte a jelentősebb helyismereti dokumentumok, források feltárását és közreadását. Zala megye leghosszabb ideig megjelenő lapját, a 2012-ben éppen 150 éve megjelent Zala-Somogyi Közönyt (később Zalai Közönyt) minden érdeklődő számára elérhetővé tette.

A rendelkezésre bocsátás feltétele a könyvtárhasztnalat oktatása is. Az AZOLO (AZ OLVASÁS Órája) olvasásnépszerűsítő és értő olvasást segítő program az internet segítségével vezet el az olvasmányélményekig. A Haliskolában a könyvtárban élhetik egy-egy iskolai napjukat a diákok, tanárok, megtapasztalva minden tanórával kapcsolatosan a könyvtári lehetőségeket.

A könyvtári szolgáltatások mellett több kanizsai civil közösségnek (többek közt a Dél-zalai Civil Fórumnak, a Takács László Irodalmi Körnek, a mozgáskorlátozottak, méhészek, nyugdíjasok kanizsai szervezeteinek), művelődéssel és egészséges életmóddal kapcsolatos programnak is otthont ad az épület, s minden módon igyekszik e programokon, civil közösségeken keresztül is megismertetni és népszerűsíteni szolgáltatásait.

2011-ben, a könyvtár kettős évfordulója alkalmából (60 éves volt az intézmény és 10 éves az új épület) Somogyi Győző alkotásával, Nagykanizsa madártávlati képével ajándékozta meg a legaktívabb olvasóit és a várost. A könyvtár nyitott, aktív és innovatív működését a város és a szakma is elismerte. 2003-ban az ÉV KÖNYVTÁRA címet nyert el a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától, 2004-ben az Év Kreatív Közössége kitüntetésben részesült, 2011-ben a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Kisebbségi díjat kapta meg.

A kanizsai könyvtár különleges helye ízekre szabdalt világunknak: a munka, a tanulás, a kikapcsolódás és a társadalmi érintkezés helye. Az itt élő ember tevékenységének sokféleségében van, lehet jelen a könyvtárban, mely szélesre nyitott kapu a világra.

HONVÉD KASZINÓ

8800 Nagykanizsa, Ady E. u. 7. • Tel./Fax: 93/311-036

e-mail: honvedkaszino@freemail.hu

HONVÉD KASZINÓÉRT ALAPÍTVÁNY

8800 Nagykanizsa, Ady E. u. 7.

Az 1900-as évekbeli eklektikus stílusjegyeket ötvözi, s jeleníti meg a Honvéd Kaszinó épülete. Az 1886-ban elkészült építményt az egykori Kereskedelmi Kaszinó Egylet építtette. A történelem nagy viharait túlélte, több mint százéves létesítmény napjainkban is a kulturális élet helyi fellelegvára. Az intézmény 1999-ben külső-belső felújításon esett, így méltó helyszíne helyi és nemzetközi konferenciáknak, kiállításoknak, alapítványi bálóknek és különböző rendezvényeknek. Az épületet, immár 1996 óta a Nagykanizsai Honvéd Kaszinóért Alapítvány működteti, melynek elnöke Miskó János. Az Alapítvány folyamatosan nagy hangsúlyt fektet az országban és a régióban működő más alapítványokkal, kulturális egyesületekkel, szervezetekkel való szakmai és kulturális együttműködésre, rendezvények szervezésére, a már kialakított stabil gazdasági, pénzügyi háttér megőrzésére, minde mellett az intézmény épületének állagmegóvására, és különböző technikai fejlesztésekre.

Az intézmény irányításának, vezetésének napi feladatai Halmos Ildikó igazgatónőre hárulnak - immár 1998. május 31. óta.

A Honvéd Kaszinó nagy látogatottságnak örvend mind kulturális programjainak, mind pedig az intézményben működő kisközösségi életnek köszönhetően. Jelenleg is több nagy létszámú kulturális-művészeti csoport működik a létesítmény falain belül, többek között különböző tánckarok, együttesek, színjátszó kör, fafaragó szakkör; és különböző civil szervezetek (Hölygklub, Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományúak Klubja, hagyományörző egyesületek) - melyek munkáját a Honvéd Kaszinó is segíti.

Az épületben rendszeresen tartanak irodalmi esteket, komolyzenei koncerteket, tudományos és ismeretterjesztő előadásokat, közérdekű rendezvényeket, valamint a Honvéd Kaszinó galériasorozatának köszönhetően kiállítási lehetőségeket biztosítanak nagykanizsai, illetve a világ bármely részéről érkező amatőr és hivatásos művészek számára.

HORVÁTH MÉH

Fémkereskedelmi és Másodlagos Nyersanyagokat Értékesítő és Hasznosító Kft.
8800, Nagykanizsa, Garay u. 21. (Ipari Park)

Ügyvezető: Horváth János

Tel./Fax: 06-93-310-947 • Mobil: 06-30-9474-490

e-mail: horvathmeh@mail.datanet.hu • Web: www.horvathmeh.hu

Kicsiből nagyot épített, fokozatosan, sikerének titka a kitartó munka – Horváth János modern üzletpolitikája rendhagyó napjaink rohanó világában. A Horváth MEH Fémkereskedelmi és Másodlagos Nyersanyagokat Értékesítő és Hasznosító Kft. ügyvezetőjében, néhány évtizeddel ezelőtt egy nagykanizsai Méh-telep dolgozójaként vetődött fel a gondolat, hogy e szakmában saját vállalkozást alapít. Az életében a fordulópontot az 1990-es esztendő hozta el: akkor még egy családi háznál, kis területen vette át a vas- és színesfémhulladékok az ügyfelektől. Horváth János korrektségének, szélesedő kapcsolatrendszerének és rugalmas vállalkozásszemléletének köszönhetően a vállalkozás kinőtte a kezdeti telephelyet: már 2003 óta, az Ipari Parkban (a volt Kossuth Laktanya tőszomszédságában), az M7-es autópályától 200 méterre lévő, 2,5 hektáros területen várják a már meglévő és az új ügyfeleket. A cég fő tevékenységi köre: színesfém és vashulladék, réz, alumínium, saválló horgany, ólom, forgalomból kivont gépjárművek, karosszériák, kábelhulladékok vásárlása és értékesítése, illetve vasszerkezetek bontása. A beérkezett anyagokat digitális mérlegen lemérik, a fémekért - a piaci viszonyoktól függően - a legmagasabb napi árat fizetik ki a helyszínen, készpénzzel. A felvásárlást követően a fémhulladékokat belföldön értékesítik, majd az esetek nagy részében külföldön, Európában és a Távol- Keleten újrahásznosítják. Tehát, szlogenjükhez híven, – „Mindent a tisztább környezetért” – megtesznek a Horváth MEH Kft. technikai és ügyviteli dolgozói. A környezetvédelmi-, vízjogi-, működési- és telephely engedéllyel rendelkező vállalkozásban, mintegy 20 fős alkalmazotti gárda dolgozik jól összeszokott csapatként együtt: Horváth János ügyvezetőként részt vesz a mindennapi munkában, feleségével, fiával és lányával közösen.

Az uniós normatíváknak megfelelő telephelyen modern géppark – rakodógép, szállítójárművek és targonca – is segíti a munkafolyamatokat. A közlekedés és a parkolás is jól kialakított, megoldott, kamionok és nagyobb gépjárművek is könnyen közlekedhetnek a cég területén.

A nyitvatartási idő szintén rugalmas, igazodik az ügyfelek igényeihez: a tavaszi lomtalanítások, nagytakarítások idején, hétfőtől szombatig, nyáron pedig munkanapokon várják a kuncsaftokat.

S hogy mit tartogat a jövő a vállalkozás számára? Horváth János tervei szilárdak és racionálisak: telephely-fejlesztés, a gépek modernizációja, a tevékenységi kör bővítése (autóbontás, akkumulátor, gumi, műanyag és fóliák átvétele) szerepel az elkövetkezendő időszakban megvalósuló elképzelései közt. Valamint az, ahogy eddig is, aktivan részt vesz a városi alapítványok, közhasznú szervezetek, és a sport – különösen a foci támogatásában.

Invest-Autóház Kft.

8800 Nagykanizsa, Garay utca 19. Telefon: 06-93/788-488
www.investautohaz.hu • info@investautohaz.hu
Nyitva: h.-p.: 8:00-16:30, szo.: 9:00-12:00

Invest
AUTÓHÁZ Kft.

Nagykanizsa a régió kapuja. Városunkban a legnépszerűbb autómárka a Ford, sokan használják legnagyobb megelégedettségükre modelljeit, erős márkahűséggel találkozhatunk. Az autótulajdonosok felmerülő igényeire Ford Márkaszervizünk és Márkakereskedésünk a legmegfelelőbb megoldásokat kínálja.

Szolgáltatásaink:

- Új személygépjármű/haszongépjármű értékesítés, autóbészámítás hitelügyintézés.
- Gépjármű állapotfelmérés.
- Időszakos karbantartás.
- Garanciális, illetve garancia időn túli javítás.
- Teljes körű műszaki vizsgáztatás ügyintézése minden autótípusra.
- Karosszéria javítás márka függetlenül.
- Teljes körű biztosítási ügyintézés alkuszon keresztül.
- Gépjármű-villamossági javítások.
- Motordiagnosztika.
- Műszeres futómű beállítás.
- Klímarendszerek javítása.
- Gumiszerelés.
- Hozom-viszem szolgáltatás.
- Kézi autómosás.

Senki sem ismeri jobban az Ön Fordját, mint a mi szervizünk!
Tisztelettel várunk minden érdeklődőt Ford Márkakepviseletünkénél!

ÍRISZ OPTIKA

Kanizsa Centrum, Nagykanizsa, Táborhely u. 4.
Tel.: 06-93/314-993
Nyitva: h-szo. 9-19-ig, v. 10-18-ig.

Az Irisz Optika 2009 novemberétől várja vásárlóit a Kanizsa Centrumban. A dinamikusan fejlődő, szakképzett eladókkal dolgozó üzlet maximálisan kielégíti a vásárlói igényeket, emellett lépést tart a szakma folyamatos fejlődésével. A szolgáltatások körébe tartozik a szemvizsgálat, szemüvegek készítése, javítása, napszemüvegek bőséges választéka, kontaktlencsék, tisztító folyadékok, illetve egyéb szemüvegkiegészítők. A folyamatos akciók és az alacsony árak mellett természetesen a márkákhoz ragaszkodó vevőket is változatos kínálat fogadja, a Gucci, Dior,

Police termékek mellett Guess, Retro és Pierre Cardin napszemüvegek is megtalálhatóak. A páciensek kedden, szerdán és pénteken előjegyzéssel teljes körű szemvizsgálaton vehetnek részt. Az Irisz Optika nem csak helyben dolgozik, hanem vállal céges, illetve iskolai szűréseket is, utóbbi nagy könnyebbséget jelent a szülőknek. Gredics Judit üzletvezető fontosnak tartja a szakszerű és precíz munkát, az állandó megújulást, szakmai fejlődést.

Kanizsa-Baumix Kft.

8800 Nagykanizsa, Ipari park, Garay út 21.
Tel.: 06-93/788-607 • Fax.: 06-93/788-635
e-mail: boharattila@chello.hu

KANIZSA-BAUMIX KFT.

A Kanizsa Baumix Kft. elődjeként működő kőfaragóipari vállalkozás 1983-ban kezdte működését. Több mint húsz esztendő óta a töretlen fejlődés példája. Zala megye legnagyobb kőfeldolgozó üzemévé és kereskedésévé váltunk.

Nem kevesebb, mint 80 féle márvány és gránit anyaggal kereskedünk, melyek a világ különböző országaiból érkeznek. Kínai gránitokat nem forgalmazunk, mivel azok szerkezete más gránitokhoz képest jelentősen puhább, nagy nedvszívó képességgel rendelkeznek, minek következtében a kőzet elszíneződik és ez rengeteg garanciális problémához vezet. A kőveket a legmodernebb csúcstechnológiával felszerelt gépek munkálják meg első osztályú minőségben.

Felhasználási területek:

Sírkő tervezése és készítése

A sírkő készítésénél az első, és legfontosabb lépés a sírkő alapjának kidolgozása. Mivel erre kerül a későbbiekben a sírkő, ezért nagyon lényeges a megfelelő betonozás. A következő lépés a sírkőkeret összeállítása, összefűrése. Miután a sírkőkerettel elkészültünk, következhet a sírkő többi elemének megfelelő összerakása, ragasztása. Először az áthidaló, majd a kis lépcső, a fejrész, végül a váza csapolása. A cégünknel gyártott fejkövek közül bemutatóterünkben megtalálható néhány főbb típus. Egy sírkő lehet nyitott, illetve részben vagy teljesen fedett. Ettől függően kerülhet rá különböző méretű fedlap, laptető. Üzemünkben automata gépekkel a sírkőelemeket igény szerint különböző fényezéssel készítjük, az egyenestől a teljes gömbölyű élfényig. A sírfeliratok fejkövön, lépcsőn, fedlapon történő kivitelezése megvalósítható egyrészt a cégünknel kiválasztható bronzbetűkkel, amelyek igen nagy választékban kaphatók; másrészt homokfúvással is, amelyet szintén az üzemünkben végzünk. Az általunk készített síremlékekre és anyagukra 20 év garanciát vállalunk.

Külső- és belsőépítészeti kőmunkák

A burkolással a bel- és kültéri kőfelületek előfordulásaival kapcsolatos teljes termékkála választható, mi egyedi módon elkészítjük. Szobrok, oszlopok, burkolatok, párkányok, lépcsők, konyhapultok, fürdőszobapultok, küszöbök, márványasztalok és berendezési tárgyak egyedi elképzés szerint is.

Ön megálmodja, mi megvalósítjuk!

KANIZSAI DOROTTYA KÓRHÁZ

8800 Nagykanizsa, Szekeres József u. 2-8.

Tel. (Kórházközpont): 06-93/502-000

Fax (Titkárság): 06-93/502-064

Web: www.nkkorhaz.hu

e-mail: titkarsag@nkkorhaz.hu

Rövid történeti áttekintés:

Orvostörténeti szakírók a nagykanizsai kórház alapítását 1769-re teszik, a gyógyító munka vitathatatlan jelenként értékelhető legrégebbi dokumentum pedig 1792-ből származik. A 19. század elejétől azonban már egyre több olyan adat áll rendelkezésre, melyek egyértelműen igazolják a folyamatos működést. Az 1900-as évek elején, a lehetőségeknek megfelelően a kórház ágylétszáma 104 volt, az osztályokra tagolt gyógyító munka szervezése pedig 1913-ban

kezdődött el. Az évek múltával a növekvő betegforgalom miatt a kórház folyamatosan bővült, nemcsak az ellátási részlegek, hanem az igazgatás (működtetés feltételei) is. A mai végleges kórházi épületek a 90-es évek közepétől egészen 2005-ig tartó folyamatos rekonstrukcióval jöttek létre.

Az intézmény főbb mutatói napjainkban:

A Kanizsai Dorottya Kórház a 2006. évi CXXXII. Törvény értelmében súlyponti intézet. Kötelezően ellátandó területéhez három város és 76 település tartozik, több mint 100 ezer lakosával. Az intézmény térségi szerepe messze meghaladja a megyei jogú város közigazgatási határait.

A kórházban 502 finanszírozott ágy működik. A betegellátási feladatokat 15 fekvőbeteg osztály, a hozzárendelt szakrendelések, 5 diagnosztikus egység, valamint gondozóhálózat biztosítja. 29 szakmacsoportban, 42 szakrendelésen, 10 szakambulancián folyik a betegellátás. Az intézmény évente több mint 20 ezer fekvőbeteg, és több mint félmillió járóbeteg lát el. A kórház gazdasági programjában érvényesül a jó működés feltétele, az erőforrásokkal és meglévő adottságokkal történő tudatos és hatékony gazdálkodás. A szakmai fejlesztések nemcsak tulajdonosi (immár állami), hanem hazai és uniós támogatással valósulnak meg. Legutóbb a sürgősségi ellátás korszerűsítésére, és az infrastruktúra fejlesztésére 4 milliárd forint összegű forrást nyertek.

A kormány 2010-ben elfogadott Semmelweis Terve alapján a kórház is államosításra került ez év májusában, központi költségvetési szerv lett, és bevezetésre került a kincstári rendszer is.

A Kórház küldetési Nyilatkozata:

A Kanizsai Dorottya Kórház célja, hogy magas színvonalú, hatékony, kulturált járó- és fekvőbeteg-ellátást nyújtson minden beteg számára. Megőrizzük, ápoljuk intézetünk hagyományait és jó hírnevét.

Kanizsa Flow Kft.

Telephely: 8800 Nagykanizsa, Magyar utca 160.
Tel./Fax: 06-93/310-852, 06-93/310-792
e-mail: kanizsaflow@kanizsaflow.hu

A Kanizsa Flow Kft.-t a 2005-ben megszűnt Pipelife áruház vezetője alapította meg 2006-ban, hasonló, ám kibővült szolgáltatásokkal.

A mélyépítési üzletág megmaradt, ugyanakkor a cég folyamatosan bővítette tevékenységi körét. A szolgáltatások palettáján immár szerepel a medencetechnika, műanyag félkész termékek, valamint vízkezelési műanyag csövek és szerelvények forgalmazása, árusítása is.

A Kanizsa Flow Kft. olyan beszállítókkal tart fenn jelentős üzleti kapcsolatokat, mint a Pipelife Hungária Műanyagipari Kft., a Hawle Szerelvénygyártó és Forgalmazó Kft., valamint a Glynwed Kft., Fluidra Magyarország Kft.

Mivel a cég nagy hangsúlyt fektet az innovációra és a megújulásra, ezért 2012 óta egy olyan üzletágot képvisel városunkban, amellyel képes kielégíteni a megnövekedett vásárlói igényeket, ez pedig a vízkezelés.

A telephelyre látogató ügyfelek számára magas szinten és megfelelő szakértelemmel ajánlanak a cég munkatársai professzionális termékeket a vízkezelés területén, valamint igény szerint a termékek gyártását, beszerelését is elvégzik.

Ugyancsak 2012-től jelentős előrelépést tett a cég, hiszen az uszodatechnika és a medencék világában piacvezetőnek számító Astral Pool-Fluidra Magyarország márkaképviselője lett a Magyar utcai központ.

Kanizsa Inox Kft.

8800 Nagykanizsa, Csengery út 113.
Tel./Fax: 06-93/310-636, Mobil: 06-30/237-8715
kanizsainox@gmail.com • www.kanizsainox.hu

A Kanizsa Inox Kft.-t 2008-tól végzi munkáját a Csengery út 113-as szám alatt, ám a cég immár húsz éve foglalkozik a saválló és rozsdamentes anyagok megmunkálásával. A nemesacél vagy inox nem csak a műszaki tevékenységeknél tölt be nagy szerepet, hanem a hétköznapi életben is, hiszen hasznosítható többek között a lakberendezésben és a gépjárműiparban. A vállalkozás tevékenységének körébe beletartozik a rozsdamentes korlátok, belsőépítészeti elemek és az egyedi ipari berendezések gyártása, emellett alumínium alkatrészek hegesztésével, rozsdamentes anyagok for-

galmazásával, lemez- és csőmegmunkálással is foglalkozik. Nagykanizsán kívül olyan jelentős üzleti partnerekkel rendelkezik, mint a Coats Crafts Hungary Kft., a Coca Cola Magyarország Szolgáltató Kft., a Ventacid Hungária Kft., a Pylon 94 Kft., valamint a Gránit Gyógyfürdő Zalakaros. Minde mellett komoly külföldi üzleti kapcsolatokat tart fenn svájci, szlovén és ukrán partnerekkel. A Kanizsa Inox Kft. fejlett gépparkkal, képzett szakemberekkel és két évtizedes szakmai tapasztalattal magas színvonalon végzi munkáját, lépést tartva a technológia fejlődésével. Legfontosabb célkitűzése, hogy testreszabott gyártási megoldásokat kínálva segítse megrendelőit a költséghatékony, ugyanakkor kifogástalan munkában.

Kanizsai Kulturális Központ

8800 Nagykanizsa, Széchenyi tér 5-9.

Postafiók: 164.

e-mail: info@kanizsaikultura.hu

A Kanizsai Kulturális Központ (KKK) Nagykanizsa és térsége legnagyobb kulturális intézménye. 2008. január 1. óta három közművelődési (Hevesi Sándor Művelődési Központ, Móricz Zsigmond Művelődési Ház, Medgyaszay Ház) és két közgyűjteményi (Magyar Plakát Ház, Képzőművészetek Háza) intézmény összevonása eredményeként hozták létre.

A nagykanizsai kulturális élet fő szervezője a **Hevesi Sándor Művelődési Központ (HSMK)**. A város szívében elhelyezkedő intézmény névadója Nagykanizsa híres szülőtte, a legendás színházi szakember, a Nemzeti Színház egykori igazgató-főrendezője, Hevesi Sándor. Az épületet 1976-ban Erdélyi Zoltán, Ybl-díjas építész tervei alapján adták át. Felújítására 2006-2007-ben, állami céltámogatással került sor. Megújult színházterme 474 férőhelyes, amelyben évente számos színházi előadást, komolyzenei hangversenyt, könnyűzenei koncertet, iskolai és városi programot rendeznek.

Színházbérleti rendszere ma már nem csupán a kaposvári és a zalaegerszegi társulatra épül, hanem vendégül lát budapesti és más vidéki, sőt határainkon túl működő magyar színházakat is.

A kultúrát kedvelő közönségnek nyáron a Kanizsai Nyári Színház és a Nyáresti szerenádo elnevezésű sorozat kínál igényes szórakozást.

Évente 40-50 ismeretterjesztő előadást tartanak (pl.: Idősen is egészségesen sorozat, Humánökológiai szabadegyetem, Világjárók klubja, Magyarország természeti értékei, stb.).

Az utóbbi évek szakmai megújulását mutatják azok a rendezvények, amelyeket szponzorok és alapítványok támogatásával sikerül megvalósítani. Ilyen pl. a Kanizsa Nemzetközi Jazzfesztivál – 2009 óta Kanizsa Nemzetközi Jazz- és Világzenei Fesztivál –, amely közel négy évtizede hazánk egyik legrégebbi jazz-programja, valamint a Tavasz Művészeti Fesztivál és az Igricfesztivál rendezvénysorozata. A 2004 óta évente megrendezett Kanizsai Bor- és Dődölle Fesztivált – amely évről évre sikeresebb és egyre több látogatót vonzó hagyományörző gasztronómiai-kulturális esemény – a Kanizsa és Környéke Gasztronómiai Egyesülettel karöltve szervezik meg.

Az Ősze András Galériában rendezett kiállítások mellett a városban tanuló ifjúság képzőművészeti igényeit szolgálja az Ifjúsági Galéria. Négy évtizedes múltra tekint vissza a kétévente meghirdetett "Életünk" Országos Fotópályázat is, amelyre 2 – 300 pályamunka érkezik. A beérkezett fotókból reprezentatív kiállítást láthatnak az érdeklődők.

A HSMK saját klubjai, művészeti közösségei mellett – Kanizsa Fotóklub, Kamera '67 Filmstúdió, Népi Díszítőművészeti Műhely, Kanizsa Folt csoport, Szövőműhely, Ifjúsági klub – több civil szervezetnek is otthont ad. Az intézményben tartja összejöveteleit az Éremgyűjtők és a Bélyeggyűjtők csoportja, Nagykanizsa Város Vegyeskara, a Premier Táncklub és a Tűzmadár Mozgásszín.

A híres múlt századi építész, Medgyaszay István tervezte egykori városi színház, majd mozi épületéből 2006-ban állami céltámogatás révén felújított, és a tervezője nevét viselő **Medgyaszay Ház** civil szervezetek működéséhez, gyermek és ifjúsági csoportok, iskolák ünnepi rendezvényeinek lebonyolításához biztosít helyszínt. A rusztikus stílusú épület nagyterme különböző családi események, szakmai továbbképzések, szabadegyetemi előadások, koncertek, pódium műsorok megszervezéséhez is kiválóan alkalmas. Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata itt rendezi meg ünnepi programjait és a városi közgyűléseket.

A **Móricz Zsigmond Művelődési Ház** Nagykanizsa egyik legnagyobb múltú kulturális intézménye. Elődjét, a Polgári Olvasókört 1870-ben alapították, s 1949-ig folyamatosan működött. Az Olvasókör kezdeményezésére épült fel 1928-ban a kiskanizsai polgárok közadakozásából és

kezességvállalása nyomán a művelődési ház épülete. Rendezvényeik közül legjelentősebb a Hagyományok Napja – Kiskanizsai Búcsú, melyet minden évben július első hétvégéjén tartanak. Egyre népszerűbb a gyermekek számára meghirdetett gyermekszínházi előadássorozat. Népzenei koncertsorozataikat elsősorban a városban élő népzeneészekre és – táncosokra építve szervezik. Nemcsak a magyar népzénet és táncot, hanem más népek kultúráját is bemutatják ezen alkalmakkor. A népzenei hangversenyeket gyakorta táncház követi. A jazz- koncerteket, pódium esteket ugyancsak szívesen látogatja a város közönsége.

Az intézmény munkatársai fontos feladatuknak tekintik az informatikai írástudás elterjesztését, ezért alapfokú számítástechnikai tanfolyamokat szerveznek nem csupán az ifjúság, de a nyugdíjas korúak részére is. A rendszerváltás utáni években az intézmény is hozzájárult az egykori olvasókör újjáéledéséhez. 2003 februárjában megalakult az Olvasókör nyugdíjas-, közéleti – és kertbarát klubja. Rendszeresen helyet adnak az Együtt Kiskanizsáért Egyesület és a hegyközség programjainak.

2004 januárjától az intézményhez tartozik a bajcsai művelődési ház működtetése. A településen is megalakult az ifjúsági és a nyugdíjas klub.

A Móricz Zsigmond Művelődési Ház a művészeti csoportok és egyesületek támogatásáért 2000-ben elnyerte a Landerhegy Alapítvány által alapított megyei „Civilissimus Díjat”

A népművészet magas fokát nyújtja a művelődési házban működő Zalagyöngye Táncegyüttes, valamint utánpótlás csoportjaik.

Az intézményben tartja próbáit a Szikla rock-zenekar, az egyre népszerűbb és a világ több pontján is hírnevet szerző Kanizsa Csillagai Együttes, valamint az Igricek Együttes, akik megzenésített verseket játszanak gyermek és felnőtt közönségük számára.

A **Magyar Plakát Ház** unikális gyűjteménnyel rendelkező muzeális intézmény, mely Nagykanizsán az Erzsébet tér 14–15. szám alatti épület udvarának keleti oldalán álló, késő barokk stílusú emeletes műemléképületben található. A 19. század első harmadában magtár céljára létrehozott épület homlokzatát felül timpanon zárja, az apró kőkeretes ablakok alig tagolják a falsíkot, a vasajtó bejárat korabeli. Az 1920-30-as években az 1846-ban alapított Danneberg J. és Weisz gabona- és terménykereskedő cég használta raktárnak.

A Magyar Plakát Ház időszaki tárlatai a muzeális intézmény két adottságának, az épület és a gyűjtemény aktualizálására szolgálnak modern eszközökkel. A kiállítások látogatói a régi magtárépületben egy modern muzeális galériát találnak. Maga a plakátgyűjtemény nélkülözhetetlen forrása a történeti, ipartörténeti, biográfiai és művészettörténeti kutatásoknak. A magyar múlt eseményei mozaikszerűen rajzolódnak ki az egykorú plakátok képeiből, szövegéből, míg a grafikai plakátok a hazai művészeti élet értékes dokumentumai. A gyűjtemény magában foglalja a Magyarországon az 1801-től megjelent szöveges plakátokat, valamint a grafikai plakátokat 1885-től kezdve.

A magtár mellett, az udvari bejáratnál szemben egy neoklasszicista villa, jelenlegi funkciójában a **Képzőművészetek Háza** látható. 1874-ben Krausz Mária nyaraló lakhelyeként épült. Közvetlenül a II. világháború előtt Lázár László gabonakereskedő birtokolta. Az 1996-ban felújított épület városi galériaként működik. Helyet ad szempermanens kiállítások keretében az Indiában új hazát talált Sass Brunner Erzsébet és Brunner Erzsébet a Távol-Kelet világába kalauzolój festményeinek, valamint a nagykanizsai születésű, de Kaposváron élt Z. Soós István festőművész életművének.

KANIZSA PLAZA

8800 Nagykanizsa, Európa Tanács u. 2.

Telefon: +36-93-537-700 • E-mail: kanizsaplaza@segece.hu

Web: www.kanizsaplaza.hu és www.kanizsaplaza.eu

http: //www.facebook.com/KanizsaPlaza

A Kanizsa Plaza 2000. december 5-e óta, immár több mint egy évtizede része Nagykanizsa kereskedelmi életének, mint a város első „igazi” bevásárló- és szórakoztató központja. Kora reggeltől késő estig, mintegy 10.000 m²-en várja kedves látogatóit, az év minden napján. Aki náluk tölti az idejét, tudja: biztonságos, kulturált körülmények között, hangulatos környezetben, kényelmesen vásárolhat és szórakozhat.

A bevásárlóközpont épülete Nagykanizsa belvárosának közelében, az Autóbusz-állomás és a Vásárcsarnok közvetlen szomszédságában épült fel, és két bejáraton át is megközelíthető. A főbejáratról nyíló folyosó központi részén lévő pihenőövezettől jobbra az élelmiszer áruház, balra a mozi és éttermi udvar található. Közöttük, a mall északi és déli oldalán az üzletek helyezkednek el. A bevásárlóközpont teljesen akadálymentesített, belső helyiségei légkondicionáltak. A személyi és vagyonbiztonságról központi kamerás védelmi rendszer, valamint biztonsági őrszolgálat gondoskodik. A főbejárat előtt 285 férőhelyes, ingyenes parkoló várja a személygépkocsival érkezőket, a mozgáskorlátozott látogatók részére külön fenntartott gépkocsi beálló áll rendelkezésre. A kerékpárosok a 2. bejáratnál kialakított kerékpártárolót használhatják. Az épületben egészében ingyenes wifi működik, a készpénzfelvétel pedig a bank-automatából megoldható. Az üzletközpont rendszeres időközönként ingyenes, szórakoztató programokkal, rendezvényekkel, kiállításokkal várja minden korosztály képviselőit.

A látogatók kényelmének, komfortérzetének biztosítása érdekében az épület folyamatosan szépül, új szolgáltatásokkal bővül.

A Kanizsa Plaza üzemeltetője a Ségécé Magyarország Kft, a legrégebbi bevásárlóközpontokat fejlesztő cég Franciaországban. Az 1956-ban alakult Ségécé csoport az európai kontinens legnagyobb bevásárlóközpont-üzemeltetője. A cég Magyarországon 13 bevásárlóközpont szakszerű üzemeltetéséről gondoskodik. Az egész országra kiterjedő jelenléte révén így, a bevásárlóközpontokat üzemeltetők piacán vezető szerepet tölt be hazánkban.

Kanizsa Trend Kft.

8800 Nagykanizsa, Szemere u. 4.
Tel.: +36 93 500 100; Fax: +36 93 500 130
www.andante.hu • www.kanizsatrend.hu

by **KanizsaTrend**

Nagykanizsa évtizedes bútorgyártási hagyományait immár több mint 20 éve erősíti a Kanizsa Trend Kft. A cég az 1990-es évek fordultával jött létre a német alapítású Steinhoff Trend Design vegyesvállalatoként, s mára a világ számos részén működő, több száz vállalatból álló Steinhoff Cégcsoport dinamikusan fejlődő tagja, Magyarország vezető bútorgyára.

Legyen szó klasszikus vagy modern vonalvezetésű ülögarnitúráról, kényelemről és eleganciáról, érdemes az ANDANTE világában keresgélni. A Kanizsa Trend Kft. ugyanis mindig a piaci változásokat, a vevői igényeket figyelve tervezi bútorait, üzemeiben magyar munkások tudása ötvöződik német gépek pontosságával és világhírű tervezők ötleteivel, ennek köszönhetően az országos és a nemzetközi piacon is ismert és elismert márkájú ülögarnitúrákat készít. A gyárban évente közel 35 ezer nemes anyagú, izgalmas formájú, elsősorban bőr bevonós, egyedi ülögarnitúra készül, és kerül kiszállításra közel 30 országba. A klasszikus garnitúrák mellett a cég világhírű tervezői a modern kor irányvonalait is követik, ezért a nagy felületű bőrből készült és a lehető legkevesebb varrást mutató, alacsony ülésmagasságú bútorok is megtalálhatók a modellpalettán.

Az ANDANTE világában megéri körülnézni!

KASZIMPEX Export-Import Kft.

8800 Nagykanizsa, Kisberki u. 1.
Tel./Fax: 93/312-932; 93/310-831 • Mobil: 06-30/93-99-933

KASZIMPEX
EXPORT-IMPORT KFT.

A KASZIMPEX KFT. családi vállalkozás, melyet 1993-ban alapítottunk.

Az alapítást követően a fő tevékenységünk öntvények és öntődei segédanyagok exportálása volt a horvát és szlovén piacra. Ezzel párhuzamosan 1993-ban elkezdtük az AGIS-

ZAVORE szlovén cég légfék-szelepeinek kereskedelmi forgalmazását a magyar piacon. Beszállítói lettünk több ismert magyar cégnek, többek között az IKARUS székesfehérvári gyárának is, ahol termékeink, mint első beépítésű szelepek kerültek beépítésre. 1996-ban kezdtünk el gyártással foglalkozni, főleg az AGIS-ZAVORE szlovén cég részére gyártunk félkész és kész alkatrészeket.

Fő tevékenységünk: közúti járműalkatrészek gyártása és forgalmazása, elsősorban autóbuszokhoz és tehergépkocsikhoz.

További tevékenységeink:

- Agis-Zavore gyártmányú pneumatikus- és hidraulikus fékalkatrészek forgalmazása
- Agis-Zavore gyártmányú kuplung rásegítők forgalmazása
- Haldex gyártmányú fékalkatrészek forgalmazása
- Autóipari hang- és hőszigetelő anyagok forgalmazása
- Építőipari szigetelőanyagok forgalmazása
- Csomagolóanyagok forgalmazása
- Öntődei segédanyagok forgalmazása
- Öntvények, kovácsdarabok, préstermékek és gumitermékek forgalmazása

Kiskanizsai Patika

8800 Nagykanizsa, Bajcsy –Zsilinszky u. 38/a
Tel.: 06-93/519-004 • Fax: 06-93/319-462
Nyitva tartás: hétfőtől-péntekig: 8.00-16.30.

A kiskanizsai városrészben élő emberek nemcsak kiváló gazdálkodói képességeikről híresek, hanem arról is, hogy egészséges életmódjuknak köszönhetően szép életkort érnek meg. Ehhez minden bizonnyal hozzájárul a fejlett egészségügyi rendszer, a családorvosi szolgálat, valamint a településrészen működő, magántulajdonban lévő gyógyszerár. Immár több évtizede nyitva áll a betegek előtt a Kiskanizsai Patika, melyet 1985-ben vett át dr. Tamásné dr. Pápai Ibo-

lya. A szakgyógyszerész legjobb tudásával, empátikus szemléletben végzi munkáját nap, mint nap, mely nem pusztán a vezetési feladatok ellátásáról szól. Szerinte a legfontosabb az, hogy folyamatos és zavartalan ellátással biztosítsa-2 jól felkészült szakasszisztens kolléganőjével közösen- a betegek gyógyszerészeti szükségletét. „Annak ellenére, hogy a patika irányítása sok adminisztrációs munkával jár, én mégis elsősorban gyógyszerész vagyok, és arra tettem fel hivatásomat, hogy a betegek gyógyulását segítsem elő, mindehhez elengedhetetlen, hogy köztük, s értük dolgozzam”- vallja dr. Tamásné dr. Pápai Ibo-lya. A patika forgalmát nagyobb részt a vényköteles gyógyszerkészítmények teszik ki, ám természetesen egyéb, vény nélkül kapható medicinák is kaphatóak. Azok a gyógyszerek, melyek véletlenül nem állnak a betegek rendelkezésére, azt pár órán belül megrendelik, beszerzik.

Az egészségügyi törvények, rendeletek folyamatos változtatása miatt nehéz konkrét terveket felállítani, ám dr. Tamásné dr. Pápai Ibo-lya szerint elsődleges szempont, hogy biztonságos, folyamatos gyógyszerellátást biztosítson a városrész lakóinak, természetesen ehhez szilárdabb, kiszámíthatóbb egészségügyi környezetre és nyugodt munkahelyi-körülményekre van szükség.

KÖGÁZ Kanizsa Épszer Kft.

8800 Nagykanizsa, Tárház u. 6.
Tel./Fax: 06-93/519-075, 06-93/519-076, 06-93/519-077 • Mobil: 06-30/9399-939

A KÖGÁZ Kanizsa Épszer Kft. 1997. május 1-én alakult. Cégünk elsősorban közműhálózatok (gáz, víz, szennyvíz) kiépítésével, szerelésével foglalkozik. A fentiekén kívül tevékenységi körünkhöz tartozik:

- építési szakipar
- út, járda, térkő építés)

Cégünk telephelye Tárház u. 6. szám alatt található.

Társaságunk megfelelő műszaki adottságokkal rendelkezik a közműépítés munkálatainak kivitelezéséhez, e célt szolgálják kotró-rakodó gépeink, tehergépkocsiink, minikotróink, valamint számtalan földmunkához szükséges kiegészítő (földfűrészek, pneumatikus és hidraulikus törők, tömörítő eszközök, szivattyúk, pártialemezek, daru).

Műszaki felszereltségünk speciálisan a közműépítéshez idomul, számos PE (hegesztőtűkőr, fűtőszálas és CNC) és acél (láng- és ív) hegesztőgéppel, valamint az ezek üzemeltetéséhez szükséges berendezéssel (áramfejlesztők, görgők, hidraulikus készülékek) rendelkezünk.

A KÖGÁZ Kanizsa Épszer Kft.-nél 1999-ben kiépített, azóta folyamatosan tanúsított minőségirányítási rendszer működik, mely megfelel az:

MSZ EN ISO 9001:2001, MSZ EN ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 (MEBIR), OHSAS 18001:2007 (KIR) – Közműhálózatok – víz, gáz, csatorna, telefon – kiépítése,

MSZ EN ISO 3834-2 – Hegesztéssel kapcsolatos teljes körű minőségirányítási követelmények szabvány előírásainak.

KM Light Világítástechnikai Stúdió

8800 Nagykanizsa, Csengery út 5.

Tel.: 06-93/310-691; 06-93/ 536-970

E-mail: kmlight@chello.hu • Web: www.kmlight.hu

Immár húsz éve – még 1992-ben- nyitotta meg kapuit a KM Light Világítástechnikai Stúdió. Kovács Miklós villamos üzemmérnök vállalkozása nem pusztán világítástechnikai eszközök forgalmazásából áll: számítógépes világítás-tervezés, kivitelezés, valamint szaktanácsadás egyaránt bennfoglaltatik a cég működési, tevékenységi körében- minden esetben a megrendelő kívánságait, igényeit szem előtt tartva.

A város szívében, frekvenciált helyen lévő Világítástechnikai Stúdióban széles áruválasztékkal állnak a vásárlók/ügyfelek rendelkezésére, közületek (ipari létesítmények, közintézmények) és magánszemélyek részére is. A kínálati palettán megtalálható világítástechnikai eszközöknél az esztétikum és a technika összeforr: legyenek azok kültéri lámpatestek, fénycvetők vagy lakásvilágítási lámpák- mindezek ár/ érték arányban, pénztárcabarát, elérhető áron- s melyek nem utolsósorban, jó minőségűek, hosszú távon is működőképeseek, használhatóak. A legegyszerűbektől a legexkluzívabb fényforrásokon át mindenki megtalálja az elképzeléseinek leginkább megfelelőt a Csengery út 5-szám alatt lévő Stúdióban, ahol szakképzett, kedves kiszolgálással és díjmentes tanácsadással várják a már meglévő és új ügyfeleket egyaránt. Szükség esetén, s a vásárló kérése pedig a helyszínre is kiszállnak. Ennek köszönhetően a tervezői, szerelői, lakberendezői háttérén kívül dinamikus a szállítási háttere is a vállalkozásnak.

A KM Light Világítástechnika neve garancia a megbízható és kiváló minőségű munkákra. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az elmúlt húsz év folyamán a sok ezer megelégedett ügyfél. A vállalkozás referenciái közé tartozik- többek közt- a Hevesi Sándor Művelődési Központ, a Halis István Városi Könyvtár, a Kanizsai Dorottya Kórház, a Záhony Optika, a Rozgonyi-Bolyai Általános Iskola, a Centrál Hotel, a győri Széchenyi István Egyetem, a sárvári Thermál Fürdő, a pécsi Szívkórház, az Országos Rehabilitációs Intézet, a Zalaegerszegi Kórház, valamint sok nagy, ipari létesítmény világításának kivitelezése, tervezése. Zala megyei és országos cégek minősített beszállítója – hosszú évek óta - Nagykanizsa legnagyobb világítástechnikai vállalkozása, amely az általa elvégzett munkákra nemcsak garanciát vállal, hanem, ahogy országos jelentőségű cégek esetében is teszik, műszaki

kontrollt és műszaki segítségnyújtást is.

A modern kor igényeinek növekedése és ezzel együtt a világítástechnika fejlődése újdonságokat, újításokat hoz szinte állandó jelleggel a vállalkozás életébe. Nagy hangsúlyt kap a környezettudatosság, energiatakarékosság, valamint – bár ez a törekvés az elmúlt évtizedek alatt változatlan a cég működési profiljában,- hogy megismerjék a legújabb technológiát az ügyfelekkel.

KUZMA GRÁNIT

8800 Nagykanizsa, Csengery út 113.
Tel.: 06-20/66-285-66
web: www.kuzmagranit.hu

„Nem baj, ha azt sem tudják, ki voltál, ha nyomot hagytál önmagad után, ha építettél vagy alkottál egészet, talán megérte élned”- így szól egy kőfaragó gondolata, amellyel Kuzma Róbert is azonosul.

A Kuzma Gránit jelentős múlttal, s egyúttal családi hagyományokkal rendelkező vállalkozás. Kuzma Róbert nagyapja, Zsigulics Rémus műkökésztő mester 1975-ben döntött úgy, hogy saját vállalkozásba kezd. 1985-ben Kuzma Miklós, Róbert édesapja kitanulta a vésnői szakmát, majd apósához társult, és a gépesítésnek köszönhetően egyre hatékonyabb lett a cég. Róbert már fiatalon úgy döntött, hogy folytatni szeretné a családi hagyományt, Pécsen és Sütőn, a mésző házában kitanulta a kőfaragó szakmát. Félredobott kődarabot nem látni sehol, szinte mindegyik újjászületik kezei által, és megszelídülnek a durva felületek egy-egy mívés minta elkészítésével. Talán ennek a nagyfokú szakmai alázatnak tudható be a megrendelt termékek magas minősége.

A Kuzma Gránit alapvetően nemes kő alapanyagból sírkövet készít, emellett igény szerint konyha- és mosdópultok, könyöklők, lépcsők, dohányzó- és tárgyalóasztalok, padlóburkolatok, kerítés fedkövek vagy akár szökő- és falikutak készítését is vállalja. Foglalkoznak gránit, márvány, mésző kereskedelemmel, építőipari elemek készítésével. A minőségi olasz alapanyagot a Kuzma Gránit dolgozza fel, és készíti el az akár egyedi elképzelésű síremlékeket. Korszerű géppark, komolyan felszerelt műhely biztosítja a magas színvonalú munkákat, amelyeket a Csengery úti telephelyen meg lehet tekinteni. A cég segítséget nyújt az egyéni elképzelések megvalósításában, megtervezéssel és kimodellezéssel.

A Kuzma Gránit jelenleg négy alkalmazottal dolgozik, és elmondhatják, hogy évi 130-150 tonna márványt, gránitot, mészövet dolgoznak fel, emellett 28-30 gránit-szint ajánlanak vevőiknek.

Nagykanizsa ötven kilométeres körzetén belül tevékenykednek leginkább, igény esetén 150-200 kilométerig is vállalnak megrendelést. A Kuzma Gránit várja mindazokat, akiknek fontos az egyedi elkészített, igényes munka és a több évtizedes hagyományokra épülő kiváló minőség.

LEGUAN AKVARISZTIKA

8800, Nagykanizsa, Fő út 13.

Telefon: 06-70/5347-600

web: www.guppi.hu

Kis oázis a belváros szívében, ahová mindenkinek érdemes betérni – a Leguan Akvarisztika üde, harmonikus légköre nemcsak az állatszerető embereknek nyújt lelki feltöltődést. A díszállatkereskedelmi és minőségi állateledeleket forgalmazó szaküzlet 12 éve nyitotta meg kapuit a Fő úton. Azzal a céllal, hogy a különleges állatfajok tartása-értékesítése és a széles körű áruválaszték mellett, mind a fiatal, mind pedig a felnőtt korosztályt felelős és tudatos állattartókká, állatbarátokká „nevelje”. Mindez nem tűnhet nehéz feladatnak, különösen akkor, ha valaki annyira szívvel-lélekkel végzi a munkáját, mint Balogh Ildikó.

A tulajdonos az üzleti tevékenységen túl egyfajta „missziót” is vállal: mégpedig azt, hogy megismertesse és megszerettesse az akvarisztikát és a kisállattartást az emberekkel, ezért óvodás, kisiskolás csoportoknak gyakran tart oldott hangulatú foglalkozásokat. Mindezt impozáns, tiszta, rendezett környezetben lévő üzletében teszi - leguánok, gekkók, kígyók, egzotikus sügerek, díszkasz halak, csincsilák, hörcsögök, japán táncoló egerek társaságában – nagy szakmai elhivatottsággal, kollégája és szintén állatszerető családjá segítségével.

Folyamatosan fejlesztéseken, beruházásokon és új ötleteken munkálkodik. Ennek köszönhetően szereltek fel kamerákat az üzletben, hogy bárki tehesen egy virtuális sétát a Dunántúl legszebb állatkereskedésében, melyet a közeljövőben 110 négyzetméterrel bővítenek ki. S mit tartogat még a szemet gyönyörködtető látványon kívül a Leguan Akvarisztika kínálata? A kisállattartáshoz szükséges mindennapi eszközökön túl professzionális állateledeleket is. A Royal Canin kutyatápszerek kizárólagos forgalmazói: ez a piacon megtalálható legmagasabb, legkiválóbb minőségű tápszercsalád

a négy lábú kedvencek külső-belső egészségét biztosítja. Szükséges is a nehéz gazdasági, piaci körülmények között az, hogy a vásárlók és kisállatuk igényeihez teljes mértékben igazodjanak – vallja a tulajdonos. Ezért, ha valami éppen nincs az üzletben, azt beszerzik, ha a vevő úgy kívánja.

A rugalmas nyitvatartási idő, az egzotikus környezet, a folyamatosan bővülő árukészlet, a pénztárca-barát árak és a kedvességgel párosuló kiszolgálás okot ad arra, hogy érdemes benézni, újra és újra visszatérni a Leguán shop-ba!

Fedezze fel Letenyét, a Mura városát és térségét!

Polgármesteri Hivatal

8868 Letenye, Kossuth u. 10. I. em. • Tel.: 06-93/544-970 • www.letenye.hu

Polgármesteri Hivatal Házasságkötő terem, mozaikfal az eggyé válásról. A mozaikképet 1988-ban Kustár Zsuzsa iparművész álmodta meg.

8868 Letenye, Kossuth u. 10. I. em.

Szentháromság templom

Letenye főterén 1765-ben boltzott templomot építettek a Szentháromság tiszteletére. A római katolikus templom főoltára oszlopos, a mennyezetet és a jobboldali falat színes freskók díszítik. A baloldali falon barokk festmény látható. A templom kezdetektől rendelkezett orgonával. 1911-ben az egykori barokk orgona helyett a pécsi Angster Orgona- és Harmóniumgyár egy új, korszerű orgonát épített. Az elhasznált orgona 2008-ban felújításra került.

H-8868 Letenye, Szabadság tér 13. Tel.: +36/93/343-070 • Plébánia: Szabadság tér 2.

Szapáry-Andrássy kastély

1776-ban épült a kastély barokk stílusban, majd átalakításra került klasszicista stílusban 1820 körül. A XIX. század végén a kastély házasság révén a gróf Andrássy család birtokába került, s 1945-ig övék is maradt. A kastély mennyezetét freskók borították, melyből mára csupán néhány négyzetméter emlékeztet az épület egykori pompájára. Az épület 1949 óta Művelődési Házként funkcionál.

Városi Könyvtár

Az öt éven át tartó építést követően 1993. augusztus 20-án adták át Nagy Ervinnek (Makovecz Imre tanítványának) a tervei alapján készített „madártoll” fedésben akácfaazsindellyel borított könyvtárépületet.

Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár

H-8868 Letenye, Szabadság tér 15. (Kastélypark)

Tel.: +36/93/343-055 • e-mail: fmhk@freemail.hu • www.letenyekultura.hu

Mura-menti Tájvédelmi Körzet

A Mura folyó Zala megye délnyugati részén kanyarog, a Kerka torkolatától a Drávába beömlésig alkot határzónát Magyarország és Horvátország között. A területet 2007-ben Tájvédelmi körzetté nyilvánították. Érdekes a halfaunája és a puhafás ligeterdei. Területén található a nyári tőzike legnagyobb állománya is. Itt él a hazánkban elfűnőben lévő védett futóbogár, a szárnyas futrinka, a lápi póc, a kárász, compó és a réti csík. Madárvilágára a költöző madarak jellemzők: a szürke gémekek, és a nagyköcsagok. Itt telelnek a tőkés,- csöngő- és kerkerécék. Megtalálható a fekete gólya, a réti sas. Az elmúlt években jelent meg a hód, és a vidra.

Termálfürdő

A volt grófi gyümölcskert helyén, 2003-ban nyitotta meg kapuját a város fürdője. Az 50° C fokos termálvíz adta lehetőség a nyári szezonban használható ki. Két meleg vizes medence, egy úszómedence és egy tanmedence várja a fürdőzőket. Az 50° C-os termálvíz kalcium-magnézium-hidrogén-karbonátos hévíz. A fürdőhöz tartozó kemping

3 hektár nagyságú parkosított zöldterületen található, szolgáltatásait igénybe vevő vendégeknek a termálfürdő használata ingyenes.

H-8868 Letenye, Kastélypark • Tel.: +36/30/520-4052 • www.letenye.hu

LUKÁCS ÉS FIA KFT.

8800 Nagykanizsa, Bajcsy-Zs. u. 36/a
Telefon és Fax: 06-93/319-648 • Mobil: 06-20/9319-648
E-mail: lukacsfia@chello.hu, lukacsfia@gmail.com

Lukács Mihály egyéni vállalkozóként kezdte tetőfedő, bádogos és tetőszigetelő tevékenységét, 1994-ben pedig fia, Lukács Gábor is társult édesapja betéti társaságához, mely 1997 után már Kft-ként működött. A kezdeti egyéni vállalkozás tevékenységi körét kiegészítették ács munkák vállalásával, ennek köszönhetően komplett tetőszervezetek kivitelezését is el tudták végezni. Emellett, a tetőszervezetekhez szükséges építőanyag forgalmazását is széles szolgáltatási profiljukba emelték. Az ICOPAL VILLAS, a BRAMAC, a COTTO POS-SAGNO, a TEGOLA, a LINDAB, a GALECO, a CREA-TON, a KLÖBER minőségi termékeit forgalmazzák, piacképes áron. A cég magánszemélyeknek, közületeknek és generálkivitelezőknek egyaránt vállal komplett tetőkivitelezési munkákat. Igényes, pontos és szakszerű munkájukról ad tanúbizonyságot, többek között, a tótszentmártoni, a homokkomáromi és a somogyvári templomok tetőfelújítása. További referenciáik közé tartozik a becehelyi és az öreglaki iskola, a zalakarosi fedett gyógyfürdő legyezőtetője, valamint a SZABADICS cégcsoporton belül több lakó-és középület. Így a Lukács és Fia Kft. neve nemcsak Zalában, hanem a Dél-Dunántúli régió több településén is ismerősen cseng. Kiskánizsai telephelyükön rugalmas nyitvatartási idővel állnak ügyfeleik, vásárlóik rendelkezésére, ahol személyesen is megtekinthetők a különböző tetőfedőanyagok.

A jövőben, ezt az amúgy is széles termékkálát tovább bővítik.

Moór Kft. – Moór – Autó anno 1980'

8800 Nagykanizsa, Petőfi S. u. 116.
Telefon: 06-93/313-270 • Fax: 06-93/312-530
Honlap: www.moorauto.hu • e-mail: info@moorauto.hu

A Moór - Autó családi vállalkozás, mely személy-, és kisteherautók teljes körű javításával, karbantartásával és kiegészítő szolgáltatásokkal foglalkozik.

A vállalkozás alapítója Moór Béla gépészmester, aki 1980 óta először kisiparosként, majd egyéni vállalkozóként, a 2003-as évtől pedig András és Attila fiaival alapított társas vállalkozásban, a Moór Kft. - ben irányítja a szakmai munkát.

A cég hitvallása alapkövei kezdettől a szakszerűség, megbízhatóság, ügyfélbarát szemlélet, kiváló ár/érték arány, s mindenek előtt az elégedett ügyfél! Az Ipari Parkban működő szerviz telephelyet az alapítás évétől folyamatosan, mind infrastruktúra, mind szervizberendezések szempontjából fejlesztik, szem előtt tartva a forgalomba kerülő új autótípusok karbantartási és javítási technológia igényét. Legyen az egy autóval rendelkező magánszemély vagy akár több száz autós flotta-tulajdonos, ügyviteli rendszerük, szaktudásuk, szervizkapacitásuk lehetővé teszi a különböző igények teljes körű kielégítését.

Szolgáltatások: autószerelv, műszaki vizsga, karosszéria javítás, teljes körű kárügyintézés, futómű állítás, szélvédőcsere, motor,- és hengerfej felújítás, autókölcsönzés, autóméntés.

MAGNETIC ÁRUHÁZAK KFT.

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 166/a
Tel.: 06-93/510-258

Jó minőségű áruk, pénztárcabarát áron - talán ez lehet az egyik oka annak, hogy a Magnetic Áruházak Kft. nagykanizsai üzletébe nemcsak helyi, hanem a környékbeli települések, falvak lakói is szívesen járnak vásárolni. A 100%-ban magyar tulajdonú vállalkozás szinte a fennállása óta népszerűségnek örvend mind a fiatal, mind pedig a felnőtt korosztály körében. S hogy nőtte ki magát a Magnetic Áruházak Kft. városunk egy jelentős kis- és nagykereskedelmi egységévé? A tulajdonosok

vevőközpontú gondolkodásmódjának, üzletpolitikájának köszönhetően.

„Mindig, minden esetben a vásárlók igényeit igyekszünk szem előtt tartani”- vallják. „Próbáljuk úgy kialakítani a közel 30 000 terméket tartalmazó áru kínálati palettánkat, hogy minden megtalálható legyen benne, amire egy otthonnak, háztartásnak, illetve vállalkozásnak szüksége lehet. Vevőink között ugyanis nem csak magánszemélyek, hanem viszonteladók is vannak.” A mintegy 1800 négyzetméter alapterületű áruházba számos helyi, valamint a térségben működő vállalkozás szállítja áruját eladásra. Sok egyéb más mellett a zöldség, a primőr áruk és a csemege pult húskészítményei is megbízható, helyi vállalkozások termékei. Olyanok, amelyek nem csak ízletesek, hanem megfelelő minőségűek is egyben. A több tízezer terméket, melyek folyamatosan újabbakkal egészülnek ki, szinte lehetetlen felsorolni. A cég kezdetben vegyi és papírárukra specializálódott, ám napjainkra már nagyon nagy százalékban élelmiszer tölti meg a tematikusan elrendezett, könnyen áttekinthető polcokat. „Piacképes áraink mellett - amiket akár naponta korrigálunk- egyedi akciókkal, kedvezményekkel is kedveskedünk a hozzánk betérőknek. Kéthetente megjelenő reklámújságunk a vásárlóink igényeinek megfelelő, minőségi termékeket vonultat fel. Továbbá fontosnak tartjuk, hogy a vevőink a vásárlás idejét kellemes, tiszta és családias környezetben tölthessék el. Ebben segítséget nyújt a mintegy 40, szakképzett alkalmazottunk. Velük közösen a vevőinkért dolgozunk, a rendre és a rendszerre törekszünk”- hangsúlyozzák a tulajdonosok. A Magnetic Áruházak Kft. vezetői minde mellett a folyamatos fejlesztésre és modernizálásra is hangsúlyt fektetnek. Jövőbeni terveik között szerepel az üzlet Magyar utcai telephelyének bővítése, mellyel reményeik szerint nemcsak újabb embereknek biztosíthatnak hosszú távon munkát, de lehetőség nyílik a még szélesebb termékkála kialakítására is.

Köszönjük vásárlóinknak az eddigi bizalmat!

Magnetic Áruházak Kft. tulajdonosai és dolgo-

MÉDIUM MARKET ÜZLETLÁNC

e-mail: mediumkft@chello.hu

Aki betér a Médium Market Kft. boltjaiba, a gazdag áruválasztékon és a minőségen túl előzékeny, kedves kiszolgálással is találkozik. S mi a titka annak, hogy a gombamód szaporodó multinacionális üzletek mellett már közel két évtizede nyitva áll a vevők előtt, piac- és versenyképes, valamint folyamatosan fejlődik mind városunkban, mind pedig Zalakaroson a „családok igazi éléskamrája”? A szívvel-lélekkel, szaktudással és elhivatottsággal végzett munka, melyet Szabó Sándor és Horváth Mária, a Médium Market üzletlánc tulajdonosai, 50 alkalmazott segítségével – nap, mint nap- végeznek. Ennek köszönhetően nőtte ki magát mára és vált széles körben ismertté, a kezdetben zöldség – virág árusító kisvállalkozás, négy fejlődőképes és vevőcsalagató üzletté, melyből három boltnak tulajdonosa, egynek pedig üzemeltetője a pár.

Először „kicsiben”, mindössze egy üzletben gondolkodtunk, ám látva azt, hogy a vevőknek igénye van a minőségi árukra, pénztárcabarát áron, mertünk nagyobbat lépni. Így született meg a Médium Market üzletlánc. Mára már az Izzós ABC, Kiskanizsán a Templom téri bolt és a fürdővárosban található üzleteink adnak tanúbizonyságot arról, hogy érdemes hozzánk betérni naponta, hiszen folyamatosan megújuló árukészlettel várjuk vásárlóinkat, akik a színvonalas, zömmel magyar termékek mellett kedves, baráti hangulattal is találkoznak. Amire a vevőnek és egy háztartásnak szüksége van, azt nálunk megtalálja: alapvető élelmiszereket, élvezeti cikkeket, mirelit és friss zöldség árut, hús- és hentes termékeket, vegyi és papírárú, játék és ajándéktárgy is megtalálható kínálatunkban. Polcainkon csakis olyan áruk sorakoznak, amik úgymond „eladják saját magukat”: melyet mi is hazavinnénk a családuknak. „Együtt, egymásért dolgozunk”- hangsúlyozta a tulajdonos, aki párjával közösen a folyamatos fejlődést, és fejlesztést tartja szem előtt.

Munkájukhoz, az összetartó és kiváló kollektíván túl, segítséget nyújt két felnőtt fiúgyermekük is, akik üzletvezetőként aktívan részt vesznek a napi teendőikben. Zalakarosban, 2011-ben az „Év vállalkozója” címet nyerte el cégünk.

A változó piaci körülmények ellenére, mi az állandóságot szeretnénk képviselni üzletpolitikánkban: mindig friss árukkal, családias légkörben várjuk vásárlóinkat.

8800 Nagykanizsa, Kinizsi u. 102.
Tel.: 06-93/510-063

8800 Kiskanizsa, Templom tér 12.
Tel.: 06-93/319-102

8749 Zalakaros, Fő u. 6.
Tel.: 06-93/340-101

8749 Zalakaros, Gyógyfürdő tér 4.
Tel.: 06-93/340-940

MONTÁZS 4 KFT.

8800 Nagykanizsa, Csengery út 107.

Tel.: +36-93/310-832 • Fax: +36-93/310-833

e-mail: info@montazs4.hu • Web: www.montazs4.hu

A Montázs 4 Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság 1993-tól működő közösség. Kollégáink soraiban tudhatunk gépészmérnököt, gépésztechnikusokat, műszaki menedzsert, „Vicsa” szakmérnököt, lakatosokat, minősített hegesztőket egyaránt, ezért komplex tervezési-kivitelezési feladatokra is vállalkozunk. Főbb tevékenységeink:

Vízkezelés, víz-és szennyvízkezelő berendezések gyártása, beüzemelése, szerelése és szervizelése.

Műanyag tárolótartályok tervezése, gyártása, helyszíni technológiai szerelése, szivárgás és időszakos vizsgálata. Veszélyes anyagok tárolására szolgáló műanyag tartályok (11/1994), beton műtárgyak bélelése PE, PP lemezekkel.

Gáztisztító technológiák kidolgozása, kivitelezése, gáztisztító berendezések gyártása.

Műanyag technológiai csőrendszerek szerelése, kivitelezése. PP, PE, PVC, PVDF légtechnikai vezetékek elemeinek gyártása.

Jól felszerelt műanyagiparos műhelyünknek, valamint képzett munkatársainknak köszönhetően rendelkezünk: a 3/1998 (I.12.) IKIM rendeletnek megfelelő hegesztett műanyag szerkezetek gyártására vonatkozó, valamint a 11/1994 IKM (III:25.) rendeletnek megfelelő veszélyes anyagok tárolótartályainak gyártására vonatkozó hatósági engedéllyel.

Minőségbiztosítási rendszerünk az MSZ EN ISO 2001:2009 szabvány szerint tanúsítottan alkalmazott. Az általunk épített tartályok méretezéseit, statisztikai számításait a német Tankdesinger tartályméretező program segítségével saját munkatársaink végzik. A víz-és szennyvízkezelés berendezéseinek gyártása, a technológiák kidolgozása és kivitelezése sok év tapasztalataival cégünk egyik alappillére. Elégedett megrendelőink évtizedek óta használják a nevünkkel fémjelzett berendezéseket. Szinte az összes műanyag hegesztési technológiához rendelkezünk saját tulajdonú hegesztőkészülékekkel, és valamennyi technológiára kidolgoztuk saját munkautasításainkat. Gépparkunk segítségével elvégezzük a legtöbb termo-plasztikus műanyagokkal kapcsolatos feladatot.

MR KANIZSA JÁRMŰ KFT.

8800 Nagykanizsa, Petőfi S. u. 101. • www.kanizsaauto.hu • Miskevics Roland: 06-30/500-2200

Már 10 éves koromban elkezdtem motorozni, az autók, motorok iránti érdeklődésem gyerekkoromban kialakult és a mai napig a szerelmese vagyok.

2002-2008-ig a már megszünt Autókanizsánál (Ford szalon) használtautó értékesítőként dolgoztam. Itt olyan tapasztalatra tettem szert, amit hatékonyan kamatoztathattam következő munkahelyemen a Kanizsa Car-nál (Renault), ahol már új autó értékesítőként dolgoztam tovább. Azonban egy új autóban számomra nincs annyi élet, ezért csak egy évet töltöttem itt.

Továbbra sem tudtam elszakadni az autóktól, így gépjárműhitel irodát nyitottam az OBI áruházban, ahol teljes körű ügyintézésel (hitel,-biztosítás,-átíratás) szolgáltam ki régi és új ügyfeleimet. Már ekkor érlelődött bennem egy saját kereskedés nyitásának ötlete. Felmérve a területen jelentkező igényeket, 2010 tavaszán, kisebb helykeresgélés után, megvalósult az álom, saját használtautó kereskedésem lett. Ma már a városban a második legnagyobb használtautó kereskedés vagyunk a 17-ből. Leginkább olcsó és közép árkategóriás személy és teherautókkal foglalkozom, valamint továbbra is több bankkal leszerződve hitelezek.

Saját igényemből kiindulva jött a következő ötlet, és tavaly novembertől három megyében (Vas, Zala, Somogy) kizárólagos forgalmazója lettem az ARCTIC CAT Quadoknak. Ezek mindegyike rendszámozható, B kategóriájú jogosítvánnyal vezethető, vonóhoroggal felszerelve vontatásra is alkalmas munka Quadok. Számos adapter rendelhető hozzá, ezzel még a legnehezebb terepen is könnyebbé, gyorsabbá téve a mezőgazdasági munkát, valamint remek társ a hétfégi természetjáráshoz, kiránduláshoz. Fontos szempont, hogy ezeknek a Quadoknak visszaijenyelhető az ÁFA-já.

Nagykanizsa és Térsége TISZK Szakképzés-szervezési Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.

8800, Nagykanizsa, Erdész u. 30. • Tel.: 06-93/510-251 • Fax: 06-93/900-252

Web: www.kanizsatiszk.hu • E-mail: titkarsag@kanizsatiszk.hu

Ügyvezető igazgató: Mérksz Andor

A KanizsaTISZK 2008. június 16-án alakult, azzal a céllal és küldetéssel, hogy a város és vonzáskörzetéhez tartozó régió középfokú szakképzéseit megszervezzék, s összehangolják.

Alapító tagok: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata, Csapi és Zalaújlak Önkormányzatok Intézményfenntartási Társulása, Pannon Egyetem, DKG-EAST Olaj-és Gázipari Berendezéseket Gyártó Zrt. és a HEAT-GÁZGÉP Gázipari Gépgyár Kft.

A KanizsaTISZK az alapítástól számítva többszertű, sikeres időszakot tudhat maga mögött, ugyanis összehangolt, eredményes munkájuk eredményeként olyan szakemberek kerülnek ki az iskolákból, oktatási intézményekből, akik a munkaerőpiacon az elvárt szakmai kihívásoknak teljes mértékben megfelelnek, olyan végzettséggel, mellyel valóban el is tudnak helyezkedni - a Kanizsa TISZK-ben történő színvonalas, oktatói-nevelői munkának, és a folyamatos eszközfejlesztéseknek köszönhetően.

A szervezet tevékenységi köre azonban ennél jóval több. A szakmai tudás presztízsének növelése, a felnőttképzés szervezése, lebonyolítása (munkanélküliek piacképes szakmához juttatása; munkáltatók részére átképzés, továbbképzés), a felnőttoktatás (esti tagozatos képzésben új szakma megszerzése felnőtteknek, állami, normatívával, ingyenesen - szakmunkásképzés, felsőfokú, technikus végzettséggel) pályaválasztás-, orientáció (a továbbtanulás előtt álló 7-8. osztályos diákok és szülei) tájékoztatása, önismereti tréningek szervezése) szintén a KanizsaTISZK feladatai közé tartozik.

MUNKABIZTONSÁGI '2000

Munka-,Tűz és Környezetvédelmi Kft.

8800 Nagykanizsa, Király út 9-11.

Telefon: 06-93/314-332, 06-93/516-922, 06-30/339-9864, 06-30/979-4718

Fax: 06-93/537-431

e-mail: munkabiztonsagi@chello.hu • www.munkabiztonsagi.hu

A Munkabiztonsági '2000 Kft. elődje a Biztonságtechnikai Műszaki Vállalkozás 1991-ben alakult meg három fővel, melynek tulajdonosa és ügyvezetője Horváth László, korábban a Dunántúli Kőolajipari Gépgyár Biztonságtechnikai osztályvezetője.

A cég fő tevékenysége már ekkor is az volt, hogy elvégezze a munkáltatók helyett a szükséges munkavédelmi, tűzvédelmi feladatokat és gépvizsgálatokat, bővítve az egyéni védőeszközök teljes körű forgalmazásával.

A vállalkozás arra törekedett, hogy folyamatosan kiterjessze tevékenységi körét, és minden tekintetben megfeleljen az elvárásoknak. Ennek eredménye meg is mutatkozott, hisz 1999-ben a vállalkozás betéti társasággá alakult, hogy a megnövekedett igényeknek megfelelően továbbra is teljes körűen, magas színvonalon tudja végezni munkáját. A cég tevékenysége további szolgáltatásokkal, például környezetvédelemmel bővült. A környezetvédelmi teljes körű feladatokkal új színt jelent meg munkatevékenységünkben, mely megnyerte a munkáltatók igényét, növekedett feladataik, dolgozók létszáma, és minden szakterületet felsőfokú szakember irányít. A folyamatos fejlődés eredményeként a cég 2011 októberétől már Munkabiztonsági '2000 Munka-,Tűz és Környezetvédelmi Kft. néven áll a munkáltatók és a megrendelők szolgálatában.

Horváth László, aki már az alapítástól kezdve ügyvezetője és egyben társtulajdonosa a cégnek, úgy véli, sikerük egyik kulcsa, hogy munkaterületükön maximális szakmai tudással és felelősséggel teljesítik feladataikat, a munka-, tűz-, és környezetvédelem teljes területét átfogva. A Kft. kiemelt tevékenységei közé tartozik a teljes körű ügyintézés a munkavédelem, a biztonságtechnika, a tűzvédelem, a környezet-és a katasztrófavédelem szakterületein.

A munkavédelmen belül tevékenységük kiterjed a munkavédelmi törvényben előírt veszélyes üzemű gépek - berendezések időszakos biztonsági felülvizsgálatára, a munkahelyen fellépő egészséget és biztonságot veszélyeztető munkakörök kockázatértékelésére, gépek-berendezések, létesítmények munkavédelmi üzembe helyezésére, valamint új létesítmények, üzemek, munkahelyek telephely-engedélyezési eljárásának lefolytatására.

A Kft. igény szerint elkészít munkabiztonsági szabályzatokat, összeállítja a gépek-berendezések kezelési utasításait, üzemeltetési dokumentációit, valamint a munkabiztonsági szabályozás belső rendszerét és a munkahelyek egységes és átfogó megelőzési stratégiai tervét. A környezetvédelem területén végzett tevékenységük ugyancsak szerteágazó, a cég munkatársai elvégzik a veszélyes és nem veszélyes hulladékok (termelési hulladékok) ügyintézését, megoldják a légszennyezéssel, a veszélyes anyagokkal, készítményekkel kapcsolatos feladatokat. Vállalnak légszennyezés-mérést, környezetvédelmi engedélyezési- és tanulmánytervek elkészítését, zaj, levegő és fényerősség méréseket és a környezetvédelmi hatósági engedélyeztetési dokumentációk összeállítását.

A Kft. a tűzvédelmi feladatok elvégzésében is jeleskedik, így teljesíti a tűzbiztonsági időszakos szabványossági és villámvédelmi felülvizsgálatokat, tűzoltó készülékek, tűzoltó eszközök ellenőrzését, cseréjét. Mindemellett elkészíti a Tűzvédelmi Szabályzatokat és a Tűzveszélyességi Osztályba sorolásokat.

Szolgáltatásaik nemcsak Nagykanizsa határain belül vehetők igénybe, hanem kiterjednek az egész ország területére, ügyfeleik között pedig a közép és nagyvállalkozások, az ötven-öt száz fős cégek szerepelnek. A siker mércéje a munkáltatók és a megbízó cégek pozitív visszajelzései és elégedettsége, hiszen a határidős feladatok minőségi elvégzésén túl árai is rendkívül kedvezőek.

Nagykanizsai Szociális Foglalkoztató Nonprofit Kft.

8800 Nagykanizsa, Sabján Gy. u. 3.

Web: www.nkszoci.hu

A Nagykanizsai Szociális Foglalkoztató Nonprofit Kft. immár több mint négy évtizede biztosít munkalehetőséget a szociálisan rászorult és a megváltozott munkaképességű emberek számára. A Foglalkoztatót még a Városi Tanács hozta létre 1967-ben, amely 2007-ben közhasznú társasággá, majd 2009-ben nonprofit kft.-vé alakult. Napjainkban már száz főt alkalmaz a cég, amelyből hetvenen megváltozott munkaképességűek, ebből pedig tizennégyen súlyosan sérültek. Lérántné Mátés Valéria ügyvezető elmondta, alapvetően azzal a céllal hozták létre a foglalkoztatót, hogy olyan embereknek is tudjanak munkát adni, akik valamilyen betegségük következtében a nyílt munkaerőpiacon nem, vagy csak nagyon nehezen találnának megfelelő állást. Mivel a Foglalkoztató részestül állami és önkormányzati támogatásokban, ezért olyan árakkal tud megjelenni a piacon, amelyek versenyképessé teszik termékeit.

A Szociális Foglalkoztató tevékenységei három tevékenységi kör köré csoportosulnak. A **nyomdában** magas minőségben és rendkívül kedvező áron állítják elő a nyomdai termékeket, szórólapokat, és a különféle, szigorú számadású nyomtatványokat, de saját kivitelezésű és más nyomdák által megrendelt, igényes könyvkötészeti munkákat is vállalnak. A nemrég beszerzett aranyozó készlet segítségével már diplomamunkák, szakdolgozatok, intézményi anyakönyvek kötését is megoldják, rendkívül kedvező áron. A jövőben további fejlesztést is terveznek, melynek során pályázati forrás bevonásával vásárolnának egy nagy teljesítményű, színes digitális nyomdagépet, melynek segítségével a hagyományos offset technológiát igénylő termékek előállítására mellett szinte bármilyen nyomdai megoldás kivitelezhetővé válik. Nem titkolt cél, hogy ezzel a nagyarányú fejlesztéssel a környék legolcsóbb, ugyanakkor magas minőséget képviselő nyomdai szolgáltatójává szeretne válni a kft.

A **varrodai részleg** ugyancsak sikeresen működik, a saját termékek előállítására mellett bérmunkát is végeznek a Foglalkoztatóban. Egy német vállalattal való partnerségnek már régi gyökerei vannak, de a Kanizsai Dorottya Kórház, valamint a zalakarosi Gránit Gyógyfürdő Zrt. és a Nagykanizsa környéki gazdasági társaságok számára is teljesítenek megrendeléseket. A város óvodái számára párnákat, ágyneműhuzatokat gyártanak, de az intézmények függönyözését is vállalják. Saját értékesítésre nagy választékban állítanak elő ágyneműket, gumirozott és hagyományos lepedőket, valamint konyharuhák, kötények, törölközők, asztalterítők széles választéka áll a vásárlók rendelkezésére. Akár az egyedi elképzelések is megvalósíthatók, a textilmérnök munkatárs saját tervezés alapján alkotja meg a csodás díszpárnákat, hagyományos és patchwork- ágytakarókat, és a bájos, Tiffany üvegek által inspirált textilképeket. A matrózbúzókat termelői áron értékesítik saját üzletükben, de igény szerint akár az iskolákban is megszervezhető az árusítás, megkönnyítve a középiskolába készülődő diákok dolgát. A női blúzok is rendkívül kedvelő áron kaphatóak, amelyek közül hamarosan a Foglalkoztató webáruházán is lehet válogatni. A **vegyes részlegen** csak megváltozott munkaképességű dolgozókat foglalkoztatnak, itt elsősorban betanított munka zajlik. Párnabelsőket töltenek, bonbonos dobozokat hajtogatnak, valamint két új partner, egy kanizsai fröccsöntő üzem számára műanyag alkatrészek válogatását végzik, és egy német, takarítóeszközök gyártásával foglalkozó cég számára összeszerelési, hajtogatási munkát végeznek.

A Nagykanizsai Szociális Foglalkoztatóban kettős célt tudnak megvalósítani: egyrészt a foglalkoztatottak kiválóan végzik munkájukat, hasznos tevékenységet végeznek, emellett pedig egy közösség részesei is lehetnek. A Kft. jelentős változások elé néz a jövőben, amelyek megvalósításával még hatékonyabban tudják majd végezni munkájukat, és szeretnék, hogy vásárlóik, megrendelőik -ha lehet-, még elégedettebbek legyenek, mint eddig.

Nagykanizsai Szuperinfó

8800 Nagykanizsa, Szent Imre u.6. Tel.: 93/310-917

Web: www.infokanizsa.hu • E-mail: nkszuperinfo@chello.hu

Ügyvezető: Rudolf Tamás

SZUPERinfó

„Szuperinfó- hír és hirdetés egy helyen.” Az országos Hungária Szuperinfó laphálózat részét képező Nagykanizsai Szuperinfó már hosszú évek óta az egyik legkedveltebb, legismertebb reklámújság a városban és vonzáskörzetében, hiszen bárki könnyen, kedvezményes, pénztárcabarát áron adhatja fel hirdetését a hetente 25500 példányban megjelenő, ingyenesen elérhető kiadványba, melyet akár Zala megyében, akár az ország bármely részén is láthatnak, elérhetnek a hirdető / vállalkozások.

A Nagykanizsai Szuperinfó az alapításától számított 21 év alatt több változáson ment át, mind a lap szerkezetében, mind pedig a kiadó mindennapi életének tekintetében. Míg kezdetekben az A/4-es méretben megjelent lap mindössze egy színnel, és kevesebb oldalszámmal nyomtatva jutott el az olvasókhöz, addig mára már egyre növekvő terjedelemmel, és kreatívan kialakított, igényes, eladásra-vételre sarkalló hirdetésekkel, és híryanagokkal tűzdelve jelenik meg minden csütörtökön. A lapkészítés technikai fejlődésének, folyamatos megújulásának köszönhetően tematikus, jól átlátható célirányos reklámokkal, a legújabb üzletekkel, aktuális akciókkal, lakossági apróhirdetésekkel találkozhatnak az olvasók. A szerkesztőség helyszíne is többször változott a lap fennállása óta: ám 1998-tól jól megközelíthető, elegáns kialakítású helyen, a Szent Imre utcában várják a hirdetőket, hétfőtől szombatig nyitva tartó ügyfélszolgálatál.

S mivel az internet, a gyors információáramlás virágkorát éljük, fontos, hogy a világháló is fel-lelhetőek legyenek a különböző szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások. Az infokanizsa.hu weboldalon – mely az „Infóváros” nemzetközi internetes portálrendszer és franchise rendszer tagjaként működő hírportál- nemcsak a legfontosabb, legfrissebb helyi és országos közszolgálati és bulvár jellegű hírekkel, programajánlókkel találkozhatnak az olvasók fényképes, videós formátumban, hanem különböző reklámanyagokkal, hirdetési felületekkel is- akár helyi szinten, akár tágabb régióban.

A Nagykanizsai Szuperinfó lap profilja folyamatosan bővül: az újságon kívül kiadnak minden évben fali- és asztali naptárt, ám foglalkoznak még névjegykártya-, prospektus-, és szórólap készítéssel, nyomdai kivitelezéssel, és évente kétszer jelentetik meg a Kanizsa Info Kft. által kiadott „KISOKOS” című kiadványt, mely Nagykanizsán, Letenyén, Zala-karoson, Csurgón és további 30 településen is eljut az olvasókhöz, hirdetőkhöz. Az információs, praktikus formában szerkesztett könyvecske könnyen áttekinthető, amolyan nélkülözhetetlen „ad hoc” kis mindentudó, szolgáltatásokat és közérdekű információk gyors elérését, megkereshetőségét garantálja.

Könyvkiadással is foglalkozik a szerkesztőség: először 2000-ben, majd 2004-ben, s legutóbb 2012-ben adtak ki olyan jellegű kötetet, mely a város és környező térsége legjelentősebb vállalkozásait, intézményeit rendszerezi, s mutatja be PR cikkek keretében, mindemellett pedig múltba visszatekintő, történelmi témájú ismeretanyagokat is az olvasók elé tár.

NYUGAT Kereskedelmi Kft.

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 189.

Nyugat Villanszerelési Szaküzlet

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 162/A.

Tel.: 06-93/315-569, 06-93/310-126 • Fax: 06-93/322-005 • Mobil: 06-30/ 9371-126

E-mail: nyugatkisker@nyugatker.hu • Web: www.nyugatker.hu

A cég ügyvezető igazgatója: Szabó Dénes

A Nyugat Kereskedelmi Kft. 1991. szeptember 27-én jött létre Nagykanizsán azzal a céllal, hogy a térségben található vállalatok, illetve a körzetben dolgozó villanszerelők villamos anyag szükségletét hiánytalanul elássa. Az érdeklődés és az igények megnövekedése miatt a kft. pár hónappal később, - még ugyanabban az évben- november 21-én megnyitotta Villanszerelési Szaküzletét, villanszerelési anyagok és segédanyagok kiskereskedelmét, a Magyar utcán. A Nyugat Villanszerelési Szaküzlet mindenki számára nyitott: úgy az ipar, mint a lakossági vásárlók számára egyaránt.

A vállalkozás életében kitörési pontot jelentett, amikor 1993 októberétől, Olaszországból villanszerelési anyagok importálását megkezdte. A Nyugatker több olaszországi gyártó kizárólagos importőre, forgalmazója, illetve a magyar piacon ismert villamosipari márkák szakkereskedése, viszonteladója. Mind a magyar, mind pedig a külföldi termékeiket országos lefedettséggel értékesítik. Képviseleteikben, szakképzett kollégákkal Nagykanizsán, Budapesten és Szolnokon várják a már meglévő és új ügyfeleiket, megrendelőiket. A folyamatos fejlődésnek, és a vevő-, ügyfélközpontú gondolkodásmódjának köszönhetően napjainkban is meghatározó szerepet tölt be a piacon a vállalkozás. A jövőben további új termékcsoportok felvételével kívánják bővíteni az amúgy is széles kínálati, szolgáltatási palettát, a kor változásaihoz és az ügyfelek igényeihez igazodva.

A vállalkozás életében kitörési pontot jelentett, amikor 1993 októberétől, Olaszországból villanszerelési anyagok importálását megkezdte. A Nyugatker több olaszországi gyártó kizárólagos importőre, forgalmazója, illetve a magyar piacon ismert villamosipari márkák szakkereskedése, viszonteladója. Mind a magyar, mind pedig a külföldi termékeiket országos lefedettséggel értékesítik. Képviseleteikben, szakképzett kollégákkal Nagykanizsán, Budapesten és Szolnokon várják a már meglévő és új ügyfeleiket, megrendelőiket. A folyamatos fejlődésnek, és a vevő-, ügyfélközpontú gondolkodásmódjának köszönhetően napjainkban is meghatározó szerepet tölt be a piacon a vállalkozás. A jövőben további új termékcsoportok felvételével kívánják bővíteni az amúgy is széles kínálati, szolgáltatási palettát, a kor változásaihoz és az ügyfelek igényeihez igazodva.

Otthon Kisáruház

8800 Nagykanizsa, Ady út 1.

Tel./Fax: 06-93/311-113

E-mail: otthongyongye@gmail.com

Üzletünk, az Otthon Kisáruház Nagykanizsa belvárosában, az Ady út elején található, 6 db árubemutató kirakattal. A köztudatban mindmáig élő lakástextil boltból sikerült, egy új, csakis jó minőségű (magyar, osztrák, svájci, dán) árukat forgalmazó áruházat létrehozni, ahol megtalálhatóak márkás cipők, ruhák, lakástextíliák, függönyök, háztartási- és konyhai cikkek, melyek jól tükrözik szlogenünket: „Öltözködéstől az ajándékozásig” mindezt ár-érték arányban. Törzsvásárlóink szeretik üzletünket, mert megfelelő árukínálatot, segítséget kapnak udvarias

kiszolgálással párosítva. Mindezt olyan kiváló kollégákkal tudjuk megoldani, akik több évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkeznek. A vásárlók iránti tisztelet, megbecsülés mindig nagyon fontos, közös munkánkat segíti egymás szeretete, megbecsülése, mely évek óta összeköti kollektívánkat. Összhangunk alapja: „egy mindenkiért, mindenki egyért.” Üzletünkben többféle fizetési módra van lehetőség: készpénz, átutalás, vásárlási utalvány és bankkártya. Egészségpénztári tagokat is kiszolgálunk. Nagyon fontos, hogy a vásárló elégedetten távozzon, és szívesen térjen hozzánk vissza. Árukínálatunkat folyamatosan bővítjük, vásárlóink igényeinek megfelelően. Térjen be Hozzánk Ön is!

Üdvözzel: Miklós Csabáné, üzletvezető-tulajdonos és kollektívája.

PARK KFT.

8800, Nagykanizsa, Tripammer u. 1.
Tel./Fax: 06-93/314-269
Web: www.parkkft.hu • E-mail: parkkft@upcmail.hu

Aktívan, közös erővel az esztétikusabb, zöldebb, s ez által élhetőbb városi környezetért e gondolat mentén alakult meg a Park Kft. 1994-ben Kálovics József vezetésével. Mindehhez az is hozzájárult, hogy az egykori Nagykanizsai Városgazdálkodási Vállalat parkfenntartó és parképítő részlegének megszűnésével szükség volt egy olyan vállalkozásra, melynek fő tevékenységi köre a város zöld területeinek fenntartása, ápolása, gondozása. A cég feladatai idővel bővültek, jelenleg gazdasági társaságok és magánszemélyek részére egyaránt elérhetőek szolgáltatásaik.

A parkfenntartáson kívül parképítéssel, veszélyes fák kivágásával, játszóterek karbantartásával, javításával, szezonális jellegű, ún. idénymunkákkal is foglalkoznak a Kft. több évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkező munkatársai, míg magasan képzett vezetőik az ehhez szükséges műszaki, tárgyi feltételek megteremtésén dolgoznak sikeresen. A cég Tripammer utcai telephelyén található, sokak által jól ismert virágüzletében pedig minden megtalálható, ami a növényápoláshoz, vagy akár a sírkertek rendbetételéhez, virágosításához szükséges. A Park Kft. nemcsak az üzleti életben és nemcsak munkaidőben van jelen a város életében: szívügyük az olyan jellegű karitatív tevékenység is, melynek köszönhetően városunk, életterünk tovább épül-szépül.

PÁPAI JÓZSEF ÉS TÁRSA BT.

Bosch Autószerviz

8800 Nagykanizsa, Petőfi u. 85.
Tel.: 06-93/314-752 • Fax: 06-93/536-433
e-mail: papaij@boschszerviz.hu • www.papaiszerviz.hu

A vállalkozást 1981-ben alapította Pápai József gépésztechnikus, autószerelő mester, akit a szakma szeretete irányított az önállóság felé. A cég 1994 óta családi vállalkozásként működik, ekkor csatlakozott édesapjához fia, ifj. Pápai József gépészmérnök. A műhely az évek során folyamatosan bővült, de a családias jó hangulatú légkör a mai napig jellemzi a vállalkozást. Ennek eredménye, hogy az elégedett ügyfelek szívesen visszatérnek.

A szervizben többek közt vállalják a személy- és kistehergépkocsik vizsgáztatását, környezetvédelmi felülvizsgálatát, befecskendező rendszerek javítását benzines és dízelüzemű gépkocsiknál egyaránt, autóklima feltöltést és javítást, széles körű számítógépes diagnosztikát.

Forgalmaznak autóalkatrészeket, gépjárműfelszerelési cikkeket. Alkatrészellátásuk gyári és utángyártott minőségben ügyfeleik rendelkezésére áll.

PC-Unió Kft.

8800 Nagykanizsa, Széchenyi tér 12.

Tel.: +36-20/347-4646 • Fax: +36-93/999-501

e-mail: info@pc-unio.hu • Web: www.pc-unio.hu

A PC-Unió Kft. 2003-tól van jelen a pályázatírás területén, lendületes és ambiciózus szakemberek közösségeként.

Már a kezdetekkor is az volt a céljuk, hogy a több éves szakmai felkészültségre, műszaki és gazdasági szaktudásra támaszkodva teljesítsék a pályázatírás és a projektmenedzsment legfontosabb feladatait.

A magas színvonalon végzett pályázati tanácsadás a projektek minden egyes fázisára kiterjed, így a fejlesztési ötlet kidolgozásától a tervezési és pályázati dokumentációk összeállításán és a projekt tényleges megvalósításának támogatásán keresztül, egészen az elszámolásokig és a fenntartási kötelezettségek nyomon követéséig. A cég elsősorban a műszaki típusú projektek menedzsmentjét tekinti fő szakterületének, amelyre beletartoznak a különféle technológiai, informatikai, energetikai és kutatás-fejlesztési projektek.

Tevékenységük során számos szolgáltatást nyújtanak ügyfeleik részére, amelybe beletartozik a pályázati jogosultság vizsgálata, a projektek tervezésével és szervezésével kapcsolatos tanácsadás, a sikeres szerepléshez elengedhetetlen szakmai és pénzügyi irányítást továbbá a pályázati kiírásban szereplő feltételeknek teljes körűen megfelelő dokumentáció elkészítése. Szolgáltatásaikat országosan, budapesti és nagykanizsai telephellyel végzik, minden esetben személyes konzultációval.

A cég sikerességét mutatja, hogy az elmúlt években kezelt pályázataik döntő többsége támogatásban részesült, így a több, mint száz beadott pályázattal kétmilliárd forintot meghaladó forrást tudtak elnyerni partnereik számára.

PERFECT MED GYÓGYCENTRUM KFT.

8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 8.

e-mail: perfectmedkft@gmail.com • Honlap: www.perfectmed.hu

Telefon: +36 (93) 311 718, +36 (30) 594 2312

A Nagykanizsán létrehozott Perfect Med Gyógycentrum intézményesített formában nyújt több szakterületre kiterjedő, magas szakmai színvonalú egészségügyi ellátást. A belvárosi övezetben, elegáns környezetben kialakított kétszintes magánklinika 2010. szeptembere óta várja a betegeket.

A Gyógycentrumban több mint 20 járóbeteg szakrendelés működik. Többek között **belgyógyászati, sebészeti, érsebészeti, proctológiai, gasztroenterológiai, nőgyógyászati, urológiai, fül-orr-gégészeti, fogászati, bőrgyógyászati, radiológiai, reumatológiai, immunológiai, gyermekgyógyászati, magzati genetikai szűrés, neurológiai, ultrahangos diagnosztikai, fizioterápiás** részleget tartunk fenn. A diagnosztikai háttérrel korszerű orvosi műszerpark biztosítja, többek között 4D ultrahang készülék, Holter és ABPM monitor, terheléses EKG készülék, gyomor-, és vastagbél-tükrözőes eszközei, modern fogászati berendezések, endoszkópos eszközök állnak rendelkezésre.

A teljes körű járóbeteg szakellátás mellett egynapos sebészeti műtéteket is végzünk, ezáltal a hagyományos, elszigetelten működő magánorvosi praxisoknál magasabb szintű szakellátást tudunk biztosítani. Kiemelt szakterületeink a **plasztikai sebészeti beavatkozások, bőr elváltozások** kezelése illetve **vizelettartást javító műtétek**.

Szerződött partnerszolgáltatóink révén rövid határidőn belül biztosítjuk betegeink röntgen, CT, MRI diagnosztikai vizsgálatát. Előjegyzés alapján időpontfoglalással tesszük szervezetté és minőségivé a betegellátást. A pácienseket empatikus személyzet, szakmailag magasan képzett orvosok és asszisztensek fogadják és látják el személyre szabott kezeléssel.

Forduljon hozzánk bizalommal!

Dr. Cserhádi István
ügyvezető

PREMIER-ABLAKVILÁG

8800 Nagykanizsa, Liszt F. u. 2. (A Hevesi Iskolával szemben.)

Tel.: 06-93/314-268 • Mobil: 06-30/760-2536

E-mail: premierablak@zsiboras-laszlo.hu

„Minőség egy életen át”- a Premier-Ablakvilág Kft. által forgalmazott fa és műanyag nyílászárók nemcsak esztétikumukról, hanem mint prémium kategóriás termékek valóban a funkcionalitásukról, gazdaságosságukról és minőségükről is ismertek, elismertek. Miért éppen a Premier Ablakrendszerek nyílászáróit (Comfort-Line, Prémium-Line, Trend-Line ablakcsalád) válassza otthonába, irodájába? Mert amellet, hogy

ár/érték arányukban a legjobb a piacon, biztonságot is nyújtanak - emelt szintű biztonsági vasalataiknak köszönhetően - a betörők ellen. Garantálják a magas fokozatú lég- és vízzárást – amiről valódi EPDM gumitömítés gondoskodik -, kiváló hang- és hőszigetelésűek. Olyan TPS rendszerű, 2 és 3 rétegű üveggel készülnek a Premier-termékek, amelyek a penész kialakulását meggátolják a „meleg peremes” technológiának köszönhetően, s az egyenletes belső hőmérséklet biztosításához - ezáltal költség megtakarításhoz - hozzájárulnak. Nagykanizsán, immár 2003 óta 8 fős szakképzett csapat gondoskodik arról, hogy a náluk vásárolt csúcsmínőségű termékeket szakszerűen, precízen és pontos határidővel, 10 éves garanciával beépítik. Liszt Ferenc utcai impozáns bemutatótermükben az ügyfelek személyesen is meggyőződhetnek a nyílászáró család kiválóságáról.

Qualiweld Welding & Trade Kft.

8800 Nagykanizsa, Camping utca 0404/1hrsz.

Tel: 93/ 519-018, 93/318-499 • Fax: 93/519-017

E-mail: info@qualiweld.hu • Web: www.qualiweld.hu

A Qualiweid Welding & Trade Kft. és annak jogelődje, a Qualiweid Egyéni cég közel húsz éve segíti a magyarországi, a romániai, az ukrán és a szerbiai iparvállalatok munkáját. Cégünk hegesztési szaktanácsadással, hegesztőanyagok, hegesztő berendezések és hegesztési segédanyagok forgalmazásával, a forgalmazott berendezések szervizelésével, valamint hegesztő automaták, célgépek tervezésével és gyártásával foglalkozik. Vállalkozásunk hegesztőgépek, valamint csővég hegesztő és orbitális hegesztő berendezések gyártásával foglalkozó vállalatok kizárólagos magyarországi márkaképviseletét látja el:

- a LORCH Schweißtechnik GmbH Németország egyik legjelentősebb hegesztőgép gyártója a „hagyományos hegesztéstechnológiákhoz” alkalmazható berendezéseket gyárt

- a HBS Bolzenschweiß-Systeme GmbH & Co. KG speciális csaphegesztő berendezéseket és hozzá tartozó csapokat gyárt, amelyek szintén széles körben alkalmazhatók úgy a termékgyártásban, mint a karbantartásban, a felújítási munkákban egyaránt. A berendezésekre kettő év teljeskörű garanciát biztosítunk.

- az Orbitalservice GmbH berendezéseit csővéghegesztéshez, valamint 16-178 mm átmérőjű tartományban cső-csőtoldás hegesztéshez ajánljuk szénacél, saválló és alumínium anyagminőséghez.

A plazmavágó berendezések iránt érdeklődő partnereknél a Hypertherm amerikai cég gépeit ajánljuk. Az inverteres berendezések alacsony súlya egyedülálló alkalmazhatóságot, mobilitást biztosít, kimagasló minőség és a három év garancia nagyfokú biztonságot jelent a felhasználó számára.

Munkaruhák és védőfelszerelések terén a Weldas holland, hegesztési légelszívók és porleválasztók terén a TEKA német cég termékeit forgalmazzuk.

RIG SERVICE Zrt.

8800 Nagykanizsa, Vár u. 7.

Tel.: 06-93/508-176 • Fax: 06-93/508-175 • Mobil: 06-30/298-9759

Web: www.rigservice.hu • E-mail: rigservi@t-online.hu

RIG SERVICE

A RIG SERVICE Gépészeti Karbantartó és Szolgáltató ZRt. elsősorban fűrőberendezések le- és felszerelésével, olajipari berendezések karbantartásával, helyszíni javításával és műhelyben történő felújításával foglalkozik, a gyártói tevékenység kisebb hányadot képvisel. A kezdetben kft -ként működő társaság alapításának története több mint egy évtizeddel ezelőtti időre nyúlik vissza. Még 1997 decemberében a MOL Rt. tulajdonában lévő ROTARY Fűrészi Rt. elhatározta, hogy a melléktevékenységeket leválasztja főtevékenységéről, majd ezeket kiszervezi. A tulajdonos jóváhagyásával a gépész szakterületről is döntés született, miszerint a ROTARY Rt.-ből kiválva vállalkozásban kell végezni e tevékenységet. Indulásakor a RIG Service megvásárolta a Rotary-tól a működéséhez szükséges eszközöket, a telephelyeket (Nagykanizsa, Kiskunmajsa) bérelte, később pedig egyiket, a gellénházait saját tulajdonává tette- idézte fel a kezdeteket Lukácsné Lang Mária vezérigazgató. Az elmúlt évek alatt 300 MFt-ot fektettek be elavult eszközök pótlására, az új tevékenységek bevezetéséhez szükséges eszközökre, telephely vásárlásra. Így elmondható, hogy a vállalkozás kezdeti profilja is minimálisan bővült. Ehhez nagyban hozzájárul a cég vezetésének odaadó, alapos és színvonalas munkája, valamint a jól felkészült, széles és speciális szakmai tapasztalattal rendelkező dolgozói gárda. Létszámuk jelenleg 48 fő belföldön - a három üzemegység területén - végzik munkájukat.

A RIG SERVICE Zrt. referenciái közé tartozik – többek között- a ROTARY Fűrészi Zrt., a DKG-EAST Zrt., a MOL Nyrt., a Kelly Kút munkálati Kft., és a CROSCO Ltd.

A cég alapításától eltelt 14 év mérlege a folyamatos munka-tevékenység megőrzése, a jövő pedig tetszi fel magának a kérdést Lukácsné Lang Mária vezérigazgató- fenntartani továbbra is a RIG SERVICE Zrt.-t, és nyitottnak lenni más jellegű munkák végzése felé.

Rózsás Galéria

8800 Nagykanizsa, Kinizsi u. 2/B Tel: 06-93/313-410

8800 Nagykanizsa, Erzsébet tér 20. Tel: 06-93/314-348

A város, az emberek és a művészi igényű munka iránti elkötelezettség fémjelzi- immár 80 éve- a régió egyik leghosszabb ideje fennálló családi vállalkozását, melynek alapjait a nagyapa, Tornyos István „rakta le” és szilárdította meg, még az 1920-as évek végén. Munkájában később elsősülőt leánya is segítette, aki sikeres mestervizsgája után az Erzsébet téren nyitott üzletet. Szakmája szeretetét örökölte kisebbik fia, Rózsás Tibor is, aki modern vállalkozói szemléletének köszönhetően bővítette az Erzsébet tér 20. alatti székhelyű képerreztető „műhely” profilját. Előre keretezett tükrök, képek, valamint ajándéktárgyak is megjelentek az áru kínálatban, a vásárlók igényeinek, kívánságainak megfelelően.

1997-ben a Vásárcsarnokban újabb üzletet nyitottak, ahol elsősorban kiegészítő termékek, különböző ajándéktárgyak találhatók. Hat évvel később, 2003-ban pedig megnyílt a Rózsás Galéria, mely áru palettája jóval túlmutat egy hagyományos képcarnokétól. Igaz ugyan, hogy iparművészeti, akár zsűrizett termékekkel, egyedi kivitelezésű tárgyakkal találkozhatnak a vásárlók, ám személyre szabott, egyedi, lézeres és mechanikus gravírozással készített termékek is szerepelnek a vállalkozás folyamatosan bővülő szolgáltatási profiljában. Ahogy a bélyegzőkészítés, a fényképes ajándéktárgyak készítése - melyek a tucattól, s a megszokottól eltérők. Hiszen a precíz, művészi igényű és kiváló munkavégzésnek köszönhetően az egyedi igények szerint elkészített tárgyak, eszközök is hosszú élettartamúak. Térjen be Ön is a Rózsás család bármelyik üzletébe, ahol valóban udvarias kiszolgálással találkozhat és tapasztalja meg, hogy álmait ajándékát, vagy fotóját a kreativitás és a modern technika ötvöződése megvalósítja!

RÖNTGEN KANIZSA Kft.

Gyimes Tünde kapcsolattartó

Tel./Fax: 06-93/317-612 • Mobil: 06-30/499-4486

e-mail: rontgenkanizsa@chello.hu, info@rontgenkanizsa.hu

web: www.rontgenkanizsa.hu

Nagykanizsán, a Berek Köz 7-ben működő RÖNTGEN KANIZSA Kft. 1998-ban kezdte meg tevékenységét, és a töretlen fejlődés eredményeképpen a cég ma már a NAT által akkreditált vizsgálólaboratóriummal rendelkezik. Fő tevékenységeként műszaki vizsgálatokat, elemzést, ezen belül roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálatot végez. A Kft. szakemberei fém és műanyag alapanyagok, félkész-és késztermékek, hegesztett kötések, acélszerkezetek, gáz-és csővezetékek, nyomástartó berendezések, technológiai-és vasúti rendszerek roncsolásmentes és roncsolásos laboratóriumi és helyszíni vizsgálatával foglalkoznak. Megrendelőik az energiaiparból és a különböző gyártó tevékenységeket végző társaságokból kerülnek ki. Legjelentősebb munkáik:

- Nyomástartó berendezések, tolózár házak vizsgálata (DKG-EAST Zrt., GÁZGÉP Kft., OILTECH Kft.,

SÜSS-

MUTH Hungária Kft.).

- APécsi Hőerőmű területén épülő, szalmatüzelésű biomassza kazán anyagvizsgálata (DP Clean Tech Europe

A/S)

- Nagyteljesítményű kazánok gyártása során felmerülő anyagvizsgálat (VIESSMANN Technika Dombóvár

Kft.)

- Gázvezetékek karbantartása, felülvizsgálata, csővezeték ki-váltások során felmerülő anyagvizsgálat elvégzése (Magyarország vezető olaj- és gázipari részvénytársasága, E-ON Földgáz Storage Zrt.)

- Acél szerkezetek, alapanyagok roncsolásmentes vizsgálata (FEMAT Hungária Kft.)

- Vasúti és közúti hidak, hullámvasút tartószerkezetek anyagvizsgálata: M43 Tisza híd, Margit híd, Pentele híd (MCE Nyíregyháza Kft., RUTIN Kft.)

- Csővezetékek, technológiai rendszerek vizsgálata (TECHNOSZER Kft.)

A RÖNTGEN KANIZSA Kft. vezetésének és munkatársainak fő célkitűzése a megrendelők igényeinek legmagasabb szintű kielégítése, a versenyképesség megőrzése. Minden évet nyereséggel zártak, amely nagy részét eszköz-és létszámfejlesztésre fordították. Munkavállalóik létszáma folyamatosan bővül, jelenleg 13 fővel dolgoznak. A Kft. 2011-ben 2.402.000 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert az Új Széchenyi Terv „GOP Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása” című pályázatán, melyből integrált vállalatirányítási rendszert vezetett be. Szintén 2011-ben kialakította szolnoki kirendeltségét, ami lehetővé teszi a rugalmas munkavégzést Nagykanizsától távoli helyszíneken is. 2012-ben kezdetét vette egy nagyszabású beruházás, melynek köszönhetően új roncsolásos laboratórium, iroda-és raktár-és szociális helyiségek létesülnek.

A cég határán túli üzleti összeköttetések kiépítését szeretné megvalósítani a jövőben.

A Kft. számára a lokálpatriotizmus is fontos, ez a munkahelyteremtés mellett a civil szféra támogatásában is megmutatkozik. A helyi softball csapatnak, a Röntgen Kanizsa ANTS-nek nemcsak támogatója, hanem névadója is, de a cég szponzorálta 2011-ben a Kanizsa Vízilabda Sportegyesületet

R-Team '99 Autóbontó és Kereskedelmi Bt.

8800 Nagykanizsa, Petőfi út 116. (Ipari Park, volt Kossuth laktanya területén)
Telefon: 06-30/913-7567, 06-30/327-2773, Fax: 06-93/314-192
Honlap: www.autobontokanizsa.hu

A gépjárművek és az autóversenyzés iránti elkötelezett szeretetünk adta az ötletet, még 1999-ben, hogy létrehozzuk az R-Team '99 Autóbontó és Kereskedelmi Bt-t. Cégünk igazi családi vállalkozás: édesapámmal, Radák Sándorral közösen, 3 hektáros területen, az Inkubátorház tőzsomszedságában várjuk ügyfeleinket már közel 13 éve, a legelső olyan vállalkozásként, amely az Ipari Parkban nyitotta meg kapuit – idézte fel a kezdeteket Radák Attila, a Bt. társtulajdonosa.

Fő profilunk az autóbontás és a használt autótalkatrész értékesítés. Minden autótípusra – a nálunk vásárolt alkatrészekre beszerelési garanciát vállalunk. A térségben az összes nagy autóiimportőr hivatalos, regisztrált bontójaként tartanak számon bennünket.

Mottónk: lépést tartani a piac fejlődésével, és ügyfeleink igényeihez mindig, minden esetben alkalmazkodni. Szolgáltatásainkkal magánszemélyeket, vállalkozásokat és közületeket egyaránt várunk, hétfőtől péntekig 8-17 óráig, szombaton pedig 8-tól 12 óráig.

Rynoline Pénzügyi és Számviteli Kft.

8800 Nagykanizsa, Kinizsi u. 2.
Tel.: 06-93/313-245 • Mobil: 06-30/773-9314
Web: www.penzugy-megoldas.hu • E-mail: rynoline@chello.hu

Vállalkozásunk 1994-ben alakult. Cégünk profilja az elmúlt 18 év folyamán fokozatosan bővült. Kezdetben az egykori város-gazdálkodásból kialakult cégek könyvelését látta el, napjainkban már a kis- és középvállalkozások teljes körű gazdasági támogatását végezzük. Munkánk és tevékenységi körünk jóval túlmutat a szokásos könyvelési, adóbevallási szolgáltatásokon. A mai világban elbukik az a vállalkozás, mely nem rendelkezik pontos információval, nincs stratégiája, nem tervezi meg a jövőjét és az ehhez szükséges biztos pénzügyi háttérrel. Veszélyezteteti vállalkozása működését, a családja jólétét, az alkalmazottak megélhetését - vallja Németh

Zoltán, független pénzügyi tanácsadó, a Rynoline Kft. vezetője.

Szerencsére egyre több sikeres vállalkozónak fontos, hogy:

- Egyszerűen és gyorsan jusson pénzügyi forráshoz (hitelek, pályázati források).
- A biztosítási költségei 25-30%-kal kevesebb legyen.
- A gyenge lábakon álló állami egészségügy helyett nyugati színvonalú, várólistáktól mentes egészségügyi szolgáltatásban részesüljön egy casco árértékért.
- Ha már elég volt a hajtásból, akkor megteheti, hogy az élete utolsó 30-40 évét utazgatással, unokázással töltsse. (Pedig az élete során alig fizetett járulékot.)

Tervezze meg Ön is szakember segítségével a vállalkozása, illetve saját és családja biztonságos jövőjét!

Schmell Autójavító

8881 Sormás, Kossuth utca 18/ A.

Tel./Fax: 06-93/375-056 • Mobil: 06-30/956-5905

Web: www.schmellautojavito.hu • E-mail: schmell@t-online.hu

Schmell László 1977 óta dolgozik autójavító kisiparosként. Több évtizedes szakmai tapasztalatának köszönhetően ismertségnek és elismertségnek örvend az autósok körében: az egyre gyarapodó, visszatérő, megelégedett s új ügyfelek táborában. A Nagykanizsától mindössze 5 km-re lévő, jól megközelíthető sormási műhelyében foglalkozik gépjárművek teljes körű javításával, szervizelésével és karbantartásával. Legyen az állapotfelmérés, műszaki vizsgára történő felkészítés, diagnosztika, karosszéria javítás, vagy Seat, VW, Audi, Skoda márkájú személygépkocsik szakszerviz-munkálatai- aki Schmell Lászlóra bizza gépkocsiját vagy kisteherautóját, minőségi és garanciális munkát kap cserébe. Korrekt, piacképes árakon, a kor technikai nívóját képviselő felszereltséggel és technológiával ellátott műhelyében, rugalmas nyitvatartási idővel várja a megrendelőket, akik a javítási munkálatok ideje alatt jól felszerelt, komfortos pihenő-helyiségben tölthetik el kellemesen az időt. S ha gépkocsija útközben romlik el, netán balesetet szenved, Sormáshoz tartozó 50 km-es területen belül, a vállalkozás autómentésitevékenységének köszönhetően rövid idő alatt a szervizbe szállítják a meghibásodott, vagy épp összetört autót. A nagy területen lévő műhelyt fokozatosan fejleszteti - mint Schmell László elmondta - az alkalmazottak is szakmai-elméleti képzéssel bővítik tudásukat, mely garanciát ad a hozzáértés színvonalára- ezt tanúsítja sok magánszemély és közület, akik már hosszú évek óta kizárólag a sormási műhelybe viszik autójukat.

A cég története: 1977: Schmell László megkezdte Sormáson vállalkozói, autószerelő tevékenységét. 1994-2007: 13 évig egy nagykanizsai márkakereskedés és szakszerviz résztulajdonosaként, vezetőjeként válik ismertté, s szerez sokrétű tapasztalatot - ez idő alatt a vállalkozása szünetel. 2008-ban újra nyitja a „rég-új” Schmell Autójavító műhelyt az otthona szomszédságában lévő területen.

SIGNET KFT.

8800 Nagykanizsa, Csányi u. 2. • Tel.: 06-93/ 537-270 • Fax: 06-93/537-279

Budapest, IV. ker. Kiss E. u. 1-3. • Tel.: 06-1/ 273-2050 • Fax: 06-1/273-2059

E-mail: timea.tarnai@signet.hu • Web: www.signet.hu

A Signet Kft. 1993-ban alakult, s az elmúlt két évtized alatt –névéhez méltóan- nyomot hagyott mind a magyar, mind pedig a külföldi ipari kódolás- és jelöléstechnika területén. Profilja elsősorban a termékazonosítás és nyomon követés. Ipari tintasugaras és lézernyomatatók, címke-nyomatatók, dátum-, CÖ-, JAG lézer feliratozók, vonalkód rendszerek forgalmazásával, valamint teljes körű szervizelésével foglalkozik a szlovén tulajdonban lévő vállalkozás, mely Nagykanizsán 7 szakképzett dolgozóval áll az ügyfelek rendelkezésére, mindemelllett a fővárosban is rendelkezik telephellyel-mutatta be a Signet Kft-t a cég képviselőjében Tarnai Tímea.

Az élet minden területén szükség van kódolásra, jelölésre-, legyen az akár a gépipar vagy akár a mezőgazdaság, „Mindenre teljes körű megoldást nyújtunk. Ügyfeleink között tudhatjuk- többek között-a COCA COLA-t, a ZWACK UNICUM-ot, a NOKIA-t és az UNILEVER-t, valamint a kisvállalkozásokkal is szilárd üzleti kapcsolattal rendelkezünk. Az angol DOMINO UK Ltd. kizárólagos disztribútora vagyunk Magyarországon.”

A Signet Kft. termékei garantálják a megbízhatóságot és a minőséget- ennek és a kollektíva kitaró munkájának köszönhetően-a cég az ipari kódolás és a jelöléstechnika meghatározó vállalkozása.

Azonban- vallja Tarnai Tímea- a legfontosabb az, hogy a jövőben is a már megszokott, magas színvonalat képviseljük: „amit elvállalunk, azt mindenképp teljesítsük, hiszen a piac és az ügyfelek növekvő igényei folyamatosan új kihívások elé állítanak bennünket. Terveink közt szerepel, hogy az önálló gépgyártásban nagyobb szerepet vállaljunk, szoftveres háttérünket tovább fejlesszük, valamint továbbra is folyamatosan képezzük magunkat, s csapatban, toleranciával végezzük munkánkat-ahogy eddig is tettük.”

Suzuki Hirt

Suzuki Márkakereskedés Márkaszerviz és márkafüggetlen javító
8800 Nagykanizsa Balatoni út 6.

E-mail: nagykanizsa@suzukiszalon.hu • Tel.: 06-93/310-310, 06-30/4-555-515

2008-ban a Hirt Autó Kanizsa Kft. tulajdonába került a nagykanizsai Suzuki Márkakereskedés és Szerviz. Az elmúlt 4 év a folyamatos technológiai, személyzeti fejlesztés, valamint az arculat megváltoztatásának jegyében telt el. Az autópiac átrendeződése a tulajdonosokat arra sarkallta, hogy a megváltozott feltételekhez alkalmazkodva a szerviz- és egyéb szolgáltatások körének bővítését és minőségének javítását helyezték előtérbe. A szerviz- és a kereskedelmi részleg integrálásával, az ügyfélkapcsolati rendszer modernizálásával gyorsabbá és hatékonyabbá vált az ügyintézés, ezáltal növekedett az ügyfelek elégedettsége is.

Az alkatrész beszerzési források bővülésével növekedett az alkatrész-ellátottság, mind a Suzuki, mind más márkájú gépjárművek esetében, így ma már márkától függetlenül is **teljes körű szervizszolgáltatást** vehetünk igénybe. A szerviztevékenység a gépjárművek általános szervizigényén kívül magában foglalja a **gépjármű-diagnosztikát, futóműállítást, autóklimaberendezések karbantartását és töltését, gumiszerelést, centrozást, a helyben történő műszaki vizsgáztatást és eredetiségvizsgálatot** is.

A **karosszéria- és fényezőműhely** kiegészítő szolgáltatása lett a **csereautó biztosítása** a javítás idejére, valamint a **teljes körű kárügyintézés**. A vezető biztosítókkal történő tárgyalásoknak köszönhetően pedig az **azonnali helyszíni kárfelvételre** is lehetőség nyílik.

A Suzuki márkanéve **garanciát** jelent a **minőségre és megbízhatóságra**, így a Suzuki modellek kereskedelme továbbra is a Kft. tevékenységének alappillére, a hozzá kapcsolódó banki-, biztosítási-, ügyintézési-, és szervizhálózattal együttesen. A változatos használtautó kínálaton felül lehetőség van **bérelautó igénybevételére**, valamint **tetőboxok bérlésére** is. Mindezek mellett 2012. óta a „Lehetőségautó” program keretében a kereskedés **Vas-és Zala megye mozgáskorlátozottainak értékesítési pontja**.

Szántó Építőanyag Kereskedés és Fürdőszobaszalon

8800 Nagykanizsa, Csengery út 113.
Mobil: 06-30/224-6960 Tel./Fax: 06-93/311-579
e-mail: szantocsempe@freemail.hu

Szántó Miklós építési vállalkozó, 1948-ban született Nagykanizsán, polgári család harmadik gyermekeként. Dédapja Szántó János építőmester volt, akinek munkája révén sok díszes homlokzatú épületet köszönhet Nagykanizsa. Nagyapja Szántó Géza díszmű kovács, fegyvermester, az első világháborúban tengerészként háromszor sebesült, onnan visszatérve pedig vendéglősként tevékenykedett. Édesapja Vitéz Szántó Tibor a katonai pályát választotta, részt vett a doni csatában, 1952-ben családjával együtt deportálták.

Szántó Miklós Pécsen végezte tanulmányait, építészként kezdte pályáját, majd a Városi Tanács Költségvetési Üzeménél és a DÉL VIÉP-nél építésvezetőként, ezt követően pedig a Kanizsa Sörgyár építész beruházójaként végezte munkáját. Katonai ideje alatt is a szakmájában dolgozott, építésvezetőként irányította a Dózsa Laktanya rekonstrukciós munkálatait.

1970 óta magántervezőként, majd 1982-től építőipari vállalkozóként főállásban folytatta munkáját. Ekkor szerzett szakmájában mestervizsgát, majd az IPOSZ megyei delegáltjaként a német mestertanfolyamot is sikeresen elvégezte. A nevét viselő vállalkozás (Szántó Miklós Építőipari Kft.) főként ipari gyárak, üzemek megrendeléseit teljesíti generál kivitelezői minőségben, ahol a saját munkaerőn túl jelentős létszámban foglalkoztat alvállalkozókat is. Ez a vállalkozás indított el a Csengery úton egy építőanyag telepet, amely a lakossági igényeken túl nagymértékben hozzájárul a helyi építőipari vállalkozások anyagellátásához, az átlagosnál hosszabb fizetési haladékok biztosításával. A rendszerváltást követően Szántó Miklós megalapította másik családi vállalkozását, a TRIDENS 96. Kft.-t, amely a rendszerváltás után csődbe ment ipari vállalatok telephelyeit vásárolta meg, majd azokat felújítva, ismét termelésbe állítva hasznosította (Szővaut telephely, Hidroplastik gyára, IKV telephely, volt hűtőszoba egy része, Cipőipari Szövetkezet, Nemzeti Bank épülete, stb.). Ezt a tevékenységet a két cég erőforrásait egyesítve Nagykanizsán kívül is folytatják, és ingatlan fejlesztéseket is végezve fejlődnek (Budapest, Zalaegerszeg, Letenye, Balatonfüred). A városban jelentős ipari potenciált tudnak átmenteni a jövő számára, ezeken az ipari területeken a hazai vállalkozások mellett német és francia cégek telepednek le bérlőként, mára közel ötszáz embernek biztosítva megélhetést. 2010-ben a Kft. megépítette az Erzsébet téren Nagykanizsa első magánklinikáját, amely egy egészségcentrumnak ad otthont, gyógyszerházzal, körzeti orvosi rendelővel, és húsz orvost foglalkoztató járó beteg ellátó és egynapos sebészeti beavatkozásokra alkalmas korszerű műtőkkel ellátott egységgel.

Szántó Miklós a közéleti munkában is jelentős szerepet vállal. Több sportág szponzoraként segítséget nyújt a sportolóknak abban, hogy fejlődhessenek és minél jobb teljesítményt nyújthassanak tevékenységükben. 2010-ben alapító tagként részt vett a Civil Összefogás Nagykanizsáért Egyesület létrehozásában, melynek első elnöki pozícióját is betöltötte. Nős, feleségével két leánygyermekük született, akik mára két diplomával rendelkeznek és nyelveket beszélnek. Felesége Paksa Zsuzsanna vegyész, nyugdíjba vonulásáig vadászboltokat üzemeltetett, ezt követően pedig a családi vállalkozás adminisztratív teendőiben segíti a boldogulást. A Szántó Miklós Építőipari Kft. jelenleg Nagykanizsa legszebb épületének, a Tridens 96. Kft. tulajdonába került Bankpalota felújítását-korszerűsítését végzi, ahol az eredeti banki tevékenységet visszaállítva és a belváros számára további hasznos funkciók végzésére alkalmas épülettegyűjtést szeretne kialakítani, amely illő módon reprezentálja az épület megjelenését.

Szerszám Trió Bt.

8800 Nagykanizsa, Honvéd út 40.
Tel./Fax: 06-93/312-828
Mobil: 06-30/449-5645, 06-30/750-3676
e-mail: szerszamtrio@gmail.com
www.szerszamtrio.hu

A Betéti Társaságunk 2006 júniusában kezdte meg működését. Megalakuláskor a minőségi szerszámok kiskereskedelme határozta meg cégünk profilját.

A vevőink pozitív visszajelzésének hatására, valamint a minél komplexebb kiszolgálás érdekében folyamatosan szélesítettük választékunkat, megtartva a bevált termékek – elektromos kisgépek és tartozékaik, kéziszerszámok – forgalmazását. A széles választék azt eredményezte, hogy lassan kinőttük az üzletet, és a jelenlegi helyünkre költöztünk 2008 decemberében.

Üzletünkben a professzionális kéziszerszámok (Cetaform, Unior, Extol, Gedore, Hans) mellett barkács kéziszerszámok is kaphatók széles választékban, valamint a következő márkák elektromos kisgépei képviselik magukat: Metabo, Bosch, Makita, Ferm, Extol, Güde, Sparky, AEG, Milwaukee és ezek tartozékai.

Ha ezeken felül bármire szüksége van a kedves vásárlónak, azt is rövid időn belül beszerezzük számára.

Cégünk a kiskereskedelmi vásárlók mellett kiemelkedő figyelmet fordít a termelő-és szolgáltató ipari jellegű vállalatok ellátására is.

Mottónk: „Ne feledje, mi azért dolgozunk, hogy Ön egy elégedett vásárló legyen!”

TÁPLÁLÉKALLERGIA BOLT

8800 Nagykanizsa, Kinizsi P. u. 7.
Tel.: 06-30/298-3379 • Üzlet: 06-30/439-5530
e-mail: eszkoba@gmail.com • web: www.eszkoba.hupont.hu

A Táplálékallergia Bolt 2010 szeptemberében nyitotta meg kapuit Nagykanizsán. Abban az időben, néhány alapanyagot és készterméket tudtak beszerezni a diétázók vagy a táplálékallergiával küzdők a város különböző üzleteiben. Buzás Eszter Rózsa, a bolt vezetője számára nem volt ismeretlen a lisztérzékenység, hiszen párja az Eszkoba Kft. másik tulajdonosa is gluténintoleranciával küzd. Úgy gondolták, hogy szeretnék megkönnyíteni a hasonló problémákkal küzdők mindennapjait, a válogatott alapanyagokból készült élelmiszerek bőséges kínálatával. A glutén-, tej-, tojás- és szójamentes termékeket keresők mellett azok is megtalálják a számukra megfelelő ételeket, akik elkötelezett hívei a reformtáplálkozásnak, vagy épp diabetikus, fogyókúrás, PKU (fehérjeszegény), bio, illetve anticandidás élelmiszereket keresnek. Az üzletbe betérő vásárlókat minden reggel, közel húsz féle frissen sült pékáru és kóstoló várja. Telefonon történő megrendelés esetén pizza, meleg szendvics, valamint csiga, batyu, croissant és lekváros táska elkészítést vállalják, továbbá mélyhűtött pékáruk, piték, rétesek, torták és sütemények széles választékát kínálják. A teázás kedvelői számos, minőségi márká közül válogathatnak, emellett az üzletben táplálkozási tanácsadást is nyújtanak, illetve ezzel kapcsolatos könyvek is megtalálhatók.

NAGYRÉCSE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

8756 Nagyrécsce, Kossuth u. 48.

Tel.: 06-93/371-001

Web: nagyrécsce.hu

A Nagykanizsa tőszomszédságában, gyönyörű természeti környezetben található Nagyrécsce alapításának története régi időkig nyúlik vissza. A zalai falvak zöméhez hasonlóan Nagyrécsce első írásos említése az 1200-as évek második feléből származik, s történetére, népességének alakulására szintén a török hódoltság volt jelentős hatással- ekkor ugyanis elnéptelenedett az egykor várjobbágyok lakta falu. Idővel azonban sokan visszateleptültek Nagyrécsceére, amelynek évszázadokon át az állattenyésztés és növénytermesztés határozta meg mindennapjait.

Napjainkban azonban már a gazdálkodói tevékenységen jóval túlmutat a településen folyó élet. Ugyanis az elmúlt években teljessé vált az infrastruktúra Nagyrécscén, kiépült a vezetékes gáz, csatorna, telefon, ivóvíz hálózat. Ez természetesen felkeltette sok vállalkozó érdeklődését, a vendéglátás és az ipari munkák, szolgáltatások területén egyaránt. S mivel közel található Nagykanizsához, ugyanakkor a település megőrizte a falusi lét érintetlen szépségét, vonzó életter fiatal, kisgyermekes családoknak csakúgy, mint a pihenésre és nyugalomra vágyó időseknek. A település ésszerűen kialakított rendezési tervének köszönhetően ipari park és lakóövezet kialakítását is célul tűzte ki Nagyrécsce vezetése.

A gondozott millenniumi parkban, a virágosított tereken, utcákon végigsétálva megcsodálhatjuk a gondozott magánporták mellett- a történelmi múltat sugárzó, Inkey báró által építtetett neoromán stílusú templomot is, mely a falu büszkeségének, látványosságának számít, ahogy az évszázados mamutfenyő és a felújításra váró Inkey-kastély.

SZIKLA KERTCENTRUM

8756 Nagyrécsce, Kossuth u. 70. • Tel.: 06-20/996-5076

e-mail: kert-esz@freemail.hu • Web: www.szikla-kertcentrum.hu

Úgy tartja a mondás, hogy aki a virágot szereti, az rossz ember nem lehet – ez a méltán bölcs megállapítás igaz a Szikla Kertcentrum tulajdonosainak, a nagyrécscei Mayer József és családjának vállalkozói szemléletére is. A Nagykanizsához közeli településen 1000 négyzetméteres területen lévő Dísznövény kertészetükben, üde, káprázatos színekben tündöklő virágok, örökzöldek, cserjék, gyümölcsfák, különleges trópusi és mediterrán növények nyűgöznek le mindenkit, aki betér ebbe a magyar, ugyanakkor egzotikus „édenbe”. Ám a Mayer család cége, a Szikla Kert-

centrum nem pusztán csodálatos zöldekből áll: park- és kertépítéssel, - díszítéssel, magán-, ipari kertek gondozásával, karbantartásával egyaránt foglalkoznak. A vállalkozást kezdetben a Csengeri úton üzemeltették, majd 2011-ben vásárolták meg Nagyrécscén, az otthonuk tőszomszédságában található területet, s népesítették be gyönyörű növényekkel, melyeket, mielőtt a vásárlóknak értékesítenek, egy évig saját maguk nevelnek. Csak olyan árut adnak el, amely megfelelő közegből érkezik. „Mindenki úgy menjen ki a kertjébe, hogy otthon érezze magát”- vall a tulajdonos, Mayer József munkájának lényegéről, ami nem pusztán egy szép virág vagy fa kiültetéséből áll- ugyanis, „nem a magam kertjét építem, hanem azét, aki megrendeli”.

SZOKOL ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS KFT. KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS

8800 Nagykanizsa, Vár út 6. • Tel.: 06-93/333-767, 06-93/516-767, 06-30/9794-722
8800 Nagykanizsa, Kalmár u. Vásárcsarnok • Tel.: 06-93/326-324

Szokol Pál egyéni vállalkozóként harminc éve kezdte el kereskedői tevékenységét, az üzlet beindításával családjának biztos megélhetése mellett, a vállalkozói siker elérésének célja lebegett szeme előtt. Szorgalmas munkájával mindezt megvalósította, majd fia, ifjabb Szokol Pál 1998-ban átvette a vállalkozást, amely azóta is a város egyik vezető zöldség-gyümölcs nagykereskedése. A kft. jelenleg is heti három alkalommal érkezik a főváros nagybani piacára, hogy aztán a beszerzett, kiváló minőségű áruval térjen vissza a nagykanizsai telephelyre. Innét kerül a zöldség-gyümölcs a város kereskedőinek polcaira, iskolákba, közületekbe, üzemi konyhákba. A cég Kanizsa ötven kilométeres körzetét immár három autóval látja el, emellett egyes Balaton melletti üdülők üzletei is hétről-hétre várják a friss árut. A vállalkozás alkalmazottainak száma öt főre bővült, valamint a sikeresség mércéje a cég Vásárcsarnokban megtalálható üzlete is. Az egyéni vállalkozás 2011. május elsejétől már kft. formájában működik tovább. Az utóbbi években még inkább növekedett a megrendelők, üzleti partnerek száma, valamint a magasabb szakmai követelményeknek való megfelelés és a vásárlói igények maradéktalan kiszolgálása ugyancsak növelik a Szokol Zöldség-Gyümölcs Kft. presztízsét. A cég a gazdasági válság állította akadályokat is sikerrel veszi, sőt, folyamatosan tervez, céljai között szerepel például egy új, nagyobb hűtőkammera megépítése.

TEMESI GRÁNIT KFT.

8800 Nagykanizsa-Miklósfa, Szentendrei u. 65.
Telefon: 06-93/318-003 • Mobil: 06-30/267-66-27, 06-30/339-94-97
e-mail: temesigranit@temesigranit.hu • Web: www.temesigranit.hu

Legyen az épületkő, vagy sírkő, ha Temesi László kőfaragó, műkökésztő mester és szakképzett kollégái munkálják, formálják meg, olyaná válik, amilyenről a megrendelő álmodott. Mínderre nemcsak a vállalkozó több évtizedes szakmai tapasztalata, ismertsége, elismertsége a garancia, hanem a céget 2000-tól irányító fia, ifj. Temesi László ambíciózus, kreatív, kereskedelmi üzletszemlélete is, aki az édesapjától tanult gyakorlati ismereteket előnyösen kamatoztatja munkái során.

Az évek folyamán Temesi László műköipari tevékenységének palettája- az ügyfelek és a kor igényeihez igazodva-bővült: márványból, gránitból és mészkőből egyaránt készítenek akár síremlékeket, építőipari díszítőelemeket, kiegészítőket, tartozékokat.

„Fő profilunk a síremlékek gyártása, kivitelezése azonban lépcsőket, kőnyöklöket, erkély és terasz szegélyeket, különböző burkolatokat, konyhai munkapultokat egyaránt készítünk. Csakis minőségi, olasz nyersanyagokkal dolgozunk, síremlékek esetében pedig időjárás- viszonyoktól függően- csakis olyan munkát adunk ki kezünk közül, amire garanciát is vállalunk, és ami időtálló.”

Sztreha Autóalkatrész Mosó és Szerviz

8800 Nagykanizsa, Zrínyi u. 21. (A Tözsde Klub épülete.)

Telefon: 06-93/788-782 • Mobil: 06-70/381-3881

e-mail: sztrehaauto@gmail.com

Nyitva tartás: h-p. 8-17-ig, szo. 8-12-ig.

8800 Nagykanizsa, Belus J. u. 1.

Tel.: 06-93/312-325 • Mobil: 06-70/948-0808

Nyitva tartás: h-p. 8-18-ig, szo. 8-15-ig.

Legyen szó bármilyen autómárkáról, bármely alkatrész megtalálható. Kiküszöbölve a raktáron lévő készlet hiányát országos és külföldi kapcsolatokat alakítottunk ki, melynek köszönhetően legkésőbb 24 órán belül a hiányzó alkatrész a boltban rendelkezésre áll. A szolgáltatások körét bővíti, hogy a város területén belül napi többszöri ingyenes kiszállításra van lehetőség.

Webáruházunkban a www.sztrehaauto.hu weboldalon az alkatrészek teljes palettája megtalálható. A honlap folyamatos szerkesztés alatt áll.

A vállalkozás bővítéseként Sztrehovszki Zsolt, a cég tulajdonosa 2011. szeptember 1-jétől az autósbolthoz kapcsolódva a környéken egyedülálló, technikailag korszerűen felszerelt autómosót és szervizt nyitott a Nagykanizsa, Belus J. u. 1. szám alatt. Két beállós kézi autómosó és két beállós szerviz biztosítja a folyamatos, gyors és szakzerű munkavégzést. A várakozó ügyfelek részére 14 férőhelyes parkoló áll rendelkezésre. Az ügyfeleknek lehetősége nyílik a váróhelyiségben figyelemmel kísérni autójukat a mosatás közben.

Teljes körű szolgáltatásaink: gumiszerviz, gyorsszerviz, műszeres diagnosztikai vizsgálat, olajcsere, számítógépes adatnyilvántartás és internetes szolgáltatás.

Indulásától kezdve kiemelt stratégia a magas szakmai színvonalú munkavégzés. A legkorszerűbb gumiszervizzel, széles választékot kínáló raktárkészlettel és komplett logisztikai háttérrel a legideálisabb partnerei vagyunk az autópark kezelő cégeknek és multinacionális nagyvállalatoknak is.

Meglévő ügyfeleink elégedettsége, töretlen bizalma a bizonyíték szolgáltatásaink minőségére.

Honlapunkon (www.sztrehaauto.hu) minden, partnereink számára fontos információ on-line módon elérhető.

Hosszú távú és kölcsönösen előnyös üzleti kapcsolatok kiépítésére törekszünk. Ennek érdekében megteszünk mindent annak érdekében, hogy megrendelőinket kedvező vállalási árainkkal, munkánk minőségével, a határidők betartásával, teljes körű kiszolgálással tartjuk meg.

Dr. Bogdán Gertrúd fogászati rendelése Széchenyi Pihenő Kártya, valamint bankkártya (K&H, OTP), Tempo-, OTP-, Vasutas-, Medicina-, Honvéd-, MKB-, Generali-, Axa-, Egészségért Egészségkártya elfogadóhely. Nagykanizsai rendelőjében hétfőn, szerdán és pénteken 13-tól 19 óráig, Zalakaroson pedig hétfőn, szerdán, pénteken 8-tól 13 óráig, valamint kedden 13-tól 18 óráig várja betegeit.

Termoszerviz Kft.

Gáz-és Tüzeléstechnika Energetikai Fővállalkozás

8800 Nagykanizsa, Csengery út 113/B

Telefon: 06-93/537-430 • Fax: 06-93/537-431

E-mail: termokft@termoszerviz.hu • <http://www.termoszerviz.hu>

TERMOZSERVIZ

A Termoszerviz Kft. immár huszonegy éve sikerrel végzi munkáját az energiaracionalizálás, az épületgépészeti és klimatechnikai kivitelezés, valamint a gázipar területén. A cég munkatársai elkötelezettek az energiatakarékos és környezetkímélő rendszerek és berendezések alkalmazása mellett. Energetikai munkáikkal és szerviztevékenységükkel Nagykanizsán kívül az ország egész területén, valamint Romániában és Szlovákiában is jelen vannak. Alapvető tevékenységeik közé tartozik az energiaracionalizálási tanulmányok készítése és megvalósítása, valamint a tervezéstől a kivi-

telezésen át az üzembe helyezésig vállalják a legkülönbözőbb feladatokat: kazánházi, épületgépészeti, technológiai-gépészeti, klíma-és szellőzéstechnikai kivitelezéseket, rekonstrukciókat és karbantartási munkákat. Elvégzik a földgáz és a tartályos propán-bután gázellátó rendszerek (gáz-és folyadékfázisú) tervezését és építését. A gázipari üzletág a COPRIM típusú PB gáz elpárolgatókat, saját gyártású földgáz és PB gáz nyomásszabályozó egységeket, gázfogadókat gyárt, forgalmaz. A cég legújabb terméke az SNG gázkeverő, a PB gázból és levegőből földgázt helyettesítő gázt előállító, csúcslévágásra is alkalmazható berendezés. Mindemellett gázipari alkatrészeket, berendezéseket, folyadékfázisú felhasználáshoz szivattyúkat, speciális alkatrészeket, mérőberendezéseket, csőidomokat, gömbcsapokat is értékesítenek. Az olasz TARTARINI cég nyomásszabályozói, elzárószerelvényei és egyéb alkatrészei szintén megtalálhatóak a Termoszerviz Kft. kínálatában. Kivitelezési munkáikhoz a mai elvárásoknak megfelelően energiatakarékos és környezetbarát berendezéseket ajánlanak és adnak tanácsot az érdeklődőknek. Természetesen rendelkeznek a tevékenységeik végzéséhez szükséges személyi, szakmai és tárgyi feltételekkel, engedélyekkel és szakvizsgákkal. A cég ISO 9001:2009 szerint, valamint MSZ EN 3834:2006 és 14001:2004 szabvány szerint tanúsított minőségbiztosítási rendszereket működtet. A közel ötven fővel dolgozó vállalat jelentős referenciákkal rendelkezik, mint például a Budapesti Távhőszolgáltató Zrt. hőközponti rekonstrukciók (265 darab), a Csongrád Megyei Önkormányzati Intézmények fűtésrekonstrukciója, valamint a Suzuki Zrt. Esztergom gázkeverő berendezésének telepítése. A Termoszerviz Kft. üzletpolitikája a vevők gyors, pontos, rugalmas, igényeik szerinti teljes körű kiszolgálására épül, amely eddigi sikereik titka is egyben.

Tomasits István bádogos mester

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 98.

Telefon: 06-20/332-9870 Fax: 06-93/787-122

A Tomasits Bádogos és Tetőcentrum 1995 óta, immár tizenhét éve áll a megrendelők és vevők rendelkezésére, a több mint egy évtizedes tapasztalat a garancia a magas minőségű és gyors kiszolgálásra és a szolgáltatások teljesítésére. A cég többek között bádogos és építőipari értékesítéssel foglalkozik, a

termékek széles palettáját kínálják a Magyar utca 98. szám alatti szaküzletben. A bádogos munkák elvégzése mellett fémlappal való fedést, lapostető szigetelést, cserepeslemez forgalmazást és komplett tetőtechnika-kivitelezést és értékesítést is vállalnak, nem csak Nagykanizsán, hanem országsszerte, sőt, határon túli kapcsolatokkal is rendelkezik a cég. Az épp építkezés előtt állók vagy a tetőt és csatornarendszert felújítani szándékozók bizonyára találnak kedvükre való árut, ha betérnek a hetven négyzetméteres üzletbe. A városban egyedülálló a Tomasits Bádogos és Tetőcentrum kínálata a csúcscsúszekből, amelyek olasz, német alapanyagokból készülnek, valamint horganylemezből, festett alumíniumból, és különféle más festett lemezekből előállított áruk is kaphatók az üzletben. Ezek az elemek elsősorban az épület díszítésénél, valamint tornyok, csatlakozási pontok, élek kiemelésénél kapnak hangsúlyos szerepet. A vevők egyedi igényeit elképzeléseit is készségesen megvalósítja a kiváló szakemberekből álló csapat, régi házak tetőinek felújítását pedig gyorsan, precízen, akár hétvégén is elvégzik. Akár lakossági igények, akár szakemberek kiszolgálása a feladat, a Tomasits Bádogos és Tetőcentrum minden, a bádogos szakmával kapcsolatos elképzelést megvalósít, és biztosítja a kivitelezéshez szükséges alapanyagot is.

V-NAFTA KFT.

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 166.

Tel: 06-93/536-775 • E-mail: v-nafta.kft@chello.hu

Nyitva tartás: 5.30-22.30-ig, minden nap.

Normál, pénztárcabarát árai és az udvarias, előzékeny kiszolgálás miatt nagy népszerűségnek örvend az autósok körében a Magyar utca, Nagykanizsára bevezető szakaszán lévő V-NAFTA benzinkút, melyet Völgyi István alapított, még 2003-ban. Kezdetben 2 kútoszloppal, védőtető és shop nélkül működött a töltőállomás, ám az évek során - a folyamatos fejlesztések jóvoltából - tetővel, tartállyal, 3 kútoszloppal és árusító helyiséggel bő-

vült, valamint napjainkban már 9 szakképzett alkalmazott segít az ügyfeleknek.

Minőségi, adalékolt diesel, 95-ös ólommentes benzin (MOL minőség) és az E 85 bioetanol üzemanyag egyaránt megtalálható a benzinkúton, jóval alacsonyabb áron, mint a térségben lévő más töltőállomáson. Völgyi István korrekt üzletpolitikájának és kereskedelmi szemléletének köszönhető, hogy sok, szerződött vállalkozás és magánszemély választja a V-NAFTA benzinkutat. Az ügyfélshop kínálati palettája is nagyon széles: üdítők, szeszes italok, nassolnivalók, kenőanyagok, PB palackok, AdBlue, továbbá más autós kellékek is kaphatóak - bolti áron - az üzletben, ahol készpénzes és kártyás fizetésre egyaránt van lehetőség. A jövőben a benzinkút be- és kijáratának új kialakítását és autómósó építését tervezi a tulajdonos, állandó törekvése viszont változatlan: továbbra is tartani a piacképes, kedvezményes árakat.

Tourinform Iroda

8800 Nagykanizsa, Csengery út 1-3.

Tel.: 06-93/313-285; 06-20/298-2618

E-mail: nagykanizsa@tourinform.hu • Web: <http://tourinform.nagykanizsa.hu>

A Nagykanizsai Turisztikai Hivatal és Információs Iroda, közismertebb nevén Tourinform Nagykanizsa 2004 májusában nyitotta meg ajtaját az érdeklődők előtt. Az Iroda Nagykanizsa Megyei Jogú Város fenntartásában, annak önálló intézményeként működik, szakmai felügyeletet az országmarketing feladatokat ellátó Magyar Turizmus Zrt. biztosítja. Ez a szakmai felügyelet szervezi jól együttműködő hálózatát az ország Tourinform irodáit.

A Tourinform iroda elsősorban a városba látogató vagy hosszabban itt tartózkodó turisták informálására, segítségére hivatott. Ezt egészíti ki a helyi lakosságnak belföldi nyaralásukban való segítségnyújtás. Komplettd üdülőprogramokat, csomagokat nem értékesít az iroda, de minden szükséges információt meg tud adni. Az évek folyamán számos olyan szolgáltatással bővült a Tourinform iroda profilja, ami segíti a lakosságot szabadidejének eltöltésében.

2010. óta a nagykanizsai Tourinform másik fő profilja a Kanizsa kártya ügyintézése lett. Az irodában lehet igényelni és átvenni a kártyát, mely számos különböző kedvezménnyel teheti olcsóbbá az életünket.

- Tourinform irodában beszerezhető:
- Információ Nagykanizsa és térségéről, hazánk szépségeiről, látnivalóiról, szálláshelyekről, éttermekről, rendezvényekről, programokról és sok minden másról
- Képeslapok, útikönyvek, Honismereti Füzetek, Magyar Turizmus Kártya
- Jegyek helyi rendezvényekre
- Városismertető séták szervezése
- Nemzetközi igazolványok (diák, tanár, utazási, Euro26, Ifjúsági Szálláshely)
- Jegyek a Volánbusz nemzetközi járataira
- Színház-, koncert- és kiállításjegyek
- Turista- és országtérképek
- Helyi és környékbeli kézművesek termékei
- Utasbiztosítás
- Kanizsa Kártya ügyintézés

Amivel nem foglalkozunk: külföldi utak szervezése és közvetítése.

VOKE Kodály Zoltán Művelődési Ház

8800 Nagykanizsa, Csengery út 67. Tel./Fax: 06-93/311-195

E-mail: kodalymk@chello.hu

Web: www.kodalymk.hu

„A kultúrember eszménye nem más, mint annak az embernek az ideálja, aki minden körülmények között megőrzi igazi emberségét. Kultúrembernek lenni számunkra azt jelenti, hogy a modern kultúra viszonyai ellenére is emberek maradunk.”

Nagykanizsa és régiójának egyik legismertebb és legkedveltebb „kulturális szentélye” a VOKE Kodály Zoltán Művelődési Ház, amely a Vasutas Országos Közművelődési és Szabadidő Egyesületének tagintézménye, valamint a Területi Művelődési Intézmények Egyesületének tagja.

Nívós kulturális tevékenységét Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata is segíti, támogatja. Az intézmény 65 éves fennállásának egyik jelentős mérföldköve volt, a 2005 januárjában történt fúzió: egyesült az egykori Erkel Ferenc Olajipari és a Kodály Zoltán Vasutas Művelődési Ház.

Kámánné Szép Terézia okleveles andragógus és művelődésszervező személyében 2005 októberében vezetőváltásra került sor. Az igazgató hitvallása szerint elengedhetetlen ebben a szakmában az alázat, a magas szintű szakmai tudás, elhivatottság, kreativitás, emberség.

A nagykanizsai VOKE Kodály Zoltán Művelődési Ház munkatársainak és csoportjainak odaadással és kitartással végzett tevékenységét már országosan is ismerik, elismerik. Az általuk szervezett fesztiválok és nagy volumenű országos rendezvények, kiállítások, koncertek, egészségmegőrző programok közül néhányat kiemelve: az Országos Farsangi Fánkfesztivál, az Országos és helyi Vasutasnapok, Vasutas Nyugdíjas Klubok Kulturális Találkozója, Ezoterikus és Életmód Nap, valamint Egészségfesztivál.

A VOKE Kodály Zoltán Művelődési Ház természetesen minden olyan tevékenységet, programot megvalósít, lebonyolít, amely a művelődés, oktatás és sport körébe tartozik - minden korosztály érdeklődését megcélozva. Az intézményben számos művészeti csoport, civil közösség működik. Legjelentősebbek a Vasutas Nyugdíjas Klub, Mol Bányász Nyugdíjas Klub, Kodály Zoltán Énekkar, MAMIK Hagyományőrző Dalkör, Pántlika Néptánccsoport, Dél-Zala Táncegyüttes, Fafaragó szakcsoport, Egészség és Életmód Klub, Ulti Klub, TAI-CHI Belső Utak Iskolája, valamint a Kertbarát Klub.

Több alapítványnak, egyesületnek is otthont ad a művelődési ház, pl.: a Kultúrával Kanizsáért Közhasznú Egyesület, Tehetséges Zenészek Zenekarokért Alapítvány, Nagykanizsai Szénhidrogénipari Kulturális Alapítvány.

A múlt és a jelen így méltán bizonyítja, hogy a VOKE Kodály Zoltán Művelődési Ház ellátja vállalt társadalmi feladatát, a város közművelődését híven szolgálva és összefogva a tágabb régió vasutas-olajos dolgozók kulturális igényeit.

ZALA INGATLANSZALON

8800 Nagykanizsa, Ady E. u. 4. (Vasemberház árkád)
Tel.: 06-93/7891-140, 06-93/789-240
www.zalaingatlanszalon.hu

Családi vállalkozásunk 10 éve tevékenykedik az ingatlan szektor területein. 2003-ban nyitottuk ingatlanforgalmazó irodánkat. Az iroda ma már az egyik meghatározó ingatlanforgalmazó a megyében, közel 1000 megbízással. Az ingatlanforgalmazó iroda tevékenysége kiterjed a lakossági ingatlanok minden típusára, legyen az falun vagy városban, de szívesen foglalkozunk külterületi zártkert, mezőgazdaság vagy ipari ingatlanokkal is. A vevőink felé ingyenes szolgáltatást végzünk, akár teljes körű ingatlan és hitel ügyintézésessel is. Munkakapcsolatban vagyunk horvát, szlovén, olasz, német és orosz partnerekkel. Irodánkat a belvárosi környezetben, az ügyfeleknek jól elérhető helyen, a vasemberházi árkádok alatt a Ady Endre u. 4. szám alatt üzemeltetjük.

Az ingatlanforgalmazás mellett ügyfeleinknek energia tanúsítványt, ingatlanszakértői tevékenység keretében értékbecslést is végzünk.

A vállalkozásunk évek óta készít családi házak, társasházak részére energia megtakarítást célzó pályázatokat az elnyert támogatások teljes körű lebonyolítása mellett.

ZALAERDŐ Zrt.

Központ: 8800 Nagykanizsa, Múzeum tér 6.
Tel.: 06-93/500-200 • Fax: 06-93/500-250
e-mail: zalaerdo@zalaerdo.hu • www.zalaerdo.hu

A ZALAERDŐ Zrt. mintegy 56 ezer hektár, kiváló adottságokkal rendelkező, állami tulajdonú erdőt kezel.

A fő feladat az itt álló, kiemelkedő minőségű erdők megőrzése, szakszerű kezelése, az engedélyezett fahasználatok végrehajtása. A Zrt. működésétől – saját dolgozóin kívül - közel 1200 ember megélhetése függ.

A begyűjtött magokból évente mintegy 12 millió csemetét állítanak elő. A szakemberek kiemelt figyelmet fordítanak a természetszerű erdőgazdálkodásra, hogy az erdők megőrizzzék fajgazdságukat, a külső hatások elleni állékonyosságukat.

Évente átlagosan 400 ezer bruttó m3 kiváló minőségű faanyag piacra juttatásával segíti az ország faanyagszükségletének kielégítését. Korszerű gépek vásárlásával hozzájárult a fakitermelés hatékonyságának emeléséhez és a munkakörülmények javításához.

A társaság fűrészipari kapacitása mintegy 12-15 ezer m3. A hulladékból fapelletet állítanak elő.

A Zrt. mintegy 75 ezer hektáros vadászterületén világhírű gímszarvasállomány található, de jelentős a vaddisznó állomány is. A minőségi vadászatok vonzerejét 7 vadászház biztosítja.

A megyében több arborétum szolgálja a pihenést, az erdei kisvasúttal a látogatók 32 km hosszúságban utazhatnak Göcsej legszebb tájain, akár nosztalgiaúton is. Csömödéri 46 fős turistaszálló szálláslehetőséget biztosít a Zalába utazó turisták számára.

ZALAKAROS - „Meríts erőt a természet csodáiból!”

Polgármesteri Hivatal - 8749 Zalakaros, Gyógyfürdő tér 1.

Tel.: 06-93/340-100 • Fax: 06-93/340-531 • E-mail: hivatal@zalakaros.hu • Web: www.zalakaros.hu

Gránit Gyógyfürdő Zrt. - 8749 Zalakaros, Thermál u. 4.

Tel.: 06-93/340-420 • Fax: 06-93/340-318 • E-mail: info@furdo-zalakaros.hu

Tourinform Iroda - 8749 Zalakaros, Gyógyfürdő tér 10.

Tel./Fax: 06-93/340-421 • E-mail: zalakaros@tourinform.hu

Zalakaros a Kis-Balaton fürdővárosa és az egészségmegőrzés fellegvára. Olyan város, ahol nemcsak a test, hanem a lélek is felfrissül, kikapcsolódik. Minderről egész éven át tartó programsorozat is gondoskodik, minden korosztály érdeklődési körének, igényeinek megfelelően. Méltán elmondható Zalakarosról, hogy aki egyszer már járt ott, azt mindig visszahúzza a szíve.

A fürdővárosba érkező vendégek száma évről-évre folyamatosan növekszik. S hogy ennek mi a titka? Természetesen elsősorban a gyógy-és élményfürdőzés, ám az aktív kikapcsolódás lehetősége is sokakat csábít a településre, ahol minden lehetőség adott a külső-belső felfrissülésre. Gyalog-és kerékpártúrák, vadászat, horgászat- Zalakaros bőséges turisztikai kínálatát nehéz lenne szavakban felsorolni. Talán mindezek hozzájárulnak ahhoz, hogy Magyarország egyik legjelentősebb egészségmegőrző központja a fürdőváros.

Zalakaros talán legszámításba nem vehető kincse az élet zálogát adó és gyógyító erővel rendelkező termálvize, melyre 1962-ben bukkantak. A zalakárosi gyógyvíz kiválóan alkalmas krónikus mozgásszervi és nőgyógyászati megbetegedések gyógyítására, de betegséget megelőző, általános közérzetet javító szerepe is van. Akár télen, akár nyáron, a Gránit Élmény-, Strand-, és Gyógyfürdő kényeztető szolgáltatásainak (szépészeti, wellness, gyógykezelések) széles palettája várja a család minden tagját, bel-és külföldről egyaránt. A fürdő több mint 10 hektáros, parkos területen fekszik: gyógy-, termál-, élmény-, hullám-, gyermek és sportmedencék, csúszdák színesítik az önfeledt kikapcsolódás örömeit. A 2010-ben felújított fürdőóriásnak a megismeréséhez, feltérképezéséhez legalább egy napra van szükség, szolgáltatásainak kipróbálásához pedig több vakáció is kevés, hiszen időről-időre számos újdonsággal lepik meg a vendégeket: a hazai piacon kurióznak számító kényeztető gyógyászati, medical-wellness és Sens & Spirit kezelésekkel is. Ráadásul pedig- a városvezetés munkájának köszönhetően- a test felüdülése, felfrissülése esztétikus, szemet gyönyörködtető környezetben történik.

Különleges vonzerő a gyerekek számára a júliustól működő Vízipók Csodapók gyermek vízivilág, mely közel 400 m²-es kétszintű, 60 élményelemet tartalmazó gyermek medenceparkkal, tematikus játszóházzal és kalandparkkal, strandóvodával és bébi-birodalommal várja a kicsiket. A strand területén minden korosztály egymástól jól elkülönítve tud szórakozni.

Zalakaroson otthon érezheti magát az ember-minderről 12 szálloda, 760 magánzálláshely (7000 fős szálláskapacitással) gondoskodik. A kettő, három, négycsillagos szállodák és az egyéni szállások széles választéka lehetőséget ad arra, hogy mindenki igényeinek megfelelően válasszon.

Zalakaros, a generációk találkozóhelye, egész évben vár. Egy hely, ahol minden lehetőség adott arra, hogy „újraéledjen, megdobbanjon a szív”.

Lendva legkiválóbb mezőgazdasági szakboltja

agrooprema

9220 Lendva, Kolodvorska 2/A

Telefon: 003862 577 26 92 • Fax: 003862 577 26 93

www.mercator.si

**A KISKANIZSAI KISRÁC ÚTI
Vetőmag Bolt**

Tel.: 06-93/319-668

Agrotti Gazdabolt

Az Agrotti Gazdabolt 1993-ban családi vállalkozásként kezdte meg tevékenységét a kiskánizsai Kistrác utcában. A mezőgazdasági üzlet a zöldség-gyümölcs kistermelők ellátására szakosodott, vevőit bőséges választék várja a termeléshez nélkülözhetetlen alapanyagokkal és eszközökkel. A növényvédők szereke, különféle típusú műtrágyák, mezőgazdasági fóliák, agráripari cikkek, palánta- és virágfölddek, palackozástechnikai eszközök, s nem utolsósorban gazdasági vetőmagok széles kínálata az egyedi igényeket is képes kielégíteni. Az üzletben minden megtalálható, ami a ház körüli kertészkedéshez szükséges, és a kedves vevő a megfelelő kellékek beszerzése mellett, hasznos tanácsokkal is gazdagodhat.

**Nyitva: hétfő - péntek: 8-17,
szombat: 7.30 - 12 óráig.**

ANGEL FACE STÚDIÓ

8800 Nagykanizsa, Csengery út 10.

Balogh Tímea sminkes, kozmetikus
Nappali, alkalmi, menyasszonyi és smink
különlegességek. Tápláló, regeneráló kezelések
Heti termékekkel.

Masszázs, kéz- és lábápolás,
gyantázás (hagyományos, gyöngy),
Fül- és orrlyukasztás.

Balogh Tímea aerobik oktató
Alakformálás, erősítés kézi súlyzóval,
fitball labdával. Tánc.

Bejelentkezés telefonon: 06-30/342-0049

VICTORIA SPORT

8800 Nagykanizsa, Zrínyi u. 15.
(Dél-Zalai Áruház, élelmiszer bolt mellett)
Telefon: 06-30/288-3786

Nyitva tartás: h-p. 8.30-17.30, szo. 8.30-12.30

**Sportcipők, sportruhák
kedvező áron.**

**ARZENAL
SPORT**

KANIZSA-ban az **INTERSPAR**-nál.

8800 Nagykanizsa, Táborkhely u. 4.
(Kanizsa Centrum)
Tel.: 06-30/739-5757
Nyitva tartás: h-szo. 10-20,
v. 10.00-18.00

Márkafüggetlen

**KAROSSZÉRIA
SZERVIZ
AUTÓÜVEG CENTRUM**

Horpadásjavítás helyszínen, azonnal.
Helyszíni kárbejelentés és kárfelvétel.
Karambolos autók teljes körű javítása.
Szelvédők cseréje, forgalmazása, javítása.
Teljes körű biztosítási ügyintézés.

8831 Nagykanizsa, Miklósfá út 85.

Tel./Fax: 06-93/315-966

Mobil: 06-30/268-44-58, 06-30/862-59-22

www.agostonmuhely.hu

BAUMEISTER

KIVITELEZŐ, TERVEZŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

Nagykanizsa, Szent Imre u. 5.
Tel.: (93) 516 664; Fax: (93) 516 662
E-mail: baumeister@chella.hu;
Web: www.baumeister-kanizsa.hu

A Baumeister Kft. 32 éves múlttal rendelkező építőipari, ezen belül magasépítéssel foglalkozó vállalkozás. Fennállása óta tevékenységi köre- a folyamatos fejlődésnek és a piaci igényeknek köszönhetően- folyamatosan bővült. A társaság 1989-től már lakásokat is épít, az esztétikum, a gyors és pontos munkavégzés jegyében.

A Baumeister Kft.-nél napi feladat a kivitelezési technológia fejlesztése, az elmélet és a gyakorlat harmonizálása. A szakemberállomány tudásának fejlődése, és a technológiai eszközök célirányos beszerzése kiemelt fontosságú. A meglévő szakmai állomány összetétele így alkalmas bonyolult, nagyobb feladatok megoldására is, a tervezéstől a megvalósításig. Az ehhez szükséges gépek, berendezések is rendelkezésükre állnak. A kivitelezésnél olyan referenciával rendelkező, nagy múltú alvállalkozókat foglalkoztatnak, akik mindig kiváló munkát végeznek. Az építőipari kivitelezéshez szükséges alapanyagok beszerzését pedig saját forrásból oldják meg.

A Baumeister Kft. által épített lakások kivitelezésénél fontos szempont a zsúfoltság elkerülése. Ezért lakásaik külső-belső kialakítása nemcsak esztétikus, hanem a leendő tulajdonos igényeit szem előtt tartva, mindig egy „harmonikus otthon nyújtó” életér is.

A cég több évtizedes munkáját nemcsak az ügyfelek ismerik el: a Kft-t 1997-ben Építőipari mesterdíjjal, 2011-ben pedig „Nagykanizsa Minősített Vállalkozása” díjjal is kitüntették.

Brillante ékszerüzlet

Lepje meg szeretteit arany-, ezüst
ékszerrel, egy elegáns karórával!

Kibővített árukészlettel várjuk!

Nagykanizsa, Erzsébet tér (A CIB Bank mellett.)

BÁNFFY KÖZPONT

MAGYAR NEMZETISÉGI
MŰVELŐDÉSI INTÉZET

LENDVA, FŐ UTCA 32.

TEL.: 00 386 2 577 66 60

Húsz évvel ezelőtt, azaz 1992–1993-ban a kedvező nemzetközi, szlovéniai és helyi folyamatnak köszönhetően jött létre Göncz László vezetésével. Az alkalmazottak létszáma húsz év alatt a kezdeti 2-3 főre, 12-13 főre növekedett. Ennek arányában nőtt a vállalt feladatok mennyisége és minősége. A tevékenységi köre igen széles. Időrendileg is és fontosságát tekintve is az első, a különféle műkedvelő, azaz önkéntes művészeti tevékenységet folytató egyének és csoportok támogatása szervezéssel és anyagiakkal. A műfajok között található néptánc, népzene (citera), színházi játékok, népdaléneklés, kézimunka (hímzés), versmondás stb. A kulturálisan is átalakuló és anyagiakban szűkölködő világban a MNMI könyvkiadással is igyekszik a vidék, s a magyarság értékeit megőrizni az utókornak. Eddig még megszakítás nélkül jelentek meg minden évben a Muratáj és a Naptár című kiadványok. Az ifjúság a jövő, ezért külön hangsúlyt kapnak a különféle iskolai programok. Közülük kiemelhetők a már említett műkedvelő tevékenységek, továbbá a magyarságismereti vetélkedők (magyar irodalom és nyelvtan), történelem, földrajz, versmondás, fogalmazás, a nyári táborok, továbbá színházi eladások látogatása stb. Az utóbbi években vállalt feladat a Makovecz Imre által tervezett lendvai csodálatos lendvai színházban bérletes eladások szervezése. A környezetnek és a színvonalas daraboknak köszönhetően nagy a közönség érdeklődése ezen programok iránt, az eltűnt határ magyarországi oldalán is. Az intézet tevékenysége még hosszasan folytatható lenne például a nemzeti ünnepekkel, a Bánffy Központtal (könyvesbolt, internetes kávézó, rendezvény- és próbaterem), az idegenforgalmi szolgáltatásokkal, a Kárpát – medencei kapcsolatokkal stb. A lényeg az, hogy jelenleg a szlovéniai Muravidéken volt is, van is és lesz is magyar ember. Számunkra a Lendvai Magyar Nemzetiségi Művel-

www.mnmi-zkmn.si

 Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet
Zemlje in kultura slovenske zveze

Régi helyen, megújulva
szolgáltatás belsejével várjuk
CÉLPONT ÚZLETHÁZ
8800 Nagykanizsa,
Zrínyi M. u. 15.

Célpont Fehérnemű

Női-, férfi, gyermek - fehérneműk,

- hálóruhák
- zoknik

Magyar és olasz márkák nagy választékban

Triumph

felina

J.PRESS

BELMANETTI

CSOKITANYA

8800 Nagykanizsa, Király u. 31/H Tel.: 06-30/936-3923
(A buszpályaudvarral szemben, a rózsaszín négyemeletes házban, a Pecsenyetanya mögött.)

Keresse a **CSOKITANYA** feliratot!

Nyitva: h-p. 7.30-17.00, szo. 8.00-12.00
E-mail: peter.jozsef1@upcmail.hu

Jó napot kívánok!

Péter József vagyok, a Csokitanya édesség-üzlet tulajdonosa. Vállalkozásunk élelmiszer kis-és nagykereskedelemmel foglalkozik 15 éve.

Fő profilunk az édesség, kávé, tea, ajándék-csomag, szezonáru, szaloncukor, télapó, húsvéti csokoládék, energiatartó forgalmazása.

Vásárlóink üzlettulajdonosok, vendéglátó egységek vezetői, vállalatok, üzemi konyhák beszerzői, illetve egyéni vásárlók.

Üzletünk a buszpályaudvarral szemben helyezkedik el, a városközpontban. Versenyképes áraink, folyamatosan megújuló árukészletünk, szakmájuk iránt elkötelezett kollégák segítségével várjuk Önöket.

Deák Könyvesház

8800 Nagykanizsa, Deák tér 2.
Tel.: 06-93/311-143

**Könyvek, tankönyvek,
kötelező olvasmányok,
CD-k, DVD-k
kedvező áron, nagy
választékban kaphatók.**

Családsegítő és Gyermekjóléti Központ

Igazgató: Dr. Kaszás Gizella

8800 Nagykanizsa, Zrínyi Miklós u. 51.

Tel./Fax: 06-93/311-207, 06-20/416-0925

E-mail: gyjsznk@gmail.com

Facebook: Csládsegítő és Gyermekjóléti Központ

Területi iroda: Zalakomár, Tavasz u. 13.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ **családsegítő szolgálata** a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességeinek megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése és a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése céljából nyújtja a szolgáltatásait.

Adósságkezelési tanácsadás működtetése. **Előzetes bejelentkezés alapján, ügyélfogadás:** hétfő 8.00-11.00, 13.00-16.00, szerda 8.00-12.00, 13.00-17.00-előre egyeztetett időpontban.

A **Gyermekjóléti Központ** a gyermekjóléti alapellátás és egyéb speciális szolgáltatások biztosításával hozzájárul a gyermek testi, érzelmi, értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésnek elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez, valamint a kiemelt családjába való visszahelyezéséhez.

Intézményünk speciális szolgáltatásai közé tartozik: - Utcai és lakótelepi szociális munka, Kapcsolattartási ügyelet, - Kórházi szociális munka koordinálása, - Készenléti szolgálat, - Alternatív napközbeni ellátás nyújtása (Csellengők Közösségi Háza), - Helyettes szülő hálózat működtetése (átmeneti gondozás), - Adományok és felajánlások gyűjtése és közvetítése, - Szabadidős tevékenységek, - Jótékonyági rendezvények szervezése.

Kiegészítő szolgáltatások: - Pszichológiai tanácsadás, Fejlesztő pedagógiai tanácsadás, - Jogi tanácsadás, - Rendőrségi fogadóóra, Adósságkezelési tanácsadás

Nyitvatartási idő: hétfő – kedd - csütörtök 8.00-16.00, szerda 8.00-17.00, péntek 8.00-12.00

Pszichológiai tanácsadás előre megbeszélt időpontban.

Jogi tanácsadás: hétfő 8.00-12.00, 13.00-16.00, szerda 9.00-10.00, 13.00-17.00

A Családsegítő Központ Alapítványa a „**Segíts, hogy segíthessünk**” alapítvány célja, hátrányos helyzetű gyermekek, családok, nyugdíjasok támogatása.

Erste: 11600006-00000000-41929966

A szolgáltatások igénybevétele ingyenes.

Központi Ügyfélszolgálat

8800 Nagykanizsa,
Kisfaludy S. u. 15/a
Telefon: (93) 509-573;
Fax: (93) 519-080

Hibabejelentés- zöld szám:
06 80 314 019

www.dzviz.hu

Délzalai Vízmű Zrt. központ

8800 Nagykanizsa,
Kisfaludy S. u. 15/a
Telefon: (93) 509-541
Fax: (93) 314-279
E-mail: dzviz@dzviz.hu
Web: dzviz.hu
Vízellátási Üzemvezetőség
8800 Nagykanizsa,
Csengery út 117.

Telefon: (93) 312-311
8868 Letenye, Kárpáti u. 22.
Telefon: (93) 343-092
8863 Molnár, Külföldet 1.
Telefon: (93) 383-250

Nagykanizsai Szennyvíz-
elvezetési Üzemvezetőség
8800 Nagykanizsa, Ady utca
Telefon/Fax: (93) 516-504

Nagykanizsai
Szennyvíztisztítási Üzemvezetőség
8800 Nagykanizsa, Ady utca
Telefon: (93) 311-137; Fax: (93) 516-504

Galamboki Üzemvezetőség
8754 Galambok, Petőfi S. u. 43.
Telefon: (93) 358-340

Csurgói Üzemvezetőség
8840 Csurgó, Rákóczi F. u. 5.
Telefon: (82) 471-130

Marcali Üzemvezetőség
8700 Marcali, Sport u. 7.
Laboratórium

8800 Nagykanizsa, Ady utca
Szennyvíztisztító telep
Telefon/Fax: (93) 516-504

Harmóniában a természettel, harmóniában a víz világával...

A Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt. a jogelődjeit is figyelembe véve - 95 éve áll a fogyasztók szolgálatában. 2002. október 1.-től önkormányzatok által alapított részvénytársaságként, 2006. április 28.-tól zártkörű részvénytársaságként (85 tulajdonos önkormányzattal) működik.

A Részvénytársaság Zala és Somogy megye 103 településén élő több mint 130 ezer fogyasztónak szolgálatot ivóvizet, valamint 48 település szennyvízelvezetését és -tisztítását biztosítja. A társaság az alaptervekenység mellett vízmérő javítást és hitelesítést, műszeres vízvezetéki hibakeresést, kamerás csatornavizsgálatot, csatornatisztítást, csatornajaavítást, víziközmű építést, laboratóriumi vizsgálatokat és szerelvényértékesítést is végez. Bevezetésre került az integrált minőség irányítási rendszer (MIR, ISO 9001), környezetirányítási rendszer (KIR, ISO 14001), az ISO 22 000 szabvány szerinti HACCP élelmiszerbiztonsági rendszer, valamint a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányítási rendszer (MEBIR, MSZ 28001:2008).

A Vízmű Zrt. laboratóriuma akkreditált laboratóriumként működik. A szolgáltatási területen az ivóvizet 901 km hosszú csővezetéken keresztül juttatjuk el a fogyasztóinkhoz. A hálózaton több mint 40.000 bekötés és 81 víztároló található, mely kapacitása 22.760 m³. Szennyvízelvezetést és -tisztítást Nagykanizsán és további 47 településen végzünk 547 km hosszú csatornahálózattal és 132 szennyvízáttemelővel. A szennyvíztisztító telepek közül a nagykanizsai a legjelentősebb. Kapacitása: 25.000 m³/d. Pályázaton nyert pénzből felújítottuk a nagykanizsai székházunkat és a műszaki épületet. Megtörtént a nyílászárók cseréje, a teljes fűtésrekonstrukció, és elkészült az épület külső hőszigetelése is.

Az ügyfélszolgálatot teljes infokommunikációs rendszerrel láttuk el, és mindenben a legkorszerűbb és a legtakarékosabb technikát építettük be, beleértve a számítógépes rendszer naprakész korszerűsítését is. A folyamatban lévő, Európai Unió által támogatott környezetvédelmi nagyberuházás a Nagykanizsa és térsége szennyvíz-elvezetési agglomeráció még ellátatlan területeit fedi le, amelyek közé Nagykanizsa még csatornázatlan területei, a belváros csatornahálózatának bővítése, rekonstrukciója, valamint a környező települések csatornázása, és a meglévő szennyvíztisztító telep korszerű technológiai fejlesztései tartoznak. 2007-ben kaptuk meg a Regionális Minőség-díjat, idén a Nemzeti Minőségi-díj megszerzését tűztük ki célul.

A Délzalai Vízmű Zrt. elkötelezett a fogyasztók minél magasabb színvonalú kiszolgálása iránt. Cégünk olyan jövőképet tűzött maga elé, amelyet csak kiváló teljesítményrel érhetünk el.

DIALÓG

Nyelviskola és Vizsgacentrum Nagykanizsa

**ÓRIÁSI,
KEDVEZMÉNYEK*
szinte MINDENKINEKI!**

■ **ANGOL, NÉMET, OLASZ, OROSZ**
csoportos vagy egyéni képzések

■ Vizsgafelkészítő tréningek

■ Érettségire felkészítés

■ **GARANTÁLT NYELVVIZSGA**

■ Külföldi munkavállalóknak

■ Cégeknek kihelyezett oktatás

OKTATÁS ÉS VIZSGÁZTATÁS HELYBEN!

8800 Nagykanizsa, Kínizsi u. 2./a

Telefon: **06-93/326-413** • Mobil: **06-30/400-5253**

e-mail: dialog@dialognk.hu, web: www.dialognk.hu

Részletek: ügyfélszolgálatunkon és a www.dialognk.hu oldalunkon.

Int. Akkr sz.: 1981
F.Ny. reg.: 20-0129-04

Díszállat házishatás

8800 Nagykanizsa, Vásár u. 23.
(A Husquarna üzlet mellett.)

Taxi halak, trópusi díszhalak, tő ferőtlenítők, algyagállók, ékszertervezés, műterak, kirallatok, illó és fagyaszított cserégek, hálógnek, szőrök, illók, növények, dekorációk.
Kutya- és macska-
Tolmozatások és
alkarálmul vegyszerok.

Telefon:
06-30/6841-651

www.dlsz-allat.hu

Nyitva:
kedd-péntek 9-17,
szombat 9-12 óráig

DOMINO

Bútorszalon és Konyhasztúdió

Háló, franciaágyak, nappalik, étkezők,
konyhák, kisbútorok, fenyőbútorok, matracok,
kiegészítők, szövet- és bőrgarnitúrák

Telefon: **06-93/314-167**
8800 Nagykanizsa, Patófi út 93/A-B; Nyitva h.-p. 9-17, szo. 9-13 óráig

www.dominokanizsa.hu

**KISKANIZSAI ÁLLATORVOSI
RENDELŐ ÉS
ÁLLATGYÓGYSZERTÁR
DR. FEKETE ÁGOSTON**

Dr. Fekete Ágoston 1991-ben kezdte magán-állatorvosi tevékenységét, s még ugyanebben az évben nyitotta meg állatorvosi gyógyszerárát is. Kezdetben ez a rendszer működött, majd folyamatos fejlődésen esett át. Azóta a rendelőjében készít röntgen és ultrahang felvételeket, továbbá foglalkozik még fogkő eltávolítással, belgyógyászattal, sebészeti beavatkozással, mesterséges megtermékenyítéssel. Gyógyszerárának profilja a kisállattartók és a nagyüzemek ellátása. Dr. Fekete Ágoston nagy odaadással várja kiskanisai rendelőjébe a város lakónak kedvenceit, igény esetén pedig azonnal házhoz is megy.

8800 Nagykanizsa, Szt. Flórián tér 28.

Rendelési idő: hétfő-péntek: 9.00-13.00, 16.00-18.00

Tel./Fax: 06-93/319-213, Mobil: 06-20/946-7278

e-mail: vetgen@chello.hu

**ORTOPÉDIAI
MAGÁN SZAKRENDELÉS
Dr. GELENCSÉR ÁGNES**

ortopéd szakorvos

**Gerincferdülés, lúdtalp,
kalapács-ujj, gerinc-,
csípő-, hát-,váll-,végtag-
problémák kezelése;
gyógyászati segédeszköz-
tanácsadás;
csecsemőkori csípőszűrés.**

8800 Nagykanizsa,

Kinizsi u.2-2/A földszint 1.

(Az Erzsébet tér - régi nyomda saroktól 50 m a Kinizsi utcán befelé, a fatörzses homlokzatú ÖKOHÁZ-ban.)

**Rendelési idő: hétfőtől péntekig, kizárólag
előjegyzés alapján!**

Bejelentkezés, előjegyzés telefonon!

06 - 30 / 35 - 35 - 35 - 7

Internet, fotók:

www.siker1.hu/DOKTOROM/body_doktorom.html

Dr. Mally Vera ügyvéd

**30 éves bírósági peres
gyakorlat.**

**Munkajogi,
cégjogi,
családjogi,
ingatlan,
peres ügyek
vitele.**

Cégalapítás.

8800 Nagykanizsa, Kinizsi u. 5.

Bejelentkezés:

06-93/310-502; 06-30/635-0813

e-mail: mallyver@freemail.hu

**ELSŐ MAGYAR
KLÍMAVÉDELMI
KFT.**

**Pályázatírás,
pályázatbonyolítás,
szaktanácsadás.**

**8800 Nagykanizsa,
Dózsa Gy. u. 68.
Tel.: 06-30/411-3338**

ÉKKÖV

Építőipari Kereskedelmi
Közszolgáltató Kft.

8868 Letenye, Szabadság tér 10.

Tel.: +36-93/343-044
Fax: +36-93/343-006
E-mail: info@ekkov.hu

A cégünk 42 éves múlttal rendelkező vállalkozás, mely 1970. május 1-jén alakult Költségvetési Üzemként. Letenye és társközségei alapították azzal a céllal, hogy a környéken felmerülő építőipari, kommunális és temetkezési szolgáltatásokat ellássa.

A rendszerváltás után a Költségvetési Üzemek átalakultak, és ez a változás érintette a későbbi vállalkozást is. 1992. január 1-től az üzem jogutódaként létrejött az Építőipari Kereskedelmi Közszolgáltató Önkormányzati Vállalat, majd 2008. július 4-től szintén jogutódlással az ÉKKÖV Építőipari Kereskedelmi Közszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság.

Szolgáltatásai:

- **Építőipar területén:** Letenye és vonzáskörzete, egyéb vidéki munkák. Az építőipari részleg új, felújítási és karbantartási munkákat is végez.

- **Ingtatlankezelési tevékenység:** az Önkormányzat tulajdonában lévő lakás – és nem lakás céljára szolgáló bérlemények kezelését végzik, az épületek állagmegóvására, és az üzemeltetés fenntartására törekedve. A tervezett karbantartási és felújítási munkákat is elvégzik.

- **Köztisztasági tevékenység:** utak, járdák takarítása Letenye város területén és a határállomáson, melyet célgéppel, ill. kézi erővel végeznek.

- **Temetőfenntartást** Letenye I. és II. sz. temetőjében végeznek. A temetőkertben gondozzák a parkokat, kerítéseket, sövényeket, örökzöldeket, utakat, ravatalozókat, valamint temetkezési szolgáltatást is vállalnak.

- **Parkfenntartás:** A letenyei Önkormányzat megbízásából, a város és a határállomás területén, valamint idegen szervezetek részére is végzünk parkfenntartási munkákat szakértő munkatársak közreműködésével. A vállalkozás 40 éves tevékenységét több alkalommal kitüntetéssel ismerte el a városvezetés.

Strandüzemeltetés: Letenyei Termálfürdő üzemeltetése.

A városvezetés 40 éves tevékenységünket több alkalommal elismeréssel jutalmazta.

Nagykanizsa és régiója

Ékszerház

Ötvösműhely, Ékszerüzlet és Zálogház

8800 Nagykanizsa, Kórház u. 9. Telefon: 06-30/552-8772
8800 Nagykanizsa, Sahján Gy. u. 5. (A Besztyánudvarnál.)

Bármilyen készletet önökre rendelnek, egyedi ékszereket, karikagyűrűket tervezése, készítése rövid határidővel.

Ékszerjavítás, akár azonnal is.

Aranyozás, ezüsttélés, vésés, kifogatlós.

Arany, ezüst, acél, bizsu ékszerek, pliercingek értékesítése.

Zálogtovábbkönyvés, akár 0%-os kamattal is.
Csökkentett áron, azonnal készre.

Zálogból visszamaradt arany, ezüst ékszerek kedvező áron.
Csökkentett áron, azonnal készre.

Arany, ezüst felvásárlás.

Arany beszámítás az aktuális tőrtaranyár duplájáért.

Állandó akciók, társzövetségi kedvezmények.

Az Élettér Állat- és Természetvédő Egyesület 1995. óta működtet Nagykanizsán állatotthon az Ady E. úton a szennyvíztisztító mellett, ahol jelen pillanatban 240 kutya és kb. 30 cica él.

Fő feladatunk a bekerülő állatok orvosi ellátása, napi gondozása és mielőbbi gazdához történő kiközvetítése. Az elmúlt években több ezer kutya és több száz cica fordult meg az állatotthonban, őket sikerült örökbefogadó gazdához juttatni.

Örömmel mondhatjuk el, hogy sokan látogatnak napon-ta hozzánk, rendszeresen sétáltatják kutyáinkat. Fontosnak tartjuk az állatok ivartalanítási műtéteinek elvégzését, hogy a nem kívánt szaporulatot megakadályozzuk. Ennek érdekében az elmúlt években ingyenes, illetve kis önrésszel történő ivartalanítási akciókat szerveztünk.

Kérünk minden állatbarátot, hogy az állatotthon működéséhez lehetőségéhez mérten járuljon hozzá (pénzadó-mány, természetbeni adomány, SZJA 1 % felajánlás, önkéntes munka), hiszen csak Önökkel együtt tudjuk feladatunkat maradéktalanul ellátni.

„Élettér Állatotthon”
Info: 06-30/3787057 vagy 06-30/4001368
www.eletter-kanizsa.hu

EP-KANIZSA KFT.

Teljes körű építőipari generál-kivitelezés

Gépi földmunkák

8800 Nagykanizsa, Rozgonyi u. 10./A
Tel.: 06 (30) 642-0585 Fax: 06 (93) 536-068
e-mail: info@ep-kanizsa.hu
www.ep-kanizsa.hu

Gondoljon a jövőre!

Csökkentse lakóházának energia költségét!

Az otthona melegét biztosítsa kiváló minőségű hazai kályhakész tűzifával!

Fenyőfa,

fűrészáru- és

Tűzifa kereskedés

Nagykanizsa, Petőfi u. 95.

Telefon/Fax: 06-93/316-120,

Mobil: 06-30/3364-460

e-mail: zsolt690215@freemail.hu

Friedrich AUTÓSZERVIZ

8800 Nagykanizsa-Kiskanizsa,
Haladás u. 29.
Telefon: 93/319-549

Az autószervez 1997 óta működik kiskanizsán, mint családi vállalkozás. Nem sokkal megalakulásuk után négy beállásra bővítették a műhelyt és két csápos emelő is segíti már a munkájukat. Független szervizként minden autótípussal dolgoznak, továbbá foglalkoznak műszaki vizsgára való felkészítéssel, motor, automata váltók, hengerfejek felújításával. Tevékenységi körüket bővítették autómentéssel, valamint minőségi olajok forgalmazásával. A Friedrich Bt. nem régóta Gumi Hotelként is működik.

Építőipari kivitelezés

Társasházaknak, közületeknek
teljes körű felújítási és
korszerűsítési munkáink:

- hőszigetelés,
- tetőszigetelés,
- nyílászárócsere,
- kéményfelújítás.

8800 Nagykanizsa, Úrhajós u. 1.
Tel.: 06-20/932-4947 és 06-20/429-6225
e-mail: csanyierika@chello.hu

Gaid

3.Álló, Ecseni, Irizsai, Mészai, Káncsokhalmi és Szolgácsi Kft.

H-8800 Nagykanizsa, Hóvirág u. 1.
Telefon: +36 (93) 516-080, Telefax: +36 (93) 516-081
E-mail: info@gaid.hu, Web: www.gaid.hu

Vállalkozásunk céljával tűzte ki, hogy a jelölés-, azonosítás, valamint a csomagolástechnika területén professzionális és egyedi megoldásokat nyújtson a felhasználók széles körének. Termékeink között megtalálhatók CCD és lézeres vonalkódolvasók, vonalkódnymatatók, kártyanyomatatók, kártyaolvasók, adatgyűjtők, ipari tintasugaras feliratozók, címkézőgépek, címkefelrakók, címketervező szoftverek, korszerű rádiófrekvenciás adatátviteli technológián alapuló eszközök és komplett megoldások is szerepelnek cégünk kínálatában. Emellett teljes körű kellékanyag ellátást biztosítunk a fenti berendezésekhez, festékszalagok, kártyák, tinták, öntapadós papír- és műanyag etikettek nagy ragasztóanyag-, szín- és méretválasztékban. A magas színvonalú kiszolgálást kizárólag piacvezető gyártók termékeivel lehet biztosítani, hiszen így tudjuk szavatolni a magas szintű információbiztonságot, a legkorszerűbb technikai színvonalat és a megbízható garanciális szervizháttérrel.

FÖLDI

Vendéglátóipari gépek, berendezések, bútorzat

Rozsdamentes nagykonyhai
hűtő és főzőberendezések
tervezése és gyártása egyedi
igények alapján!

8800 Nagykanizsa,
Új Élet út 1.

1096 Budapest,
Haller utca 23-25.

info@foldi.hu
06 93 322 175

Konyhatechnológiai tervezés,
gyártás, kivitelezés és szerviz!

www.foldi.hu

GÁZKÉSZÜLÉK SZERVIZ, SZAKÜZLET

**GEJZÍR
Kanizsa Kft.**

8800 Nagykanizsa,
Bajza u. 13.

Tel.: 06-93/311-395

Fax: 06-93/314-768

Mobil: 06-30/946-1531

Nyitva tartás:
h-p. 7:30-16:00,
szo. 8:00-12:00 órálg.

VISSMANN márkaszerviz, képviselő

**Víz-, gáz-, központifűtés
szerelés, tervezés, kivitelezés.**

VISSMANN

**gázkészülékek,
napkollektorok,
fűtésszabályzók
forgalmazása,
tervezése,
kivitelezése.**

SZERKESZTÉSTŐL A KIVITELEZÉSIG

GÖCSEJ NYOMDA

- Ofsetnyomtatás 1-2 színes géppel és 4 színes géppel + lakkozás
- Flexo nyomtatás 8 színes géppel + UV (tekerceses öntapadós címkék, fólianyomás stb.)
 - Digitális színes és fekete-fehér nyomás fotóminőségben
 - Teljes körű kötetzeti munkák
 - Újság- és könyvkiadás

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Göcsej Nyomda Kft.

8900 Zalaegerszeg, Bajcsy-Zsilinszky tér 2. • Telefon: (92) 331 - 539 • Tel./Fax: (92) 316 - 783

Ofset, digitális: 06 (30) 520 - 3132 • Flexo-üzem: 06 (30) 929 - 1219

E-mail: info@gocsejnyomda.hu • Web: www.gocsejnyomda.hu

GRÁNIT CENTRUM KFT.

**Vásároljon
közvetlenül a gyártótól!**

Síremlékkészítés, felújítás,
táblacsere, betűvésés.
Pult-, könyöklő-, lépcső-,
kéményelemek,
kültéri és beltéri szobrok.

Bemutatóterem: Nagykanizsa,
a Vásárcsarnok emeletén.

Nyitva: kedd-péntek 8:30-14:00,
szombat 8:30-12:00

A Gravi-Ko Bt 2006-tól működő üzlete az épületgépészeti áruk teljes palettáját kínálja magánszemélyeknek és közületeknek egyaránt. Kovács György frekvenciált helyen lévő vállalkozása villany- és vasárúk, vízgáz- központi fűtéshez szükséges eszközök, festékek, betonvas, csatorna termékekkel várja a vásárlókat. Piacképes árakkal és folyamatosan megújuló árukészlettel várja Önt is a Gravi-Ko Bt!

8866 Becsehely, Kossuth u. 130.
Tel.: 06-93/343-091; Fax: 06-93/900-091
Mobil: 06-30/308-0885
e-mail: gravikobt@t-email.hu

György Sándor

szobafestő, mázoló, tapétázó
8800 Nagykanizsa, Szent Rókus u. 28.
Tel.: 06-93/319-966
Mobil: 06-30/377-2812

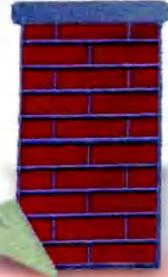
György Sándor több évtizedes szakmai tapasztalata a garancia arra, hogy otthona újra friss, esztétikus színekben pompázzon.

A szobafestő- mázoló- tapétázó- hőszigetelő korrekt, piacképes áron dolgozik; minden esetben a megrendelők igényeit tartja szem előtt. Vállalkozásban hat fős csapat segíti a munkáját: többek között fia, aki a szakmai vonalat erősíti, felesége pedig az adminisztrációs feladatokat végzi. Sok magánszemély, közület – az ország több pontján- György Sándort és csapatát választja élettere megszüpítésére. Győződjön meg róla ön is, tartozzon az elégedett ügyfelek népes táborához!

KÉMÉNY- ÉS KLÍMATECHNIKA

Kéménybélelés, fémkémény szerelése, termofor kémények kiváltása, kémény-technikai idomok forgalmazása, klímaberendezések telepítése.

Hadi László

Tel.: 06-30/6500-466
www.kemeny-klimatechnika.hu
Ingyenes helyszíni felmérés, szaktanácsadás.

Hakonai József TETŐFEDŐ

8800 Nagykanizsa, Szepietnoki u. 65.
Telefon: 06-93/316-229
Mobil: 06-20/934-9937

Hakonai József, tetőfedő 1992-ben kezdte pályafutását, mint egyéni vállalkozó. Közel 10 évig fiával dolgozott, majd állományát bővítette, s a mai napig 2 áccsal és 2 asztalossal dolgozik. Foglalkoznak többek között új tetők készítésével, fedésével, valamint régi tetők felújításával, továbbá kültéri és beltéri lambériázással is. Munkát nem csak közületeknek, hanem magánszemélyeknek is vállalnak.

Tevékenységeink:

- általános autójavítás,
- futó-javítások,
- motordiagnosztika,
- hibakód olvasás/törlés,
- kipufogó szakszervíz,
- műanyag hegesztés,
- horpadás javítás,
- fényezés.

Mindig a minőségre, és sohasem a mennyiségre törekedünk. Szeretjük a speciális feladatokat, aminek különleges ismeret, szak tudás szükséges.

A fejlődés megállíthatatlan, ezért megpróbálunk vele mi is lépést tartani. Folyamatosan bővítjük szerszám-, célszerszám-, valamint műszerállományunkat.

Az autójavítás, mint minden szolgáltatás nagyban múlik a személyes kapcsolaton, a bizalmon.

De közben maradjunk az egyszerű, tisztességes autósok megbízható és korrekt partnere.

1996 óta az autósok szolgálatában.

H-8800 Nagykanizsa,
Halis István u. 25.

Tel.: 06-30/9371-335
www.halis.hu

HALIS
gyorsjavító

Nagykanizsa és régiója

H-K.ANDALLÓ Kft.

Bemutatóterem:
8800 Nagykanizsa,
Csengery út 106.
Tel.: 06-93/536-360
06-20/504-4248
Fax: 06-93/536-361
www.hkandallo.hu
www.thermorossi.com
e-mail:
thermorossi@gmail.com

**HORGÁSZPRESSZÓ
ÉS VIDEOTÉKA**
8800 Nagykanizsa, Zemplén Gy. 8

Szolid árak!
Minden héten premier filmek!

**Szombaton
és
vasárnap
is
NYITVA
tartunk!**

Horváth Béla
szobafestő
Telefon/Fax: 06-93/316-500
Mobil: 06-30/9592-968
e-mail: hb1233@freemail.hu

Horváth Béla 1995 óta dolgozik szobafestőként. Hat főt foglalkoztató mikro-vállalkozása a mediterrán hangulatot és a polgári egyszerűséget egyaránt megvalósítja: legyen az szobafestés, mázolás, tapétázás, homlokzatok festése, hőszigetelése – magánszemélyek és közületek számára. A garancián túl, megbízhatóság, pontosság, szakszerűség fémjelzi Horváth Béla csapatának munkáját. Győződjön meg róla Ön is!

**Hazai ízekkel, családi környezetben,
udvarias kiszolgálással várjuk kedves vendégeinket!**

Minden hónapban TORKOS SZERDA!

**Keresztelők, családi-, baráti-, céges rendezvények
lebonyolítását vállaljuk.**

Hidegtálak kiszállítással is!

Horváth Kert Vendéglő

8800 Nagykanizsa-Szabadhegy, Tersánczky J. út 15.

Tel.: 06-30/9477-507, 06-93/325-198

IMRO-DDKK Nonprofit Kft.

Projekttervezés

Pályázatírás

Projektmenedzsment

Közbeszerzés

Használja ki az Ön cége, szervezete is a pályázati lehetőségeket!

Amit nyújtani tudunk:

- ✓ Elérhetőség helyben
- ✓ Több mint 10 éves szakmai tapasztalat
- ✓ Komplex előkészítés és lebonyolítás
- ✓ Kiterjedt szakértői hálózat

Székhely: 8800 Nagykanizsa, Petőfi S. u. 17-19. Iroda: 8800 Nagykanizsa, Buda Ernő u. 19.
juhasz.imre@gmail.com, +36-20/550-1955; musits.robert@upcmail.hu; +36-70/779-5485;
Fax: +36-93/999-639; web: www.imro.hu

JÓZSA TAMÁS

- vállalkozó -
8800 Nagykanizsa,
Rózsa u. 21/a.
Tel.: 06-30/911-5363,
06-93/786-288
e-mail: jozsatamas@freemail.hu
web: aikidonagykanizsa.hu,
www.velemfestess.mlap.hu

Józsa Tamás több mint tíz éve alapította vállalkozását. Szobafestést, mázolás, tapétázást, gipszkartonozást, hőszigetelést-állványozással, kőműves munkákat - betonozást, hideg-meleg burkolást, parkettacsizolást lakkozással, lakatos és bádogos munkákat, villanszerelést víz- gáz- központifűtés szerelést, tervezést, kivitelezést, forgalmazást, továbbá lambéria és cserépkályha-építést, teherfuvarozást, valamint műszaki és mezőgazdasági kisgépek javítását vállalja cége. Tevékenységi körei mind magánszemélyeknek, mind pedig közületek számára elérhetőek: reális áron, hosszú távú garanciával. A munka mellett a sport elkötelezett híve: a Nagykanizsai Aikido Sportegyesület edzésvezetője.

Kanizsa Autóudvar

Márkafüggetlen Autókereskedés

Minőségi használtautók
széles választékban

Adás-vétel, csereautó beszámítás

Kézpénzes autófelvásárlás,
bizományos értékesítés

Teljes körű biztosítási
és hitelügyintézés

Magánszemélyek közötti
adás-vételek bonyolítása

Vonóhorog értékesítés és szerelés

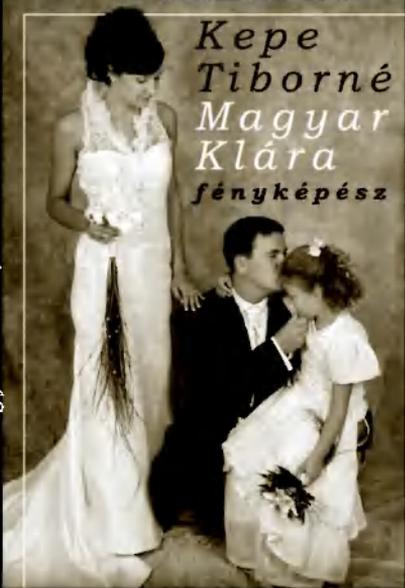
Nagykanizsa, Virág Benedek u. 4.
Mobil: 30/423-2000
www.kanizsaautoudvar.hu

**Kanizsai
Papír-Nyomda Kft.**

Könyvek
Katalógusok
Plakátok
Levelezőlapok
Névjegyek
Egyéb nyomtatványok
Kötészeti munkák
(Laminálás, fűzés, ragasztás,
bígelés, perforálás)

Kanizsai Papír-Nyomda Kft.
8800 Nagykanizsa,
Garay u. 21. (Ipari Park)
Mobil: +36 30 237 8545
Telefon: +36 93 510 075
Fax: +36 93 314 513
e-mail: brenner@chello.hu

telefon: 06.93/317.531

*Kepe
Tiborné
Magyar
Klára
fényképész*

cím: Nagykanizsa, Teleki út 9/b
honlap: www.kepefoto.hu

mobíl: 06-20/585-7333

8800 Nagykanizsa,
Sugár út 8.
Tel.: +36-93-787050
Email: kanizsatv@kanizsatv.hu
Honlap: www.kanizsatv.hu

Az UHF-41-es csatornán
és a kábeltévészolgálatok
analóg csomagjaiban

OTTHON KANIZSÁN!

RESTAURANT
Kaszinó

Esküvők, vállalati rendezvények, bankettek lebonyolítása 200 főig.

Engedményes árakkal, színvonalas kiszolgálással, kellemes környezetben várjuk kedves vendégeinket.

Nagykanizsa, Ady E. u. 7. (Honvéd Kaszinó)
Tel.: 93/313-057, 06-30/263-77-05

A Király Ingatlanügynökség Nagykanizsán, a rendőrség melletti kis utcában már több, mint tíz éve nyújt ingatlanközvetítési szolgáltatást.

Kínálatunkban megtalálhatók a családi házakon, lakásokon kívül

zalakarosi, balatoni nyaralók, zártkerti ingatlanok, valamint garázsok, kereskedelmi ingatlanok is. Bármely ügyletről is legyen szó, célunk minden esetben minden fél érdekének azonos szintű képviselete. Banki partnereink révén hitelközvetítéssel is vásárlóink rendelkezésére állunk. Bérbeadók részére teljesen ingyenesen közvetítünk albérleteket.

További szolgáltatásaink: ingatlanok értékebecslése, adótanácsadás, ingatlanokkal kapcsolatos pályázatok, adásvételi szerződések ügyintézése (nem csak a nálunk vásárolt ingatlanoknál).

Nálunk nem marad magára, ha adózásról, illetve állami kincstári (szoc. pol.), bankhitellel kapcsolatos, vagy más ingatlanl kapcsolatos szolgáltatásról is van szó, mert minden ügyletünknel teljes körű segítséget nyújtunk!

8800 Nagykanizsa, Sabján u. 6.

Tel.: 06-93/311-202, 06-20/357-9847

Naprakész ajánlatok:

www.kiraly.net.hu

KONDÁKOR ZOLTÁN

gépjármű-villamossági műszerész

8800 Nagykanizsa (Kiskánizsa)

Szent Flórián tér 3/A

Tel.: 06 (93) 786-268,

06-30/375-3168, 06-30/530-0745

Id. Kondákor Zoltán, gépjármű-villamossági műszerész 1993-ban nyitotta meg kapuit, s nem sokkal ezután fia, Zoltán is csatlakozott édesapjához. 2000 óta családi vállalkozásként működnek. Foglalkoznak többek között rádió-riasztó, valamint akkumulátor beszerelésével, továbbá gépjárművek villamossági javításával is, 2 év garanciával. A Kondákor család hétfőtől péntekig, hétvégén pedig igény szerint várja az érdeklődőket.

8800 Nagykanizsa, Kalmár u. 4.
Tel: 06-93/536-620 Fax: 06-93/536-622
e-mail: kiralygyogyszertar@chello.hu
web: www.kiraly-gyogyszertar.hu
Nyitva tartás:
h-p: 7:30 - 17:30, szo. 7:30 - 12:30

8800 Nagykanizsa, Rózsa u.6.
Tel.: 06-93/536-610 Fax: 06-93/536-611
e-mail: salviagyogyszertar@gmail.com
web: www.salvia-gyogyszertar.hu
Nyitva tartás:
hétfő-péntek: 8:00-17:00

**Homeopátiás- és Schüssler
készítmények forgalmazása
és tanácsadása,
gyógyszerészi gondozás
(vércukorszint- és
koleszterinszint mérés)**

**Méhészeti termékek
és egyéb állatgyógyászati
készítmények,
gyógyszerészi gondozás
(vércukorszint- és
koleszterinszint mérés)**

KORREKT
INGATLAN
HITEL
és BEFEKTETÉSI TANÁCSADÓ
IRODA
Hajas Erika
Ingatlan- és albérlet közvetítés, értékecsés
8800 Nagykanizsa, Ady E. u. 12.
Tel.: 06-93/311-663; 06-30/539-4580
e-mail: hajas.erika@chello.hu
www.korrektingatlan1.hu

**Energetikai
Tanúsítványok
készítése**

Közel 10 éve kezdtem meg pályafutásom az ingatlan szakmában. Azóta ugyanazon a helyen próbálok egyre szélesedő, az ingatlan-közvetítéshez szorosan kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtani ügyfeleim részére. Elsőként a díjmentes hitelügyintéztést emelném ki. Hatósági vizsgálattal rendelkező, átfogó pénzügyi segítséget nyújtván ügyfeleim részére, hisz nagyon fontos, hogy a számukra biztosan elérhető, megfelelő értékű ingatlanok közül válasszanak. Ingatlan értékecsés mellett albérlet közvetítés, befektetési tanácsadás, valamint 2012-től az Energetikai Tanúsítványok elkészítésével is bővült a profil. Az OTP lakástakarék pénztárt kötni vágyóknak részletes, széleskörű tájékoztatást nyújtok, egészen a szerződéskötéssel bezáróan.

A következő szlogennel fejezném be rövid bemutatkozásomat:
„Hogy céljait biztosan elérje, ingatlan ügyeit bízva a Korrektre!”

KRISZTINA PANZIÓ

8800 Nagykanizsa, Szekeres J. u. 64.
Telefon: +36-20/9570-680
e-mail: krisztina.panzio001@gmail.com
<http://krisztinapanzio.5mp.eu>

A Krisztina Panzió 1999. januárjában nyílt Nagykanizsán, családi vállalkozás keretében, a Katonaréten, a Szekeres J. és a Levente út sarkán. Csendes helyen, ideális környezetben fogadja szállóvendégeit. Szépen parkosított udvarban, zárt parkoló áll a betérő vendégek rendelkezésére.

A mai követelményeknek megfelelően minden vendégszobában fürdőszoba, WC, illetve távirányítós színes TV található – kb. 50 csatornás programválasztékkal –, valamint ingyenes internet lehetőséget is kínálnak.

Bőséges svédasztalos reggeli várja a vendégeket, a panzió szolid árak mellett nyújt színvonalas ellátást.

Kustán és Társai Villamossági, Műszaki Kft.

Villanszerelési anyagok széles választéka:

- vezetékek - lámpatestek
- kábelek - ipari szerelvények
- kapcsolók

8800 Nagykanizsa, Úrhajós u. 1.
Telefon: 06-93/326-142

K-ZONE MOTORKERESKEDÉS & SZERVIZ

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 146.
Tel.: 06-93/789-336 • Mobil: 06-20/299-2990
Web: www.kanizsarobogo.hu
E-mail: agro-mot@upcmail.hu

A K-Zone Motorkereskedés és Szervizben minden megtalálható, amire a kétkerekű járgányok szerelmeseinek szüksége van - legyen az motorkerékpár értékesítés, javítás, tartozékok, kiegészítők vagy alkatrészek értékesítése. A vállalkozást üzemeltető Agro-Mot Bt. vezetői, Földő Zsolt és felesége, Szita Judit folyamatosan azon tevékenykedtek, hogy a kezdetben még mezőgazdasági kisgépeket forgalmazó kereskedelmi egységük mára a térség hiánypótló vállalkozásává fejlődjön. „A motor örök”-vallja a házaspár, akik mindemellett a jövőt az elektromos robogók és biciklik elterjedésében, s népszerűségében képzelik el. Cégük jól megközelíthető, 1000 négyzetméteres Magyar utcai üzlet-telephelyén rugalmas nyitvatartási idővel várják vásárlóikat, ügyfeleiket.

Könnyűszerkezetes épületek teljes körű kivitelezése, tervezéstől a kulcsátadásig.

NAGYKANIZSA-SZABADHEGY, TERSÁNSZKY U. 20.
TEL.: 06-30/391-5391

- **Ácsmunka**
- **Bádogozás**
- **Tetőfelújítás**

- Kerti szerzártárolók, faházak, egyedi méretben is!
- Teraszok, pergolák, filagóriák, autó-beállók készítése
- Régi kémények felújítása saválló béléssel
- Bádogozás, bádogszerkezet készítés és beépítés
- Tetőszindelyek, tábláslemezek, tetőcserepek széles választéka 20-50 év garanciával
- Lambéria, hajópadló, faanyag
- Tetőtéri ablak, padláslépcső, roló és relaxa

LIBRA KANIZSA KFT.

Horváth Zoltánné
ügyvezető

**Mérlegképes könyvelő,
TB és bérügyi szakelőadó.**

8800 Nagykanizsa,
Arany J. u. 7/2. II. em. 9.
Könyvelés, adótanácsadás,
tb-ügyintézés
Telefon/Fax: 06-93/787-558,
Mobil: 06-20/2971-000;
06-30/324-7750, 06-70/638-3302
e-mail: libra.horvath@gmail.com
horvathzoltanne@upcmail.hu

LIGET
KÖRTE ÉS KERTKÖZPONTUM
8800 NAGYKANIZSA, CSENGERY ÚT 113/A
www.liget-kert.hu Tel.: +36 30 20 14 1000

LORENZO
Pizzeria

8800 Nagykanizsa,
Teleki út 66.
Tel.: 06-93/315-137
vagy 06-30/434-0227

Ingyenes házhoz szállítás Nagykanizsa
belterületén.
SODEXO hideg- és melegétkezési
utalványt, Szép kártyát
elfogadunk!

WWW.LORENZOPIZZERIA.HU

Markotán Tibor

ingatlankezelő

8800 Nagykanizsa, Bajcsy-Zs. E. út 14/A

Telefon: 06 (30) 3372107, 06 (30) 2472470

Üzenetrögzítő / Fax: 06 (93) 320-590

Internet: www.markotan.hu

- 1981. Pollack Mihály Építőipari Szakközépiskola mélyépitő szak
- 1984. Pollack Mihály Műszaki Főiskola mélyépitő szak
- 2002. FÜTI OMEGA ingatlankezelő szakképzés
- 1986-tól Magyar Honvédség ingatlankezelés, később ingatlanfelügyelet (energiagazdálkodás, lakóházkezelés)
- 1998-tól társasházkezelés társas vállalkozásban
- 2001-től társasházkezelés saját tulajdonú vállalkozással
- 2001. Nagykanizsai Lakásüzemeltetők Képviseleti és Érdekvédelmi Egyesület alapító tagja
- 2004. Magyar Társasházkezelők Országos Szakmai Szövetségének elnökségi tagja
- 2009-től Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Ingatlankezelő és Társasházkezelő szakmai csoport vezetője

Vállalom:

- társas (lakó-, iroda-, kereskedelmi-, ipari-) ingatlanok kezelésében, üzemeltetésében szaktanácsadást,
- társas ingatlanok kezelési-, gazdálkodási tervének készítését,
- társas ingatlan gazdálkodás-, energiagazdálkodás-, működési problémamegoldás tanácsadást,

MAJOR FERENC órás

8800 Nagykanizsa, Fő út 8. (Bazárudvar)
Telefon: 06-93/326-997

Major Ferenc órás 1987-ben indította vállalkozását az Ady utcában.

A cég tevékenységének profilja órajavítás és szerviz, illetve Roamer, Auguste Reymond, Doxa, Candino, Certina, Tissot, Longines és más svájci, valamint francia és olasz órák értékesítése. Egyéb márkák közül említésre méltók még: Sector, Festina, Fossil, Dkny, Bruno Shönle, Casio, Astron.

A vállalkozó életének legsikeresebb pillanata az új telephely megnyitása volt a Bazárudvarban (Fő u. 8. szám alatt), ahol azóta kellemesebb környezetben tudják fogadni a vásárlókat és ez a nagyobb hely maga után vonta az árukészlet szélesítését is.

PANNONWORK

Amivel foglalkozunk:

- Munkaerő-kölcsönzés
- Munkaerő-közvetítés
- Diák munka

Amiért érdemes hozzánk fordulni:

- Legális, megfizethető munkaerő
- Rugalmas foglalkoztatás:
1 naptól a hosszú távig
- **15 éves nagykanizsai működés**

Ahol megtalál minket:

**8800 Nagykanizsa, Ady u. 7.
(Honvéd Kaszinó)**

06-93/312-403

nagykanizsa@pannonwork.hu

www.pannonwork.hu

MEDÚZA
ÉTTEREM
és
PANZIÓ

Rendezvények lebonyolítását vállaljuk!
(Feklyvölgy, családnap, ünnepek, találkozók, stb.)

Cím:
8851 Gyékényes, Petőfi út 174.

Telefon:
06-20/274-1263

Nyitva tartás:
h.-v. 8-22 óráig.

Gyékényes csodálatos zöldkörnyezeti kincsei egész évben turisták garmadáját csalogatják a Zala-Somogy megye határán fekvő községbe. A település egyik fő vonzereje 400 hektáros tava, mely nemcsak kiváló fürdőhely. A monumentális halakban, és különböző élőlényekben gazdag Kotró néven ismert tó évszaktól függetlenül igazi horgászparadicsom. Vízében pontyok, harcsák tömkelege él, valamint – egyedülállóan az országban – az édesvízi medúza is. Talán ez adta a tulajdonosoknak a névválasztás ötletét is az egyik hangulatos, tóparti vendéglő, a MEDÚZA Étterem és Panzió elnevezésekor, amely jóval több, mint egy egyszerű vendéglátóegység. Nemcsak azért, mert ínycsiklandó, hús-, zöldség és tészta ételek széles választékát kínálja a betérőknek, hanem hangulatos, igényes kialakítása, valamint az udvarias kiszolgálása révén nemcsak a testet, hanem a lelket is táplálja. A belső terén kívül impozáns kinti környezetben is eltölthető az étkezés ideje, akár az ebéd, akár a vacsora, családi és céges rendezvények. A kiadós étkezés után persze jólesik némi pihenés: erre legalkalmasabbak a Panzió tiszta, esztétikus szobái, melyeket az év mind a 365 napjában sok turista, és horgász is választ pihenése helyszínéül. Tartozzon Ön is közéjük!

MESTERHÚS 2000 KKT.

8800 Nagykanizsa, Csengery út 92. Tel: 06-93/516-787, 06-93/516-788

A Mesterhús 2000 Kkt. által kiskereskedelmi egységként üzemeltetett élelmiszerboltokban gazdag termékínáttal, kiváló minőségű, házas jellegű hús- és hentesárakkal, folyamatos akciókkal és udvarias kiszolgálással várják a vásárlókat.

MINI CSEMEGE, 8000 Nagykanizsa, Ady u. 16. Tel.: 06-93/311-145

LIGET ABC, 8800 Nagykanizsa, Csengery út 117. Tel.: 06-93/314-184

Vásárcsarnok, 05. sz. ÜZLET, 8800 Nagykanizsa, Kalmár u. 6.

Vásárcsarnok, 07.sz. ÜZLET, 8800 Nagykanizsa, Kalmár u. 6.

ZEMPLÉN ABC, 8800 Nagykanizsa, Zemplén Gy. u. 10.

8800 Nagykanizsa, Fő út 10.
Tel.: 06-93/313-288,
06-30/9794-610
microsys@freemail.hu
www.microsystem2001.hu

- laptopok, notebook-ok, PC-k szervizelése
- számítástechnika
- irodatechnika
- fénymásolók
- navigációs rendszerek
- garanciális és garancián túli szerviz
- szoftverek telepítése, frissítése

MOBIL SHOP

8800 Nagykanizsa, Kalmár u.6/157.
(Vásárcsarnok 1.emelet főbejárat mellett jobbra.)
Telefon: 06-30/4588-655 vagy 06-70/520-2324
Nyitva tartás: hétköznap 8.00-16.30-ig,
szombat-vasárnap: 8.00-12.00-ig.
E-mail: mobilshopnk@gmail.com
Web: www.cegjegyzek.info.hu/mobilshop-vasarcsarnok

- Új és használt mobiltelefonok eladása garanciával, vétele, cseréje és szervize.
- Régi telefonját beszámoljuk, vagy készpénzért megvásároljuk.
- Megbízható szervizünk rövid határidővel áll rendelkezésükre.
- Gyári és utángyártott kiegészítők nagy választékban, a teljesség igényével kaphatók.
- Előzetes egyeztetéssel a házhoz szállítás megoldható!
- Folyamatosan változó árukészlet!

Minőség megfizethető áron!
Várjuk szeretettel kedves vásárlóinkat üzletünkben!

Bérelhető irodák, műhelyek a **nagykanizsai Inkubátorház és Innovációs Központban:**

- Alacsony bérleti és üzemeltetési költséggel
- Ingyenes WIFI és parkolási lehetőséggel
- Széleskörű irodai szolgáltatásokkal
- Előadó és tárgylőteremmel rendezvényekhez

Tekintse meg, és költözzön be Ön is!

Inkubátorház és Innovációs Központ
NAGYKANIZSA

Cím: 8800 Nagykanizsa, Buda Ernő u. 19.
Tel.: 06 93/110-137
Honlap: www.inkubatornk.hu
e-mail: inkubator@inkubatornk.hu

Nagykanizsa
Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.

- Önkormányzati tulajdonú lakás- és nem lakás bérlemények üzemeltetése, bérbeadása
- Társasházkezelés
- A Nagykanizsai Ipari Park befektetési területeinek értékesítése

Nagykanizsa Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.
8800 Nagykanizsa, Garay út 21.
Tel.: +36 93 311-241 • Fax: +36 93 314-382
E-mail: iki@intezmeny.nagykanizsa.hu
Web: www.nkvghu

PANNON EGYETEM NAGYKANIZSA

A tudás versenyelőny. A mai gazdasági környezetben való boldogulás alapját az élethosszig tartó tanulás adhatja. Az üzleti és környezeti szférában bekövetkezett változások megkövetelik és szükségessé teszik a munkavállalók több lánbon állását.

A felsőoktatási intézmények versenyében is a minőség mellett a rugalmasság és alkalmazkodóképesség jelenthet versenyelőnyt. Ennek megfelelően a PEN a végsőkig elkötelezett a minőség mellett, továbbá a piaci igényeket figyelembevevő szolgáltatásokat nyújt.

Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampusz
8800 Nagykanizsa, Zrínyi M. u. 33.
Tel: +36 93 502 912
Fax: +36 93 312 052
E-mail: pr@uni-pen.hu

Minőség. Az elismert Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampusza az elmúlt években bizonyította, hogy képzési és diplomája olyan hasznos tudást és biztos elhelyezkedési lehetőséget nyújt hallgatói számára, mellyel valóban kitárul a világ lehetőségeinek tárháza.

Közösség. A PEN tökéletes helyszín a kapcsolat-építésre, oktatóink pedig aktív részesei a kis közösségnek, a családi és baráti légkör megteremtésének, mely számos saját rendezvényben, öntevékeny csoportokban és tehetséggondozásban testesül meg. Ennek köszönhetően végzettjeink szívesen és gyakran járnak „haza” Alma Materükbe, ahol mindig nyílt szívvel és tárt karokkal fogadjuk őket.

Keresztféléves felvételi - 2012. november 15.

www.uni-pen.hu

Bankettek, osztálytalálkozók, ballagási, családi rendezvények lebonyolítását vállaljuk:

2500 Ft-tól/fő

- Ebéd menü 5 féle választékban
- Vacsora menü 2 féle választékban (desszerttel vagy előétellel) **740 Ft**
- Roppanós, izletes, bőségesen megrakott PIZZÁT készítünk kemencéinkben **890 Ft-tól**

(Választékunk megtekinthető a www.palmaetterem.hu honlapunkon.)

Rendelését Nagykanizsán ingyenes házhoz szállítással a 06-93/310-679 és a 06-30/2513-005-ös számokon várjuk.

A www.aranyoldalak.hu-n keresztül ingyen hívható az étterem.

PECSENYETANYA ÉTTEREM

Megoldjuk munkahelyi és otthoni ebédjének gondját!
Menü kiszállítás eldobható csomagolásban.
Változatos, frissen készült ételekkel várjuk kedves vendégeinket!

8800 Nagykanizsa, Sabján Gyula u. 10. Tel.: 06-93/313-110
www.pecsenyetyanya.hu

Vállalom társasházak
közös képviselőjét!

Tüboly Tibor
szakképzett és regisztrált
társasházkezelő

Érd - 06-30/288-0511

e-mail:
tubolytibor@gmail.com

PLATÁNUS RESTAURANT

8800 Nagykanizsa, Garay u. 21. Tel.: 06-20/3969-868

Lakodalmak, rendezvények lebonyolítása a legkedvezőbb áron, 140 főig.

www.kanizsamenu.hu

POLGÁR ZOLTÁN

szobafestő, mázoló,
tapétázó mester

Szobafestést, mázolást,
tapétázást,
stukkófelrakást,
homlokzatfestést,
hőszigetelést
vállalok.

8800 Nagykanizsa,

Pt. Zempién Gy. u. 11/B (VII./46.
e-mail: polgarzoltan3@t-online.hu
Tel.: 06-93/322-417; 06-30/989-6859

**MESTERMUNKA
ELÉRHETŐ ÁRON!**

PRIZMA KKT.

8800 Nagykanizsa, Bagolai sor 41.

Telefon: 06-93/313-841

Web: www.vonohorog.info.hu

A hasonló nevű, 1983-ban létrehozott gazdasági munkaközösségből 1994-ben Ritecz Ferenc tulajdonos alapította meg a Prizma Kkt.-t. A cég fő profilja közé tartozik a vonóhorgok gyártása, szerelése, forgalmazása. Termékeiket az ország különböző pontjain-Békéscsabán, Budapesten, Miskolcon, Mosonmagyaróváron, Nyíregyházán, Sárospatakon, Szombathelyen-működő márkakereskedések megrendeléseire készítik. A Prizma Kkt. jelentős üzleti partnereinek számítanak a város autózsalonjai. Mindemellett lakossági megrendésre is legyártanak minden típusú személy- és haszongépjárműre, 1500-2000 kilogramm teherbírású vonóhorgokat. Tevékenységi körükbe tartozik még a különböző utánfutók műszaki vizsgára való felkészítése, vizsgáztatása, valamint ezek teljes körű javítása. Időpont egyeztetést követően akár három óra alatt teljesíthető a nagy teherbírású és kivehető kivitelű vonóhorgok összeszerelése, egyes típusok pedig akár postai utánvétellel is beszerezhetőek.

Rozmaring virágüzlet

Nagykanizsa, Fő út 13.
Telefon: 93/312-024
+36-30-277-1466
www.tobbmintvirag.hu

info@tobbmintvirag.hu
www.facebook.com/tobbmintvirag

SÓLA FÉMSZERKEZET GYÁRTÓ BT.

Sóla Imre - cégtulajdonos

8800 Nagykanizsa, Alkotmány út 145.

8800 Nagykanizsa, Garay utca 21.

Tel./Fax: 06-93/315-257

Mobil: 06-20/9-454-171, 06-70/246-83-49

e-mail: sola.bt@chello.hu, sola.imre@gmail.com

A Sóla Fémszerkezet Gyártó Bt. 1992 óta működik a lakatosipar területén. 2008-ban saját finanszírozású beruházásba kezdtek, melynek eredményeként felépült egy vadonatúj, 300 nm-es csarnok az Ipari Parkban, ahol már minden igényt kielégítő fémszerkezet gyártására is lehetőség van. Vállaljuk egyedi és sorozatgyártású termékek előállítását.

SIRO **PLAST**

SIROMA-PLAST MŰANYAGIPARI KFT.

8800 Nagykanizsa, Teleki u. 21/A Pf.: 238.

Tel.: 36 93 310-897, 36 93 537-670

Fax.: 36 93 310-899

E-mail: siroma@siroma.hu

Honlapok: www.siroplast.de • www.siroma.hu

A SIROMA-PLAST Kft. 22 éve foglalkozik műszaki műanyagok fröccsöntésével Nagykanizsán.

Fő tevékenységi körök:

- műszaki műanyag alkatrészek nagy szériás gyártása
- hőnyomatás (prégelés)
- tamponnyomás
- automata és félautomata összeszerelés
- ultrahangos hegesztés
- lézerhegesztés

Főbb termékcsaládok:

Autóipar: Indexkarok, kormánymű- és hajtómű alkatrészek

Elektromos ipar: Kisfeszültségű megszakító alkatrészek

Gázipar: Gázmérő- és nyomásszabályzó alkatrészek

Textilipar: Parafinozók

Vevőink általában multinacionális cégek, amelyeknek nem csak Európába, de azon kívül is szállítunk termékeket.

Létszám: 134 fő

Gyártóüzem: 6.800 m³

Studio 21
Nagykanizsa,
Zrínyi u. 21.

PÓLÓNYOMTATÁS
06 20 9493 948

ÜVEGEZÉS

PLEXI és POLIKARBONÁT

lemezek, hőszigetelt üveg, síküveg,
katedrál, dróttüveg, kopolit, porsol,
reflexiós üveg,
tükör méretre vágása, beépítése
telephelyen és helyszínrre szállítva.

**Képkerekezés
kedvező áron!**

SZENTES SÁNDOR

8800 Nagykanizsa, Csengery út 34.
Telefon: 06-93/313-319, 06-30/9570-038
Nyitva: h.-p. 8-17, szo. 8-12 óráig
E-mail: szentesuvegezes@chello.hu

**SZILAJKA
FOGTECHNIKA
8800 KISKANIZSA,
KISRÁC U. 6.
+36/20/770-4182**

**ÖNRAKODÓ TEREPES- ÉS
ORSZÁGÚTI JÁRMŰVEKKEL:
RÖNK, TŰZIFA SZÁLLÍTÁST,
MEGKÖZELÍTÉST ÉS
VAGONRAKÁST VÁLLALOK.**

TAMÁS OTTÓ
közúti ÁRUFUVAROZÓ

8800 Nagykanizsa, Felsőerdő út 41.
Tel.: 06-93/325-972
Mobil: 06-30/9698-444

GLEDALIŠKA IN KONCERTNA DVORANA LENDAVA
SZÍNHÁZ- ÉS HANGVERSENYTEREM, LENDVA
DER THEATER- UND KONZERTSAAL, LENDAVA

Zavod za kulturo in promocijo Lendava
Trg Györgya Zale 1, 9220 Lendava, Slovenija

Művelődési és Promóciós Intézet Lendva
Zala György tér 1, 9220 Lendva, Szlovénia

Amt für Kultur und Promotion Lendava
Trg Györgya Zale 1, 9220 Lendava

www.zkp-lendava.si

Tokorcsi László

Lakhely: 8866 Becsehely, Sugár u. 15.

Telefon: 06-30/227-3130

E-mail cím: tokorcsi.laszlo@gmail.com

1970 és 1990 között a Gázszolgáltató Vállalatnál (KÖGAZ) dolgoztam. 1990 után egyéni vállalkozóként folytattam tovább munkámat, mint víz-, gáz-, központifűtés-szerelő, és a lakosság szolgálataiban állva részt vettem Becsehelyen a gázosítási programban. A nyugat-európai szakmai utakon és a szakmai programok állandó résztvevőjeként újabb, energiatakarékos technológiákkal ismerkedtem meg. A jövőt a megújuló energiában látom, mint pl. napkollektoros rendszerek kiépítése.

Tornyos és Társa

Cserepeslemezek • Ereszcatorna-rendszerek

Nagylengyel, Bányász u. 27. • Tel.: 92/ 566-050

Bemutatóterem:

Nagykanizsa, Zrínyi u. 21.

Tel.: 93/ 536-458 • E-mail: info@tornyos.hu

www.tornyos.hu

Zala Megyei Iroda

Széchenyi Kártya
Forgóeszközhitel
Beruházási Hitel
Megelőlegező Hitel
Önerő Kiegészítő Hitel
Agrár Széchenyi Kártya

Glavák Tünde

Irodavezető

8800 Nagykanizsa, Bibor Center

Telefon: 06-93-317-733

Mobil: 06-30-500-2572

E-mail: zalavosz@chello.hu

10 éve
a vállalkozókért

WEST Hidraulik Kft.

Hidraulika-Pneumatika tömítések,
hidraulika tömlők gyártása

- Helyszínen megvárható!
 - Tömlők (DN 32-es 4 betétes is)
 - Tömlők javítás
 - „O” gyűrűk, tömítések, szimeringek raktárról.
- 2000 óta állunk ügyfeleink rendelkezésére.

westhid@westhid.hu

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 164.

Telefon/Fax: 06-93/536-199

VILLTEK

műszaki és kereskedelmi kft.

- villanszerelés,
- villanszerelési anyagok kereskedelme,
- teljes körű szaktanácsadás,
- villamos biztonságtechnika,
- kaputechnika /garázkapuk, motorok /,
- épület- és autóüveg fóliázás,
- klimatechnika

VILLTEK
SECURITY KFT.

- riasztó-, tűzjelző és kamerarendszer tervezés, kivitelezés és javítás,
- 24 órás távfelügyelet, beavatkozó csoporttal,
- portaszolgálat és rendészeti feladatok ellátása,
- teljes körű vagyonvédelem

8800 Nagykanizsa, Magyar u. 152.

www.villtek.hu

Tel.: 93/311 934

Fax: 93/536 615

e-mail: info@villtek.hu

ZALAGÁZ KFT.

GÁZKÉSZÜLÉK forgalmazás,
javítás, hétféligi ügyelettel.
KLÍMAKÉSZÜLÉKEK forgalmazása,
telepítése.

8800 Nagykanizsa, Huszti tér 5.

Tel.: 06-93/312-121, 06-30/902-5520

e-mail:

info@zalagaz.hu, szerviz@zalagaz.hu

web.: www.zalagaz.hu

ZSOLNAY
MÁRKABOLT
8800 Nagykanizsa, Huszti tér 1-2.
Nyitva tartás: h-p. 9-17, szo. 9-12.
Tel.: 06-93/313-898
Érték, ami maradandó!

CÉGMUTATÓ

Agrooprema Mezőgazdasági Szakbolt	143
Agrotti Gazdabolt	144
Angel & Face Stúdió.	144
Aphrodite-Hotel Venus	81
Arzenal Sport	144
Ágoston Autókarosszéria	144
Balassa Gránit	83
Baumeister Kivitelező, Tervező és Szolgáltató Kft.	145
Bauterc-Prizma Kft.	84
Bánffy Központ Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet.	146
Beko Fodrászkellék.	84
Bicsák Nyomdaipari Kft.	85
Bognár Géza	86
Brillante Ékszerüzlet.	145
Cezar Winery Pezsgőgyártó, Borkereskedő és Szolgáltató Kft.	87
Célpont Fehérnemű.	147
Cipő- és Járműszaküzlet	86
Civil Összefogás Nagykanizsáért Egyesület.	88
Családsegítő és Gyermekjóléti Központ.	148
Csarnok Üzletház	89
Csokitanya.	147
Csurgó város Önkormányzata.	90
Deák Könyvesház	147
Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt.	149
Dialóg Nyelviskola és Vizsgacentrum	150
Díszállat Kereskedés	150
Dominó Bútorszalon és Konyhastúdió	150
Dr. Bogdán Gertrúd.	88
Dr. Fekete Ágoston	151
Dr. Gelencsér Ágnes	151
Dr. Hosznyák Judit	91
Dr. Málly Vera.	151
Dr. Nagy Éva.	91
Dr. Szeghy Balázs	92
Dr. Vass Levente	92
Drink System Kft.	93
E.Missio Fővállalkozó és Szolgáltató Kft.	94
Egry József Galéria.	95
Első Magyar Klímavédelmi Kft.	151
Ékköv-Építőipari Kereskedelmi Közszolgáltató Kft.	152

Nagykanizsa és régiója

Ékszervarázs Ötvösműhely és Ékszerüzlet.....	153
Élettér Állat- és Természetvédő Egyesület.....	153
Ép-Kanizsa Kft.....	153
Fekete Rózsa Bt.	96
Fenyőfa Fűrészáru- és Tűzifa Kereskedés	153
Festék Service	96
Fitting-Flex Bt.	97
Forklift '97 Kft.....	97
Földi Kft.....	155
Friedrich Bt.	154
G.A.I.D. Export-Import Műszaki, Kereskedelmi és Szolgáltató kft.....	154
Garabonciás Farm	82
Gejzír Kanizsa Kft.	156
Generál Kanizsa Kft.....	154
Göcsej Nyomda Kft.	157
Gránit Centrum Kft.	157
Gravi-Ko Bt.	157
Griff Szakközépiskola és Szakiskola	97
György Sándor	158
Hadi László	158
Hakonai József	158
Halis Gyorsszerviz	158
Halis István Városi Könyvtár	99
H-K.andalló Kft.....	159
Honvéd Kaszinó	100
Horgász Presszó és Videotéka.....	160
Horizon Optika	97
Horváth Béla	160
Horváth Kert Vendéglő	160
Horváth Mész Kft.	101
IMRO-DDKK Nonprofit Kft.....	161
Invest Autóház Kft.....	102
Írisz Optika	102
Józsa Tamás.....	161
Kanizsa Autóudvar Kft.....	161
Kanizsa Baumix Kft.....	103
Kanizsai Dorottya Kórház.....	104
Kanizsa Flow Kft.....	105
Kanizsa Inox Kft.	105
Kanizsa Kulturális Központ.....	106-107
Kanizsa Papír-Nyomda Kft.....	162
Kanizsa Plaza	108
Kanizsa Trend Kft.	109
Kanizsa Tv	162
Kaszimpex Export-Import Kft.....	109
Kaszinó Restaurant	163

Nagykanizsa és régiója

Kepe Tiborné Magyar Klára	162
Király Gyógyszertár	164
Király Ingatlan	163
Kiskanizsai Patika	110
KM Light Világítástechnika Stúdió.	111
Kondákor Zoltán	163
Korrekt Ingatlan Hitel és Befektetési Tanácsadó Iroda.	164
Kőgáz Kanizsa Épszer Kft.	110
Krisztina Panzió	164
Kustán és Társai Villamossági, Műszaki Kft.	165
Kuzma Gránit	112
K-Zone Motorkereskedés & Szerviz	165
Laer Építőanyag Kereskedés és Ácsmesteri Vállalkozás	165
Leguán Akvarisztika	113
Letenye Polgármesteri Hivatal	114
Libra Kanizsa Kft.	165
Liget Kő- és Kertcentrum	166
Lorenzó Pizzeria	166
Lukács és Fia Kft.	115
Magnetic Áruházak Kft.	116
Major Ferenc	167
Markotán Tibor	166
Medúza Étterem és Panzió	167
Mesterhús 2000 Kkt.	168
Médium Market Kft.	117
Microsystem 2001 Számítástechnika és Irodatechnikai Szaküzlet.	168
Mobil Shop	169
Montázs 4 Kft.	118
Moór Kft.	115
MR Kanizsa Jármű Kft.	119
Munkabiztonsági 2000 Munka-, Tűz és Környezetvédelmi Kft.	120
Nagykanizsa és Térsége TISZK Szakképzés-Szervezési Közhasznú Nonprofit Kft.	119
Nagykanizsa Vagyongazdálkodási Szolgáltató ZRt.	169
Nagykanizsai Inkubátorház és Innovációs Központ	169
Nagykanizsai Szociális Foglalkoztató Nonprofit Kft.	121
Nagykanizsai Szuperinfó	122
Nagyrecse Község Önkormányzata	134
Nyugat Kereskedelmi Kft.	123
Otthon Kisáruház	123
Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampusza.	170
Pannon Work.	167
Park Kft.	124
Pálma Étterem és Pizzeria.	170
Pápai József és Társa Bt.	124
PC-Unió Kft.	125
Pecsenyetyana Étterem	170

Nagykanizsa és régiója

Perfect Med Gyógycentrum Kft.	125
Platanus Restaurant.	171
Polgár Zoltán.	171
Premier-Ablakvilág.	126
Prizma Kkt.	171
Qualiweld Welding & Trade Kft.	126
Rig Service Gépészeti Karbantartó És Szolgáltató Zrt.	127
Rozmaring Virágbolt.	172
Rózsás Galéria.	127
Röntgen Kanizsa Kft.	128
R-Team '99 Autóbontó és Kereskedelmi Bt.	129
Rynoline Pénzügyi és Számviteli Kft.	129
Salvia Gyógyszertár.	164
Schmell Autójavító.	130
Signet Kft.	130
Siroma-Plast Műanyagipari Kft.	172
Sóla Fémszerkezet Gyártó Bt.	172
Stúdió 21.	173
Suzuki Hirt Kanizsa.	131
Szántó Építőanyag Kereskedés és Fürdőszobaszalon.	132
Szentes Sándor.	173
Szerszám Trió Bt.	133
Szikla Kertcentrum.	134
Szilajka Ferenc.	173
Színház- és Hangversenyterem, Lendva.	174
Szokol Zöldség-Gyümölcs Kis- és Nagykereskedés.	135
Sztreha Autóalkatrész, Mosó és Szerviz.	136
Tamás Ottó.	174
Táplálékallergia Bolt.	133
Temesi Gránit Kft.	135
Termoszerviz Kft.	137
Tokorcsi László.	175
Tomasits István.	138
Tornyos és Társa Kft.	175
Tourinform Iroda.	139
Tuboly Tibor.	170
V-Nafta Kft.	138
Vállalkozók Országos Szövetsége Zala Megyei Iroda.	175
Victoria Sport.	144
Villtek Műszaki és Kereskedelmi Kft.	176
VOKE Kodály Zoltán Művelődési Intézmény.	140
West Hidraulik Kft.	175
Zala Ingatlanszalon.	141
Zalaerdő Zrt.	141
Zalakaros.	142
Zalagáz Kft.	176

Nagykanizsa és réglója

Nagykanizsa és réglója

Szentlőrinc - Nagykanizsa

Sétőkert - Nagykanizsa

Nagykanizsai tó - Nagykanizsa

Erzsébet tér - Nagykanizsa

Előreugrás, az Erzsébet téri épület felől

Letenyi tó

Kilátó - Zalaegerszeg